

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΘΕΡΟΥΣ 2008
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΔ'
Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Ανακοινώνεται ότι η 15η Σεπτεμβρίου ανακηρύχθηκε Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 2007, σελ. 1233
2. Ανακοινώνεται ότι η έναρξη της Γ' Σύνθεσης του Θερινού Τμήματος της Βουλής θα πραγματοποιηθεί στις 15 Σεπτεμβρίου, σελ. 1234

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών, σελ. 1197
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών, σελ. 1197

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συζήτηση επί των άρθρων και της τροπολογίας του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση απόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», σελ. 1202
2. Κατάθεση Εκθέσεων Διαρκών Επιτροπών.
  - α) Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την 'Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής: «Δικαιώματα-Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και άλλες διατάξεις», σελ. 1217
  - β) Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την 'Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Ενίσχυση της διαφάνειας του κρατικού Προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις», σελ. 1230

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας - ας και Θρησκευμάτων:**
ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Ι.,	σελ. 1224, 1225
ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ Δ.,	σελ. 1213, 1230, 1236
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε.,	σελ. 1223
ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ Ε.,	σελ. 1214, 1216, 1219, 1229
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.,	σελ. 1210
ΓΙΑΝΝΑΚΑ Σ.,	σελ. 1222
ΓΚΑΤΖΗΣ Ν.,	σελ. 1220
ΔΡΑΓΩΝΑ Θ.,	σελ. 1205, 1239
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ.,	σελ. 1212, 1227
ΖΙΩΓΑΣ Ι.,	σελ. 1219, 1240
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α.,	σελ. 1232, 1237
ΚΑΡΤΑΛΗΣ Κ.,	σελ. 1221
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β.,	σελ. 1235, 1236
ΚΕΛΕΤΣΗΣ Σ.,	σελ. 1216
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α.,	σελ. 1208, 1210, 1240
ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ Α.,	σελ. 1228, 1229, 1230, 1237, 1239, 1240, 1241, 1242
ΜΠΟΛΑΡΗΣ Μ.,	σελ. 1226, 1227
ΜΠΟΥΓΑΣ Ι.,	σελ. 1234, 1235
ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ Β.,	σελ. 1207, 1208, 1212, 1213, 1231
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ Μ.,	σελ. 1206, 1217, 1218, 1219, 1239
ΡΑΠΤΗ Ε.,	σελ. 1202
ΣΟΥΡΛΑΣ Γ.,	σελ. 1205, 1211, 1213
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Ε.,	σελ. 1203, 1205, 1206, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1219

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2008

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΔ'

Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 4 Σεπτεμβρίου 2008, ημέρα Πέμπτη και ώρα 09.38', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Τμήμα.

(Ανακοινώνονται προς το Τμήμα από την κ. Ελένη Ράπτη, Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης, τα ακόλουθα:

A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ενιαίος Σύλλογος Εργαζομένων Ο.Τ.Α. Νομού Αχαΐας ζητεί την άμεση εξασφάλιση πόρων για τη συνέχιση της λειτουργίας των Γραφείων Κοινωνικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών.

2) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι εργαζόμενοι στην Κοινωφελή Δημοτική Επιχείρηση του Δήμου Φιλιατών Θεσπρωτίας ζητούν τη μονυμοποίησή τους, σύμφωνα με το π.δ.164/2004.

3) Ο Βουλευτής Φθιώτιδος κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Δήμαρχοι Μακρακώμης, Σπερχειάδας και Αγίου Γεωργίου Φθιώτιδας ζητούν την επαναλειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών του πρακτορείου της Δ.Ε.Η. στην πόλη της Μακρακώμης.

4) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος ζητεί την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει το εργασιακό καθεστώς των πυροσβεστικών υπαλλήλων.

5) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ιτάνου Νομού Λασιθίου Κρήτης ζητεί την άμεση μεταφορά πλοίου, από το λιμάνι της Κάτω Ζάκρου στο λιμάνι της Σούδας.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ποδοσφαιρικός Αθλητικός Σύλλογος Κρουσσώνα ζητεί την κατασκευή αθλητικού κέντρου στο Δήμο Κρουσσώνα Ηρακλείου Κρήτης.

7) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο αίτημα των Κτηνοτρόφων του Νομού Λασιθίου για την κατασκευή νέου σφραγίσου, στην ανατολική Κρήτη.

8) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο αίτημα του Δήμου Αγίου Νικολάου Κρήτης για επέκταση του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Νομό Λασιθίου.

9) Οι Βουλευτές Α' Θεσσαλονίκης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ και κ. ΣΩΦΙΑ ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Επιχειρησιακό Σωματείο Εργατοϋπαλλήλων στα Κλωστήρια Νάουσας ζητεί να καταβληθούν στα μέλη του οι δεδουλευμένες αποδοχές τους κ.λ.π..

10) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ, Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ και Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Τυρνάβου Νομού Λάρισας διαμαρτύρεται για την υποβάθμιση του Υποπρακτορείου της Δ.Ε.Η. Τυρνάβου.

11) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΚΟΥΤΜΕΡΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ειδικής Αγωγής Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας διαμαρτύρεται για την προώθηση νομοθετικής διάταξης με την οποία περικόπτεται το επίδομα Ειδικής Αγωγής, από το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό.

12) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Ιατρών Ε.Σ.Υ. Ηρακλείου Κρήτης ζητεί τη λήψη μέτρων προστασίας του προσωπικού των δημόσιων νοσοκομείων, από περιστατικά βίας.

12) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Πύργου Νομού Ηλείας ζητεί τη μείωση του αριθμού των ενσήμων για τη λήψη από τους πυρόπληκτους επιδόματος ανεργίας κ.λ.π..

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 10861/18-4-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Βελόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7382/3223/6-6-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης που κατατέθηκε από

το βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο, αναφορικά με τη διενέργεια τυχερών παιγνίων στο διαδίκτυο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν.3294/2004 (ΦΕΚ 253 Α') έχει ως κύριο έργο την καταπολέμηση φανιμένων φοροδιαφυγής και λαθρεμπορίας.

Επίσης έχει την αρμοδιότητα να ερευνά απάτες και δραστηριότητες ιδιάζουσας φύσης ή ιδιαιτέρου οικονομικού ενδιαφέροντος για το Ελληνικό Δημόσιο, την Εθνική Οικονομία και την Ευρωπαϊκή Ένωση που αφορούν κυρίως προμήθειες, δάνεια, χρηματοδοτήσεις και παρανόμες συναλλαγές που διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα ή μέσω διαδικτύου οι οποίες ερευνώνται κατά περίπτωση.

Στα πλαίσια αυτά και βάσει του π.δ. 85/2005 (ΦΕΚ 25A) «Οργάνωση της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών», συστήθηκε στην Κεντρική Υπηρεσία τμήμα «Πληροφορικής, Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Ηλεκτρονικού Εγκλήματος» με κύριες αρμοδιότητες τη συγκέντρωση, επεξεργασία και αξιολόγηση στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν σε παράνομες δραστηριότητες και συναλλαγές αγαθών και ειδών που απαγορεύονται ή τελούν υπό πειριορισμό (όπως ναρκωτικά, ψυχότροπες ουσίες, όπλα, ραδιενέργα κ.λπ.), οι οποίες διενεργούνται ή προωθούνται μέσω του διαδικτύου (INTERNET) με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και λοιπών νέων τεχνολογιών (εδάφιο γ, παρ. 3, άρθρο 9). Ταυτόχρονα συστήθηκαν στα πλαίσια των Επιχειρησιακών Διευθύνσεων Ειδικών Υποθέσεων Αθηνών και Θεσσαλονίκης δύο τμήματα Πληροφορικής, Ελέγχου Ηλεκτρονικού Εμπορίου και Ηλεκτρονικού με επιχειρησιακό χαρακτήρα και δυνατότητα διενέργειας επιτόπιων ερευνών και ελέγχων.

Τέλος σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3037/2002 (ΦΕΚ 174Α), αρμόδιες για τον έλεγχο των ηλεκτρονικών τυχερών παιγνίων είναι οι Αστυνομικές και Λιμενικές Αρχές. Η Υπηρεσία μας επιλαμβάνεται των υποθέσεων αυτών στις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνται παράβαση των διατάξεων του ως άνω νόμου, κατά τη διενέργεια ελέγχου κύριας αρμοδιότητάς της.

**Ο Υφυπουργός
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ»**

2. Στην με αριθμό 12515/21-5-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αναστασίου Παπαληγούρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 357/9-6-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του αριθ. πρωτ. 12515/21-5-2008 εγγράφου σας με το οποίο μας διαβιβάσθηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Α. Παπαληγούρα, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Πάγια πολιτική του YENANΠ είναι η συνεχής αναβάθμιση των επαγγελματικών ικανοτήτων των ναυτικών και η παραγωγή στελεχών Εμπορικού Ναυτικού σε αριθμό ανάλογο προς τις υπάρχουσες ανάγκες και με επίπεδο κατάρτισης που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις.

2. Το YENANΠ, ως αρμόδιος φορέας για την παροχή ναυτικής εκπαίδευσης στη χώρα μας, έχει αναλάβει δράσεις που αποσκοπούν τόσο στην αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης, όσο και στον εκσυγχρονισμό των υποδομών και στην προμήθεια σύγχρονου εκπαιδευτικού εξοπλισμού για τις Σχολές Εμπορικού Ναυτικού.

3. Κατά τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο για τη λειτουργία των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ) με το ν. 3450/2006 (ΦΕΚ 64 Α'), ενώ παράλληλα καθιερώθηκε και η εισαγωγή γυναικών στο ναυτικό επάγγελμα χωρίς ποσόστωση.

Με υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν το έτος 2007 πραγματοποιήθηκε εκσυγχρονισμός - αναδιάρθρωση των ωρολογίων και αναλυτικών προγραμμάτων των ΑΕΝ Πλοιάρχων και Μηχανικών (ΦΕΚ 1224 Β/17-7-2007) και των Δημοσίων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού Σωστικών και Πυροσβεστικών Μέσων. Κατά την παρούσα περίοδο βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας η επικαιροποίηση των ωρολογίων και αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών των Κέντρων Επιμόρφωσης Στελεχών

Εμπορικού Ναυτικού (ΚΕΣΕΝ) Πλοιάρχων - Μηχανικών και Ραδιοεπικοινωνιών (ΡΗ-ΡΕ).

Από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Σπήριερης (Γ' Κ.Π.Σ. 2000-2006) υλοποιήθηκαν συγχρηματοδοτούμενες πράξεις, με υψηλό ποσοστό απορροφητικότητας, δράσεις όπως η τακτική άσκηση επί πλοίου, η προμήθεια σύγχρονου εκπαιδευτικού και τεχνικού εξοπλισμού κ.ά. Παράλληλα, με στοχευμένες ενέργειες στα Κέντρα Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού παρέχεται η αναγκαία συνεχίζομενη επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση ναυτικών για τη δημιουργία κατάλληλου εξειδικευμένου ναυτεργατικού δυναμικού που θα ανταποκρίνεται στις σύγχρονες συνθήκες του επαγγέλματος. Για το προσεχές χρονικό διάστημα κύρια επιδίωξη είναι η περαιτέρω ενίσχυση και αναβάθμιση της ποιότητας της ναυτικής εκπαίδευσης και η προσέλκυση μεγαλύτερου αριθμού σπουδαστών, μέσω υλοποίησης μεταξύ άλλων και δράσεων στο πλαίσιο της Δ' προγραμματικής περιόδου (ΕΣΠΑ).

**Ο Υφυπουργός
ΠΑΝΟΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ»**

3. Στην με αριθμό 8889/20.3.2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Θεοδώρου Καράογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1773Β/10.4.2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Αναφορικά με την ως άνω σχετική ερώτηση, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Μετά την δημιουργία της Δ/νσης Προστασίας και Ανάπτυξης του Θερμαϊκού Κόλπου (2007) στο Υπουργικό Μακεδονίας - Θράκης, η αρμοδιότητα της προστασίας του ανήκει στο ελόγω Υπουργείο.

2. Μετά την κοινοποίηση της απόφασης του Δικαστηρίου Ε.Κ. της 25ης Οκτωβρίου 2007 για την εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας 91/271/EOK (υπόθεση C440/06), με συνημμένη Επιστολή Συμμόρφωσης των 23 οικισμών όσον αφορά τα Δίκτυα Αποχέτευσης και τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας λυμάτων.

Συμπερασματικά, με βάση τα στοιχεία των Φορέων των έργων για τους οικισμούς της περιοχής ενδιαφέροντος που αναφέροταν στην καταδικαστική απόφαση ο οικισμός Θεσσαλονίκη-Τουριστικές Ζώνες, έχει ήδη συμμορφωθεί με την Οδηγία (άρθρα 3 και 4) ενώ οι οικισμοί Λιτόχωρο, Κατερίνη, Αλεξάνδρεια Ημαθίας, θα έχουν συμμορφωθεί εντός του 2008.

Επειδή δεν έχει κοινοποιηθεί στα Ελληνικές αρχές άλλη καταδικαστική απόφαση που να αφορά την οδηγία 91/271 EOK συνεπάγεται ότι δεν υφίσταται διπλή καταδίκη της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τη αστικά λύματα οικισμών γενικά ενώ δεν υπάρχει καμία καταδίκη που να αφορά απορρίψεις στον Θερμαϊκό Κόλπο.

Όλες οι εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού λειτουργούν επιτυχώς με όρια ποιότητας εκροής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271 EOK (Κατερίνη, Αλεξάνδρεια Ημαθίας, Θεσσαλονίκη, Θεσσαλονίκη -Τουριστικές Περιοχές).

Δεν διαπιστώθηκε η απόρριψη ανεπεξέργαστων λυμάτων στον Θερμαϊκό κόλπο, ούτε σε κανένα άλλο αποδέκτη.

3. Όσον αφορά στα μέτρα απορρύπανσης για την 4η προγραμματική περίοδο, σας ενημερώνουμε ότι στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007-2013/ΥΠΕΧΩΔΕ, προβλέπεται η κατασκευή δικτύων αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων.

Συγκεκριμένα στον Άξονα προτεραιότητας 2 «Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων» περιλαμβάνονται μεταξύ των άλλων και οι παρακάτω κατηγορίες πράξεων:

* Έργα κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και δικτύων αποχέτευσης σε οικισμούς Β' και Γ' Προτεραιότη-

τας κατά την Οδηγία 91/271.

* Έργα - γέφυρες Γ' προγραμματικής περιόδου: ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και αποχετευτικών δικτύων, η υλοποίηση των οποίων ξεκίνησε με πόρους της περιόδου 2000 - 2006 ή και προηγούμενων προγραμματικών περιόδων.

Όσον αφορά στην διαδικασία ένταξης των έργων κατά την 4η προγραμματική περίοδο, μετά την ολοκλήρωση των κανονιστικών εγκυκλίων του Ν. 3614/2007 για την «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013», θα ενεργοποιηθεί το Ε. Π. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (2007-2013) μέσω προσκλήσεων προς τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους, προκειμένου να υποβληθούν προτάσεις υπό μορφή τεχνικού δελτίου.

Το πλήρες κείμενο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (2007-2013) είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε. Π. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ : www.epper.gr προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου.

Τέλος, εκτός από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΠΠΕΡΑΑ) 2007 -2013, αντίστοιχες δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος περιλαμβάνονται και στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Κεντρικής Μακεδονίας.

**Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»**

4. Στην με αριθμό 8950/21.3.2008 ερώτηση της Βουλευτού Κ. Παρθένας Φουντουκίδου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 22351/9.4.20086 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, η ακόλουθη απάντηση:

«Κατόπιν της αριθ. ΔΙΠΠ/Φ.2.9/οικ.5954/7.3.2007 Εγκυκλίου της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, οι Περιφέρειες της Χώρας υπέβαλαν στο Υπουργείο Εσωτερικών τους Προγραμματισμούς προσλήψεων τακτικού και έκτακτου προσωπικού έτους 2007.

Ειδικότερα, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, με τα αριθ. 2841/13.4.2007 και 5194/31.5.2007 έγγραφά της, που υπέβαλε στο Υπουργείο Εσωτερικών, αιτήθηκε την πρόσληψη τακτικού και έκτακτου προσωπικού.

Το ανωτέρω αίτημα, αφού εξετάστηκε ως προς το νομότυπο από το Υπουργείο Εσωτερικών, διαβιβάστηκε, με το Αριθ. Πρωτ. 31098/29.6.2007 έγγραφο ΥΠΕΣΔΔΑ, στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για έγκριση.

Επίσης, με τα 64613/16.11.2007 και 62457/16.11.2007 έγγραφα του Υπουργείου Εσωτερικών, δόθηκε στις Περιφέρειες η δυνατότητα υποβολής συμπληρωματικών αιτήματων για τον Προγραμματισμό Προσλήψεων του 2007, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Με το Αριθ. Πρωτ. 12588/28.11.2007 έγγραφό της, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διευκρίνισε ότι δεν έχει συμπληρωματικά αιτήματα ως προς τον Προγραμματισμό Προσλήψεων του 2007.

Ως προς το τακτικό προσωπικό, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτήθηκε, για τη στελέχωση των υπηρεσιών της, μεταξύ άλλων, την πρόσληψη ΠΕ Δασολόγων (820γδόντα δύο θέσεις), ΤΕ Δασοπόνων (120- εκατόν είκοσι θέσεις), ΔΕ Δασοφυλάκων (122 -εκατόν είκοσι δύο θέσεις), ΙΔΑΧ Προστασίας Περιβάλλοντος (1 -μία θέση). Η έγκριση του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εκκρεμεί, όπως εξάλλου και η έγκριση των αιτήματων πρόσληψης τακτικού προσωπικού όλων των Περιφερειών της Χώρας.

Ως προς το έκτακτο προσωπικό, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αιτήθηκε, για τη στελέχωση του Δασαρχείου Έδεσσας, την πρόσληψη ως εποχιακού προσωπικού ΠΕ Δασολόγων (3 -τρεις θέσεις), ΤΕ Δασοπόνων (3 -τρεις θέσεις), ΥΕ Εργατών (12 -δώδεκα θέσεις) και ΔΕ Ειδικών Δασικής Προστασίας (1 -μία θέση).

Με την αριθ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΓΚΡ 6/296/12774/20.6.2007 Απόφαση της Επιτροπής της ΠΥΣ 33/06, εγκρίθηκε η πρόσληψη εποχια-

κού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου από Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων και των Περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών.

Με την αριθ. ΔΙΠΠ/Φ.2.9/οικ.5127/25.2.2008 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που απεστάλη στις Περιφέρειες της Χώρας με το αριθ. 10986/4.3.2008 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, ζητήθηκε από τις Περιφέρειες της Χώρας να υποβάλλουν τον Προγραμματισμό προσλήψεων τακτικού και έκτακτου προσωπικού έτους 2008.

Για να αποφευχθεί η υποβολή αιτημάτων πρόσληψης εποχιακού προσωπικού για τη στελέχωση των Δασικών Υπηρεσιών των Περιφερειών τόσο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και από τις Περιφέρειες της Χώρας, υποβλήθηκε ερώτημα (έγγραφο 70870/9.1.2008 ΥΠ.Εσ.) προς τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Κατόπιν του αριθ. ΔΙΠΠ/Φ.ΕΠ.2/858/20.3.2008 απαντητικού εγγράφου της ΓΓΔΔ&ΗΔ, ζητήθηκε από τις Περιφέρειες της Χώρας τα αιτήματά τους, που αφορούν αποκλειστικά στην απασχόληση εποχιακού προσωπικού στις Δασικές Υπηρεσίες για την εκτέλεση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, να αποστέλλονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (έγγραφο 17913/27.3.2008 ΥΠ.Εσ.)

Σε απάντηση του Α.Π. 20075/2.4.2008 εγγράφου μας για παροχή πληροφοριών, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διευκρίνισε, με το Αριθ.Πρωτ. 3414/4.4.2008 έγγραφό της, ότι το πρόβλημα της σύνταξης των τεσσάρων διαχειριστικών μελετών που λήγουν το έτος 2008 αντιμετωπίστηκε με συγκρότηση ομάδων σύνταξης από υπαλλήλους και άλλων υπηρεσιών σύμφωνα με τις αριθ. 3419/3.4.08, 3420/3.4.08, 3421/3.4.08 και 3422/3.4.08 αποφάσεις της Διεύθυνσης Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

**Ο Υφυπουργός
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ»**

5. Στην με αριθμό 8885/20-3-2008 ερώτηση του Βουλευτή Κ. Μιχάλη Παπαγιαννάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1782B/10-4-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Για το παραπάνω θέμα, από πλευράς ΥΠΕΧΩΔΕ σας ενημερώνουμε τα ακόλουθα:

Το ΥΠΕΧΩΔΕ αντιμετωπίζει θετικά την προοπτική δημιουργίας ποδηλατοδρόμων ή ποδηλατολωρίδων κατόπιν ειδικών μελετών τόσο στα πλαίσια των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, όσο και στις ειδικές μελέτες διαμόρφωσης της ανατολικής ακτής του Σαρωνικού.

Πιο συγκεκριμένα, στο Προεδρικό Διάταγμα «Καθορισμός ζωνών προστασίας, χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στην παραλιακή ζώνη της Αττικής από το Φαληρικό Όρμο μέχρι την Αγία Μαρίνα Κρωπίας» (ΦΕΚ 254Δ/04) προβλέφθηκαν «διαμόρφώσεις διαδρομών περιπάτου και ποδηλάτου».

Με το άρθρο 10 του εν λόγω ΠΔ/τος καθορίζεται ότι η εκπόνηση μελέτης διαμόρφωσης για κάθε ζώνη, «πρέπει να προβλέπει και να εξασφαλίζει ότι σε όλο το μήκος της Λεωφόρου Ποσειδώνος και προς την πλευρά της ακτής, θα διατηρείται ελεύθερη κοινόχρηστη ζώνη ικανού πλάτους ώστε να επιτρέπει την ασφαλή και άνετη κίνηση των πεζών, αλλά και την δημιουργία διαδρομών ποδηλάτου και μέσου μαζικής μεταφοράς σταθερής τροχιάς (τραμ) και βοηθητικών οδών».

Οι εν λόγω μελέτες, «εγκρίνονται με απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (ΟΡΣΑ), ενώ «υπόχρεος και επισπεύδων των μελετών αυτών είναι ο ιδιοκτήτης ή οι ιδιοκτήτες της ζώνης (ΚΕΔ, ΕΤΑ ΑΕ, ΓΓΑ Κλπ)».

Παράλληλα με τα ανωτέρω, ο ΟΡΣΑ έχει στηρίξει την έκδοση συνοπτικού και εύχρηστου οδηγού για τον σχεδιασμό ποδηλατοδρόμων και ποδηλατολωρίδων, καθώς και για την επιλογή

κατάλληλων διαδρόμων, ώστε να εντάσσεται η ποδηλατοκίνηση στο αστικό περιβάλλον.

**Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»**

6. Στην με αριθμό 8738/18-3-2008 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Σκουλά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1754B/10-4-2008 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης και σε ότι αφορά θέματα αρμοδιότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων/ΥΠΕΧΩΔΕ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Η νέα Οδηγία 2006/118/EK «σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση» εισάγει την παρακολούθηση των υπόγειων υδάτων ως προς ορισμένες επικίνδυνες ουσίες ανθρωπογενούς προέλευσης, (πλέον των μετρήσεων για την παρακολούθηση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης των υπόγειων υδάτων). Στο πλαίσιο αυτού μελετάται το πεδίο εφαρμογής της και ιδιαίτερα σε περιοχές που υπάρχει πιθανότητα να έχουν επιβαρυνθεί λόγω ανθρωπογενών παραγόντων.

Οι αρμοδιότητες για την προστασία και διαχείριση των υδάτων ασκούνται ανά Περιφέρεια, μέσω των Διευθύνσεων Υδάτων των Περιφερειών, οι οποίες συγκροτήθηκαν με την αρ. οικ.47630/16-11-2005 KYA (ΦΕΚ 1688B' /11-12-2005).

Για την κατάρτιση των πρώτων σχεδίων διαχείρισης, η ολοκλήρωση των οποίων αναμένεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3199/03 και τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/EK πριν το τέλος του 2009, η Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων σχεδιάζει την επαναπροκήρυξη του σχετικού έργου. Με το έργο αυτό θα συμπληρωθεί και εξειδικευθεί το έργο που ολοκληρώνει το Υπουργείο Ανάπτυξης για την ανάπτυξη συστημάτων και εργαλίων διαχείρισης των υδατικών πόρων όλων των υδατικών διαμερισμάτων της χώρας. Το έργο του ΥΠΑΝ αναμένεται να είναι σύντομα διαθέσιμο στις Διευθύνσεις Υδάτων.

Τα Σχέδια Διαχείρισης, περιλαμβάνουν υποχρεωτικά Προγράμματα Μέτρων και Προγράμματα Παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων και περιέχουν όλα τα στοιχεία, πληροφορίες και εκτιμήσεις που είναι απαραίτητα για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Ως τμήμα του Προγράμματος Μέτρων μπορούν να επιλεγούν και να θεσπιστούν σε κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θέτει η Οδηγία 2000/60/EK, συμπληρωματικά μέτρα όπως: κώδικες ορθών πρακτικών, μέτρα διαχείρισης της ζήτησης μέτρα προστασίας του υδατινού δυναμικού, έργα αποκατάστασης, τεχνητός εμπλουτισμός υδροφόρων οριζόντων κ.α.

Τα Προγράμματα Μέτρων θα είναι έτοιμα προς εφαρμογή μέχρι το τέλος του 2011, ώστε να εφαρμοστούν από το 2012.

Β. Η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ)/ΥΠΕΧΩΔΕ από την έναρξη λειτουργίας της και μέχρι 31-12-2007 έχει πραγματοποιήσει 655 περιβαλλοντικούς ελέγχους και σε 365 περιπτώσεις, όπου διαπιστώθηκαν περιβαλλοντικές παραβάσεις, έχει εισηγηθεί πρόστιμα συνολικού ύψους περίπου 12.800.000 Ευρώ.

**Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΛ. ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»**

7. Στην με αριθμό 5740/6-2-08 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σπυρίδωνος-Άδωνη Γεωργιάδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 12216/26-2-08 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης με το αντικείμενο του θέματος και κατόπιν ενημέρωσή μας από την Περιφέρεια Αττικής σας πληροφορούμε ότι:

- Ο χώρος της πρώην Αμερικανικής βάσης ανήκει κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο. Ένα τμήμα του είχε παραχωρηθεί στον Δήμο Νέας Μάκρης, ο οποίος κατασκεύασε και λειτουργεί εκεί πολιτιστικό και αθλητικό Πάρκο. Το τμήμα αυτό είναι περι-

φραγμένο και φυλάσσεται με ευθύνη του Δήμου.

- Η υπόλοιπη έκταση, την οποία διαχειρίζεται η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου παρουσιάζει λόγω της υφιστάμενης κατάστασης κάποια προβλήματα χώρου όπως η καγκελόπορτα έχει παραβιαστεί και χρησιμοποιείται από χρόνια ως χώρος απόρριψης κάθε είδους άχρηστων υλικών.

- Ο Δήμος Νέας Μάκρης δεν χρησιμοποιεί τον χώρο αυτό για την απόρριψη οικιακών αποβλήτων και μπάζων, άλλωστε στέλνει τα απορρίμματά του στον Χ.Υ.Τ.Α. Φυλής, μέσω σταθμού μεταφόρτωσης στην περιοχή Αγριλίκι.

- Στα πλαίσια των προσπαθειών του Δήμου για βελτίωση της κατάστασης, ο Δήμος καθαρίζει κατά το δυνατόν περιοδικά τον χώρο και υποβάλλει μηνύσεις κατ' αγνώστων για την ρύπανση του, ενώ πήρε την πρωτοβουλία να σφραγίσει με ηλεκτροσυγκόλληση την καγκελόπορτα στην ανατολική πλευρά της έκτασης.

- Επίσης ο Δήμος έχει έρθει σε συνεννόηση με τον Ενιαίο Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων (Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.) για την μεταφορά των ξερών κλαδιών, που έχουν συγκεντρωθεί στον χώρο, στο εργοστάσιο του στα Άνω Λιόσια και έχει προγραμματίσει την αγορά μηχανημάτων για την επιτάχυνση του καθαρισμού από τα ξερά χόρτα.

- Τέλος, με την πρόσφατη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (39/2008, 31/1/08) έγινε αποδεκτή η εισήγηση της Τεχνικής του Υπηρεσίας για την αποκατάσταση του χώρου.

**Ο Υφυπουργός
ΑΘ. ΝΑΚΟΣ»**

8. Στην με αριθμό 6001/8-2-08 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Κοντογιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 12436/3-3-08 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γιώργος Κοντογιάννης, αναφορικά με την μη καταβολή δεδουλευμένων σε εργαζομένους φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης του Νομού Ηλείας και νομικών προσώπων αυτών και σε συνέχεια της υπ' αριθ. 1505/5.11.2007 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ντ. Ρόβλια, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Όντως, με την υπ' αριθμ. 1505/5.11.2007 ερώτηση, ζητήθηκαν τα προαναφερόμενά στοιχεία για τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης όλης της Χώρας, αλλά και τα νομικά πρόσωπα αυτών. Με σχετικό έγγραφο μας ζητήσαμε στοιχεία για το θέμα αυτό από τις Περιφέρειες του Κράτους και συγκεκριμένα, ποιοι είναι οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αυτών, που οφείλουν χρήματα σε εργαζομένους τους, ποιος είναι ο αριθμός ανά φορέα ή νομικό πρόσωπο των απλήρωτων εργαζομένων, η σχέση εργασίας τους, η αιτία της καθυστέρησης καταβολής των δεδουλευμένων, η συνολική οφειλή στον κάθε εργαζόμενο και τέλος το χρονικό διάστημα της καθυστέρησης.

Η συγκέντρωση των παραπάνω στοιχείων μετατρέπει την έργων περιπτώσεις, σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί καθ' εαυτήν νομιμοποιητική βάση για την καταβολή των δεδουλευμένων στους εργαζομένους.

Ειδικότερα, για το Νομό Ηλείας και μετά την ενημέρωση που είχαμε από τους εμπλεκομένους δήμους και τις επιχειρήσεις αυτών, προκύπτει ότι τακτοποιήθηκαν οι εκκρεμότητες και δεν οφείλονται δεδουλευμένα σε εργαζομένους από προγράμματα κοινωνικών δομών. Για τις περιπτώσεις, όπου ήδη έχει επέμβει η δικαιοσύνη, ή απαιτείται η προσφυγή σε αυτή των εργαζομένων για τη διευθέτηση της υπόθεσης τους, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις περι Ελεγκτικού Συνεδρίου, εννοείται ότι απαιτείται έκδοση τελεσίδικων δικαιοτικών αποφάσεων, ώστε οι σχετικές δαπάνες μισθοδοσίας των εργαζομένων να κριθούν νόμιμες και δυνάμενες να εξοφληθούν.

Τέλος, υπενθυμίζουμε ότι οι δημοτικές επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ/τος 410/1995, αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, διαθέτουν αυτοτελή όργανα διοίκησης, ίδιο προϋπολογισμό και ανε-

ξάρτητη ταμειακή υπηρεσία και διέπονται από τις αρχές της ιδιωτικής οικονομίας. Ως εκ τούτου, δεν παρέχεται η δυνατότητα από την κείμενη νομοθεσία, χρηματοδότησης των παραπάνω επιχειρήσεων, από τους ΟΤΑ που τις έχουν συστήσει ή συμμετέχουν σε αυτές, αλλά ούτε από τις πιστώσεις των Κεντρικών

Αυτοτελών Πόρων που διαθέτει το Υπουργείο μας, για την κάλυψη δαπανών μισθοδοσίας προσωπικού τους.

Ο Υφυπουργός
ΘΑΝΑΣΗΣ ΝΑΚΟΣ»)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη χθεσινή συνεδρίαση συζήτηθηκε και ψηφίστηκε το νομοσχέδιο επί της αρχής. Στη σημερινή συνεδρίαση θα συζητηθούν τα άρθρα και οι τροπολογίες ως μια ενότητα. Βέβαια, όσοι απουσιάζουν ενδεχομένως να αναφερθούν μόνο στα άρθρα. Θα επαναλάβω, όμως, την ενημέρωση, μια ενότητα άρθρα και τροπολογίες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Δεν αφήνετε τις τροπολογίες για το τέλος, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Έτσι έχει αποφασιστεί, κύριε Γκατζή. Θα δοθεί περισσότερος χρόνος, άλλωστε μια τροπολογία είναι, μια υπουργική. Θα δοθεί άνεση χρόνου να εκθέσετε τις απόψεις σας και γενικότερα στα άρθρα θα υπάρχει μια ελαστικότητα στο χρόνο. Δεν θα έχετε πρόβλημα.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Βορίδης ορίζει Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο την κ. Αράπογλου.

Το λόγο έχει η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας κ. Έλενα Ράπτη.

ΕΛΕΝΑ ΡΑΠΤΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνει σημαντικές διατάξεις για όλα τα θέματα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Η χρήση του όρου «ειδική αγωγή και εκπαίδευση» αντί του παλαιότερου «ειδική αγωγή» αποτελεί από μόνο του έναν ισχυρό συμβολισμό για το νομοθετικό μας προσανατολισμό στο θέμα.

Τα άτομα με αναπηρία δεν είναι δέκτες αποκλειστικά κάποιας ειδικής αγωγής. Είναι συμμέτοχοι στην εκπαίδευση και τη γνώση, όπου είναι εφικτό μέσω την συνεκπαίδευσης στα γενικά σχολεία και όπου δεν είναι, μέσω της ειδικότερης εκπαίδευσης. Επιπλέον η ιατρική διάγνωση διαχωρίζεται από αυτή των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, η οποία κρίνεται από τους καθ' ύλην ειδικούς.

Η δομή συστηματοποιείται. Η ειδική αγωγή και εκπαίδευση Ε.Α.Ε. είναι προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, με αποκλειστικό φορέα της το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι εκπαιδευτικές ανάγκες καθορίζουν τη μορφή, τον τύπο και την καπτηγορία των σχολικών μονάδων Ε.Α.Ε., άρθρο 2.

Ιδρύονται και στελεχώνονται σε όλη την πόλη Κέντρα Διαφοριδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ΚΕ.Δ.Δ.Υ.. Αντικαθιστούν τα Κ.Δ.Α.Υ. για τη διαπίστωση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών με αναπηρία.

Παράλληλα προβλέπεται η λειτουργία ειδικής διαγνωστικής επιτροπής αξιολόγησης για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου των μαθητών που φοιτούν στα ειδικά σχολεία, όπως και η λειτουργία ιατροπαιδαγωγικών διαγνωστικών υπηρεσιών.

Θεσμοθετούνται εκτενείς αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των ΚΕ.Δ.Δ.Υ., όπως η κατάθεση προτάσεων για τα εκπαιδευτικά βιοθήματα και το διδακτικό υλικό, το δικαίωμα της κατά περίπτωση αντικατάστασης της γραπτής εξεταστικής δοκιμασίας με προφορική, οι εισηγήσεις για θέματα προσωπικού, η δυνατότητα ίδρυσης, κατάργησης ή συγχώνευσης ειδικών σχολικών μονάδων, η υποχρέωση συνεργασίας με τον Οργανισμό Σχολικών Κτηρίων και τα Κέντρα Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρία και η υποχρέωση σύνταξης εξατομικευμένων προτάσεων, εκθέσεων για κάθε μαθητή, άρθρα 4 και 12.

Σημαντική καινοτομία αποτελεί η εισαγωγή του θεσμού της συμμετοχής του γονέα ή κηδεμόνα του μαθητή στο σχεδιασμό του προγράμματος εκπαίδευσής του, ρύθμιση ενδεικτική της ανάγκης ειδικής διαχείρισης κάθε προσωπικότητας στο εκπαι-

δευτικό περιβάλλον, ενώ πολύ σημαντική κρίνεται και η πρόβλεψη του πλαισίου συνεκπαίδευσης των μαθητών με αναπηρία με αυτούς του γενικού πλαισίου: άρθρο 6.

Το πάγιο αίτημα της αναγνώρισης ως επίσημης της γλώσσας των μαθητών με διαταραχές όρασης και ακοής ικανοποιείται, ενώ αυτονότητα είναι πλέον η προϋπόθεση επαρκούς γνώσης της γραφής Braille και της νοματικής ως κριτηρίων κατάληψης θέσης εκπαίδευτικού προσωπικού σε συγκεκριμένες σχολικές μονάδες. Η γνώση πλέον πιστοποιείται από επίσημο φορέα που συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: άρθρο 7.

Σημαντικότερες τομές στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση αποτελούν η θεσμοθέτηση τημάτων ολοήμερου προγράμματος στα ειδικά δημοτικά σχολεία και νηπιαγωγεία, η θεσμοθέτηση της δυνατότητας παράτασης του ορίου ηλικίας φοίτησης σε σχολικές μονάδες Ε.Α.Ε., η ισοτιμία των σχολικών μονάδων Ε.Α.Ε. με τα σχολεία αντίστοιχης βαθμίδας της γενικής εκπαίδευσης και η ισοτιμία των διπλωμάτων και των επαγγελματικών δικαιωμάτων των ειδικών ΕΠΑ.Λ. και ΕΠΑ.Σ. με τα αντίστοιχα των γενικών: άρθρο 8.

Η μετατροπή των τεχνικών επαγγελματικών εκπαιδευτηρίων σε ειδικά επαγγελματικά γυμνάσια και λύκεια από το νέο σχολικό έτος –άρθρο 11- αποτελεί σαφές δείγμα άμεσης εφαρμογής του σχεδιασμού για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση, όπως άλλωστε και η επιλογή των σχολικών συμβούλων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) και Ειδικού Εκπαιδευτικού προσωπικού (Ε.Ε.Π.): άρθρο 13.

Ενδεικτική της βαρύτητας που προσδίδει το Υπουργείο στη μεταρρύθμιση της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης είναι η διάταξη που προβλέπει σύσταση Τμήματος Ε.Α.Ε. στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η θεσμοθέτηση της συνεργασίας του με τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων των ατόμων με αναπηρία, την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία και των υπολογίων φορέων.

Το βάθος του επιστημονικού αντικειμένου της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης είναι τόσο μεγάλο που απαιτείται επιστημονική έρευνα, μελέτη και τεκμηρίωση των σχετικών θεμάτων, διαρκή λειτουργία προγραμμάτων επιμόρφωσης προσωπικού, προσεκτικός σχεδιασμός των ωρολογίων και αναλυτικών προγραμμάτων, προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, εισαγωγή της τεχνολογίας στα επισπειρικά μέσα διδασκαλίας και συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και οργανώσεις του εξωτερικού: άρθρο 14.

Θα ήταν σημαντικό έλλειψη αν η συνολική προσπάθεια μεταρρύθμισης της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης δεν υποστηρίζονται από τη σύνταση νέων κλάδων εκπαιδευτικών Ε.Α.Ε. όλων των βαθμίδων, για παράδειγμα, παιδιάτρων με ειδικεύουση στην παιδονευρολογία, εκπαιδευτών ενηλίκων κ.λπ., αξιοποιώντας τη γνώση και κατάρτιση αποφοίτων επιστημόνων ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων και υποστηρίζοντας με αρτιότητα τις υψηλές διδακτικές απαιτήσεις των ειδικών σχολειών: άρθρο 19.

Σχεδόν προφανής που δεν ήταν όμως θεσμικά κατοχυρωμένη, είναι η πρόβλεψη του δικαιώματος των εκπαιδευτικών με αναπηρία πάνω από 67%, που έχουν τα τυπικά προσόντα διορισμού, να τοποθετούνται κατά προτεραιότητα στις ειδικές σχολικές μονάδες σε ποσοστό 20% επί του συνόλου, ενώ πολύ σημαντική σαν ρύθμιση είναι η εισαγωγή πρόβλεψης για τη διεξαγωγή διαγωνισμών Α.Σ.Ε.Π. εκπαιδευτικών Ε.Α.Ε.: άρθρο 21.

Παράλληλα εισάγεται ο θεσμός της σύνταξης ανεξάρτητου πίνακα αναπήρων εκπαιδευτικών Ε.Α.Ε. με ποσοστό πάνω από 67%, κατά το πρότυπο του αντίστοιχου της γενικής εκπαίδευσης, προσδίδοντας την αναγκαία έμφαση και διάκριση στο αντικείμενο της ειδικής εκπαίδευσης και προσφέροντας πρώτο δικαίωμα επιλογής στους εκπαιδευτικούς με αναπηρία για την πλήρωση των διδακτικών θέσεων: άρθρο 22.

Σημαντική είναι και η διάταξη του νόμου που αναγνωρίζει την προϋπηρεσία του εκπαιδευτικού προσωπικού Ε.Α.Ε. και Ε.Ε.Π. σε νομικό πρόσωπο δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, επαγγελματικά εργαστήρια και σε άλλους συγκεκριμένους ειδικούς φορείς ως δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία: άρθρο 23.

Τέλος θεσμοθετείται η επιμόρφωση των Ε.Α.Ε. όλων των ειδικούτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Ειδικού Επιστημονικού και Βοηθητικού Προσωπικού, ενώ προβλέπεται και η δυνατότητα μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικών σε θέματα Ε.Α.Ε. με την παροχή κινήτρων για την ίδρυση και λειτουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε πανεπιστήμια της χώρας, ως οφείλουν να λειτουργούν στην ανώτατη εκπαίδευτική βαθμίδα μιας χώρας που αναγνώριζει την ανάγκη εξειδικευμένης φροντίδας στα άτομα με αναπηρία και δημιουργεί ανάλογα αναβαθμισμένο πλαίσιο εκπαιδευτικών παροχών.

Θα ήθελα κλείνοντας να προσθέσω το εξής: Τον Ιούνιο του 2004 με πρόταση του Πρωθυπουργού κ. Κώστα Καραμανλή και με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής συστήθηκε η διακομματική επιτροπή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε.

Δύο χρόνια μετά, το Μάιο του 2006, στη σχετική έκθεση της και στην ενότητα της ειδικής εκπαίδευσης και αγωγής, οι πράσεις που κατατέθηκαν ήταν:

Η σύσταση Ειδικής Γραμματείας Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, η αναβάθμιση του Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, η ίδρυση νέων κέντρων διάγνωσης και η στελέχωσή τους με εξειδικευμένο προσωπικό, η νομοθετική αναγνώριση της γραφής Braille ως επίσημης γραφής των τυφλών, η θεσμοθέτηση κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας της ελληνικής νοηματικής γλώσσας και της γραφής Braille, η σύσταση ειδικού φορέα ελέγχου προδιαγραφών προσβασιμότητας και λειτουργικότητας των σχολικών δομών ειδικής αγωγής και η δημιουργία προγραμμάτων μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα ειδικής αγωγής.

Σήμερα, με απόλυτη ικανοποίηση μπορεί κάποιος να διαπιστώσει πως όλες οι προτάσεις της διακομματικής επιτροπής αποτελούν αντικείμενο των διατάξεων του νέου νόμου και αυτό αποτελεί από μόνο του δείγμα δημιουργικής σύνθεσης των απόψεων σ' ένα κρίσιμο κοινωνικό τομέα και απόδειξη της σημασίας που προσδίδει η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο στον κοινωνικό διάλογο και τις προτάσεις των διακομματών επιπροπών στις νομοθετικές της πρωτοβουλίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου θέτει σε νέες βάσεις το συνολικό εγχείρημα για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση, με ειδικές ρυθμίσεις, με αποκλειστικό νομοθετικό αντικείμενο τις ανάγκες της ειδικής εκπαίδευσης, με ευαισθησία και προσεκτικό σχεδιασμό, με ικανοποίηση πολλών πάγιων αιτημάτων του αναπηρικού κινήματος.

Θέτει τις γενικές κατευθύνσεις, ρυθμίζει ειδικότερα ζητήματα ιδρυμάτων, αντιμετωπίζει με πρακτικότητα διαδικαστικά και διοικητικά θέματα, θεσμοθετεί πολλές αναγκαίες εκπαιδευτικές διαδικασίες, εισάγει παντού καινοτόμες πρακτικές και κριτήρια ποιότητας και αξιοκρατίας, δημιουργεί τις βάσεις για συνθήκες ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στη γνώση, στην αγορά εργασίας, στην ίδια την κοινωνία, δημιουργεί μια ειδική εθνική παιδεία υψηλών προσδοκιών αωνίτιβαρο στην κοινωνική προκατάληψη ανθρώπων απέναντι σε ανθρώπους, στη μετριότητα των στόχων, στην απόλυτη υποταγή σε κάποιο φυσικό, νοητικό ή κινητικό μειονέκτημα.

Ο γόνιμος διάλογος με τους φορείς στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων και το ανοικτό πνεύμα της ηγεσίας του Υπουργείου οδήγησαν σε μια σειρά σημαντικών νομοτεχνικών βελτιώσεων στις διατάξεις του αρχικού κειμένου.

Έχω τη βεβαιότητα πως το τελικό κείμενο είναι ένα νομοσχέδιο με ρυθμίσεις που δημιουργούν ένα σύγχρονο πλαίσιο ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης που αποτελεί και την υλοποίηση όσων από κοινού συμφωνήσαμε στη διακομματική επιτροπή για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία στο χώρο της εκπαίδευσης.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Ράπτη.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χαλβατζής ορίζει Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο την κ. Νικολάιδου.

Πριν δώσω το λόγο στην εισηγήτρια του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Δραγώνα, ο κύριος Υπουργός θα ήθελε να κάνει μια παρέμβαση.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και

Θρησκευμάτων): Πριν τοποθετηθούν οι εισηγητές, θα ήθελα να ενημερώσω το Τμήμα για ένα θέμα, το οποίο νομίζω ότι απασχολεί όλους και ετέθη κατ' επανάληψη στη συζήτηση.

Θέλω να καταθέσω νομοτεχνική βελτίωση στο άρθρο 27 – «Άμοιβές, επιδόματα, δαπάνες μετακίνησης». Παράγραφος 1, εδάφιο γ, δεύτερη σειρά μετά τις φράσεις «οι Προϊστάμενοι των ΚΕ.Δ.Δ.Υ., το ΕΠ...» προστίθεται η φράση «το ΕΕΠ και το ΕΒΠ». Δηλαδή, μετά τη φράση «Οι προϊστάμενοι των ΚΕΔΥ και το ΕΠ» να προσθέσουμε το επίδομα και για το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό και για το Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό, δίνοντας λύση σε ένα δίκαιο ζήτημα, το οποίο ίσχυε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα ειδική νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θέλω εδώ να ευχαριστήσω τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος ευαισθητοποιήθηκε και επέβαλε αυτήν την αντίληψη στους τεχνοκράτες που είχαν διαφορετική οπτική και παράλληλα, να ευχαριστήσω και τον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Σιούφα, ο οποίος, μεταφέροντας τα αιτήματα και τις πιέσεις των συναδέλφων απ' όλες τις πτέρυγες, παρενέβη και αυτός εποικοδομητικά για το ζήτημα.

Εμείς επιμείναμε από την πρώτη στιγμή και στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων είχα πει ρητά ότι θεωρώ ότι είναι πολύ δίκαιο το αίτημα αυτό και μέσα από αυτήν τη νομοτεχνική βελτίωση νομίζω ότι λύνεται και έτσι οι εργαζόμενοι που είναι αφιερωμένοι στο θέμα αυτό και έχουν δώσει τη ζωή τους για να στηρίξουν τα άτομα με αναπηρία, θα συνεχίσουν να παίρνουν αυτό το επίδομα, ενώ τακτοποιούνται και άλλα επιδόματα, όπως ξέρετε, από τις άλλες διατάξεις του ίδιου άρθρου, για τα οποία είχαν δημιουργηθεί σύντομα στο παρελθόν, γιατί οι σχετικές διατάξεις δεν είχαν μεταφερθεί από τα παλιότερα νομοθετικά κείμενα στα νεότερα. Οπότε λύνεται και αυτό το ζήτημα και θέλω να το λάβουν υπ' όψιν οι εισιγητές των άλλων κομμάτων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ η τροποποίηση που κατετέθη στα Πρακτικά να διανεμηθεί στους κυρίους Βουλευτές.

Εγώ πιστεύω, κύριε Υπουργέ, ότι διερμηνεύω τα αισθήματα όλων των Βουλευτών και θα ήθελα να σας ευχαριστήσω, διότι ικανοποιήσατε ένα αίτημα πολύ δίκαιο, πολύ λογικό, που αποκαθιστά την τάξη.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε να ρωτήσω κάτι πάνω σ' αυτό που είπε ο κύριος Υπουργός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Θα πάρετε το λόγο και θα μιλήσετε από το Βήμα κανονικά. Μπορείτε να αρχίσετε από εδώ την αγόρευσή σας και να ρωτήσετε τον Υπουργό.

Έχετε το λόγο ως εισιγήτρια και θα έχετε τη δυνατότητα και το δικαίωμα να απευθύνετε στον Υπουργό όποιο ερώτημα θέλετε.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστώνται στον Υπουργό, στον Υφυπουργό και σε όλους εμάς η δυνατότητα, στα πλαίσια της επιτροπής, να μιλήσουμε στοχευμένα και πολιτισμένα, να καταθέσουμε συγκεκριμένες αλλαγές και το Υπουργείο να ενσωματώσει κάποιες από αυτές.

Το νομοσχέδιο έγινε καλύτερο. Ωστόσο, όπως είπε και ο Υπουργός χθες, παρά τις τροποποιήσεις, η βασική φιλοσοφία του νομοσχεδίου δεν αλλάζει. Θα ήθελα, λοιπόν, να σταθώ στα σημεία που εμμένουμε, αλλά και στις θετικές τροποποιήσεις. Άρθρα, λοιπόν, που απορρίπτουμε και άρθρα που δεχόμαστε.

Πρώτον, αρχίζω από το μείζον, την ενταξιακή φιλοσοφία και τις εκπαιδευτικές πρακτικές που τη στηρίζουν. Επιχειρηματολόγησα ότι αντίστροφη θα έπρεπε να είναι η έμφαση στις δομές της ειδικής εκπαίδευσης, να εκκινεί από την ένταξη της συντριπτικής πλειοψηφίας των παιδών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο και να στρέφεται προς το ειδικό σχολείο για τις οριακές περιπτώσεις.

Ο Υπουργός επιχειρηματολόγησε ότι το νομοσχέδιο στοχεύει στην αποκατηγοριοποίηση, την απομάκρυνση από το ιατρικό μοντέλο και την προώθηση της συνεκπαίδευσης. Αυτό, όμως, θα επιτευχθεί με τη δημιουργία πενήντα τριών νέων ειδικών σχολείων; Χωρίς ολοκληρωμένο σχεδιασμό προγραμμάτων έγκαιρης παρέμβασης; Χωρίς την κατοχύρωση της ενεργούς συμμετοχής των γονέων; Χωρίς αναφορά στο πώς θα υλοποιηθεί η επιδιωκόμενη συνεκπαίδευση; Μόνη αναφορά ότι τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορεί απλώς να βρίσκονται στο γενικό σχολείο όχι μόνο δεν κατοχυρώνει τη συνεκπαίδευση, αλλά μπορεί να οδηγήσει και σε περαιτέρω αποκλεισμό.

Για το λόγο αυτό, καταψήφιζουμε τα άρθρα 3, 5, 6 και 7, που άπονται της βασικής φιλοσοφίας του νομοσχεδίου. Στο άρθρο 7 είναι θετικό ότι γίνεται ειδική αναφορά στα παιδά με προβλήματα όρασης, ακοής και στο φάσμα του αιτιομού. Αναδεικνύεται η σημασία γνώσης από τους εκπαιδευτικούς της νομοθετικής γλώσσας και της γραφής Braille, όπως και της ανάγκης ύπαρ-

χης ειδικού βιοθήου μέσα στην τάξη για την παράλληλη στήριξη των αυτιστικών παιδιών. Όμως, τον ειδικό βοηθό που επιλέγουν οι γονείς θα τον πληρώνουν οι ίδιοι, κύριε Υπουργέ; Γνωρίζετε ότι η ελάχιστη αμοιβή είναι 1.000 ευρώ το μήνα; Μήπως το κράτος με αυτόν τον τρόπο αποποιείται τις ευθύνες του και αυτό έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 1;

Ένας ακόμη λόγος που δεν ψηφίζουμε το άρθρο 7 είναι ότι συνεχίζουμε να διαφωνούμε με τη δημιουργία του φορέα «ΕΝΟΡΑΣΙΣ». Την πιστοποίηση της νοματικής γλώσσας θα έπρεπε να αναλάβουν τα πανεπιστήμια. Ωστόσο, μια και ο θεσμός παραμένει, θεωρούμε πολύ σωστή την προσθήκη δύο εκπροσώπων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία.

Το άρθρο 1 θα το ψηφίσουμε και χαιρετίζουμε τις αλλαγές. Το ξέρετε, όμως και εσείς, κύριε Υπουργέ, ότι αναλαμβάνετε μια μεγάλη ευθύνη στο να μη μείνει διακηρυκτική αρχή.

Το άρθρο 2, επίσης θα το ψηφίζουμε μετά τις αλλαγές, αλλά με επιφύλαξη. Προστίθεται η «πλήρης προσβασιμότητα», αναγκαία για την ένταξη, καθώς και «η παρακολούθηση της φυσικής προσβασιμότητας», η «εφαρμογή των αρχών του σχεδιασμού για όλους» και «η συμμετοχή στο Ε.Σ.Υ.Π. εκπροσώπων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία». Όλα αυτά είναι πολύ θετικά. Εξακολουθούμε ωτόσο να έχουμε σοβαρή ένσταση ότι «το είδος και ο αριθμός των εκπαιδευτικών αναγκών προσδιορίζουν τη μορφή, τον τύπο και την κατηγορία των σχολικών μονάδων της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης» διότι αντιβαίνει στις αρχές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, βάσει των οποίων η λειτουργικότητα και η συμμετοχή γίνονται ανεξάρτητα από το είδος ή την προέλευση της αναπηρίας αυτής καθ' εαυτής.

Δεύτερον, όσον αφορά τα άρθρα που αναφέρονται στο θεσμό του ΚΕΔΔΥ ψηφίζουμε το άρθρο 4. Σωστά προβλέπεται η ενημέρωση των γονέων να γίνεται σε συνεχή βάση. Καταψήφιζουμε το άρθρο 5 γιατί ο ρόλος των γονέων δεν έχει καμία θεσμική κατοχύρωση. Το νομοσχέδιο αφαιρεί από τους γονείς παιδιών με ειδικές ανάγκες το δικαίωμα που είχαν ως τώρα, και που έχουν όλοι οι γονείς, να επιλέγουν οι ίδιοι το σχολείο και το πρόγραμμα που θα ακολουθήσουν τα παιδιά τους.

Πολλά ακούστηκαν για τις δυσκολίες που ανακύπτουν από τη μεριά γονιών. Είναι φυσικό και αναμενόμενο και γι' αυτό ακριβώς το λόγο χρειάζεται συστηματική και συνεχής δουλειά με τους γονείς για την αποδοχή και τη διαχείριση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ολόκληρης της οικογένειας.

Καταψήφιζουμε το άρθρο 12, διότι δεν αυξάνεται ο αριθμός των ΚΕΔΔΥ. Αντί πενήντα τριών νέων ειδικών σχολείων, θα έπρεπε, κύριε Υπουργέ, να κάνετε πενήντα τρία νέα ΚΕΔΔΥ με αυξημένες αρμοδιότητες. Επίσης, ενώ στην αιτιολογική έκθεση προβλέπεται μια πλήρης διεπιστημονική ομάδα ανά πέντε χιλιάδες μαθητές, στο κείμενο του νόμου ο αριθμός των μαθητών ανέρχεται σε δέκα χιλιάδες. Εδώ υπάρχει ένα λάθος. Θέλω να πιστεύω ότι το σωστό είναι αυτό που βρίσκεται στην αιτιολογική έκθεση. Δηλαδή, ανά πέντε χιλιάδες μαθητές μπορεί να φταχτεί μια διεπιστημονική ομάδα.

Στο ΚΕΔΔΥ τοποθετούνται εκπαιδευτικοί με μετάθεση, απόσπαση, αναπλήρωση και ο προϊστάμενος έχει τετραετή θητεία. Είναι εξαιρετικά σημαντική η ύπαρξη μιας σταθερής διεπιστημονικής ομάδας που θα καλλιεργήσει μια συνεργατική κουλτούρα μέσα στο χρόνο, τόσο μεταξύ των μελών που δουλεύουν στο ΚΕΔΔΥ, όσο και με τους γονείς και με τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων. Για να γίνει σωστά το έργο της είναι εξαιρετικά δύσκολο. Δεν πρόκειται για μια γραφειοκρατική διαχείριση. Γ' αυτό το λόγο, καταψήφιζουμε το άρθρο 12.

Τρίτον, από τα άρθρα του κεφαλαίου Β' που αναφέρονται στις σχολικές μονάδες, στην εποπτεία τους και στη διοίκησή τους, ψηφίζουμε τα άρθρα 8, 9, 10, 11 και 15. Στην ενότητα αυτή, καταψήφιζουμε το άρθρο 13, διότι θεωρούμε ότι η δευτεροβάθμια ειδική εκπαίδευση πρέπει να έχει τους δικούς της σχολικούς συμβούλους. Καταψήφιζουμε το άρθρο 14, γιατί δεν κατανοούμε τι δουλειά έχουν πτυχιούχοι ιατρικής, νομικής και συναφών επιστημών σε θέσεις συμβούλων και παρέδρων του Τμήματος Ειδικής Αγωγής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Τέταρτον, όσον αφορά το κεφάλαιο Γ', που παραπέμπει στο εκπαιδευτικό προσωπικό, ψηφίζουμε τα άρθρα 17, 19, 21, 24, 25, 26. Καταψηφίζουμε το άρθρο 16, γιατί διαφωνούμε ριζικά οι εκπαιδευτικοί των τμημάτων ένταξης να προσφέρουν έργο σε πολλαπλά σχολεία. Χρειάζεται αύξηση των εκπαιδευτικών και όχι μερική απασχόλησή τους. Καταψηφίζουμε το άρθρο 18, γιατί διαφωνούμε με την πρόβλεψη να προσλαμβάνεται ειδικό προσωπικό σε γενικά σχολεία χωρίς παράλληλη στήριξη από εκπαιδευτικό ειδικής εκπαίδευσης. Υπάρχει κίνδυνος αντί να προσλαμβάνεται εκπαιδευτικός, να προσλαμβάνεται μόνο ειδικό βοηθητικό προσωπικό.

Καταψηφίζουμε το άρθρο 20, γιατί δεν κατανοούμε σε τι θα συμβάλουν τα σεμινάρια κατάρτισης τετρακοσίων ωρών σε αποφοίτους που έχουν ήδη πανεπιστημιακό πτυχίο στην ειδική αγωγή. Επιπλέον, πώς είναι δυνατόν το πτυχίο μουσικοθεραπείας να εξισώνεται με το πτυχίο ιατρικών, κοινωνικών ή νομικών επιστημών και στη συνέχεια με σεμινάριο τετρακοσίων ωρών οι κάτοχοι αυτών των πτυχίων να μετατρέπονται σε μουσικοθεραπευτές; Επίσης θεωρούμε ότι αυτά τα σεμινάρια πρέπει να διενεργούνται με την ευθύνη των πανεπιστημίων.

Καταψηφίζουμε τα άρθρα 22 και 23, γιατί είναι τελείως αντιπαίδαγωγικό και δυσλειτουργικό να καλύπτεται η ειδική αγωγή με ωρομισθίους και με αναπληρωτές.

Αυτά τα παιδιά –το ξέρουν όλοι όσοι εργάζονται σ' αυτές τις μονάδες- έχουν απόλυτη ανάγκη από σταθερά πρόσωπα αναφοράς, από συνέχεια και από δημιουργία προσωπικής σχέσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ψηφίζουμε το άρθρο 27 μετά τις αλλαγές για τις οποίες μας ενημέρωσε ο κύριος Υπουργός.

Όμως, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας ρωτήσω και κάτι σε σχέση μ' αυτό το επίδομα. Στο άρθρο 35 καταργείτε μεταξύ άλλων και το άρθρο 4, κεφάλαιο ΣΤ', παράγραφος 2 του ν. 2817/2000 που προβλέπει το επίδομα εξωδιδακτικής απασχόλησης και το κίνητρο απόδοσης για το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό, το οποίο και αυτό οδηγεί σε μείωση. Πιστεύω ότι τα άρθρα 27 και 35 μαζί τα έχετε διαχειριστεί, δηλαδή δεν παίρνουν το επίδομα ειδικής αγωγής, αλλά κόβονται τα άλλα δύο επιδόματα. Μου φαίνεται αυτονόητο πως πρέπει να είναι έτσι, αλλά επειδή θα είναι έτσι, παρακαλώ, προσθέστε το και στο άρθρο 35, γιατί φαντάζομαι ότι παλέψατε για τη μη μείωση των αποδοχών των εργαζομένων.

Πέμπτον, όσον αφορά το κεφάλαιο Δ', ψηφίζουμε τα άρθρα 28, 29, 30, 31, 32 και 33. Καταψηφίζουμε το άρθρο 34, το οποίο παρέχει εξουσιοδότηση για την έκδοση πλήθους προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, με τον κίνδυνο όχι μόνο οι διατάξεις του νόμου να μείνουν ανενεργείς, αλλά κυρίως βασικές προβλέψεις που υπήρχαν αντικείμενο εκτεταμένης συζήτησης στη Βουλή, να ανατραπούν. Είναι μία κακή πρακτική τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις, αλλά, μερικές φορές χρειάζονται για να λειτουργεί ο νόμος. Κύριε Υπουργέ, είναι τόσο πολλές αυτές οι εξουσιοδοτέκες διατάξεις που δίνονται, που μπορεί πραγματικά μέχρι και τα προσόντα να αλλάξουν.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στην τροπολογία που κατέθεσε ο κύριος Υπουργός και αφορά στη δυνατότητα ανάθεσης του έργου καθαρισμού των δημόσιων σχολείων όχι μόνο σε καθαριστές και καθαριστριες, αλλά και σε συνεργεία καθαρισμού. Αυτή η τροπολογία έρχεται να πλήξει τους εργαζομένους που επί σειρά ετών απασχολούνται στο χώρο του καθαρισμού των σχολείων, με συνεχείς ανανέωσεις των συμβάσεων τους. Πρόκειται για τεσσεράμισι χιλιάδες εργαζομένους περίπου –στην πλειοψηφία τους γυναικες- που είχαν επιλεγεί με κοινωνικά κριτήρια και το εισόδημά τους είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Είναι 400 ευρώ το μήνα, κύριε Υπουργέ. Ζητάμε από τον Υπουργό να αποσύρει την τροπολογία και να μην επιτρέψει το πέρασμα στην ανεργία ενός μεγάλου αριθμού εργαζομένων, δημιουργώντας ένα τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα και να προβεί στην άμεση ανανέωση των συμβάσεων των καθαριστριών των σχολείων για το επόμενο σχολικό έτος.

Επίσης, στηρίζουμε, αν και είναι άσχετη με το περιεχόμενο

του νομοσχεδίου –μία πρακτική που κατά τη γνώμη μου είναι πάντα δύσκολο να την υποστηρίξουμε- μία τροπολογία που κατατέθηκε από τον κ. Δρίτσα του Συνασπισμού και από τους συναδέλφους κυρία και κυρίου Νικολαΐδου, Ζιώγα και Καζάκο του Κ.Κ.Ε. περί αποστάσεως συζύγων μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., καθώς και την τροπολογία που κατατέθηκε από το συνάδελφο κ. Δρίτσα του Συνασπισμού για τη δυνατότητα να μπορούν να παρακολουθούν διδακτορικές διατριβές και οι συνάδελφοι μέλη Δ.Ε.Π., λέκτορες και επίκουροι καθηγητές που δεν έχουν ακόμα μονιμότητα. Αυτό είναι ένα υπόλοιπο από το νομοσχεδίο για τα μεταπτυχιακά και είναι πραγματικά άδικο –σας το λέω εγώ που έχω και την πανεπιστημιακή εμπειρία –να μην μπορούν αυτοί οι συνάδελφοι που έχουν όλες τις ικανότητες να μην έχουν τη δυνατότητα, να εποπτεύσουν διδακτορικές διατριβές

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, χαιρετίζουμε αυτό το αποτέλεσμα που υπήρξε καρπός κα των δικών σας προσπαθειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε και εμείς.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα ήθελα να κάνω κάποιες επισημάνσεις σε ζητήματα που έθεσε η κ. Δραγώνα.

Κατ' αρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω για το εποικοδομητικό κλίμα που καλλιεργήθηκε απ' όλους τους συναδέλφους και από την κ. Δραγώνα και από τους άλλους εισηγητές στην επιτροπή, όσον αφορά το τελικό κείμενο του νόμου.

Θα ήθελα να πω δίδοντας και την αντίστοιχη απάντηση, ότι για μεν τα εισοδήματα και τα επιδόματα του ειδικού επιστημονικού προσωπικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού μετά τη νέα νομοτεχνική διόρθωση-συμπλήρωση που κάναμε, ό,τι επαιρναν, αυτό πάρινον. Δεν αλλάζει τίποτα. Αυτό είναι σαφές και το λέω για να μη δημιουργείται απορία.

Οσον αφορά το θέμα των καθαριστριών, αυτή η τροπολογία αφορά την ικανοποίηση ενός αιτήματος που πέντε χιλιάδες καθαριστριες μας έχουν υποβάλει.

Ικανοποιεί αυτό το αίτημα δίδοντας την ευελιξία στο Υπουργείο Παιδείας να ανανεώνει τις συμβάσεις τους χωρίς να προσκρούει στα εμπόδια που από την κείμενη νομοθεσία και τη συνταγματική τάξη συνήθως υπάρχουν, σε τέτοιου είδους ανανέωσεις. Δηλαδή δεν είναι κάτι το οποίο το κάνουμε από μόνοι μας, αλλά έρουμε ότι ικανοποιεί αυτόν τον κλάδο, ο οποίος επί πάρα πολλά χρόνια ζήτουσε κάτι τέτοιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, για τη συνυπόρετηση των μελών που είπε η κ. Δραγώνα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα αναφερθώ αργότερα.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κύριε Υπουργέ, για το θέμα που είπατε για τα ειπιδόματα του άρθρου 35 θα πάνε οι καταστάσεις στο Ελεγκτικό Συνέδριο και αν δεν είναι σαφές, δεν πρόκειται να υπογραφούν...

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είναι σαφές.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Εδώ δεν είναι σαφές. Εδώ περικόπιονται. Καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5. Θέλω να γίνει σαφές, να υπάρχει νομοτεχνικά προσδιορισμένο απολύτως. Άλλως θα έχουμε πρόβλημα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Από το ν.2817/2000 καταργούνται μόνο οι διατάξεις που έρχονται σε αντίθεση με τον καινούργιο νόμο τον οποίο καταθέτουμε. Επομένως, ό,τι επιδόματα ήταν θεσμοθετημένο τότε και με τη νομοτεχνική συμπλήρωση που κάναμε πριν από λίγο, παραμένει κατοχυρωμένο και συνεχίζει να δίδεται.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Το άρθρο 35 λέει όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Παντούλα, τα υπόλοιπα όταν θα πάρετε το λόγο. Άλλωστε είστε εγγεγραμμένος. Κατά παρέκκλιση έγινε. εκπαιδευτικός είστε.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Σας ευχαριστώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, καλό είναι να το διευκρινίσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Γκατζή, επειδή

Θέλετε να είναι ζωντανή η Βουλή, πρέπει να την κάνουμε πιο ζωντανή. Έτσι λέτε όλοι σας. Θέλει να ρωτήσει κάτι ο κ. Παντούλας, πρέπει να απαντήσει ο Υπουργός.

Το λόγο έχει η κ. Νικολαΐδου, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος και Αντιπρόεδρος της Βουλής.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, εμείς σαν κόμμα δεν ευχαριστούμε. Απαιτούμε και διεκδικούμε. Και μπορεί η πίεση, αν θέλετε, της Αντιπολίτευσης και ο αγώνας των εργαζομένων να έφερε αποτέλεσμα για να παρθεί πίσω αυτή η διάταξη, δεν λύνει, όμως, το πρόβλημα. Γιατί η αντιμετώπιση των εργαζομένων μέσα απ' αυτό το νομοσχέδιο δεν είναι μόνο οικονομική. Υπάρχουν και πολλά άλλα ζητήματα που πρέπει να ρυθμιστούν και γι' αυτό οι εργαζόμενοι πρέπει να μην ξεγελιούνται έστω και με μια μικρή υποχώρηση του Υπουργού, που δεν τη χαρίζουμε σε κανέναν, αλλά να συνεχίσουν τον αγώνα τους σ' αυτά τα επιδόματα και μετά τη διευκρίνιση του Υπουργού να ενσωματωθούν στο μισθό τους. Διότι έχει ξεκινήσει μια μεγάλη επιδρομή στα επιδόματα και στους μισθούς των εργαζομένων με το πολύ σοβαρό θέμα των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων και δεν ξέρουμε μέχρι πού θα φθάσει η όρεξη των περισσότερων βέβαια στα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νομοσχέδιο που συζητάμε εδώ και μέρες και παρά τις διορθώσεις που υποτίθεται ότι έγιναν -σχολιάσαμε κάποιες χθες- εξακολουθεί να αποτελεί ένα συνοπτικό, φραστικό ευχολόγιο στο επίπεδο των γενικών αρχών και των ανέξοδων διακηρύξεων. Δηλαδή η φράση «η πολιτεία δεσμεύεται» και ότι συνεχώς θα υπάρξει βελτίωση κ.λπ., δεν νοιμίζω να γίνεται πιστευτή από κανέναν από τη στιγμή που δεν έχει και κανένας, αν θέλετε, το δικαίωμα να δεσμευτεί όταν δεν υπάρχει ένα σημείο αναφοράς σίγουρο ότι αυτό μπορεί να γίνει πραγματικότητα ακόμη και μέσα στην ίδια την Κυβέρνηση, στην οποία κυβέρνηση, εν πάσῃ περιπτώσει, για να μην παρεξηγηθώ.

Υπάρχουν πολλές αλλαγές εννοιών, μετονομασίες. Αυτές κατά την άποψή μας δεν είναι σοβαρές. Αντίθετα βέβαια δεν γίνονται τυχαία. Προσπαθούν να καθορίσουν το ρόλο και την κατεύθυνση του νομοσχεδίου, που κατά την άποψή μας, είναι το πώς θα απαλλαγεί το κράτος από την υποχρέωσή του να παρέχει ίσα δικαιώματα μόρφωσης, δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης σε όλα τα παιδιά με ιδιαίτερη πρόληψη, μέριμνα και εξειδίκευση στα Α.Μ.Ε.Α..

Έχει γίνει πάρα πολύ συζήτηση και πολυδιαφημίστηκε, ιδιαίτερα από τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας, ότι για πρώτη φορά έρχεται η έννοια της υποχρεωτικότητας. Ακούσαμε βέβαια και την πλευρά του Π.Α.Σ.Ο.Κ., το πώς τοποθετήθηκε. Ουσιαστικά συμφωνεί με επιφυλάξεις.

Και αυτό είναι προπαγανδιστικό. Γιατί από την πρώτη στιγμή υπάρχουν τα ερωτήματα σε ποιες δομές, με ποιό πρόγραμμα, με τι προσωπικό και με ποιες επιστημονικές προσεγγίσεις θα μπορεί αυτό να εφαρμοστεί για να μην γίνει για άλλη μία φορά ευχή. Και γιατί το λέμε αυτό; Γιατί είναι γνωστό ότι για πρώτη φορά η υποχρεωτικότητα θεσπίστηκε με τον ν. 1566/85, προϋπόθεση όμως για την εφαρμογή της η υπουργική απόφαση. Αυτή δεν ενεργοποιήθηκε ποτέ ούτε από τις κυβερνήσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και ούτε από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας του 1990-1993.

Αντίθετα, στη συνέχεια καταργείται η διάταξη αυτή με το ν. 2817/2000 του Π.Α.Σ.Ο.Κ., που είχε παρουσιαστεί σαν μεγάλη επανάσταση αλλά και η Νέα Δημοκρατία δεν είχε αντιδράσει και ούτε φυσικά ποτέ μέχρι σήμερα δεν διατύπωσε τέτοια θέση. Τώρα με το νομοσχέδιο την πολυδιαφημίζει πάλι τη υποχρεωτικότητα λές και ανακαλύφθηκε για πρώτη φορά.

Το κόμμα μας όλα αυτά τα χρόνια σταθερά μιλά σε όλα τα επίσημα κείμενά του που έχουν σχέση με το θέμα της παιδείας για την υποχρεωτικότητα βάζοντας όμως τις προϋποθέσεις. Αντέδρασε στη μη ενεργοποίησή της αλλά και στην κατάργησή της και αν θέλετε κάτω από την πίεση των δικών μας δυνάμεων, που μπορεί αυτήν τη στιγμή να μην είναι αρκετές αλλά σίγουρα η δουλειά τους είναι σημαντική και φαίνεται ότι έχει αποτέλεσμα και τη ίδια η Ε.Σ.Α.μεΑ., ξεκίνησε τα τελευταία δύο χρόνια και στη συνέχεια και η Αξιωματική Αντιπολίτευση να το φέρνει σαν θέμα, το θέμα της υποχρεωτικότητας. Ποτέ όμως δεν μίλησε κανείς και δεν μιλάει ακόμα το νομοσχέδιο και ούτε οι Υπουργοί έχουν τοποθετηθεί σε αυτό το πολύ σοβαρό πρόβλημα, ότι με την επιχειρηματικότητα δεν μπορεί να συμβαδίζει η επιχειρηματική δράση. Και ούτε φυσικά αναγνώρισαν, ανέδειξαν, ή κάνουν προσπάθεια για να βρει ο μεγάλος αριθμός των παιδιών με ειδικές ανάγκες που βρίσκονται έξω από αυτήν τη δική τους σχολείο.

Η υποχρεωτικότητα, λοιπόν, χωρίς τη δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων θα φέρει σαν αποτέλεσμα μόνο την παραπέρα ιδιωτικοποίηση, όπως συνέβη πρόσφατα και με τη θέσπιση υποχρεωτικής μονοετούς προσχολικής αγωγής.

Κύριε Υπουργέ, στο σημείο αυτό μου επιτρέψετε, επειδή χθες στη Βουλή αλλά και στις εξαγγελίες σας με την ευκαιρία της έναρξης της νέας σχολικής περιόδου ουσιαστικά εξαγγείλατε τα αυτονότα περί των βιβλίων, που βέβαια οι συνδικαλιστικές οργανώσεις παρουσιάζουν και άλλα νούμερα σε σχέση με το τι δουλειά έγινε για τη συμπλήρωση των εκπαιδευτικών κενών. Μακάρι να ξεκινήσει, το ευχόμαστε κι εμείς, αλλά τα στοιχεία που δίνουν οι εργαζόμενοι δεν είναι αυτά, και να μην υπάρξουν κενά αμέσως κιόλας από την πρώτη εβδομάδα της έναρξης της σχολικής περιόδου.

Δεν είπατε όμως μέσα σε αυτές τις εξαγγελίες σας το πιο σημαντικό, ότι αυτήν την περίοδο οι εργαζόμενοι -και δεν μιλάμε γι' αυτούς που δεν έχουν πρόβλημα οικονομικό, αλλά για τη μεγάλη πλειοψηφία του λαού μας που είναι φτωχές λαϊκές οικογένειες- έχουν στον προγραμματισμό χωρίς να μπορούν να τον υλοποιήσουν το τι θα κόψουν για να γεμίσει η σχολική τοάντα των παιδιών τους από τη μία. Ξέρετε ότι ξεκινούν οι εγγραφές στα φροντιστήρια και πολλές δραστηριότητες, ξένες γλώσσες, καλλιτεχνικές, πολιτιστικές δραστηριότητες, που θα έπρεπε να είναι μέσα στη γενική εκπαίδευση και στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Δυστυχώς και γι' αυτά πρέπει να πληρώσουν σε ιδιώτες.

Στο σημείο αυτό θέλω να πω μία κουβέντα για το θέμα της διακομιστικής επιτροπής και του πορίσματος, επειδή έχει ακουστεί από χθες κατά κόρον ότι αυτό ήταν ομόφωνο.

Κύριε συνάδελφοι, επειδή ήμουν μέλος της διακομιστικής επιτροπής, δεν ήταν ομόφωνο το πόρισμα. Εμείς διαφωνήσαμε και γι' αυτό ακριβώς στο τέλος του εγχειριδίου που σας έχει μοιραστεί είναι οι θέσεις του Κ.Κ.Ε..

Θα σταθώ στο θέμα της εκπαίδευσης των τυφλών. Διότι θεωρώ πολύ επικίνδυνη την εξέλιξη του ζητήματος και στις νομοτεχνικές διορθώσεις, συγκεκριμένα στη σελίδα τέσσερα, στην αναδιατυπώμενη παράγραφο του άρθρου 7, αντί να καλυτερεύει η κατάσταση υπάρχει μία χειροτέρευση με τις προτεινόμενες διατάξεις.

Να θυμίσω ότι στο προσχέδιο που είχε αρχικά μοιραστεί υπήρχε η διάταξη για την ίδρυση γυμνασίων, λυκείων για τυφλούς, που σήμερα δεν υπάρχουν στη χώρα μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Σε δύο λεπτά τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ήταν διατάξεις που είχαν επιβληθεί, αν θέλετε, ύστερα από σημαντικούς αγώνες με τις καταλήψεις των μαθητών του Κ.Κ.Ε.Τ.Ε. με τη στήριξη των καθηγητών, των γονιών και των εργαζομένων στο χώρο και με την πίεση που υπέστη τότε το Υπουργείο Υγείας και ανάγκασε τον Υφυπουργό να ομολογήσει την αναγκαιότητα της ύπαρξης γυμνασίων και λυκείων για τυφλούς με βάση την ιδιαιτερότητα της αναπτηρίας και την επιβεβαιούμενη διεθνή εμπειρία.

Στο τελικό κείμενο, λοιπόν, που μας μοιράστηκε η παράγρα-

φος 2 του άρθρου 7 διαμορφώνεται ως εξής: «Οι τυφλοί μαθητές και οι μαθητές με χαμηλή όραση χωρίς νοητική υστέρηση ή άλλης μορφής ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούν να φοιτούν με βάση τη γνωμάτευση του οικείου ΚΕ.Δ.Δ.Υ. στις σχολικές τάξεις του γενικού σχολείου υποστηρίζομενοι από τον εκπαιδευτικό της τάξης και κατά περίπτωση με την υποστήριξη μέλους ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού του κλάδου Π.Ε. κ.λπ.». Με τη διατύπωση αυτή δίνεται πρακτικά κατεύθυνση, αν θέλετε, και με τον πιο επίσημο πλέον τρόπο για το κλείσιμο των ειδικών δημοτικών σχολείων που υπάρχουν σήμερα για τυφλούς. Σε συνδυασμό με την ίδρυση του φορέα ενόρασης του άρθρου 7 μιλάμε πλέον για ολοκλήρωση της διάλυσης των σχολών τυφλών Αθήνας και Θεσσαλονίκης και του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών.

Μ' αυτήν τη διάταξη όχι απλά χειροτερεύει η όλη κατάσταση αλλά είναι λυπηρό διότι ενώ υπάρχει, αν θέλετε, και διεθνής εμπειρία, εμείς πιστεύουμε ότι έχουν ευθύνη και οι αντίστοιχες συνδικαλιστικές οργανώσεις που και δεν έχουν προβάλει το θέμα. Δεν ξέρω τι είδους συζήτησεις και τι συμφωνίες μπορεί να έχουν γίνει, αλλά νομίζω ότι πολλοί στην ηγεσία αυτών των συνδικαλιστικών οργανώσεων έχουν την εμπειρία της δυτικής Γερμανίας στα τέλη της δεκαετίας του 1980 όπου είχαν κλείσει τα περισσότερα γυμνάσια και λύκεια για τυφλούς και στη συνέχεια τα περισσότερα τουλάχιστον άνοιξαν ύστερα από σκληρούς αγώνες τυφλών, γονιών και εκπαιδευτικών. Στην Αγγλία επίσης, σύμφωνα με ομολογία ειδικού, τα μόνα σχολεία που άντεξαν στη γνωστή θατσερική επέλαση ήταν οι σχολές τυφλών όλων των επιπέδων λόγω της σκληρής κόντρας της κοινότητας των τυφλών, των εκπαιδευτικών αλλά και των εξειδικευμένων τημμάτων των πανεπιστημάτων.

Φυσικά υπάρχει εμπειρία και από άλλες χώρες όπως είναι η Κούβα. Πολλοί ίσως δεν θα το ακούσουν αυτό πολύ ευχάριστα, αλλά εκεί, σε μια χώρα που ο πληθυσμός της είναι παρόμοιος με της δικής μας, το 95% των τυφλών εργάζεται και ξέρετε σε τι δουλειές, κύριοι συνάδελφοι; Από εργάτες εργοστασίων μέχρι καθηγητές μέσης εκπαίδευσης και όχι μόνο τηλεφωνητές, χωρίς να υποτιμώ το επάγγελμα του τηλεφωνητή. Εδώ υπάρχει η αντίληψη ότι το μόνο επάγγελμα που μπορεί να εξασκήσει ο τυφλός είναι αυτό του τηλεφωνητή.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω και μετά την τελική δήλωση του Υπουργού ότι εμείς θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας -και πιστεύω και οι εργαζόμενοι- για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν ειδική αγωγή υψηλής ποιότητας με βάση τις σύγχρονες κατακτήσεις της επιστήμης και της τεχνολογίας για το σύνολο των περισσότερων από εκατόν ογδόντα πέντε χιλιάδων παιδιών με αναπηρίες. Παράλληλα πρέπει να απαγορευθεί η επιχειρηματική δράση στο χώρο της ειδικής αγωγής. Αυτά δεν συνδυάζονται. Επιχειρηματική δράση στην πρώιμη διάγνωση και παρέμβαση αλλά και στην αποκατάσταση των παιδιών με αναπηρίες και μαθησιακές δυσκολίες, δωρεάν παροχή από το κράτος όλων των απαραίτητων τεχνικών βοηθημάτων για τις ανάγκες της εκπαίδευσης των παιδιών με ειδικές ανάγκες και όχι να βάζουμε τους εργαζόμενους μέσα στα ΚΕ.Δ.Δ.Υ. ουσιαστικά να κάνουν τον πλαστικό στους γονείς των παιδιών για να εξασφαλίσουν αυτά τα βοηθήματα και να καταργηθεί ο θεσμός των αναπληρωτών ωρομισθών. Αυτό το είπαμε σε σχέση με τους εργαζόμενους συμβασιούχους και για πλήρη κάλυψη όλων των αναγκών με μόνιμο προσωπικό, για μονιμοποίηση όλων των αναπληρωτών ωρομισθών κ.λπ.

Μπορώ να πω και τώρα σε ποια άρθρα θα συμφωνήσουμε αλλά μάλλον θα το πούμε στο τέλος της συζήτησης για να δούμε πώς θα ολοκληρωθεί. Έχουμε ακόμα κάποια ερωτηματικά. Σε σχέση με την τροπολογία που καταθέσαμε θα αναφερθεί ο συνάδελφος κ. Ζώγας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λίγεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κυρία συνάδελφε.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Με την υπουργική τροπολογία δεν είναι δυνατό να συμφωνήσει κανείς. Επιτρέψτε μου να πω, κύριε Υπουργέ, ότι η αιτιολογία πως

λύνει κάποια διαδικαστικά προβλήματα δεν είναι απάντηση.

Οποιοδήποτε πρόβλημα μπορεί να λυθεί με νομοθετική διάταξη για να πάψουν οι εργαζόμενοι αυτοί στην καθαριότητα των σχολείων και των ειδικών και των γενικών να είναι με τα ιδιωτικά συνεργεία. Άλλωστε υπάρχει η εμπειρία και από τα νοσοκομεία. Είστε τόσο ευχαριστημένοι και θέλετε αυτό να πάει και στον ευαίσθητο χώρο της ειδικής αγωγής; Εκτός του ότι να παίδια στον χώρο αυτό χρειάζονται ένα άλλο δέσιμο με το βοηθητικό προσωπικό και όχι αυτό να εναλλάσσεται με τον κάθε ιδιώτη εργολάβο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Νικολαΐδου.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς ο κ. Κουράκης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο σχετικά με τη δήλωση του Υπουργού σχετικά με το επίδομα. Είναι απίστευτο αλλά φτάσαμε στο σημείο να θεωρούμε το αυτονότο ως κατάσταση. Μου θυμίζει το παραμύθι με το Χότζα όπου στο τέλος θα πρέπει να αισθανόμαστε δικαιωμένοι για μια εξαιρετική αδικία που πήγε να διαπραχθεί. Εμείς θεωρούμε ότι θα είχε νόημα αν το επίδομα ενσωματωνόταν στο βασικό μισθό. Θα είχε νόημα αν οι εργασιακές σχέσεις που αυτή τη στιγμή καλύπτονται με ωρομίσθιους γίνονταν θέσεις αποκλειστικής απασχόλησης. Τότε ναι, πραγματικά θα είχαμε κάνει ένα βήμα προς τα μπροστά. Άλλα μετά από μια κινητοποίηση τεράστια των ενδιαφερομένων και την σύσωμη αντίδραση της Αντιπολίτευσης να φτάνει στο σημείο να κάνει υποχώρηση τη Κυβέρνηση σε μια καταφανή αδικία δεν το θεωρούμε καθόλου νίκη ούτε της δημοκρατίας ούτε του Κοινοβουλίου.

Σχετικά με τις διάφορες δηλώσεις, χθες πάλι του Υπουργού, για την νέα σχολική χρονιά πρέπει να πούμε ότι αυτή τη στιγμή στον χώρο της ειδικής εκπαίδευσης υπάρχουν πάρα πολλά κενά. Παραδείγματος χάριν, ένα σωρό συμβάσεις που έπρεπε να ξεκινήσουν με την έναρξη της σχολικής χρονιάς για τους οδηγούς λεωφορείων που μεταφέρουν παιδιά με κινητικά προβλήματα δεν έχει ξεκινήσει. Να αναφέρω ενδεικτικά και συγκεκριμένα το Ειδικό Σχολείο Γυμνάσιο -Λύκειο της Ηλιούπολης που δεν έχει οδηγό αυτή τη στιγμή. Έχει λήξει η σύμβασή του. Δεν υπάρχει νέος οδηγός και δεν έρουμε την επομένη εβδομάδα πως θα μεταφερθούν αυτά τα παιδιά στο σχολείο. Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να το δείτε συγκεκριμένα αυτό το θέμα.

Σχετικά με το νομοσχέδιο κατ' άρθρο που συζητούμε θα έλεγα ότι είναι θετικό στο ότι υιοθετήθηκαν ορισμένες από τις προτάσεις που είχαμε καταθέσει αλλά ένα κενό που υπάρχει αρκετά μεγάλο, στο άρθρο 2 στην παράγραφο 1, είναι ότι δεν υπάρχει αναφορά πάλι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στην τροπολογία που είχαμε καταθέσει εμείς υπάρχει αναφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες το κράτος επιδοτεί τα δημόσια πανεπιστήμια για να στηρίξουν τους φοιτητές με αναπτηρία.

Επίσης, είναι χαρακτηριστικό ότι στο προσχέδιο νόμου που είχε δοθεί για διαβούλευση προσδιορίζουν ότι η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση παράγεται στα δημόσια σχολεία γενικών κάτι που τώρα δεν προσδιορίζεται.

Επίσης στο άρθρο 2, παράγραφο 5, ορθώς γίνεται αναφορά αλλά με ελλειπματικό τρόπο στην προσβασιμότητα. Εμείς θεωρούμε όπως είναι και επιστημονικά αποδεκτό ότι η προσβασιμότητα αφορά όχι μόνο σε κτηριακές υποδομές αλλά και σε υλικοτεχνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής, αλλά υπηρεσίες και διαδικασίες και πολιτικές και οι αντίστοιχες δομές που πρέπει να υπάρχουν.

Στο σημείο αυτό πρέπει να πω ότι καλώς αναφέρεται ο όρος ότι θα πρέπει -τον αναφέρετε στην τροποποίηση που καταθέσαμε και αποδεχτήκαμε- η εφαρμογή των αρχών του «σχεδιασμού για όλους». Όντως είναι μια αρχή η οποία καθορίζεται γραπτώς και από εσάς. Πράγμα που σημαίνει ότι αναλαμβάνετε την υποχρέωση ότι είναι υποχρεωτική αυτή η αρχή, το «design for all» δηλαδή, κατά τον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του εκπαιδευτικού υλικού αλλά πάλι εξαιρείτε

τον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην χώρα. Δηλαδή, θεωρείτε ότι στα παιδιά με αναπτηρία αρκεί –και πολύ τους είναι περίπου κατά την αντίληψή σας- να τελειώσουν το λύκειο και μετά τίποτα; Αν πραγματικά το εννοείτε θα πρέπει ο σχεδιασμός για όλους να συμπεριλαμβάνει οπωσδήποτε και την τριτοβάθμια εκπαίδευση συμπεριλαμβανομένων και των μεταπτυχιακών σπουδών.

Όσον αφορά στο άρθρο 2, παράγραφος δγ, αναφέρετε πάλι τη λέξη «πρώιμη παρέμβαση». Πρέπει να αναφέρουμε ακόμα μια φορά ότι η διατύπωση είναι πολύ ασαφής.

Όπως φαίνεται, η παρέμβαση στο νηπιαγωγείο εσείς θεωρείτε ότι είναι πρώιμη παρέμβαση. Ο όρος είναι εξαιρετικά λανθασμένος. Είναι γνωστό ότι σε όλα τα ευρωπαϊκά πρότυπα, «πρώιμη παρέμβαση» λέγεται η παρέμβαση πριν από το νηπιαγωγείο, αρχίζει, δηλαδή, όταν το παιδί είναι ενός έτους και όταν αρχίζει το νηπιαγωγείο, έχει ήδη τελειώσει. Είναι άλλο πράγμα η πρώιμη σχολική παρέμβαση και άλλο πράγμα η πρώιμη προσχολική αγωγή.

Στο οπιμείο αυτό εμείς κάνουμε την πρόταση να υπάρξει διατύπωση: «Με τη δημιουργία τμημάτων πρώιμης παρέμβασης (για ηλικίες 1 έως 4 ετών) σε δημόσιους φορείς (βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί κ.λπ.). Επίσης, με τη δημιουργία τμημάτων νηπιακής, σχολικής παρέμβασης για ηλικίες 5 έως 7 ετών στα νηπιαγωγεία κ.λπ.».

Όσον αφορά το άρθρο 3 παράγραφος 3 και τα λεγόμενα: «χαρισματικά παιδιά», όπως έχουμε ήδη αναπτύξει και χθες, θεωρούμε ότι αυτή η διάταξη πρέπει να απαλειφθεί. Είναι οιφθαλμοφανές ότι οι εκπαιδευτικές ανάγκες των λεγόμενων «χαρισματικών παιδών» που έχουν ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα, εντάσσονται στο πλαίσιο της γενικής εκπαίδευσης και ουδεμία σχέση έχουν με την έννοια και το σκοπό της ειδικής εκπαίδευσης, που αφορά στα άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπτηρίες.

Στο άρθρο 4 παράγραφος 6' που αναφέρεται στην παροχή συνεχούς συμβούλευτικής υποστήριξης, θα έλεγα ότι εάν αυτό το συνδυάσουμε με την αναφορά που κάνει το άρθρο 12 παράγραφος 6, το οποίο λέει ότι μια διεπιστημονική ομάδα καλύπτει ένα πληθυσμό δέκα χιλιάδων ατόμων, αντιλαμβανόμαστε ότι σε χίλια πεντακόσια παιδιά μια διεπιστημονική ομάδα μπορεί με τους ρυθμούς των Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., δηλαδή με ραντεβού κάθε τρία χρόνια, να κάνει αιτιολογηση έστω και με ελλείψεις και με αποκλίσεις, αλλά υποστήριξη δεν μπορεί να γίνει σε καμία απολύτως περίπτωση με τέτοιους τεράστιους αριθμούς.

Όσον αφορά το άρθρο 4 και την παράγραφο 8', όπου αναφέρεται ότι πρέπει να γίνεται η σύνταξη των εκθέσεων και να προηγούνται επιτόπιες αυτοψίες, η εκτίμηση μας είναι ότι πολλές φορές οι παρεμβάσεις που έγιναν για τα άτομα με αναπτηρία χωρίς τη συμμετοχή τους απεδίχθησαν εξαιρετικά ατυχείς. Νομίζουμε ότι η συμμετοχή του αναπτηρικού κινήματος και των εκπροσώπων του σε κάθε επίπεδο, είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα των σχολικών μονάδων.

Στο πνεύμα αυτό προτείνεται η ακόλουθη προσθήκη: «Πριν τη σύνταξη των παραπάνω εκθέσεων-προτάσεων σε κάθε Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. συνιστάται τημελής επιτροπή από εκπρόσωπο του οικείου Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπτηρία και του οικείου οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η οποία ελέγχει την προσβασιμότητα των κτηριακών και ηλεκτρονικών υποδομών αφ' ενός, κάθε Σ.Μ.Ε.Α. πριν την έναρξη της λειτουργίας του και αφ' ετέρου κάθε δομή σχετιζόμενη με την οιαδήποτε σχέση με την ειδική εκπαίδευση». Και ακολουθεί πιο αναλυτική αναφορά, την οποία δεν θα διαβάσω για να μην σας κουράσω.

Στο άρθρο 5 παράγραφος 4, όπου αναφέρεται ότι όταν υπάρχει διάσταση απόψεων οι γονείς έχουν δικαίωμα προσφυγής στη δευτεροβάθμια Ε.Δ.Ε.Α. που αποτελείται από το σχολικό σύμβουλο κ.λπ., εκτιμούμε ότι η σύνθεση που προτείνεται δεν είναι λειτουργική, γιατί σύμφωνα με εμπειρίες γονέων παιδιών με αναπτηρίες, στη δευτεροβάθμια επιτροπή τη συμμετοχή του εκπροσώπου του γονέα είναι διακοσμητική, καθώς την απόλυτη πλειοψηφία την έχουν ασφαλώς οι εκπρόσωποι του Υπουργείου, οι οποίοι έχοντας υπηρεσιακή σχέση εξάρτησης από τους

ιεραρχικά ανώτερους οδηγούνται πολλές φορές σε αποφάσεις που αφορούν περικοπές και η προσφυγή είναι καταδικασμένη.

Η πρόταση που κάνουμε, είναι για δευτεροβάθμια Ε.Δ.Ε.Α. που αποτελείται, κατά πλειοψηφία, από την ομάδα ειδικών, η οποία παρακολουθεί και γνωρίζει το παιδί για μεγαλύτερο διάστημα και κατά μειοψηφία από εκπροσώπους του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η απόφαση της δευτεροβάθμιας Ε.Δ.Ε.Α. είναι δεσμευτική για το τρέχον σχολικό έτος.

Όσον αφορά την παράλληλη στήριξη την οποία στο άρθρο 6 παράγραφος 1β' ειστρέπεται αποκλειστικά το Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. δεν έχει ακόμα καμία από τις ειδικότητες που μπορούν να κάνουν διάγνωση. Αναμενόμενο είναι ότι θα χρειαστεί χρόνος για να μπορέσει να στελεχωθεί με τέτοιες ειδικότητες, δηλαδή παιδοψυχίατρους και αναισθησιολόγους. Επομένως, για τη διάγνωση το πιθανότερο είναι ότι θα αποφασίζουν άνθρωποι άσχετοι με την πάθηση και τις ιδιαιτερότητες του παιδιού θα πειραματίζονται επάνω του.

Επίσης θα αποφασίζουν οι υπάλληλοι που διοικητικά εξαρτώνται από τις κατευθύνσεις των ιεραρχικά ανωτέρων βάσει των υπηρεσιακών αναγκών, που ως γνωστόν δεν συμπίπτουν πάντα με τις ανάγκες των παιδιών.

Πρέπει, λοιπόν, να αποφαίνονται οι αρμόδιοι φορείς, που είναι ήδη επαρκώς στελεχωμένοι με τις απαραίτητες ειδικότητες και οι οποίοι έχουν πιο αντικειμενική και ανεξάρτητη σχέση με το παιδί και την ιεραρχία του Υπουργείου και τις συνακόλουθες «υπηρεσιακές ανάγκες».

Τέτοιοι φορείς εκτιμούμε ότι είναι τα ιατροπαιδαγωγικά κέντρα δημοσίων νοσοκομείων με την ομάδα ειδικών που παρακολουθεί και γνωρίζει το κάθε παιδί. Επισημαίνουμε ότι τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., Κ.Δ.Α.Ε. δηλαδή, είναι υπερφορτωμένα και δεν μπορούν να ανταποκριθούν. Η πρόσθετη επιβάρυνσή τους οδηγεί στην επ' αριστοκρατησηρή και αναβολή της παράλληλης στήριξης και διευκολύνει τον έλεγχο από το Υπουργείο και τις περικοπές τους, όταν υπάρχει κατεύθυνση περικοπών και ήδη υπάρχει αυτή η κατεύθυνση.

Έχουμε μια πρόταση για το άρθρο 6, παράγραφος 1β', ότι την παράλληλη στήριξη την ειστρέπουνται αρμόδιοι φορείς που έχουν τη δυνατότητα και το κατάλληλο προσωπικό (απαραίτητες ειδικότητες, παιδοψυχίατρος, αναισθησιολόγος κ.λπ.). Μπορούν να είναι τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., τα ιατροπαιδαγωγικά κέντρα των δημοσίων νοσοκομείων, όπως ανέφερα, με την ομάδα των ειδικών βεβαίων που γνωρίζει και παρακολουθεί το κάθε παιδί.

Ακόμη είναι πάρα πολύ σημαντικό να συμπεριληφθεί ότι η παράλληλη στήριξη είναι κατ' αρχήν πλήρης, καλύπτει ολόκληρο το σχολικό ωράριο από την πρώτη έως την τελευταία ημέρα της σχολικής χρονιάς, εκτός εάν αποφασιστεί η σταδιακή και ελεγχόμενη μείωση της ως στόχος και εξελικτικό στάδιο ένταξης του παιδιού. Σε περίπτωση μη απόδοσης του μέτρου, επανέρχεται το καθεστώς της πλήρους παράλληλης στήριξης.

Είναι πολύ σημαντικό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθούμε και στη σταθερότητα του προσώπου στη συνεκπαίδευση. Ο συνεκπαιδευτής πρέπει να είναι σταθερά το ίδιο πρόσωπο, εφόσον κρίνεται κατάλληλο, εκτός εάν οι γονείς και κηδεμόνες αποφασίσουν την άλλαγή του ως εξελικτικό στόχο της εκπαίδευσης και της ένταξης του παιδιού, μετά βεβαίως πάντα από γνωμοδότηση των ειδικών.

Η γνωμοδότηση για αλλαγή, όταν τυχαίνει να υπάρχει ανάγκη, του συνεκπαιδευτού πρέπει να γίνεται από την αρμόδια ομάδα των ειδικών, όπως βεβαίως συμμετέχει ο συνεκπαιδευτής και ο δάσκαλος του παιδιού με γραπτές εκθέσεις.

Επίσης, θεωρούμε ότι είναι σημαντικό η αυτόματη ανανέωση της παράλληλης στήριξης κάθε χρόνο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση από το σχολικό έτος που θα αρχίσει μέχρι το τέλος του δημοτικού, στο γυμνάσιο κατ' ανάλογο τρόπο και στο λύκειο.

Τέλος, νομίζω ότι όσον αφορά στο άρθρο 6, παρ. 1γ' που γράφει ότι πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον τρεις μαθητές για την ίδρυση τμήματος ένταξης, Καλώς αναφέρεται το «τουλάχιστον», αλλά δεν αναφέρεται το μέγιστο και νομίζω ότι αυτό είναι μια παράλειψη, κύριε Υπουργέ, που πρέπει να ληφθεί υπ'όψιν,

γιατί δεν μπορεί το τμήμα ένταξης να έχει μέχρι έντεκα μαθητές. Είναι υπερβολικός αριθμός και δημιουργεί συνθήκες ασύλου πλέον.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι σօν αφορά τους συνεκπαιδευτές παιδιών που οι γονείς αποφασίζουν μείσωση των ωρών ως εξελικτικό στάδιο – αυτό είναι και η πρόταση που ανέφερα προηγουμένως – μπορεί να απασχολούνται σε καθήκοντα διοικητικής μέριμνας ή γενικής εκπαίδευσης και μόνο εντός του σχολείου που υλοποιούν την παράλληλη στήριξη.

Έχουμε και άλλες προτάσεις, που πιστεύω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, εδόθη επαρκής χρόνος. Έχετε υπερβεί κατά πολύ το χρόνο σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Τον έχω υπερβεί, αλλά θα μας δώσετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, εντάξει, στη δευτερολογία σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Σταματώ εδώ και θα συνεχίσω στη δευτερολογία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουράκη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας): Να το καταγράψω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, κύριε Υφυπουργές Αμυνας.

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεωργιάδης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ενεκρίθη, κύριε Υφυπουργές;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ξεκινώντας τη σημερινή μου αγόρευση, θέλω να ξεκινήσω φυσικά με το σχόλιο για την αποδοχή του αιτήματος Αντιπολιτεύσεως με το θέμα του επιδόματος. Και θα μπω στη γραμμή της κ. Θάλειας Δραγώνα, όπου ξέρω ότι πολλοί θα αισθανθούν λίγο περίεργα που εγώ μπορεί να συμφωνώ με την κ. Δραγώνα, η οποία βεβαίως είναι συμπαθεστάτη συνάδελφος, αλλά θέλω έτσι να δώσω και μια απάντηση στην κ. Νικολαΐδου.

Ξέρετε, κυρία Νικολαΐδου, εμείς οι αστοί, οι «μπουρζουά», διακατεχόμεθα από τη λεγόμενη αστική ευγένεια. Και στο πλαίσιο αυτής της αστικής ευγένειας αισθανόμαστε την ανάγκη να πούμε «ευχαριστώ» στην πολιτική ηγεσία...

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Τι θέλετε να πάτε; Ότι εμείς είμαστε αγενείς;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Εμείς. Εμείς, λέω. Εσείς είπατε ότι δεν λέτε «ευχαριστώ», λέτε «απαιτούμε».

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Σε μια διεκδίκηση δεν λέμε «ευχαριστώ».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, μη διακόπτετε τον κ. Γεωργιάδη.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Από τη στιγμή που λύθηκε ένα πρόβλημα εννιακούσων οικογενειών, θεωρούμε ότι αυτή η ρύθμιση της Κυβερνήσεως είναι προς την ορθή κατεύθυνση και όταν κάτι σ' αυτή την Αίθουσα γίνεται προς την ορθή κατεύθυνση, θεωρούμε ότι είναι πολύ μεγάλο δείγμα πολιτικού πολιτισμού και προόδου της χώρας, να και το «μπράβο»!

Θα πει κάποιος την ένσταση. Έπρεπε να γίνει όλη αυτή η φασαρία, για να έχουμε αυτήν την αλλαγή επί τω θετικότερω στη συγκεκριμένη περίπτωση; Πρέπει να έχουμε και εμείς ρόλο σ' αυτό το Κοινοβούλιο.

Άρα, κύριε Υφυπουργές, εμείς χαιρετίζουμε αυτή σας την απόφαση, διότι πράγματι από την πρώτη στιγμή ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός έκρινε ότι το αίτημα αυτών των ανθρώπων είναι δίκαιο και χαρόμαστε που η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εθνικής Παρείας και Θρησκευμάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ακολούθησε αυτήν τη λογική.

Όπως ξέρετε, ήδη από χθες θέσαμε τις βασικές μας ενστάσεις πάνω στο νομοσχέδιο. Ορίσαμε σήμερα, ως Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός, ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του κόμματος μας την κυρία Δήμητρα Αράπογλου, παρ' όλο που ανήκει στο Γ' Θερινό Τμήμα της Βουλής, γιατί θεωρούμε ότι για τέτοια

σοβαρά θέματα είναι καλύτερο να μιλούν οι άνθρωποι, εφόσον υπάρχει αυτή η δυνατότητα, οι οποίοι τα βιώνουν και τα ξέρουν από πρώτο χέρι.

Εγώ θα ξεκινήσω με κάτι προσωπικό. Όλοι εμείς που δεν βιώνουμε αυτά τα προβλήματα δεν μπορούμε να εκτιμήσουμε το μέγεθος της δυσκολίας που οι άνθρωποι αυτοί αντιμετωπίζουν στην καθημερινή ζωή. Εγώ προσωπικά έχω έναν πάρα πολύ καλό φίλο, με τον Γιάννη Χρύση. Τον είχα καλέσει μια μέρα στο γραφείο μου. Είναι ένα παιδί πάρα πολύ γερό, που από ένα απύχημα είναι σε αναπτηρικό καροτσάκι. Τον κάλεσα στο γραφείο μου, όπως καλώ πάρα πολύ κόσμο. Το γραφείο μου είναι στον πέμπτο όροφο. Δεν είχε περάσει ποτέ από το μιαδό μου η πιθανότητα ότι ο ανελκυστήρας της πολυκατοικίας δεν χώραγε για λίγα εκατοστά να περάσει το καροτσάκι και έτσι ο άνθρωπος αυτός ήταν αδύνατο να φθάσει στον πέμπτο όροφο όπου βρισκόμουν εγώ. Το λέω αυτό, για να καταλάβουμε ότι τα θέματα που διαπραγματεύμαστε σήμερα είναι βαθύτατα ανθρώπινα θέματα. Και εμείς, ως Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός, έτσι τα αντιμετωπίζουμε και όχι με τη διάθεση, εάν θέλετε, της μικροπολιτικής αντιπαραθέσεως.

Δεν σας κρύβουμε ότι αυτή σας η απόφαση, η πρωινή, μας έκανε τη δουλειά πιο εύκολη, γιατί σε σειρά άρθρων στα οποία ήμασταν μεταξύ του «ναι» και του «όχι» -διότι πολλές φορές αναγκάζεσαι να πεις «ναι» σε κάποιο άρθρο, στο οποίο δεν συμφωνείς πραγματικά 100% και θα ήθελες να έχει διαφορετικές διατυπώσεις, αλλά εν πάσῃ περιπτώσει θέλεις να δώσεις ένα μήνυμα διακομματικής συναινέσεως προς μία ομάδα ανθρώπων που χρειάζεται να ξέρουν ότι το σύνολο του πολιτικού κόσμου είναι εδώ για να τους στηρίξεις μας κάνατε, με αυτήν σας την απόφαση, πολύ ευκολότερο, εκεί που βρισκόμασταν στο μεταίχμιο, το να πούμε το «ναι» από το να πούμε το «όχι» και σας ευχαριστούμε γι' αυτό.

Ξεκινώντας, λοιπόν, με τα άρθρα ένα προς ένα, για να σας πω τι ψηφίζουμε στο καθένα. Πρέπει να σας πω ότι η κ. Δήμητρα Αράπογλου, όπως είχαμε κάνει και στην αρμόδια επιτροπή, έχει ετοιμάσει μία σειρά διορθώσεων και παρεμβάσεων ανά άρθρο τις οποίες και θα σας καταθέσει. Διότι, όπως κρίνατε κατά τη διάρκεια των συζητήσεων της επιτροπής -και ορθώς- πολλά από τα πράγματα, που και εμείς καταθέσαμε, αλλά και τα άλλα κόμματα τα συμπεριλάβατε και υπάρχει ενδεχομένως ακόμη ο χρόνος, για να γίνει αυτό το νομοσχέδιο ακόμα καλύτερο.

Στο άρθρο 1 θα ψηφίσουμε «ναι».

Στο άρθρο 2 θα ψηφίσουμε «ναι», παρ' όλο που στην παράγραφο 5 χρειάζεται μία πολύ καλύτερη ανάλυση, την οποία και θα σας καταθέσουμε.

Στο άρθρο 3 θα ψηφίσουμε «όχι». Εκεί έχουμε μία συγκεκριμένη επαναδιαπύωση, στην οποία θα αναφερθεί η Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπος.

Στο άρθρο 4 θα ψηφίσουμε «όχι», παρ' όλο που πρέπει εδώ να σας καταθέσω και κάτι άλλο. Επειδή εγώ είμαι και ολίγον σωκρατικός, ο οποίος έλεγε ότι «πιστεύω πάντοτε τον ειδήμων», θα σας πω ότι αυτές τις ημέρες έτυχε να έχω μία μαθήτρια στην «Ελληνική Αγωγή», η οποία είναι καθηγήτρια και διευθύντρια σε ένα από τα ειδικά σχολεία. Της έδωσα το νομοσχέδιο και της ζήτησα να μου κάνει μερικές παρατηρήσεις.

Παραδείγματος χάριν, για το άρθρο 4 παράγραφος γ' μου λέει τα εξής: «Πρέπει να υπάρχει κατά νόμο ένα όργανο που δεν θα εισηγείται απλώς, όπως γράφει το άρθρο 4 παράγραφος γ', αλλά θα κατεύθυνει υπεύθυνα και υποχρεωτικά το άτομο με αναπτηρία προς τον κατάλληλο τύπο εκπαίδευσης. Δεν είναι δυνατόν μαθητές με υπερκινητικότητα και επιθετικότητα να φοιτούν στον ίδιο χώρο με μαθητές που δεν μπορούν να αμυνθούν, ούτε καν να φωνάζουν βοήθεια και να αφήνεται στην έγκριση και τη θέληση του γονιού να επιλέξει το σχολείο που θα φοιτήσει. Δεν είναι δυνατόν να κάνουν αιτήσεις και εισηγήσεις επί χρόνια σύλλογοι, διευθυντές, ειδικό επιστημονικό προσωπικό και η κοινωνική υπηρεσία, οι ψυχολόγοι του σχολείου να έρχονται σε επαφή και να προσπαθήσουν να πείσουν το γονιό ότι το παιδί του δεν κάνει για τον τύπο αυτού του σχολείου και με μία εντολή άνωθεν, ενός ανθρώπου που κάθεται στο γραφείο του, το σχολείο να διατάσσεται να κρατά το μαθητή». Αυτά είναι

πραγματικά καθημερινά προβλήματα.

Επίσης, αυτή η διευθύντρια μου έδωσε κάτι, το οποίο θα σας μεταφέρω, όπως ακριβώς μου το έγραψε, διότι το θεωρώ συγκλονιστικό, κύριε Υπουργέ.

Πρώτα όμως θα ήθελα να συνεχίσω στα άρθρα και θα αναφερθώ λίγο γρήγορα.

Στο άρθρο 5 ψηφίζουμε «ναι».

Στο άρθρο 6 ψηφίζουμε «όχι». Το άρθρο 6 θέλει πλήρη επαναδιαπίστωση.

Στο άρθρο 7, στα θέματα κωφών και τυφλών μαθητών, παρ'όλο ότι περάσατε πολλές από τις προτεινόμενες βελτιώσεις, σε σύγκριση με το αρχικό άρθρο, κρίσιμα σημεία των προτάσεων μας δεν περάσανε –θα σας τα καταθέσουμε και αυτά- και γι' αυτό θα τα καταψηφίσουμε.

Στο άρθρο 8 ψηφίζουμε «ναι».

Στο άρθρο 9 ψηφίζουμε «ναι».

Στα άρθρα 10 έως και 35 ψηφίζουμε «όχι».

Άρα, κατά βάση, εκεί που θέλουμε πολλές αλλαγές είναι στο άρθρο 2, παράγραφος 5, παρ'όλο που το υπερψηφίζουμε, στο άρθρο 3, το οποίο πρέπει να αλλαχθεί, καθώς και στα άρθρα 6 και 7 τα οποία πρέπει να αλλαχθούν.

Επαναλαμβάνω ότι θα κατευθύνω την κ. Αράπογλου, την Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπο, για την ακριβή επαναδιαπίστωση, όπως τη θέλουμε.

Πριν κλείσω, λοιπόν, θέλω να μεταφέρω αυτό που είπαμε και εχθές και που ίσως δεν έγινε αντιληπτό. Ένα τέτοιο νομοσχέδιο δεν πρέπει να βλέπει ψυχρά μόνο τα θέματα που αφορούν το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εντός του σχολείου. Υπάρχει ένα τεράστιο θέμα που αφορά στις οικογένειες. Μου γράφει, λοιπόν, αυτή η ειδική διευθύντρια: «Τα ανάπτηρα παιδιά έχουν οικογένειες και αδέλφια μη ανάπτηρα. Θέλουν όχι μόνο οικονομική στήριξη, αλλά χρειάζονται πολλών μορφών διευκολύνσεις».

Στο τέλος μίας σχολικής χρονιάς, στην εκδήλωση του αποχαιρετισμού –ακούστε μία συγκλονιστική ιστορία κύριοι συνάδελφοι- συνάντησα το αδελφάκι ενός μαθητή μου. Το ρώτησα: «Θα πας διακοπές φέτος;». Μου απάντησε: «Όχι. Αν δεν πεθάνει ο αδελφός μου, δεν μπορούμε να πάμε διακοπές!»

Δεν πρέπει να εξασφαλιστεί –ρωτάει η καθηγήτρια- ψυχολογική υποστήριξη σε αυτήν την οικογένεια που ζει με την προσδοκία της απελευθέρωσης αυτού του βάρους; Δεν πρέπει να εξασφαλιστεί η καλοκαιρινή κατασκήνωση σε αυτό το παιδάκι που περιμένει, όπως είπε, να πεθάνει ο αδελφός του για να κάνει διακοπές; Είναι έξω από ένα νομοσχέδιο για αναπτήρους αυτό;».

Το θέμα της ψυχολογικής και της οικονομικής υποστήριξης των οικογενειών, είναι μείζον, κύριε Υπουργέ.

Παρακάτω, ακούστε πόσα προβλήματα αντιμετωπίζουν καθημερινά αυτοί οι άνθρωποι: «Οι διευθυντές Γυμνασίου – Λυκείου δεν έχουν αφήσει οργανισμό, τραπεζικό ή άλλο ίδρυμα που να μην αναζητούν χορηγούς. Ακούστε, κύριε Υπουργέ, την καθημερινότητα. Δεν έχουν αφήσει κηδεία ή μηνύσουν όπου να προτρέπουν να δίνονται στο σχολείο τους χρήματα αντί στεφάνου». Έτσι εξασφαλίζουν τους καθημερινούς πόρους για τις ανάγκες που έχουν αυτά τα σχολεία. Πού είναι, λοιπόν, η πολιτεία;

Μου γράφει παρακάτω: «Τα τελευταία χρόνια, πότε τον Οκτώβριο, πότε το Νοέμβριο, πότε τον Ιανουάριο, μας στέλνουν ωρομίσθιους. Φέτος, κάποιους άλλους. Το προσωπικό πρέπει να είναι μονίμως εκπαιδευμένο για να δένεται με τα παιδιά. Πρέπει να περνάνε από προπαρασκευαστικό έτος εκπαιδεύσεων».

Έχει και πολλές άλλες παρατηρήσεις όπου οι άνθρωποι που ζουν αυτά τα πράγματα από μέσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βλέπουμε με πολύ διαφορετικό μάτι αυτό που εμείς μπορούμε να δούμε σ' αυτήν την Αίθουσα αβρόχοις ποσί, λίγο γρήγορα ή υπό το πρύσιμα του κόμματος, του οποίου ανήκουμε. Κι εδώ σήμερα μιλάμε για ένα θέμα βαθύτατα ανθρώπινο και αυτό είναι που πρέπει κυρίως να μας προβληματίσει.

Κλείνοντας, λοιπόν, θέλω να πω ότι δυστυχώς η κοινωνία μας δεν είναι ακόμα από ό,τι φαίνεται, παρά τα όσα λέμε, αρκετά

ώριμη για να εστιάσει πάνω σ' αυτήν την κοινωνική ομάδα. Θα φέρω ένα παράδειγμα. Εχθές έγινε αυτή η σημαντική συζήτηση στη Βουλή γι' αυτό το σημαντικό νομοσχέδιο. Περίμενα να δω τι θα παίξουν τα δελτία ειδήσεων. Δεν έπαιξαν απολύτως τίποτα. Ησχολούντο με τις καταγγελίες περί της νοθείας, ησχολούντο με τη διακήρυξη της 3ης του Σεπτέμβρη, ησχολούντο με τη φαγομάρα στη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας και αυτό δεν ακούστηκε ούτε ένα δευτερόλεπτο.

Είμαστε μία κοινωνία υποκριτική. Όλοι δήθεν ομιλούμε για το πόσο μας καίνε αυτά τα ζητήματα και για πόσο μεγάλη ευαισθησία έχουμε γι' αυτά τα ζητήματα και όμως οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης στα Μέσα Μαζίκης Επικοινωνίας ασχολήθηκαν κι εχθές περισσότερο με την κ. Φεβρωνία Πατριανάκου –συμπαθεστάτη συνάδελφος καθ' όλα- παρά με όλη αυτή την ομάδα των ανθρώπων. Και αυτό βαρύνει όλη την κοινωνία και όχι μόνο το πολιτικό σύστημα το οποίο συνήθως κτυπάμε.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, μιας και σήμερα είστε σε φόρμα και λύνετε προβλήματα και σας ευχαριστούμε γι' αυτό, θέλω να σας υπενθυμίσω ότι έχει δημιουργηθεί ένα τεράστιο πρόβλημα με τους παιδικούς σταθμούς, τα νηπιαγωγεία. Χιλιάδες παιδιά δεν βρίσκουν θέσεις σε παιδικούς σταθμούς και αυτό είναι τεράστιο κοινωνικό θέμα. Αν έρθετε σήμερα στο γραφείο μου θα δείτε ότι έχω πενήντα γονείς που μου ζητάνε να τους βρω θέση σε παιδικό σταθμό. Αντιλαμβάνομαι τη δήλωση ότι το ήξεραν εδώ και δύο χρόνια για το τι θα έπρεπε να έχουν κάνει, αλλά η δήλωση του Υπουργού δεν λύνει το ζήτημα, τι θα κάνει η οικογένεια το παιδί.

Σας παρακαλώ πάρα πολύ να έχουμε μία δέσμευση σας για το τι θα κάνετε γι' αυτό το μείζον θέμα. Χιλιάδες παιδιά κινδυνεύουν να μη βρουν παιδικό σταθμό φέτος και αυτό θα είναι μεγάλο άγος για το Υπουργείο σας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, κύριε Υπουργέ, αλλά πριν πάρετε το λόγο, αν έχετε την καλοσύνη, ακούστε.

Ήθελα να πω γι' αυτό που είπε το ο. κ. Γεωργιάδης, ότι ο Τύπος δεν ασχολείται με το συζητούμενο νομοσχέδιο, να μην αποδίδουμε και ευθύνες. Όταν οι περισσότεροι των συναδέλφων παίρνουν το λόγο εδώ, αντί να αναφερθούν στο συζητούμενο νομοσχέδιο, εισαγωγικά αναφέρονται σε ό,τι περνά στη δημοσιότητα, όπως για τη λεγόμενη νοθεία στη Βουλή, που προσβάλλει βάναυσα το ναό της Δημοκρατίας με ανυπόστατη πέρα για πέρα υπόθεση, όταν οι Βουλευτές αναφέρονται εισαγωγικά και αφιερώνουν πολλές φορές τον περισσότερο χρόνο για θέματα εκτός ημερήσιας διατάξεως, να μην αποδίδουμε ευθύνες στα Μέσα Μαζίκης Ενημέρωσης. Δική μας είναι η ευθύνη. Ας την αναλάβουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Δεν καλύπτεται έτσι η νοθεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Οφείλω μία απάντηση για ένα πολύ σημαντικό και κρίσιμο θέμα, το οποίο κάποιοι, εκτός Αιθούσης ευτυχώς, το χρησιμοποιούν δημιαγωγικά και θα έλεγα και ιδιοτελώς. Το ζήτημα των νηπιαγωγείων.

Φέτος ο εφαρμόζεται για πρώτη φορά, χωρίς μεταβατικές διατάξεις, το υποχρεωτικό νηπιαγωγείο. Εμείς είχαμε ειδοποιήσει εγκαίρως και τους ιδιώτες που θα ήθελαν να προσαρμοστούν στο νέο καθεστώς να λάβουν τα μέτρα τους. Την ίδια ώρα όμως είχαμε φροντίσει το δημόσιο να καλύψει πλήρως τις ανάγκες που υπάρχουν για νηπιαγωγεία. Κάναμε τη μέθοδο των προεγγραφών την άνοιξη για να συνυπολογίσουμε τις ανάγκες, ώστε να κάνουμε τις αντίστοιχες παρεμβάσεις. Αυτήν τη στιγμή οκτακόσια τριάντα τρία νηπιαγωγεία κατασκευάζονται σε ολόκληρη τη χώρα για να καλύψουν με το δημόσιο νηπιαγωγείο τις ανάγκες που υπάρχουν. Δεν θα αφήσουμε κανένα παιδί εκτός νηπιαγωγείου. Έχουμε λάβει τη σχετική μέριμνα.

Οφείλω όμως να πω ότι πληροφορούμαι πως το παλιό προσδερεί των βρεφονηπιακών σταθμών δεν ενημέρωσε σωστά τα μέλη και οι ιδιώτες έχουν πρόβλημα. Δεν έχουν τα νήπια πρό-

βλημα.

Έχουμε, λοιπόν, επιδείξει ευελιξία εκεί, ώστε αυτοί που πληρούν τις προϋποθέσεις να αδειοδοτηθούν και να λειτουργήσουν για να καλύψουν εκείνους που επιθυμούν να πάνε σε ιδιωτικό νηπιαγωγείο. Την ίδια ώρα εμείς καλύπτουμε με τις δυνατότητες που διαθέτουμε τις πραγματικές ανάγκες για όλους, εφόσον επιθυμήσουν να έλθουν στο δημόσιο νηπιαγωγείο. Έχουμε πει όμως ότι με αυστηρότητα θα δώσουμε άδειες ίδρυσης και λειτουργίας, διότι δεν πρόκειται να κάνουμε εκπτώσεις επ' ουδενί σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την ασφάλεια και την ποιότητα των κτηριακών υποδομών που θα φιλοξενήσουν τα νήπια. Και μιλώ για τον ιδιωτικό τομέα τώρα.

Να μη δημιουργούνται, λοιπόν, εντυπώσεις ότι θα μείνουν νήπια εκτός. Υπάρχει διαβεβαίωση από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ότι θα απορροφηθούν όλα στα δημόσια νηπιαγωγεία, όσα ζητήσουν να έλθουν στα δημόσια νηπιαγωγεία. Για τα ιδιωτικά όμως νηπιαγωγεία που θα αδειοδοτηθούν θα υπάρξει αυστηρός ελεγχος. Δεν πρόκειται να κάνουμε εκπτώσεις όπως ίσως κάποιοι προσδοκούσαν παραπλανώντας και τους ίδιους τους πελάτες τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Έχει ζητήσει το λόγο η κυρία Νικολαΐδου, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στα ιδιωτικά νηπιαγωγεία δεν θα πάνε αυτοί που το επιθυμούν. Θα πάνε και αυτοί, όσοι μπορέσουν, που δεν βρίσκουν θέση στα δημόσια νηπιαγωγεία.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα υπάρξει θέση για όλους.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Μια σειρά από δήμους σύμφωνα με τα δημοσιεύματα και με την πραγματικότητα που ζούμε, ο ένας μετά τον άλλο ανακοινώνουν πόσα παιδιά νηπιαγωγείου δεν μπορούν να βρουν τη δική τους θέση. Απ' αυτά λοιπόν όσοι γονείς μπορούν, πουλώντας ίσως ό,τι έχουν και δεν έχουν, να τα γράψουν για να μη μείνει το παιδί τους εκτός της βαθμίδας αυτής.

Το πρόβλημα όμως δεν είναι αυτό. Ακριβώς επειδή δεν έχετε πάρει μέτρα για την υποχρεωτικότητα την οποία πολυσυζητήσαμε, το αποτέλεσμα είναι η διωτικοποίηση. Και δεν μας ικανοποιεί ότι παίρνετε μέτρα ώστε τα ιδιωτικά νηπιαγωγεία να πληρούν κάποιους όρους. Η διωτικοποίηση και η υποχρεωτικότητα, κατά την άποψή μας, δεν συμβαδίζουν.

Και θα μου επιτρέψετε μία μονολεκτική απάντηση στον κ. Γεωργιάδη, επειδή έθεσε το θέμα ότι δεν σας ευχαριστήσαμε. Εγώ προσωπικά είπα ότι δεν ευχαριστούμε, αλλά απαιτούμε και διεκδικούμε.

Κύριε Γεωργιάδη, εσείς οι αιτοί τα προβλήματα δεν τα βλέπετε μέσα στους αγώνες και στο δρόμο.

Αυτήν τη στιγμή οι εργαζόμενοι που είχαν το πρόβλημα, οι ανάπτυροι και οι οικογένειές τους βρίσκονται στο δρόμο. Και ξέρετε; Την πρώτη ημέρα που ξεκίνησαμε τη συζήτηση στην Επιτροπή Η κυβέρνηση τους υποδέχθηκε με ισχυρή αστυνομική δύναμη και με ασφυξιογόνα. Λοιπόν, δεν μπορεί μετά απ' όλη αυτή την κατάσταση με ψευτοκαθωπτρεπισμούς να απαντάμε και ευχαριστούμε. Εμείς λέμε ότι ο αγώνας συνεχίζεται, διότι το πρόβλημα δεν ήταν αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Επιτρέψτε μου για ένα λεπτό να σας πω.

Αν έχετε υπ' όψιν σας παιδιά που επιθυμούν να πάνε σε δημόσιο νηπιαγωγείο και αντιμετωπίζουν πρόβλημα εγγραφής, εμείς είμαστε έτοιμοι να ανταποκριθούμε και από άποψη υποδομών και από άποψη πολιτικής βούλησης. Δεν θέλω, όμως, να βασίζετε την καταγγελία σας σε δημοσιεύματα που αυτές τις μέρες διαβάσαμε όλοι, τα οποία είναι ανακριβή. Διότι ακούμε πολλά νούμερα: «εξήντα χιλιάδες παιδιά έξω από τα νηπιαγωγεία». Πώς τα βρήκατε τα εξήντα χιλιάδες παιδιά έξω από τα νηπιαγωγεία; Εμείς εντοπίσαμε πρόβλημα συσσώρευσης πλη-

θυσμού σε δυο συγκεκριμένες περιοχές, στην Ανατολική Αττική και στον Πειραιά. Αυτήν τη στιγμή προετοιμάζουμε τις κατάληξης παρεμβάσεις για να λύσουμε το ζήτημα και εκεί. Και όπου εντοπίστε, σας διαβεβαιώ ότι υπάρχει και η δυνατότητα και η βούληση από την πλευρά μας να αντιμετωπιστεί γι' αυτούς που επιθυμούν να πάνε στα δημόσια νηπιαγωγεία. Αυτό που τόνισα προηγουμένων είναι ότι δεν προτιθέμεθα να κάνουμε εκπτώσεις στους ίδιωτες που δεν τηρούν τις προδιαγραφές ποιότητας και ασφάλειας.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εννοείτε λύσητε το πρόβλημα με τα κουπόνια μάλλον!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συναπτισμού κ. Θεόδωρος Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, για δυο λεπτά για μία μικρή παρέμβαση. Είχα ζητήσει το λόγο πριν μιλήσει ο κύριος Υπουργός για να θέσω κάτι που έθεσε ο ίδιος ο κύριος Υπουργός. Η γνώση μας τουλάχιστον από τον Πειραιά είναι ότι ακριβώς υπάρχει πρόβλημα. Χαίρομαν για τη διαβεβαίωση βέβαια, αλλά μέλλει να αποδειχθεί, διότι το πρόβλημα είναι υπαρκτό, καταγεγραμμένο και είναι εκτεθειμένο με επίσημο τρόπο και από την αυτοδιοίκηση και από τις ενώσεις των εκπαιδευτικών ως προς τις ανεπάρκειες των υποδομών υποδοχής για τα νηπιαγωγεία. Και θα ήθελα ακριβώς, με την ευκαιρία να πω και για την εξαγγελία για την κάλυψη όλων των θέσεων των εκπαιδευτικών, ότι ούτε και εδώ οι ενώσεις στον Πειραιά δίνουν τα ίδια στοιχεία και είναι πολύ τεκμηριωμένη η δουλειά.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κάνουν λάθος εκτιμήσεις οι ενώσεις.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Παρακαλώ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μιλούν για χιλιάδες κενά, ενώ αυτήν τη στιγμή τα προβλέψιμα κενά είναι όλα καλυμμένα. Τα μη προβλέψιμα δεν είναι καλυμμένα, διότι, αν θα έρθει μια κυρία εκπαιδευτικός την ημέρα του αγιασμού και πει: «θέλω άδεια επαπειλούμενης εγκυμοσύνης για έξι μήνες» ή «έιμαι ασθενής και θέλω άδεια» αυτό δεν μπορεί να το προβλέψει. Ό,τι προβλέπεται όμως είναι καλυμμένο. Και σας διαβεβαιώ και προκαλώ σε οποιαδήποτε αντιπαράθεση στοιχείων για να επιβεβαιωθεί αυτό το οποίο λέω.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Υπουργέ, τι είναι αυτό το «επαπειλούμενη εγκυμοσύνη»; Το λέτε από χθες.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, απειλή είναι η εγκυμοσύνη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριοι συνάδελφοι, κοιτάξτε, είναι καλό να διεξάγεται διάλογος, αλλά μετά. Τώρα μιλάει ο κ. Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Δέχθηκα την παρέμβαση του κυρίου Υπουργού. Τον ευχαριστώ για την παρέμβασή του. Έδειξε ακριβώς το σημείο που βρίσκεται το ζήτημα. Μιλάμε με διαφορετικούς όρους. Τα προβλέψιμα και μη προβλέψιμα δεν σημαίνει ότι δεν είναι κενά. Και όταν τα παιδιά θα φτάνουν στην τάξη και δεν θα έχουν δάσκαλο και καθηγητή, τότε το πρόβλημα θα είναι πολύ μεγάλο. Να πω ένα παράδειγμα. Στα Κύθηρα, επειδή το σχολείο το τετραθέσιο δεν έχει γίνει εγκαίρως και επειδή δεν έχουν εγκατασταθεί οι προκατασκευές εκείνες, κάποια κοντέινερ που προβλέπονται, η αρμόδια υπηρεσία έκρινε ότι δεν έπρεπε να στείλει δασκάλους και αυτήν τη στιγμή τα Κύθηρα θα μείνουν και χωρίς τις αίθουσες και χωρίς δασκάλους, διότι το ένα -λέει- είναι πρωθύστερο του άλλου.

Εν πάσῃ περιπτώσει, δεν θέλω να επεκταθώ με αυτές τις επιστημάνεις. Αυτό που θέλω είναι να συστήσω στο Υπουργείο να μην λειτουργεί επικοινωνιακά αυτήν την περίοδο, αλλά να σκύψει στα πραγματικά προβλήματα και για τα βιβλία και την ποιότητά τους και για τις κτηριακές υποδομές και για τις ανάγκες κάλυψης σε εκπαιδευτικό προσωπικό και για όλα τα άλλα ζητήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η κ. Νικολαΐδου για μια πολύ σύντομη παρέμβαση.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, μάλλον πρέπει να απευθυνθώ στον κύριο Υπουργό γιατί από χθες ακούγεται στην Αίθουσα το «επαπειλούμενη εγκυμοσύνη». Ειλικρινά, δεν ξέρω πώς φαντάζεστε, ανεξάρτητα το τι ρός είναι, αλλά η εγκυμοσύνη μόνο έγκλημα δεν μπορεί να είναι!

Ξέρετε, μου θυμίζετε τους εργοδότες που όταν κάποια πάει να πάσει δουλειά την βάζουν και υπογράφει υπεύθυνη δήλωση να μην μείνει σε ενδιαφέρουσα γιατί θα απολυθεί. Την ίδια τιμωρία επιφυλάσσετε και το νομοσχέδιο ότι εάν κάποια μείνει σε ενδιαφέρουσα δεν μπορεί να εργάζεται γιατί θα δημιουργήσει πρόβλημα; Αυτό εννοείτε;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι πολύ ευαίσθητο και θέλω να δώσω μια απάντηση.

Είναι απολύτως σεβαστό δικαίωμα η εγκυμοσύνη και η πολιτεία φροντίζει τη μητέρα η οποία έμεινε έγκυος. Άλλο σας είπα. Ότι δεν μπορεί κανείς να προβλέψει από την αρχή ποια κυρία θα μείνει έγκυος και ποια δεν θα μείνει. Πέρυσι είχαμε πεντέμισι χιλιάδες «επαπειλούμενες»...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Πάλι «επαπειλούμενες»;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Υπάρχει ιατρική γνωμάτευση γι' αυτό.

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Είναι ιατρικός όρος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Εν πάσῃ περιπτώσει η πολιτεία φροντίζει για όλες αυτές τις γυναίκες που πραγματικά ασκούν το ιερό δικαίωμα της μητρότητας, αλλά αυτό είναι κάτι που έρχεται όταν το αποφασίσει ο Θεός. Δεν προβλέπεται. Και έχουμε την ετοιμότητα όταν δημιουργούνται τέτοια κενά να ανταποκρινόμαστε. Άλλα όταν κάνεις το σχολικό πρogrammatismό αυτά δεν φαίνονται όπως δεν φαίνονται και οι άδειες λόγω ασθενείας.

Λέω λοιπόν, ότι αυτά τα κενά τα οποία φαίνονταν τόσα χρόνια και για είκοσι χρόνια δεν είχαν καλυφθεί στην ώρα τους και για είκοσι χρόνια καλύπτονταν το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο και υπήρχαν ακριτικά νησιά και σχολεία που δεν είχαν δασκάλους και δεν λειτουργούσαν γιατί αποστάζονταν κάποιοι εκπαιδευτικοί σε πολιτικά γραφεία, σε γραφεία διοικήσεως, γιατί γίνονταν ρουσφέτια, γιατί, γιατί, γιατί..., φέτος θεραπεύονται. Οι αποστάσεις μειώθηκαν κατά 35%.

Προτεραιότητα της διοικήσεως είναι να καλυφθεί η Αίθουσα, να έχει ο μαθητής δάσκαλο όπου και αν ζει στην Ελλάδα και μετά όλα τα άλλα. Άλλα υπάρχει και μια κατηγορία κενών τα οποία δημιουργούνται από τέτοιους λόγους που δεν είναι προβλέψιμοι. Υπάρχει ετοιμότητα από εμάς να ανταποκρινόμαστε αμέσως μόλις προκύπτουν. Άλλα, εδώ μήλησα για τα προβλέψιμα, που μπορεί φέτος να φαίνεται αυτονότητα αυτό που πετύχαμε, αλλά λυπούμαι να πω ότι για δέκα πέντε-είκοσι χρόνια δεν ήταν καθόλου αυτονότητα. Ήταν ζητούμενη. Υπήρχαν παιδάκια στην Ελλάδα που για να μπουν στην τάξη τους και να γνωρίσουν το δάσκαλό τους έπρεπε να περιμένουν το μήνα Νοέμβριο. Δεν θυμάστε τι μας λέγατε πέρυσι και πρόπεροι και τα προηγούμενα δέκα χρόνια σ' αυτήν την Αίθουσα; Αυτό, λοιπόν, λέω και προκαλώ να συγκρίνουμε και να δούμε τα αποτελέσματα μιας δουλειάς. Μη τα ιστοπέδωνυμε όλα. Έγινε μια συστηματική δουλειά επί οκτώ μήνες. Δεν λέγω ότι λύθηκαν όλα τα προβλήματα, αλλά έχει γίνει ένα σημαντικό βήμα, έχει γίνει μια επανάσταση του αυτονότου λέω εγώ. Αυτό που θα έπρεπε δηλαδή να είναι αυτονότητα, ήταν ζητούμενο και ξανακατέστη αυτονότητα. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Και το «επαπειλούμενο» να το κάνετε μη προβλέψιμο, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε εδώ να πω το εξής. Για τις «επαπειλούμενες» δεν αποφασίζει ο Θεός. Συνήθως αποφασίζει ο γιατρός μαζί με την έγκυο. Δεν μπορεί να υπάρχουν χιλιάδες, πέντε χιλιάδες επαπειλούμενες, γιατί αν δούμε αυτή την κοινωνική ομάδα σε σχέση με όλο τον πληθυσμό, πόσες είναι επαπειλούμενες -και

μπορούμε να έχουμε πλήρη στοιχεία από τα μαιευτήρια και τις κλινικές- θα δούμε ότι κάτι δεν πάει καλά. Και δεν τιμά αυτό ούτε τους γιατρούς ούτε τους εκπαιδευτικούς που δεν σέβονται τον όρκο και την αποστολή τους. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα.

Το λόγο έχει η κ. Αράπογλου, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Κύριες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα είναι πάρα πολύ σημαντικό. Πρέπει να το δούμε, με πολύ μεγάλη προσοχή. Ο κόσμος αλλάζει. Ποιος όμως το έχει προσέξει;

Θα ήθελα ξεκινώντας, να μιλήσω για το νομοσχέδιο ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης για τα άτομα με αναπηρία. Θα ήθελα να μου δώσετε λίγο περισσότερο χρόνο, για να θέσω τα προβλήματα που υπάρχουν, καθώς η ίδια είμαι κωφή και το μοναδικό μέλος του Κοινοβουλίου που εκπροσωπεί την κοινωνική ομάδα των ατόμων με αναπηρία. Το νομοσχέδιο που συζητάμε, δεν έχουμε δικαίωμα να το προσεγγίζουμε ούτε με βιασύνες. Ούτε έχουμε δικαίωμα να το προσεγγίζουμε ως «γαλάζιο», «πράσινο», ή «κόκκινο». Αυτά πρέπει να τα αφήσουμε στην άκρη και να πάρουμε σήμερα υπεύθυνη θέση στα προβλήματα αυτών των ανθρώπων με αναπηρία που έχουν δικαίωμα στη ζωή, στη γνώση, στην προσβασιμότητα, στην ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας και στη συμμετοχή στην κοινωνία.

Σε μια γωνιά του δρόμου, εξαίτιας των αποφάσεων όλων των μέχρι σήμερα κυβερνήσεων, βρίσκονται τα άτομα με αναπηρία και περιμένουν τώρα από εμάς να τους προσφέρουμε κάτι καλύτερο. Προτείνουν λύσεις για θέματα που βιώνουν τα ίδια στην καθημερινή τους ζωή, για την εκπαίδευση των παιδιών τους και για το μέλλον τους. Κάποιοι εδώ μέσα αγνοούν τις προτάσεις και αδιαφορούν επιδεικτικά στις κραυγές αγωνίας. Αν δεν γίνουν αλλαγές στο νομοσχέδιο, όπως προτείνουν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, τότε να είστε σίγουροι ότι δεν θα το εγκρίνουμε και θα το καταμφίσουμε. Τα άτομα με αναπηρία είναι ανθρώποι της διπλανής πόρτας, ανθρώποι με αισθήματα, δικαίωμα στην άποψη, δικαίωμα στα πιστεύωντα.

Στο άρθρο 3, γίνεται ένας διαχωρισμός. Τι εννοεί όμως; «Όταν αναφέρεστε σε παιδιά με ιδιαίτερα ταλέντα και ικανότητες, εννοείτε και άτομα με αναπηρία; Είναι τυφλοί, κωφοί, άτομα με αυτισμό; Υπάρχουν άτομα με ιδιαίτερα ταλέντα. Μπορούν αυτά τα άτομα να μπουν στην κατηγορία των παιδιών με ιδιαίτερα ταλέντα; Υπάρχουν σε κάθε ομάδα παιδιά με μεγάλη αντίληψη, αλλά υπάρχουν και άλλα παιδιά που δυσκολεύονται να ακολουθήσουν την εκπαίδευση. Σε ποια κατηγορία θα ενταχθούν;

Αν μοιράσω ωτοασπίδες σε όλους σας, τότε θα δείτε το πραγματικό πρόβλημα της επικοινωνίας! Αν σας δέσω τα μάτια, θα νοιώσετε το συναίσθημα του φόβου και της απόγνωσης στο σκοτάδι! Εδώ δεν ήθωμε να κάνουμε πειράματα για τα άτομα με αναπηρία. Τα άτομα με αναπηρία δεν επιθυμούν να τους συμπεριφέρετε σαν πειραματόζωα. Απαιτούν να ακούσετε και να υλοποίησετε τις απαιτήσεις τους ανάλογα με την κάθε κατηγορία και τις ανάγκες που εκείνη έχει. Εμείς που τα έχουμε όλα και συμπεριφέρομαστε σαν βασιλιάδες, δεν πρέπει να μοιράσουμε σε αυτούς αυτό που τους ανήκει; Δεν γίνεται κάποιοι να κρατούν τα πάντα για τον εαυτό τους χωρίς να δίνουν διέξοδο και ελπίδα σ' αυτούς που δεν έχουν στον ήλιο μοίρα, που αναζητούν ένα κομμάτι ψωμί καθημερινά για να επιβιώσουν.

Υπάρχουν άτομα με πολλαπλές αναπηρίες. Τα άτομα με τύφλωση και πολυαναπηρία ανέρχονται σε 2000 πανεληνίων. Τι γίνεται με αυτά τα άτομα; Γιατί υπολειτουργεί το κέντρο «Επικοινωνία»; Είναι το μοναδικό κέντρο στην Ελλάδα για παιδιά και ενήλικες, για αυτά τα προβλήματα. Το γεγονός ότι αυτό το κέντρο υπολειτουργεί, οφείλεται στην αδυναμία, ή στην αμέλεια της πολιτείας να θεσμοθετήσει αυτό το κέντρο, ως πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό τη σκέπτη του Κ.Ε.Α.Τ. ώστε να επιτυγχάνεται ειδική εκπαίδευση αυτών των ατόμων. Αυτό το κέντρο είναι αιστική μη κερδοσκοπική εταιρεία που εκπαίδευε τριάντα πέντε άτομα, παιδιά και ενήλικες.

Πρέπει να χρηματοδοτείται από τρία Υπουργεία, το Υπουρ-

γείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, όπως συμβαίνει στις αντίστοιχες δομές του εξωτερικού.

Μικρή η ίδια όταν έβλεπα κινηματογράφο και τηλεόραση, πάντα γοντευμένη από το έργο, ταυτίζουμεν με την πρωΐδα, ζούσα τους χαρακτήρες του έργου και έκανα αισιόδεξα όνειρα. Περπάτησα στο περίεργο σχολείο της ζωής με συναισθηματικές διακυμάνσεις, πέρασα πολλά, τίποτα όμως δεν ήταν τελικά αληθινό.

Αυτό που με συνάρπιαζε περισσότερο είναι η δύναμη της ψυχής και της θέλησης. Προχωρούσα μόνη σ' έναν κόσμο σκληρό, με προκαταλήψεις, ειρωνικό, κυνικό. Προχωρούσα όμως μόνη μου πάντα! Αυτό που πραγματικά με ενδιαφέρει να κάνω - και επικεντρώνομαι σ' αυτό - είναι να εμβαθύνω στα πραγματικά γεγονότα, στο κυνήγι της αλήθειας και την επίλυση των προβλημάτων.

Όπως ξέρετε -βλέπω και μέσα στο νομοσχέδιο, διαβάζοντας τα άρθρα και θα πω στη δευτερολογία μου τι ακριβώς λείπει από κάθε άρθρο και για ποιο λόγο διαφωνούμε σε κάθε άρθρο-υπάρχουν τυφλοκαφά άτομα. Υπάρχει και αυτή η κατηγορία. Δεν υπάρχουν μόνο τυφλοί ή κωφοί. Υπάρχουν τυφλοκαφά άτομα, δηλαδή που δεν βλέπουν και δεν ακούν. Αυτά τα παιδιά πώς θα εκπαιδευτούν;

Νομίζετε ότι η γραφή Braille είναι αρκετή; Τουλάχιστον οι τυφλοί, παρακολουθώντας βέβαια μέσω της γραφής Braille, μπορούν να ακούσουν ταυτόχρονα. Το τυφλοκαφό παιδί όμως; Μπορεί να του δείξεις να διαβάσει τη γραφή Braille, αλλά τι ακούει για να το συνδυάσει με αυτό; Ποια είναι η γνώση με την οποία συνδυάζεται; Χρειάζεται ειδική προσέγγιση. Θα πρέπει μαζί με νοηματική να διδαχθεί τι είναι αυτό που διαβάζει στη μορφή Braille.

Εδώ δεν αναφέρεται συγκεκριμένη κατηγορία. Μην ξεχνάμε ότι τα άτομα αυτά υπάρχουν. Δεν μπορούμε να τα παραμερίσουμε. Υπάρχουν τυφλοκαφά άτομα. Αυτή είναι μεγάλη έλλειψη του νομοσχέδιου και μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλη περιθωριοποίηση στη συνέχεια.

Αυτά τα άτομα είναι πανέξυπνα. Χρειάζονται στήριξη, χρειάζονται ειδική οδό επικοινωνίας. Σε ποιο άρθρο εντάσσονται; Στο άρθρο 7 θα πρέπει να υπάρχει ειδική ρύθμιση, ειδική πρόβλεψη για αυτά τα άτομα. Είναι πάρα πολύ σημαντικό. Είναι διαφορετικό ότι τα βλέπεις ούτε να ακούν. Είναι το απόλυτο σκοτάδι. Η επικοινωνία γίνεται μόνο με τα χέρια.

Φυσικά διαφωνούμε με την ίδρυση του φορέα «ΕΝΟΡΑΣΙΣ». Βλέποντας τι αναφέρεται εκεί, θέλω να πω ότι δεν εκπληρούν καθόλου τους στόχους που θα έπρεπε να εκπληρούν ένας τέτοιος νόμος.

Επίσης, δεν αναφέρεται τίποτα για τα τεχνητά βοηθήματα που μπορούν να πάρουν οι κωφοί. Παράδειγμα το I.K.A. καλύπτει τα μισά ως προς τα ακουστικά. Το κοχλιακό εμφύτευμα, που είναι πολύ ακριβότερο, το καλύπτει 100%, ενώ το ακουστικό σε ποσοστό 50%. Τι σημαίνει αυτό; Πρέπει να ξέρετε ότι το κοχλιακό εμφύτευμα δεν σημαίνει ότι κάνει ένα παιδί ακούον. Παραμένει κωφό. Συνεχίζει να χρησιμοποιεί τη νοηματική γλώσσα για να επικοινωνήσει.

Εγώ διαφωνώ με τη χρήση του κοχλιακού εμφυτεύματος, γιατί δημιουργεί ψυχικές παρενέργειες, ψυχικές διαταραχές, μέχρι και σχιζοφρένεια. Υπάρχουν πολλά στοιχεία που το αποδεικνύουν αυτό. Τα αποτελέσματα που έχουμε δεν δείχνουν επιτυχία. Χρειάζονται πέντε χρόνια εκπαίδευσης για να μάθει το παιδί τα βασικά. Επίσης, να μην ξεχνάμε ότι βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο. Στη δευτερολογία μου θα επεκταθώ σ' αυτό το θέμα.

Θέλω να αναφερθώ στα άρθρα στα οποία διαφωνούμε. Πολλές από τις προτάσεις που κάναμε έγιναν αποδεκτές. Ευχαριστώ που με ακούσατε σ' αυτά. Στη δευτερολογία μου θα ήθελα να συμπληρώσω τις απόψεις μας για τα άρθρα συγκεκριμένα.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Αράπογλου, για τις πολύ ενδιαφέρουσες και εξόχως ανθρώπινες επισημάνσεις και προτάσεις.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Βενιζέλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Παρακολούθησα με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον την παρέμβαση της συναδέλφου κ. Αράπογλου και θέλω να επιτίσω ότι τα βιώματα και η εμπειρία που μας μεταφέρει εδώ θα επηρεάσουν τη συζήτηση και το ίδιο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων του νομοσχέδιου.

Παρακολούθησα από το κλειστό κύκλωμα τη συζήτηση που διεξήχθη προηγουμένως και με εντυπωσίασε για μία ακόμη φορά ο αυτάρεσκος τρόπος με τον οποίο ο κύριος Υπουργός αντιμετωπίζει τα προβλήματα της έναρξης της σχολικής χρονιάς. Θέλω, όμως, παρ' όλα αυτά να χαιρετίσω, ως θετικό, το γεγονός, ότι αποκαθίσταται η αδικία, σε σχέση με το ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό προσωπικό και το περιβόλητο επίδομα τελικά παραμένει, δεν καταργείται. Όμως, όλη αυτή η εικόνα της απόπειρας κατάργησης αποδοχών που επικαταβάλλονται επί χρόνια, ήταν μια απόπειρα θλιβερή και η εικόνα που παρουσίαζε η Κυβέρνηση, η αδυναμία συντονισμού, η αδυναμία επίλυσης απλών προβλημάτων, η αδυναμία να λειαίνονται διαφορές μεταξύ συναρμοδίων Υπουργείων, η απουσία του Πρωθυπουργού, που θα έπρεπε να συντονίζει τέτοια θέματα, είναι ζητήματα που πρέπει να τα σημειώσουμε και να τα στηλιτεύσουμε.

Δεν είναι η επιφύληση του κ. Στυλιανίδη ούτε η παρέμβαση του Προεδρείου της Βουλής που οδήγησε στη διατήρηση των επιδομάτων αυτών. Είναι ο αγώνας των ενδιαφερομένων και η φωνή της Αντιπολίτευσης που, όπως όφειλε, μετέφερε στην Αθηνούσα αυτή την κραυγή αγωνίας του προσωπικού αυτού που δίνει αγώνα καθημερινά στην ειδική αγωγή.

Οι συνάδελφοι μου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η ειστηγήτρια μας και οι ομιλητές, έθεσαν το ζήτημα των επιδομάτων του άρθρου 35. Και θέλω και εγώ να επιστρέψω ότι τα επιδόματα που μέσα από τη μέθοδο της κατάργησης διατάξεων κινδυνεύουν, τα επιδόματα της εξωδιδακτικής απασχόλησης και το κίνητρο που προβλέπεται στις διατάξεις αυτές, δεν νομίζω ότι μπορούν να έχουν, ως ασφαλή νομοθετική βάση μια δήλωση του κ. Στυλιανίδη στα Πρακτικά. Οι διατάξεις αυτές δημοσιονομικού χαρακτήρα, διατάξεις ελεγχόμενες τελικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο, πρέπει να έχουν μια σταθερή, σαφή, ρητή νομοθετική βάση.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Μπορώ να σας διακόψω, κύριε συνάδελφε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Λαμβάνοντας υπ' όψιν αυτό που ειπώθηκε προηγουμένως στην Αίθουσα, νομοτεχνικά θα δούμε πώς μπορούμε με μεγαλύτερη σαφήνεια να κάνουμε την κατάλληλη προσθήκη στο άρθρο 35, για να καλύψουμε αυτό το ζήτημα, το οποίο μας τέθηκε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Να το κάνετε, λοιπόν, με σαφή τρόπο, ώστε να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα και να μην κρύβεστε πίσω από παραπτήσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το οποίος σας είπα και χθες ότι υποβάλλει μία έκθεση για την ενημέρωση της Βουλής. Η Κυβέρνηση και η Βουλή έχουν τη νομοθετική πρωτοβουλία και εν τέλει η Βουλή νομοθετεί.

Τώρα, δύο λόγια, κύριε Πρόεδρε, σε σχέση με τα θέματα ουσίας που τέθηκαν προηγουμένως στη συζήτηση που είχε ο κύριος Υπουργός με τους Κομμουνιστικούς Κόμματος, του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. και του ΛΑ.Ο.Σ.. Το μεγάλο πρόβλημα της φετινής χρονιάς φαίνεται ότι είναι τα νηπιαγγεία. Μου κάνει δε εντύπωση το γεγονός ότι ο κ. Στυλιανίδης είναι οπαδός του ιδιωτικού πανεπιστήμου και του δημόσιου νηπιαγγείου. Αυτό είναι πραγματικά ένα εντυπωσιακό φαινόμενο. Είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα αντίφαση, διότι πριμοδοτεί με κάθε δυνατότητα το ιδιωτικό πανεπιστήμιο, υπονομεύει και ευτελίζει με διάφορες πρωτοβουλίες το δημόσιο πανεπιστήμιο και έρχεται εδώ, ως κήρυκας, ένθερμος του δημόσιου νηπιαγωγείου, το οποίο κατασκευάζεται τώρα. Τώρα, λέσει, κατασκευάζουμε οκτακόσια τριάντα δύο δημόσια νηπια-

γωγεία, τα οποία θα είναι έτοιμα την Πέμπτη 11 Σεπτεμβρίου, για να υποδεχθούν τα παιδιά, μέσα από την υποχρεωτικότητα της εγγραφής. Όχι, βεβαίως. Αυτά είναι προχειρότητες, αντιφάσεις και λαϊκισμοί. Και πρέπει να σας πω ότι το φαινόμενο αυτό του εκπαιδευτικού λαϊκισμού είναι ό,τι χειρότερο υπάρχει.

Δεν μου απάντησε στη χθεσινή συζήτηση ο κ. Στυλιανίδης στις παραπρήσεις που έκανα για τα αποτελέσματα των εισαγyκών εξετάσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τι σημαίνει ο υψηλός βαθμός αποτυχίας; Τι σημαίνει η πόλωση στη βαθμολογία, η άνοδος των περιζήτητων σχολών και οι κενές θέσεις λόγω της βάσης του «10» που εσφαρμόζεται με έναν μηχανιστικό τρόπο, χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψin ο συντελεστής βαρύτητας και δυσκολίας των θεμάτων; Η απάντηση είναι να ανοίγουμε με προχειρότητα, για να καλύψουμε τα προβλήματα, τη συζήτηση της αλλαγής του τρόπου εισαγωγής, όπως επιχειρεί κατά καιρούς ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας, καμμιά φορά και ο Γρωθυπουργός; Να κάνουμε επιτέλους μια σοβαρή συζήτηση για το πώς θα αποκαταστήσουμε το κύρος και την ποιότητα του λυκείου, να δούμε πώς θα δώσουμε τις δεύτερες ευκαιρίες πριν το πανεπιστήμιο και μέσα στο πανεπιστήμιο, να δούμε πώς τα παιδιά θα πληριάσουν την πρώτη ή έστω τη δεύτερη επιλογή τους, καθώς μόλις το 21% των παιδιών φοιτά τελικά σε μια σχολή πρώτης επιλογής.

Επίσης θα παρακαλούσα να εξοβελιστεί από τον πολιτικό και το νομοθετικό λόγο η τραγική έκφραση «επαπειλούμενη εγκυμοσύνη». Μπορεί να πιθανολογεί κανείς εγκυμοσύνες και πρέπει να τις ενθαρρύνουμε, γιατί έχουμε ένα τεράστιο εθνικό δημογραφικό πρόβλημα, αλλά αυτό δεν είχαμε πει χθες; Είδατε ότι πάντα προκύπτουν προβλήματα, πάντα υπάρχουν κενά, πάντα υπάρχουν δυσκολίες. Γι' αυτό θα παρακαλούσα τον κύριο Υπουργό να μην είναι τόσο έμπλεος αυτοπεποίθησης, να είναι πιο συγκρατημένος, πιο ήπιος, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα με την ετοιμότητα και την κοινή λογική που απαιτείται και να σέβεται και το ρόλο της Αντιπολίτευσης. Διότι η Αντιπολίτευση εδώ και ιδίως η Αξιωματική Αντιπολίτευση δεν μετέχει στη λειτουργία του πολιτεύματος ως προηγούμενη κυβέρνηση. Μετέχει ως παράγοντας ισορροπίας, κριτικής, αξιολόγησης, ακριβώς για να υπάρχει διαφάνεια και για να βελτιώνεται η υπηρεσία που προσφέρει η πολιτεία προς τους πολίτες, προς τα παιδιά, όπως έχει υποχρέωση.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, περιμένω μια απάντηση για τις παραπλανητικές διαφημίσεις στα κολέγια, για το γεγονός ότι έχει γεμίσει ο ημερήσιος και κυριακάτικος Τύπος με προσκλητήρια γι' αυτό το παραεμπόριο, το οποίο διεξάγεται, με αφορμή βεβαίως τις δυσκολίες και τις αντιφάσεις του ίδιου του συστήματος εισαγωγής στη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ενώ είστε εξαιρετικά άνετος στο να δίνετε απαντήσεις οι οποίες αφορούν δευτερεύοντα θέματα, στα μείζονα θέματα εκπαιδευτικής πολιτικής δεν βλέπω καμμία διάθεση να απαντήσετε και να αναλάβετε τις ευθύνες σας. Γι' αυτό λοιπόν ισχύει πράγματι η πρόσκληση μου μετά από την έναρξη της σχολικής χρονιάς, τη μεθεπόμενη εβδομάδα, να επισκεφθούμε μαζί ένα σχολείο για να δούμε πώς λειτουργεί. Σας διαβεβαιώ, δε, ότι εκτιμώντας την αγάπη σας για το δημόσιο νηπιαγωγείο θα σας καλέσω να επισκεφθούμε ένα δημόσιο νηπιαγωγείο σ' έναν δήμο του πολεοδομικού συγκροτήματος της πρωτεύουσας και έναν της Θεσσαλονίκης, για να δούμε πώς λειτουργεί αυτό το περιβόλο της νηπιαγωγείο, για το οποίο συζήτησαμε προηγουμένων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Έχετε όμως και ένα ραντεβού, κύριε Βενιζέλο, από χθες με τον κύριο Υπουργό. Εκκρεμεί γι' αυτό;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Ναι. Τα εξειδικεύω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Βενιζέλος παλεύει ακόμα με τη σύγκρουση του ιδωτικού και δημόσιου χαρακτήρα. Η δική μας απάντηση είναι ότι εμείς δεν κατευθυνόμεθα από τέτοιες ιδεολογίες. Αυτό που μας καθοδηγεί είναι η ποιότητα και η αυστηρότητα όσον αφορά τον έλεγχο και την αδειοδότη-

ση του ιδιωτικού φορέα και αυτό είπα προηγουμένως για τα νηπιαγωγεία. Τώρα το να μας μέμφεται γιατί κατασκευάζονται οκτακόσια τρίαντα τρία νέα νηπιαγωγεία, που θα έπρεπε να έχουν κατασκευαστεί προ δεκαετίας, είναι άστοχο. Ας αναζητήσει ευθύνες στην κυβέρνηση του, την οποία προσπάθησε προηγουμένως να αποποιηθεί λέγοντας ότι σήμερα εδώ είναι σαν νέα Αντιπολίτευση και όχι σαν πρώτη κυβέρνηση.

Αν είχαν γίνει αυτά που έπρεπε να γίνουν σήμερα δεν θα μιλούσαμε για προβλήματα. Θα μιλούσαμε για προοπτικές. Όταν όμως πέντε χιλιάδες κτήρια, απ' αυτά τα σχολικά που μας παραδόθηκαν το 2004, ήταν ηλικίας σαράντα πέντε έως ενενήντα ετών με ελλιπείς όρους καταλληλότητας για τη λειτουργία τους, ακόμη και για την ασφάλεια των μαθητών, αντιλαμβάνεστε ότι πρέπει να καλύψουμε λάθη και παραλείψεις που η κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. δεν κάλυψε ποτέ, παρ' ότι είχε την προνομιακή ευκαιρία διαχείρισης τριών κοινοτικών πλαισίων στήριξης, που έδιναν πάρα πολλά χρήματα, χάρις στον αείμνητο Κωνσταντίνο Καραμανλή, για να καλύψουμε τις ανάγκες σε σχολική στέγη.

Επανέφερε και το θέμα των πανελλαδικών. Το γεγονός ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση αλλάζει τη βάση της αντιπολιτευτικής τακτικής και του λόγου της σήμερα σε σχέση με πέρυσι, σημαίνει ότι προβλήματα που κατήγγειλε πέρυσι έχουν αντιμετωπιστεί φέτος.

Έχουν γίνει αξιόπιστες και αντικειμενικές πανελλήνιες εξετάσεις. Το ποσοστό επιτυχίας των υποψηφίων φοιτητών και σπουδαστών ξεπέρασε το 70%. Από τους ενενήντα οκτώ χιλιάδες υποψηφίους, οι εξήντα οκτώ χιλιάδες εισήλθαν στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Από τους τριάντα χιλιάδες επιτυχόντες, οι δέκα χιλιάδες ήταν επανεξεταζόμενοι, δηλαδή μπορεί να είναι φοιτητές που απλώς δεν είναι στη σχολή που θέλουν να συμμετέχουν. Και, εν πάσῃ περιπτώσει, έχουν γίνει βήματα. Όλοι βέβαια δεν μπορούν να γίνουν επιστήμονες. Κάποιοι θα πρέπει να στραφούν και σε άλλα επαγγέλματα.

Όσον αφορά δε τα πολλά τμήματα που δεν καλύφθηκαν οι θέσεις και που δεν μπορούν να λειτουργήσουν, του θυμίζω ότι η δική του κυβέρνηση μόνο τα τελευταία τέσσερα χρόνια ίδρυσε, χωρίς να κάνει έρευνα αγοράς, σαράντα έξι νέα τμήματα πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι. σε όλη την Ελλάδα προς άγραν ψήφων, χωρίς να κατοχυρώσει σ' αυτά επαγγελματικά δικαιώματα, εγκλωβίζοντας με αυτόν τον τρόπο τριακόσιες πενήντα χιλιάδες αποφοίτους στην ετεροπασχόληση ή την ανεργία και –το κυριότερο– χωρίς να προβλέψει τη χρηματοδότησή τους από εθνικούς πόρους, παρά μόνο από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., το οποίο τελειώνει το 2008 και πρέπει όλα αυτά να φορτωθούν στον εθνικό προϋπολογισμό.

Λέω, λοιπόν: να γιατί υπάρχουν τα κενά. Μα, άμα φτιάχνετε τμήματα σε κάθε χωριό και δίνετε επαγγελματικά δικαιώματα στα παιδιά που θα πάνε να σπουδάσουν εκεί, γιατί να πάνε να σπουδάσουν; Για να οδηγηθούν με πτυχίο στην ανεργία;

Και, εν πάσῃ περιπτώσει, ο όρος «επαπειλούμενες εγκυμοσύνες» ξέρω και εγώ ότι δεν είναι όρος του δημοσίου δικαιού. Είναι, όμως, ιατρικός όρος. Δεν απαιτώ να ξέρετε στο κόμμα σας μπορούν να σας επισκεβαίωσουν ότι είναι ιατρικός όρος και χρησιμοποιείται κατά κόρον στη γραφειοκρατική διαδικασία του Υπουργείου Παιδείας, για να προσδιοριστεί συγκεκριμένη κατηγορία. Εξάλλου, εμείς σεβόμεθα αυτό το δικαίωμα και το εφαρμόζουμε και στην πράξη, αλλά είναι μια πραγματικότητα, την οποία μπορώ να περιγράψω και την περιγράψω ως έχει.

Στην πρόσκλησή σας ανταποκρίνομαι, κύριε Βενιζέλο. Εγώ την άλλη εβδομάδα θα είμαι στην πόλη σας για να εγκαινιάσουμε τα σχολεία που εσείς είχατε τάξει πριν δέκα χρόνια και τα οποία τελεώνουν σήμερα και είναι πολλά αυτά. Είναι πάνω από τριάντα τα σχολεία στην εκλογική σας περιφέρεια που φτιάχνει αυτή η Κυβέρνηση και που δυστυχώς έπρεπε να τα είχατε τελειώσει το 2004, όταν παραδίδατε την εξουσία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το

λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Βενιζέλο, έχετε εξαντλήσει την πρωτολογία σας. Πάμε τώρα για τη δευτερολογία.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κοιτάξτε, πρέπει κάποτε στην Αίθουσα αυτή να κάνουμε ένα βήμα προς την πολότητα του πολιτικού μας πολιτισμού.

Είστε Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και όλοι συμφωνούν, έστω ρηματικά, ότι στο χώρο αυτόν πρέπει να εφαρμόζεται μία μακροπρόθεσμη εθνική πολιτική ευρείας συναίνεσης και πρέπει εσείς κυρίως να επιδιώκετε να υπάρχει ένα κλίμα αποδοχής, ένα κλίμα συνεργατικό, μία συναντήληψη.

Όταν εμφανίζεται η Κυβέρνηση, η κοινοβουλευτική πλειοψηφία, εδώ με έναν τρόπο ερειστικό, επικαλούμενη συνεχώς το τι έκανε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ως κυβέρνηση με το καταπληκτικό επιχείρημα ότι έμειναν ανεπίλυτα προβλήματα λες και μπορεί κάποια στιγμή να κηρύξουμε την οριστική λύση των προβλημάτων στο χώρο της παιδείας, τότε νομίζω ότι καταστρέφετε την πιθανότητα να γίνουν πολύ σημαντικά βήματα στον τομέα αυτό και μάλιστα βήματα συναίνετικά, βήματα ευρύτατης αποδοχής.

Είναι δυνατόν να σταματήσουν οι ανάγκες κατασκευής και ανακαίνισης σχολικών κτηρίων; Είναι δυνατόν να σταματήσουν οι ανάγκες πρόσληψης και επιμόρφωσης προσωπικού; Είναι δυνατόν να σταματήσουν οι ανάγκες να εισαχθούν και να διδαχθούν νέα αντικείμενα; Είναι δυνατόν να σταματήσουν οι ανάγκες για εργαστήρια, για βιβλιοθήκες, για υπολογιστές;

Πάντα θα υπάρχουν ανάγκες. Πάντα θα υπολείπεται η χρηματοδότηση. Πάντα θα χρειάζομαστε πιο πολλούς εκπαιδευτικούς λειτουργούς. Πάντα η κοινωνία θα θέλει μικρότερες και καλύτερες τάξεις, θα θέλει να βρει μέσα στο δημόσιο σχολείο τα καλλιτεχνικά μαθήματα, τα μαθήματα ξένων γλωσσών, να σταματήσει να καταφέυγει σε λύσεις εκτός του συστήματος της δημόσιας εκπαίδευσης.

Άρα, μην περιμένετε ότι θα κηρύξετε κάποια στιγμή την οριστική επίλυση των προβλημάτων. Όμως, αυτό που μπορείτε να κάνετε είναι να μη δημιουργείτε με νομοθετικές πρωτοβουλίες προβλήματα και να μην τα διορθώνετε.

Για παράδειγμα, είναι δυνατόν να ανοίγουμε σήμερα με το νομοσχέδιο αυτό το μέτωπο με τις καθαρίστριες των σχολείων;

Είναι δυνατόν να οδηγείτε στην ανεργία τεσσερισμήσια χιλιάδες γυναίκες που αγνίζονται να επιζήσουν, που βεβαίως δεν έχουν εισοδήματα ούτε καν 700 ευρώ το μήνα και να λέμε ότι αυτά όλα τα έργα θα ανατεθούν σε ιδιωτικές εταιρείες, όταν η καθαρίστρια του σχολείου, όπως ο επιστάτης, όπως το κυλκείο, είναι ουσιαστικά παράγοντες της εκπαιδευτικής κοινότητας, διαμορφώνουν το σχολικό περιβάλλον; Να αποσύρετε, όπως ζήτησε και η εισηγήτριά μας και όπως ζητάει και η Ο.Λ.Μ.Ε. την τροπολογία αυτή σε σχέση με τις καθαρίστριες των σχολείων.

Μου λέτε τώρα -νέα ανακάλυψη- κάναμε αλόγιστη ίδρυση τμημάτων Τ.Ε.Ι. και δεν κατοχυρώσαμε τα επαγγελματικά δικαιώματα. Μα, εσείς βιάζεστε να κατοχυρώσετε τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των λεγομένων κολεγίων, όταν εκκρεμούν ακόμη τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων πανεπιστημιακών τμημάτων. Και κάναμε εδώ κατ' επανάληψη τη συζήτηση αυτή και με σας και με τον αρμόδιο Υφυπουργό. Όταν ιδρύουμε τα τμήματα αυτά και εφαρμόζουμε με μηχανιστικό τρόπο τη βάση του «10», καταλήγουμε στο εξής καπληκτικό, τραγελαφικό αποτέλεσμα. Ένα παιδί να παίρνει απολυτήριο από το λύκειό του, συνυπολογιζομένων των σχολικών εξετάσεων, να έχει δικαίωμα εγγραφής σε ξένα πανεπιστήμια και στα λεγόμενα κολεγία και να μην μπορεί καν να συμπληρώσει το μηχανογραφικό για να μπει σε ένα τμήμα Τ.Ε.Ι., στη Λευκάδα ας πούμε. Και λέτε, έχουμε τόσο υψηλό ποσοστό επιτυχίας μη συνυπολογιζομένων αυτών που δεν υπέβαλαν μηχανογραφικά δελτία, γιατί δεν είχαν τις τυπικές προϋποθέσεις και με δεδομένο ότι η συντριπτική πλειοψηφία εισάγεται σε τμήματα που δεν τα θέλει, στα οποία κατά πάσα πιθανότητα δεν φοιτά. Να δούμε ποιο είναι το αποτέλεσμα, που πάει το παιδί και τι παράγεται.

Αλλά ας πάμε και στην άλλη άκρη στα μεταπτυχιακά. Φέρατε και ψηφίσατε εδώ το νόμο για τις μεταπτυχιακές σπουδές και υπερψηφίσαμε πολλές ρυθμίσεις. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Από τα τετρακόσια πενήντα περίπου μεταπτυχιακά προγράμματα που λειτουργούν, αποφασίσατε να χρηματοδοτήσετε τα περίπου διακόσια πενήντα και αφήσατε τα άλλα χωρίς χρηματοδότηση. Ξέρετε γιατί συζητούμε; Συζητούμε για ποσά της τάξεως των 5.000.000 ευρώ, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν τα τμήματα αυτά. Έτσι ενθαρρύνουμε τις μεταπτυχιακές σπουδές, την έρευνα, την αριστεία στο ελληνικό πανεπιστήμιο, την ανταγωνιστικότητα, τις διεθνείς συνεργασίες;

Αυτή η συζήτηση, λοιπόν, τελειώμω δεν έχει γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να αλλάξει η αντίληψή σας και πρέπει να κάψετε τη βεβαιότητα και την αυταρέσκεια με την οποία δίνετε απαντήσεις στη Βουλή και χειρίζεστε τα θέματα αυτά, αν θέλετε, να εφαρμόσουμε μια εθνική πολιτική στο χώρο της παιδείας, μακροπρόθεσμη, που σέβεται τα παιδιά και τους γονείς τους. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εισερχόμαστε επιτέλους στον κατάλογο των ομιλητών-Βουλευτών, μετά από δίωρη αλλά γόνιμη συζήτηση.

Το λόγο έχει ο κ. Κελέτσης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω πως ο κ. Βενιζέλος -και ας μου επιτρέψει με όλον το σεβασμό που έχω απέναντι του και στην πολιτική του παρουσία στο πολιτικό σκηνικό γενικότερα και όχι μόνο στην Αίθουσα- ήταν η μοναδική φωνή στη σημερινή συζήτηση που ήταν εντελώς εκτός κλίματος. Ειλικρινά σας μιλώ, κύριε Βενιζέλο, διότι αν είχατε παρακολουθήσει τη συζήτηση από την πρώτη στιγμή, έτσι όπως διαμορφώθηκε και με την εισηγήτρια του κόμματός σας, αλλά και με τους εισηγητές των άλλων κομμάτων, αλλά και τη χθεσινή συζήτηση, με τις πρωτοβουλίες που πήρε ο κύριος Υπουργός να αποδεχθεί πολλές παραπρήσεις από όλα τα κόμματα που έγιναν είτε στην επιτροπή είτε εδώ, νομίζω ότι μόνο για έλλειψη συναίνεσης και συναντήληψης δεν μπορεί να πει κανείς και να κατηγορήσει την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Ήταν πολλά τα θέματα στα οποία υπήρξε συναντήληψη και υπήρξε αποδοχή των παραπρήσεων που έγιναν από τους εκπροσώπους των κομμάτων και από τους Βουλευτές.

Πρέπει, επίσης, να πω ότι και η χθεσινή σας τοποθέτηση να ζητήσετε την απόσυρση του νομοσχεδίου, γιατί ο Υπουργός αποδέχθηκε τις παραπρήσεις των φορέων, των ειδικών, των Βουλευτών, των κομμάτων και έκανε μεγάλες αλλαγές στο νομοσχέδιο, ήταν λάθος, διότι και αυτές αντί να τις θεωρήσετε ένα θετικό βήμα, τις θεωρήσατε ως ένα αρνητικό βήμα και ένα λόγο για να αποσυρθεί το νομοσχέδιο αυτό.

Νομίζω πως η χθεσινή και η σημερινή συζήτηση στη Βουλή είναι ένα υπόδειγμα για το πώς μπορούμε συναίνετικά, πώς μπορούμε συνθετικά να αντιμετωπίζουμε τα μεγάλα προβλήματα, όπως είναι το πρόβλημα της παιδείας σ' αυτόν τον τόπο.

Και πρέπει δε, να σας πω ότι έχω και μία απορία. Ο κ. Βενιζέλος έπανειλημένα έχει ταχθεί ξεκάθαρα -και σας έχω ακούσει εδώ- υπέρ της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως εμείς έχουμε έκεκαθαρίσει ότι είμαστε και υπέρ της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Δεν μπορώ να καταλάβω το λόγο για τον οποίο κόπτεσθε σήμερα, ώστε να λειτουργήσουν ιδιωτικά νηπιαγωγεία, τα οποία δεν έχουν τις στοιχειώδεις υπηρεσίες για το σκοπό για τον οποίο έχουν δημιουργηθεί.

Εμείς σας λέμε, λοιπόν, ότι, ναι, είμαστε υπέρ της ιδιωτικής εκπαίδευσης. Και είμαστε υπέρ της ιδιωτικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, αλλά με ένα πλαίσιο που βάζει η ίδια η πολιτεία, πλαίσιο αυστηρό, με όρους, με κανόνες, με διασφάλιση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών και στην ποιότητα της εκπαίδευσης και στην ποιότητα των υποδομών, των κτηριακών και των άλλων υποδομών και στους όρους της υγιεινής, της καθαριότητας.

Δεν είναι δυνατόν, λοιπόν, να επιτρέπουμε να λειτουργούν ιδιωτικά εκπαίδευτικά ιδρύματα -επαναλαμβάνω, σε όλες τις βαθμίδες- χωρίς να πληρούν τις υποχρεώσεις και αυτούς τους βασικούς όρους.

Και επιτέλους, ας αποφασίσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. εάν είναι υπέρ της ιδιωτικής εκπαίδευσης ή κατά και να μας πει, επίσης, σε ποιες βαθμίδες είναι υπέρ και σε ποιες βαθμίδες είναι κατά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ευκαιρία, βέβαια και του γεγονότος ότι συζητάμε στο ξεκίνημα της νέας σχολικής χρονιάς ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας, νομίζω ότι θα πρέπει να ευχηθούμε στα παιδιά όλων των σχολικών βαθμίδων καλή χρονιά! Και από ότι διαβάζουμε και από ότι τι πληροφορούμαστε, η χρονιά έχει καλούς οιωνούς, διότι ακριβώς το Υπουργείο Παιδείας φρόντισε φέτος πάρα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζαμε στο ξεκίνημα των νέων σχολικών χρονιών στο παρελθόν να έχουν λυθεί, όπως είναι το πρόβλημα με τους εκπαιδευτικούς, όπως είναι το πρόβλημα με τα βιβλία.

Πρέπει, επίσης, να συγχαρούμε τα νέα παιδιά που, μετά από πολύ κόπο και προσπάθεια, κατάφεραν να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας. Και πρέπει να συγχαρούμε, όμως και την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, διότι φέτος οι πανελλήνιες εξετάσεις για πρώτη φορά έγιναν χωρίς παρατράγουδα, χωρίς προβλήματα, χωρίς ψιθύρους. Και αυτό μπορεί να είναι το αυτονόητο. Οφείλουμε, όμως, το αυτονόητο -διότι, δυστυχώς, στην Ελλάδα δεν είναι καθόλου αυτονόητο να το επισημάνουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα για την ειδική αγωγή, την ειδική εκπαίδευση, είναι μία πρώτη πραγματικά προσπάθεια να μπει για πρώτη φορά συστηματικά ένα πλαίσιο στην εκπαίδευση της ειδικής αγωγής. Βεβαίως, υπήρχε μέχρι σήμερα ειδική αγωγή. Όμως, υπήρχε και λειτουργούσε με πάρα πολλά προβλήματα, με πάρα πολλές ελλείψεις και κυρίως, υπήρχε και λειτουργούσε με τις φιλότιμες προσπάθειες των εμπλεκόμενών φορέων των εκπαιδευτικών και του ειδικού προσωπικού.

Σήμερα, με αυτό το νομοσχέδιο, μπαίνει επιτέλους το συστηματικό πλαίσιο που η ελληνική πολιτεία όφειλε να βάλει, εν έτει 2008, προκειμένου τα άτομα αυτά με τις ανατηρίες να μπορούν να εξασφαλίσουν μία ισότιμη συμμετοχή στην εκπαίδευση του συστήματός μας.

Βέβαια, πρέπει να πω ότι το πρόβλημα με τα άτομα αυτά αφορά πρώτα απ' όλα την κοινωνία, κύριε Υπουργέ. Δεν είναι μόνο θέμα της πολιτείας. Η πρώτη και ίσως η δυσκολότερη προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε ως πολιτεία είναι πώς θα ανοίξουμε την πόρτα του σπιτιού που έχει ένα τέτοιο παιδί, που έχει ένα τέτοιο άτομο, που στις περισσότερες περιπτώσεις προσπαθεί αυτό το πρόβλημα να το αποκρύψει από την κοινωνία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΕΛΣΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Είναι ένα θέμα και εκεί χρειάζεται η στήριξη της πολιτείας, πώς θα πειστούν αυτές οι οικογένειες που αντιμετωπίζουν τέτοιους είδους προβλήματα, που έχουν μέλος της οικογένειάς τους με τέτοιο πρόβλημα, να ανοιχθούν, να ανοίξουν την πόρτα τους, να το πουν το πρόβλημά τους, να το δημοσιοποιήσουν. Είναι ένα μεγάλο θέμα και εκεί πρέπει να δείξει την ευαισθησία ολόκληρη της ελληνικής κοινωνίας.

Τα σημαντικά του νομοσχέδιου είναι ότι για πρώτη φορά εισάγεται η υποχρεωτικότητα σ' αυτόν τον τομέα της εκπαίδευσης, κάτι που είναι πολύ σημαντικό και, δεύτερον, εξασφαλίζονται οι διάδοχες δομές από επίπεδο σε επίπεδο εκπαίδευσης, κάτι που δεν υπήρχε μέχρι σήμερα. Δεν υπήρχε αυτή η συνέχεια στην εκπαίδευση των ατόμων με ανατηρία.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Πρέπει δε να πω -και αυτό είναι αυτό που επεσήμανα και στην αρχή της τοποθέτησή μου- ότι είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι ο Υπουργός δέχθηκε πολλές από τις προτάσεις οι οποίες έγιναν μέσα στην Αίθουσα. Να πω, επίσης, ότι πρέπει να συγχαρούμε τον Υπουργό που κατάφερε σε συνεννόηση με τα αρμόδια οικονομικά Υπουργεία να εξασφαλίσει και το επίδομα για το ειδικό εκπαιδευτικό και το βοηθητικό προσωπικό αυτών των σχολείων.

Επειδή ακούστηκαν πολλά σχετικά με την τροπολογία για τις καθαρίστριες, πρέπει να επισημάνουμε ότι αν διαβάσει κανείς την τροπολογία, είναι ξεκάθαρο ότι μόνο επικουρικά ανατίθεται

σ' αυτές τις επιχειρήσεις αυτό το έργο του καθαρισμού των κτηρίων, δηλαδή όταν -όπως λέει η τροπολογία- οι ανάγκες τους δεν καλύπτονται από το προσωπικό καθαριότητας που υπηρετεί σε οργανικές θέσεις. Τότε, μπορεί να αιτείται να ανατίθεται σε καθαριστές, καθαρίστριες ή συνεργεία καθαρισμού με σύμβαση μίσθωσης έργου διάρκειας ενός διδακτικού έτους. Άρα δεν υπάρχει αυτός ο φόβος τον οποίο επικαλούνται οι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας, θέλω να πω ότι ναι μεν σήμερα νομιθετούμε, δηλαδή η Βουλή, το Υπουργείο, η Κυβέρνηση και βάζουμε το κατάλληλο πλάσιο της οργάνωσης της εκπαίδευσης σ' αυτόν τον τομέα, αλλά πρέπει να πούμε ότι στην πράξη θα κριθεί τελικά η αποτελεσματικότητα αυτής της προσπάθειας και το αν θα πετύχουμε, αν δηλαδή θα αποκτήσουμε κτηριακές υποδομές, κατάλληλο προσωπικό -που για μένα το κατάλληλο προσωπικό είναι κυρίως αυτό που έχει την ειδική εκπαίδευση πάνω στον τομέα- και την υλικοτεχνική υποδομή.

Το νομοσχέδιο ασφαλώς βάζει τις βάσεις. Και εκτιμώ ότι η σοβαρότητα και η υπευθυνότητα που έχει δείξει η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας αποτελούν την εγγύηση ότι στον τομέα αυτόν ανοίγει μία νέα σελίδα στον τομέα της εκπαίδευσης των ατόμων με αναπτρία. Από κει και πέρα απομένει και στην ίδια την κοινωνία να αποδεχθεί ότι αυτά τα άτομα, με αυτά τα ιδιαίτερα προσόντα, όπως ανέφερε η συνάδελφος που προηγήθηκε, μπορούν ισότιμα να συμμετέχουν στην κοινωνική και οικονομική μας ζωή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Κελέτση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησωτικής Πολιτικής «Δικαιώματα-Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στην επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και άλλες διατάξεις».

Επανερχόμαστε στον κατάλογο των πρωτολογιών.

Ο κ. Παντούλας έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η ελληνική πολιτεία διαχρονικά έχει πολλά χρωστούμενα στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να θριαμβολογούμε για αυτονότερες υποχρεώσεις της τοις ούτε να μιλάμε με αυταρέσκεια για προσπάθειες βελτίωσης της κατάστασης. Αν θέλουμε να είμαστε απολύτως σοβαροί, νομίζω ότι γι' αυτά που έχουμε κάνει μέχρι τώρα και σε σχέση με αυτά που προγραμματίζουμε να κάνουμε, περιμένουν ακόμα πάρα πολλά και στο σχεδιασμό και μία συγγνώμη σ' αυτούς τους ανθρώπους θα ήταν ό,τι καλύτερο. Και αυτό πρέπει να το κάνουμε εμείς μέσα απ' αυτήν την Αίθουσα, γιατί νομίζω ότι δεν μπορούμε να μιλάμε με κορώνες, με μεγάλα λόγια, όταν έχουμε μπροστά μας να αντιμετωπίσουμε ανυπέρβλητα προβλήματα.

Η κ. Αράπογλου μήλος απόμο τον οποίο με ειδικές ανάγκες και είπε ότι αυτό που μπόρεσε να έχει ήταν η δύναμη της ψυχής και της θέλησης για να αντιμετωπίσει έναν κόσμο σκληρό.

Εμείς συζητούμε σήμερα για το αυτονόητο δικαίωμα στη μόρφωση, που τελικά πάλι δεν το λύνουμε. Αυτά θα έλεγα ως γενική τοποθέτηση.

Επί των άρθρων, θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να επιμείνω και εγώ για την ορθή διατύπωση πλέον του άρθρου 35, όπως έγινε κατ' επανάληψη σ' αυτήν την Αίθουσα. Εγώ σας έδωσα και μία κατά την άποψή μου διατύπωση. Για να μην υπάρξει εκεί κανένα πρόβλημα, θα μπορούσαμε να πούμε ότι επιδόματα ή άλλες αμοιβές που λαμβάνουν ήδη το ειδικό και το βοηθητικό εκπαιδευτικό προσωπικό, αυτά εξακολουθούνται, για να τελειώνει μια και καλή το θέμα. Αυτό είναι μια παρατίρηση, στην οποία δεν θέλω να επιμείνω άλλο. Είπατε και εσείς ότι θα το ρυθμίσετε και εκτιμώ ότι έτσι θα γίνει.

Ταυτοχρόνως, όμως, κύριε Υπουργέ, ήρθατε εδώ και όπως είπε και ο κ. Βενιζέλος, με πολύ μεγάλη αυταρέσκεια, με μια σιγουριά, με μια αυτοπεποίθηση, κάνατε μία τοποθέτηση σε

σχέση με τη νέα σχολική χρονιά.

Εγώ θέλω να σας πω ότι αυτά για τα οποία συζητάτε σήμερα, εσείς ως Υπουργός αγνοώντας τι έγινε στην Κυβέρνησή σας τα προηγούμενα τέσσερα χρόνια, ήταν κεκτημένα το 2003. Σας προκαλώ, λοιπόν, να μου αποδείξετε ότι δεν ισχύει αυτό.

Οι μεταθέσεις το 2003, κύριε Υπουργέ, είχαν γίνει το Μάρτιο, όπως προέβλεπε ο νόμος. Οι αποσπάσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού είχαν γίνει τον Ιούνιο, όπως προέβλεπε ο νόμος. Οι διορισμοί του εκπαιδευτικού προσωπικού το 2003 είχαν γίνει πριν από την έναρξη του εκπαιδευτικού έτους. Και το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών ήταν η πρώτη φορά που λειτούργησε τότε και μάλιστα με πάρα πολύ καλές προδιαγραφές.

Αυτά ίσχουν τότε. Όταν εσείς επιχαίρετε γιατί υπάρχει η κατάσταση, το αυτονόητο φέτος, κατά την άποψή σας, επιχαίρετε όχι για το τι βρήκατε το 2003, επιχαίρετε γιατί επανήλθατε στα κεκτημένα του 2003. Γιατί ήταν τέσσερα χρόνια όπου τα αυτονόητα δεν ήταν καθόλου αυτονόητα.

Σας θυμίζω, κύριε Υπουργέ, επειδή έγινε συζήτηση για το νηπιαγωγείο, ότι ένα νηπιαγωγείο στο Νομό Ιωαννίνων, στο Διότρατο Κόνιτσας, εξήντα χιλιόμετρα από την Κόνιτσα, δηλαδή εκατόν τόσα χιλιόμετρα από τα Γιάννενα, θυμόσαστε πότε άρχισε να λειτουργεί; Χρειάστηκε να γίνει ερώτηση από μένα για να λειτουργήσει σε ένα υψόμετρο οκτακόσια, εννιακόσια μέτρα, εκατόν είκοσι χιλιόμετρα από τα Γιάννενα, το Δεκέμβριο του 2007. Σήμερα μας λέτε ότι χτίζονται ή τακτοποιούνται οκτακόσια τόσα νηπιαγωγεία για να υποδεχθούν τους μαθητές.

Μιλήσατε για τη σχολική στέγη. Εγώ, λοιπόν, σας προκαλώ να μου πείτε εάν στην εκλογική σας περιφέρεια, δηλαδή στη Ροδόπη, την περίοδο της διακυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., την πρώτη περίοδο, χτίστηκε στην Ξάνθη το 31,8% των σχολικών μονάδων από συστάσεων νεοελληνικού κράτους. Τη δεύτερη περίοδο χτίστηκε στην εκλογική σας περιφέρεια το 23,7% από συστάσεων του νεοελληνικού κράτους.

Είπατε ότι την περίοδο της κυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ., βρήκατε σχεδόν το 90% των κτηρίων κατεδαφισμένα. Στη Ροδόπη δηλαδή, στην οποία εσείς εκλέγεστε, χτίστηκε επί κυβερνήσεων του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. το 55,5% των σχολικών μονάδων από συστάσεων νεοελληνικού κράτους.

Εγώ θα σας παρουσιάσω σε άλλη συζήτηση στη Βουλή ανά νομό όλη τη σχολική υποδομή, πότε έγινε το κάθε κτήριο ανά νομό και θα σας αποδείξω ότι στη μεν δευτεροβάθμια εκπαίδευση χτίστηκε επί κυβερνήσεων του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. το 52% από συστάσεων του νεοελληνικού κράτους.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Από Γεωργίου Παπανδρέου;

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Επί ΠΑ.Σ.Ο.Κ., την περίοδο των δεκαοκτώ ετών διακυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. χτίστηκε το 52% στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το 49% στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Για να μη λέτε πράγματα εδώ επειδή ο κόσμος δεν ξέρει και σας ακούει.

Το 52% στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το 49% στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση από συστάσεων του ελληνικού κράτους έγινε στα δεκαοκτώ χρόνια διακυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.. Αυτή είναι η υποδομή, η προίκα την οποία παραλάβατε στο θέμα των σχολικών υποδομών.

Και επειδή μιλήσατε για το συγκρότημα της Θεσσαλονίκης, θέλω να σας πω ότι παραλάβατε το 2004 όλες τις προγραμματικές συμβάσεις με όλους τους δήμους της Θεσσαλονίκης μεταξύ Ο.Σ.Κ. και των δήμων για να γίνουν συγκεκριμένες παρεμβάσεις σε συγκεκριμένα οικόπεδα. Είχατε παραλάβει φακέλους των οικοπέδων που είχαν απαλλοτριωθεί. Και σας λέω ότι επί τέσσερα χρόνια κάνατε το παν για να βαδίσουν με βήματα χελώνας όλες αυτές οι συμβάσεις. Στον δε κεντρικό Δήμο της Θεσσαλονίκης δεν έχετε κάνει τίποτα μέχρι αυτή τη στιγμή, εκεί που είναι και το τεράστιο πρόβλημα της διπλοβάρδιας.

Εγώ σας προκαλώ να φέρετε τα δικά σας στοιχεία, να κατέθεστε τις προγραμματικές συμβάσεις με τους δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, που αναφέρατε.

Να φέρετε τα στοιχεία σας για όλες τις εκπαιδευτικές υπο-

δομές από τη στιγμή που λειτουργεί το ελληνικό κράτος, για να δείτε εσείς οι ίδιοι και για να καταλάβει και η Βουλή και ο ελληνικός λαός, ότι αυτά τα στοιχεία τα οποία έχω και σας ανέφερα προηγουμένως, είναι απολύτως ακριβή. Εγώ θα τα καταθέσω έτσι κι αλλιώς και περιμένω να το κάνετε κι εσείς.

Θέλω να σας πω ότι όταν μιλάμε για τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης, όπως είπατε, είναι το πιο απλό πράγμα. Άλλα όταν μιλάμε για την ουσία της εκπαίδευσης, εκεί είναι τα δύσκολα. Και η ουσία της εκπαίδευσης και της εκπαίδευτικής σας πολιτικής, κύριε Υπουργέ, είναι αυτό που κρύβετε, η υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης και είναι η συνειδητή μεταβολή με τις νομοθετικές σας παρεμβάσεις της αντίληψης ότι η παιδεία δεν πρέπει να είναι αξία, αλλά πρέπει να μετατραπεί σε εμπορικό αγαθό. Αυτά κάνετε. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχετε την εφαρμογή της σταθερής βάσης του «10», αυτήν τη διοικητική επιβολή που κάνετε χωρίς καμμία παιδαγωγική και επιστημονική δικαιολόγηση κι έχετε φτιάξει μία πάρα πολύ καλή δεξαμενή πελατών για τα κολέγια, τα οποία μνημονεύετε καθημερινώς.

Στην τεχνική εκπαίδευση καταφέραμε μέσα σε τέσσερα χρόνια το ποσοστό της γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης από 34% που ήταν η τεχνική εκπαίδευση στο σύνολο του εκπαιδευτικού μαθητικού δυναμικού, να το κάνετε 17%. Πρέπει να μπείτε στο Βιβλίο Γκίνες. Αυτό δεν το έχει καταφέρει κανείς, μόνο εσείς. Γιατί πάλι υπάρχουν εκεί καιροφυλακτώντας φίλοι σας των ιδιωτικών Κ.Ε.Σ. και των ιδιωτικών άλλων σχολών, οι οποίοι περιμένουν το φιλέτο από την ανυπαρξία της τεχνικής εκπαίδευσης, της δημόσιας, για να βγάλουν εκείνα τα χρήματα τα οποία είναι πολλά.

Να σας μιλήσω για τα αυτονόητα πράγματα; Λέτε ότι όλα είναι έτοιμα; Άλλα σήμερα, κύριε Υπουργέ, δεν συνεδριάζει το Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για αποσπάσεις μεταξύ νομών; Αύριο δεν συνεδριάζει το Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για αποσπάσεις από νομό σε νομό επίσης; Κάπου, λοιπόν, περισσεύουν και τους πάτε αλλού, κάπου λείπουν. Πώς έρχεστε εδώ και λέτε ότι είναι όμορφα και ωραία; Σήμερα, αυτήν τη στιγμή συνεδριάζει το Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον ίδιο λόγο. Πώς έρχεστε και λέτε αυτά τα πράγματα; Επειδή δεν έρουν οι συνάδελφοι Βουλευτές;

Εγώ σας τα λέω αυτά γιατί είμαι εκπαιδευτικός και είμαι είκοσι επτά χρόνια στην έδρα και ξέρω τη λειτουργία του σχολείου. Κι έχω διατελέσει και διευθυντής σχολείου και ξέρω λοιπόν τι συμβαίνει αυτήν τη στιγμή, κατ' αρχάς στο Νομό Ιωαννίνων, αλλά έχω και τη γενικότερη...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδεία - ας και Θρησκευμάτων): Εσείς που ξέρετε, τολμάτε και τα λέτε αυτά;

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Υπουργέ, μην κάνετε διάλογο!

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Σας προκαλώ να με διαψεύσετε, εάν δεν συνεδριάζει σήμερα, αυτήν τη στιγμή, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για αποσπάσεις από νομό σε νομό και εάν αύριο δεν έχετε προγραμματίσει τη συνεδρίαση του Κ.Υ.Σ.Δ.Ε. για αποσπάσεις από νομό σε νομό. Πώς έρχεστε, λοιπόν, να λέτε ότι όλα είναι καλώς καμωμένα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδεία - ας και Θρησκευμάτων): Είστε άδικος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε συνάδελφε, δέχεστε διακοπή;

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Σας λέω, λοιπόν, ότι πρέπει να είστε πιο συγκρατημένος, γιατί πρέπει να υπερασπίσουμε τα συμφέροντα της δημόσιας εκπαίδευσης, να υπερασπίσουμε τα συμφέροντα των μαθητών, των εκπαιδευτικών και της κοινωνίας συνολικότερα. Αυτό, λοιπόν, το δικαίωμα πρέπει να το εκπληρώσουμε στο ακέραιο. Και είμαστε εδώ όχι για να κάνουμε μικροπολιτική και ούτε για να εκμεταλλευτούμε τις καλοσύνες

της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, ούτε για να πούμε ότι ήταν όλα καλώς καμμένα τότε, αλλά για να σας πούμε ότι παραλάβατε μία κληρονομιά και επί τέσσερα χρόνια την υπονομεύσατε συνειδητά, για να κάνετε επιλογές οι οποίες θίγουν τον πυρήνα της εκπαίδευσης και είναι ο δημόσιος χαρακτήρας της εκπαίδευσης. Αυτό έχετε κάνει, κύριε Υπουργέ.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκρότηματα από την πτέρυγα του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πρώτα από όλα εγώ δεν χρησιμοποιώ χρόνο μέλλοντα, σε ό,τι θα καταθέσω.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Μου επιτρέπετε να πάω στο γραφείο μου και να σας τα φέρω τώρα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Με προκαλέσατε προχθές και μου είπατε να σας καταθέσω κάποια στοιχεία, που σας κατέθεσα και είναι στα Πρακτικά της Βουλής. Να τα πάρετε για να διαπιστώσετε την ανακρίβεια αυτών που λέγατε στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Σε ποιο θέμα;

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Για τα ζητήματα αυτά που μου θέστε. Τι ζητούσατε προχθές στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων;

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Την κατάσταση των μελών που συνέταξαν το νόμο.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ρωτούσατε προχθές στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων πού έχουν κατασκευαστεί, πού κατασκευάζονται, πού μελετώνται και πού προγραμματίζονται ειδικά σχολεία. Κατέθεσα τα στοιχεία στα Πρακτικά της Βουλής, όταν ήσασταν από την Αίθουσα. Επομένων η διαφορά μας ποια είναι; Εσείς απειλείτε ότι θα καταθέσετε, εμεις όμως καταθέτουμε στοιχεία και είμαστε ανοιχτοί σε συγκρίσεις.

Δεύτερον, σας θυμίζω ότι αυτά που μου ζητάτε σήμερα να καταθέσω, τα έχω καταθέσει όλα αναλυτικά, δηλαδή ποια σχολεία παραλάβαμε, ποια ήταν ακατάλληλα και ποια κατασκευάσαμε. Έχουμε κατασκευάσει πεντακόσια ογδόντα νέα σχολεία και έχουμε αναπλάσει τριακόσια σχολεία από τα παλαιότερα.

Σας παραπέμψω επίσης και στη δήλωση του Αρχηγού σας κ. Παπανδρέου όταν κάναμε τη σχετική προ ημερίσιας διατάξεως συζήτηση στη Βουλή. Όταν του έθιξα το θέμα και του είπα ότι τα πέντε χιλιάδες σχολεία απ' αυτά που μας παραδώσατε είχαν κτηριολογική ηλικία σαράντα πέντε με ογδόντα έτη, ξέρετε τι απάντησε; «Ναι, όμως τα έφτιαξε ο Γεώργιος Παπανδρέου και ήταν «κοσμήματα». Αυτή ήταν η απάντηση που μου έδωσε ο Αρχηγός σας.

Είμαι ανοιχτός στην κάθε σύγκριση. Τα υπηρεσιακά συμβούλια καθημερινά συνεδριάζουν εδώ και εφτά μήνες. Εμείς έχουμε πει ότι θα υπάρχει ετοιμότητα την ημέρα του αγιασμού και ότι όλοι θα είναι στις θέσεις τους. Για πρώτη φορά επτά χιλιάδες τριάκοσιοι εκπαιδευτικοί με απομικά sms ενημερώθηκαν στις 15 Αυγούστου για το πού θα τοποθετηθούν, τι καθήκοντα θα αναλάβουν και πού θα γίνει η εισαγωγική τους επιμόρφωση. Το ίδιο έγινε και με τους αναπληρωτές. Κάτι αλλάζει. Ας μη σας πανικοβάλλει αυτό.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Το 2003 ήταν αυτά.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Δεν επιστρέφουμε στους δείκτες του 2003. Η κατάσταση αυτή του αυτονότου που σήμερα εφαρμόζεται έχει δεκαπέντε χρόνια να εφαρμοστεί.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κάνετε λάθος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αν δεν το ξέρετε και είστε εκπαιδευτικός, ρωτήστε τούς συναδέλφους σας να σας το πουν, γιατί αυτή είναι η πραγματικότητα και όλοι το ομολογούν σήμερα. Δεν θέλετε να το ομολογήσετε πολιτικά, γιατί λειτουργείτε μικρόψυχα. Όμως και η δημαγωγία σ' αυτήν την Αίθουσα έχει όρια.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ορίστε, κύριε Βενιζέλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι το ύφος του κυρίου Υπουργού, δεν αντιλαμβάνομαι την αδυναμία του να αποδεχθεί εποικοδομητική κριτική. Υπεβλήθησαν πολύ συγκεκριμένες ερωτήσεις από τον κ. Παντούλα. Συνεδριάζει σήμερα το υπηρεσιακό συμβούλιο και θα συνεδριάσει αύριο το υπηρεσιακό συμβούλιο για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Τι σημαίνει αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Λυκουρέντζο, θα έχετε τη δυνατότητα να απαντήσετε.

Συνεχίστε, κύριε Βενιζέλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Άρα δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διοικητικές διαδικασίες για την κάλυψη των κενών; Πώς είναι δυνατό να λέτε ότι έχουν λυθεί όλα τα προβλήματα εκ προοιμίου και δεν μπορείτε να δώσετε μία απάντηση στο αν τώρα, την τελευταία στιγμή, πέντε νέες μέρες πριν από την έναρξη του σχολικού έτους, βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες στα υπηρεσιακά συμβούλια; Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, θα παρακαλούσα τον κύριο Υπουργό να θυμάται πάντα ότι αυτό που λέγεται δωρεάν παιδεία και αυτό που λέγεται δημόσια σχολική στέγη οφείλεται στη δημοκρατική παράταξη με τις διάφορες κομματικές εκφάνσεις της από τη σύσταση του ελληνικού κράτους έως σήμερα.

Δεν είναι όμως αυτό το ζήτημά μας. Δεν πρόκειται εδώ να κάνουμε ιστορική αναφηλάφηση, η οποία θα ήταν πάρα πολύ ενοχλητική και αρνητική για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να γίνονται βήματα προς το μέλλον. Εμείς θέλουμε να συμβάλουμε στην ποιότητα της δημόσιας εκπαίδευσης. Ο κύριος Υπουργός με αυτήν την ερευστικότητα, την επιθετικότητα και την αυταρέσκεια δημιουργεί ένα κλίμα που ακυρώνει τις δυνατότητες συνεργασίας και συναίνεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Επιστρέφουμε στον κατάλογο των ομιλητών.

Ο κ. Ζιώγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η συμπεριφορά και η επιχειρηματολογία των στελεχών των υπολογίων κομμάτων σήμερα μου δημιούργησαν την εντύπωση ότι μας θεωρούν χώρα λατοφάγων αφ' ενός και αφ' ετέρου προσπαθούν να μας μπερδέψουν την πραγματικότητα με την φαντασία. Δηλαδή, αυτό που περιγράφετε σήμερα εδώ είναι η πραγματικότητα της παιδείας στη χώρα μας;

Θα ήθελα να ξεκινήσω με μια τροπολογία που καταθέσαμε και που αφορά προηγούμενο νομοσχέδιο. Αυτή η τροπολογία αφορά την απόσπαση των συζύγων μελών Δ.Ε.Π.-Α.Ε.Ι. και εκπαιδευτικού προσωπικού Τ.Ε.Ι.. Τη δυνατότητα, λοιπόν, για κατ' εξαίρεση απόσπαση των συζύγων σε σχολική μονάδα της πόλης που είναι η έδρα τμήματος, κάτι που ισχύει από το 2002.

Σε προηγούμενο νομοσχέδιο πριν ενάμιση μήνα ψηφίστηκε στα θέματα προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μια τροπολογία που καταθέσαμε ως κόμμα. Όμως ενώ έγινε ένα βήμα μπροστά συγχρόνως έγιναν και δυο βήματα πίσω. Δηλαδή, έγινε μια αλλαγή επί τα χείρων; Γιατί; Γιατί τελικά αυτό το οποίο ψηφίστηκε έχει να κάνει σε σχολικές μονάδες του Π.Υ.Σ.Δ.Ε. ή Π.Υ.Σ.Π.Ε., δηλαδή στην έδρα του νομού. Έτσι, λοιπόν, ενώ έπρεπε να εξομοιωθούν οι υπηρετούντες σε Θεσσαλονίκη και σε Αθήνα με τους υπόλοιπους στην περιφέρεια, αδικούμε ουσιαστικά αυτούς που το είχαν κατηγορέψειν και υπηρετούσαν στην περιφέρεια. Ζητάμε λοιπόν την άρση αυτής της αδικίας.

Στην τροπολογία που κατέθεσε η Κυβέρνηση αυτό που έχουμε να πούμε εμείς είναι ότι η ιδιωτικοποίηση καλά κρατεί. Όλα στους εργολάβους. Και έχουμε μια εικοσιπεντάχρονη εμπειρία το τι γίνεται με την ιδιωτικοποίηση υπηρεσιών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης αλλά και σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες του νομού μας. Μίλαμε για υποβάθμιση της παρεχόμενης υπηρεσίας με δεδομένο την υπερεκμετάλλευση του προ-

σωπικού που έρχεται για δυο ή τρεις ή τέσσερις ώρες και μετά πηγαίνει σε δευτερη υπηρεσία και μετά τρέχει σε μια τρίτη υπηρεσία. Και βέβαια μιλάμε για ένα καθεστώς ομηρίας εκβιασμού και προσβολής.

Στόχος; Το υπερβολικό κέρδος. Και γιατί το λέμε αυτό; Γιατί σε επίκαιρη ερώτηση που καταθέσαμε στην Βουλή μερικούς μήνες με απλά μαθηματικά, δηλαδή με απλή μέθοδο των τριών, αποδείξαμε ότι είναι προς οικονομικό όφελος του δημοσίου, του Υπουργείου αντί να δίνει το έργο, τις υπηρεσίες σε εργολάβο να έχει μόνιμο προσωπικό. Παρ' όλα αυτά λοιπόν προτιμάει το Υπουργείο, η Κυβέρνηση -και όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις γιατί είναι έργο δεκαετιών αυτό- να παρέχει αυτό το κέρδος, το τεράστιο οικονομικό μέγεθος -και μιλάμε για αρκετά εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο- να το παρέχει με αυτούς τους απαράδεκτους βάρβαρους μεσαιωνικούς όρους στους εργολάβους. Ποιος αφελείται λοιπόν. Είναι αυτονότητο.

Και η λύση είναι τόσο απλή σαν το αυγό του Κολόμβου. Μονιμοποιήστε το προσωπικό. Μόνιμες θέσεις εργασίας. Όπως υπήρχαν πριν δεκαετίες.

Ως προς το ζήτημα των επιδομάτων. Πραγματικά εδώ μας θυμίζει την παροιμία με τον Χότζα και τον χωρικό στην οποία αναφέρθηκα και εγώ. Το είπα χθες στους εργαζόμενους στην ειδική εκπαίδευση, χθες στην πύλη της Βουλής. Το πρόβλημά του ήταν η έλλειψη χώρου με δεδομένο ότι αυξήθηκαν τα μέλη της οικογένειας. Και έτσι λοιπόν αφού του είπε ο Χότζας να βάζει ζώα, του έλεγε κάθε εβδομάδα και ένα διαφορετικό, του είπε «βγάλ» τα όλα. Είδες πόσο ελεύθερο χώρο έχεις;» Μιλάμε για έναν προφανή εμπαιγμό.

Είμαστε επί τα αυτά λοιπόν. Και αυτό είναι η αναγνώριση και η εκτίμηση της προσφοράς σε εργαζόμενους που δίνουν κυριολεκτικά τη ζωή τους για τα παιδιά μας; Θέλετε να αποδείξετε το ενδιαφέρον του εκπαιδευτικού προσωπικού και του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού; Ενσωματώστε τα επιδόματα στον μισθό και κάντε αυτονότες γενναίες αυξήσεις στις αποδοχές των εργαζομένων. Συγχρόνως διορισμούς σε μόνιμες θέσεις εργασίας.

Όμως – και γι' αυτό αναφέρθηκα σε χώρα λωτοφάγων – ο κ. Βενιζέλος και ο κ. Κουράκης ξέχασαν ότι οι ελαστικές μορφές εργασίας δεν είναι μια μορφή απασχόλησης που συναντάμε το τελευταίο διάστημα, μήνες ή χρόνια. Περίπου έχουμε συμπτηρώσει δεκαετία, όταν με «κρίο» την Τοπική Αυτοδιοίκηση επιβλήθηκαν οι ελαστικές μορφές εργασίας, μετά από πρόταση και σύμφωνη γνώμη και στήριξη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων, στην οποία βέβαια συμμετέχουν και η Νέα Δημοκρατία και ο Συνασπισμός και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε αγαστή συμφωνία.

Άρα, ήταν ένα νομοθέτημα του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το οποίο εφαρμόστηκε εξ αρχής από τους εκλεκτούς των κομμάτων αυτών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αυτά, λοιπόν, μην τα ξεχνάμε και καθόμαστε και κλαίμε πάνω απ' το χυμένο γάλα και οικτίρουμε αυτές τις εργασιακές σχέσεις.

Σκεφτείτε τι θα γίνει με τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ II». Με την αφορμή αυτή, περνώντας η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και η πρωτοβάθμια υγεία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση απλώς σαν υποχρέωση, χωρίς χρηματοδότηση από την κεντρική εξουσία, καταλαβαίνετε και ποιοτικά το τι θα γίνει, πέρα από την οικονομική επιβάρυνση που θα έχουν οι εργαζόμενοι.

Όσον αφορά – και τελειώνω απευθυνόμενος στον κ. Γεωργιάδη – την ευγένεια, η άρχουσα τάξη για την αποτελεσματική άσκηση της ταξικής της εξουσίας δεν έχει ανάγκη μόνο από τους δύο Ηρακλειδείς του συστήματος, τα κόμματα του δικομματισμού, αλλά έχει ανάγκη και από βαστάζους. Και πολλές φορές οι βαστάζοι είναι και πιο αποτελεσματικοί και πιο χρήσιμοι στο σύστημα, για να περάσει αυτή η πολιτική. Έτσι, μιλώντας τη γλώσσα του κ. Γεωργιάδη, έκαστος εφ' ω ετάχθη.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κυρίε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο κ. Γκατζής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, και σήμερα πάλι γίναμε μάρτυρες μιας αντιπαράθεσης, μεταξύ των δύο μεγάλων κομμάτων ιδιαίτερα, για τη δημόσια εκπαίδευση. Λες και δεν υπάρχουν προηγούμενα, δεν υπάρχουν οι πολιτικές αυτές που εφαρμόστηκαν στην Κυβέρνηση και από τη Νέα Δημοκρατία και σήμερα, μια εικοσαετία και πλέον, ακούσαμε να γίνεται αντιπαράθεση για τη δημόσια εκπαίδευση.

Ακούσαμε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να στηρίζει δημιαγωγικά και πολύ όψιμα ότι θα πρέπει να στηριχθεί η δημόσια εκπαίδευση, όταν επί των ημερών του – και πολύ προηγούμενα, αλλά ιδιαίτερα τότε - ξέρουμε ότι έχει ανθίσει ουσιαστικά το ιδιωτικό σχολείο και όταν τελικά η ιδιωτική εκπαίδευση προβλέπεται και μέσα από το πρόγραμμά του με τη λεγόμενη αποκέντρωση, όπου θα μπουν οι χορηγοί στα δημόσια δημοτικά και ιδιωτικά σχολεία, με την αποκέντρωση που είπε προηγούμενα ο σύντροφός μου κ. Ζιώγας.

Δεν θα σταθώ όμως εδώ, αλλά, κύριε Υπουργέ, το αν θα είναι δημόσια η ιδιωτικά – που λέτε ότι είναι θέμα ιδεοληψίας και ότι δεν έχετε ιδεοληψίες – δεν είναι καθαρά θέμα ιδεοληψίας, είναι θέμα ταξικής πολιτικής. Είναι θέμα όχι ποιοτικό, γιατί το ποιοτικό δημόσιο σχολείο εσείς το υποβαθμίζετε, όπως και η προηγούμενη κυβέρνηση.

Και αντί τελικά να κάνετε τα δημόσια εκπαιδευτήρια, τα δημόσια σχολεία πρότυπα εκπαίδευσης σύγχρονα, που να μαθαίνουν τα Ελληνόπουλα γράμματα, τα αφήνετε τελικά στην τύχη τους, όπως είναι, χωρίς καμμία στήριξη, χωρίς καμμία επιστημονική στήριξη της παιδείας, όπως προβλέπεται τελικά, με τα σεμινάρια, τις αμοιβές, το πόσοι μαθητές είναι εκεί κ.λπ.. Και από την άλλη, ενισχύετε την ιδιωτική εκπαίδευση.

Απ' αυτή την άποψη, λοιπόν, εμείς, όπως και για τα ιδιωτικά σχολεία που θα πω παρακάτω, λέμε ότι θα πρέπει να είναι δημόσια, δωρεάν καθολικά, όπως το είπε και η εισηγήτριά μας κ. Νικολαΐδου, χωρίς την ιδιωτική επιχειρηματικότητα στο χώρο αυτό.

Επίσης, θα ήθελα να μιλήσω και γι' αυτά τα οποία ακούστηκαν και λέει και το νομοσχέδιο και κατ' αρχάς για τη συγγνώμη του συναδέλφου του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Δεν αισθανόμαστε την ανάγκη να ζητήσουμε συγγνώμη από κανέναν και για κανένα θέμα και μάλιστα για πολιτικές των κομμάτων που εφαρμόστηκαν εδώ και δεκαετίες και έχουν στήσει στη γνώμια όχι μόνο τα φυσιολογικά παιδιά αλλά και τα παιδιά αυτά τα οποία έχουν ειδικές ανάγκες. Διαλόσιες χιλιάδες παιδιά βρίσκονται σήμερα έξω από τα ειδικά σχολεία.

Πού θα τα βολέψετε, κύριε Υπουργέ, με την υποχρεωτικότητα, την οποία αναφέρετε; Κάτω από ποια δομή, ποιο προσωπικό, ποια επιστημονική στήριξη; Είπατε ότι υπάρχουν τα νηπιαγωγεία. Πηγαίνετε σε ένα δήμο. Ελάτε στο Βόλο να δείτε τι γίνεται.

Και μιας και αναφέρομαι στο Βόλο, υπάρχουν πολλά προβλήματα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, και δεν είναι μόνο στο Βόλο. Είναι σε όλη την Ελλάδα, εκτός από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Υπάρχουν ειδικά σχολεία μόνο στα δημοτικά. Αφού βγει το παιδί από το δημοτικό, θα πάει στο γενικό σχολείο και από εκεί θα πάει μόνο στο ειδικό Τ.Ε.Ι. που υπάρχει –έτσι είναι στο Βόλο τουλάχιστον- για να παρακολουθήσει την εκπαίδευση, δηλαδή από το δημοτικό πάει κατευθείαν στο Τ.Ε.Ι.. Το κουφό παιδί, το αύγματο ή τα άλλα που έχουν προβλήματα, κινητικές ανάγκες ή πνευματικές, πώς θα παρακολουθήσουν; Δεν υπάρχει καμμία υποδομή ούτε μέσα μεταφοράς. Παρακαλούν τους δήμους και πότε πηγαίνουν και πότε δεν πηγαίνουν.

Σήμερα το μεταφέρετε εδώ με το νομοσχέδιο και χρεώνετε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση τα μέσα μεταφοράς, τη συντήρηση, όλο το κόστος λειτουργίας του σχολείου και τα λειτουργικά έξοδα. Έχετε μεταφέρει αρμοδιότητες; Μεταφέρετε τους πόρους. Πώς θα τους μεταφέρετε; Από πού; Πάλι θα πείτε ότι από το ποσοστό που παίρνουν από τον κρατικό προϋπολογισμό και ιδιαίτερα από το φόρο εισοδήματος ένα ποσοστό τοις εκατό θα πάει για αυτές τις ανάγκες. Και τι θα μείνει για τις λειτουργικές ανάγκες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τις άλλες ανάγκες που τις περικόπτετε συνεχώς για να δώσετε συνεχώς σε άλλες κοινωνικές δαπάνες, που είναι υποχρέωση του κράτους

και τις φορτώνετε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, χωρίς τελικά να μεταφέρετε και τους πόρους;

Και έρχομαι τώρα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στο θέμα του επιδόματος για το οποίο έχει γίνει συζήτηση. Είναι δύο τα επιδόματα. Το ένα αναφέρεται στο άρθρο 27 και τα άλλα δύο αναφέρονται στο άρθρο 35. Το ένα είναι για το γενικό προσωπικό, για το βοηθητικό προσωπικό, για το επιστημονικό προσωπικό και αναφέρεται στο άρθρο 27 και τα άλλα είναι το επίδομα ειδικού επιστημονικού προσωπικού και το επίδομα ειδικού βοηθητικού προσωπικού που καταργείται με το άρθρο 35. Εμείς θέλουμε να κατοχυρωθεί και να είναι πολύ λεπτομερώς διατυπωμένο, να μην υπάρχει αμφισβήτηση ότι τα επιδόματα αυτά θα δοθούν όπως ήταν.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές –θα απευθυνθώ και στους εργαζόμενους που μας παρακολουθούν– τα επιδόματα για εμάς είναι παγίδα. Όπως σήμερα σας το καταργούν γιατί δεν το βάζουν στο βασικό μισθό, έχουν τη δυνατότητα οποιαδήποτε στιγμή να το αποσύρουν. Γι' αυτό ο αγώνας σας δεν πρέπει να είναι μόνο για το επίδομα. Θα πρέπει να είναι για να ενσωματωθεί στο βασικό μισθό.

Να σας πω τι γίνεται, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με τα επιδόματα σήμερα που συζητάμε και το φορολογικό νομοσχέδιο – θα φύγω τώρα να πάω στην Επιτροπή Οικονομικών. Με την πρόφαση, δήθεν, της διαφάνειας καταργούνται οι ειδικοί λογαριασμοί. Όμως, με την κατάργηση των ειδικών λογαριασμών καταργούνται και μια σειρά επιδόματα στους δημόσιους υπαλλήλους που, μέσω του ειδικού λογαριασμού, τα έπαιρναν στα αρμόδια Υπουργεία που ανήκαν.

Τι θα γίνει με αυτά τα επιδόματα; Είναι ένα ίδιο μέσο που χρησιμοποίησαν και σε εσάς και που με τον αγώνα σας το πήρατε ξανά, αλλά που επιμένετε να κατοχυρωθεί και δεν αισθάνεστε καμμία υποχρέωση σε κανέναν. Μάλιστα, δεν επαρκεί αυτό το επίδομα. Θα πρέπει να εξελιχθεί. Ένας τρόπος για να μην αυξάνουν το εισόδημά σας, είναι να θεσπίζουν ένα πάγιο επίδομα, χωρίς να ανανεώνεται σύμφωνα τελικά με τις ανάγκες της ζωής.

Έρχομαι, τώρα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να μιλήσω για τα σχολεία και τις καθαρίστριες. Μίλησε για το θέμα αυτό και ο συνάδελφός μου κ. Ζιώγας.

Αυτά τα επιδόματα δίνονται σήμερα σαν επίδομα ελεγμοσύνης καθαρίστριες που υπάρχουν, σε αυτές που δεν έχουν γίνει μόνιμο προσωπικό και που υπογράφουν μέχρι σήμερα, κύριε Υπουργέ, συμβάσεις με τη σχολική επιτροπή. Και ξέρετε τι παίρνουν; Παίρνουν 6 ευρώ το μήνα για κάθε αίθουσα. Όσες καθαρίζουν κάτω από οκτώ αίθουσες υπογράφουν αυτήν την ειδική σύμβαση. Έγιναν αορίστου χρόνου οι μισές. Τις υπόλοιπες τις κρατάνε σε αυτήν την ομηρία. Μάλιστα, καθαρίζουν δέκα και έντεκα αίθουσες και ο διευθυντής τις βάζει να υπογράφουν ότι καθαρίζουν επτά αίθουσες, για να μη φθάσουν στο όριο των οκτώ αιθουσών, οπότε και θα πρέπει να είναι αορίστου χρόνου.

Γιατί, λοιπόν, δεν κάνετε όλες αυτές τις καθαρίστριες αορίστου χρόνου; Γιατί τις έχετε σε αυτήν την ομηρία; Και γιατί δεν σας αρκεί αυτό, αλλά θέλετε να διώξετε τις καθαρίστριες που έχουν την προσωπική σύμβαση, αυτή της ληστρικής, της απάνθρωπης εκμετάλλευσης, της σύμβασης έργου με τη σχολική επιτροπή; Και τώρα, όπως γίνεται στα πανεπιστήμια –το είπε ο σύντροφός μου κ. Ζιώγας– ή όπως γίνεται σε όλα τα σχολεία –σας το είπε η κ. Νικολαΐδης– θα βάλετε και στα νοσοκομεία τους εργολάβους, οι οποίοι θα τα παίρνουν, θα έχουν πλημμελή καθαριότητα και δεν θα έχουμε κανένα αποτέλεσμα.

Εδώ, επί τη ευκαιρία, κύριε Υπουργέ, θέλω την προσοχή σας. Κύριε Υπουργέ, έχει ξεκινήσει μία διαδικασία εκστρατείας, θα έλεγα, απέναντι στις καθαρίστριες, σε αυτές που έχουν γίνει αορίστου χρόνου, από το Νικολίτσόπουλο, τον συνεργάτη της Γ.Σ.Ε.Ε. που έχει κατηγορηθεί κ.λπ. -δεν θέλω να αναφερθώ στην υπόθεση- και ζητά 1.000 ευρώ, ένα μισθό, από κάθε μία καθαρίστρια με την έννοια ότι αυτός δήθεν μονιμοποιήσει τις καθαρίστριες αυτές και είναι υποχρεωμένες να του καταβάλλουν αυτά τα χρήματα. Εάν δεν παρέμβει η πολιτεία, το Υπουργείο να πει ότι αυτές έγιναν αορίστου χρόνου γιατί το δικαιού-

νται, ότι έγιναν με τους αγώνες τους, τότε θα έχουμε αυτούς τους εργατοπατέρες που τους είχε η Γ.Σ.Ε.Ε. εδώ σαν εργατοσύμβουλους, οι οποίοι ληστεύουν. Δεν εκπροσωπεί πραγματικά αυτή η πλειοψηφία τα δικαιώματα των εργαζομένων της Γ.Σ.Ε.Ε., αλλά ληστεύουν τους εργαζόμενους και με αυτόν τον τρόπο. Πρέπει να παρέμβετε, κύριε Υπουργέ. Δεν μπορείτε να το αφήσετε στο έλεος της δικαιοσύνης, όταν ξέρουμε πώς δουλεύει η δικαιοσύνη, τι στοιχεία θα φέρουν και τι δικηγόρους θα έχει από την άλλη μεριά αυτός ο κοσμάκης, αυτές οι καθαρίστριες που γάνιασαν τελικά, για να βρουν ένα δίκιο.

Κύριοι Βουλευτές, η κ. Νικολαΐδη, που είναι η εισηγήτρια μας, θα αναφέρει τι θα ψηφίσουμε και τι δεν θα ψηφίσουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Γκατζή.

Το λόγο έχει ο κ. Καρτάλης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΤΑΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς θέλω να πω ότι καλωσορίζω τη ρύθμιση που έφερε στο κύριο Υπουργός για το θέμα των επιδομάτων. Θα επανέλθω σε αυτήν την πρότερα σε σχέση με το περιεχόμενό της. Νομίζω ότι ο διάλογος αποδίδει. Απέδωσε στο δικαίος αγώνας των μελών του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού και του ειδικού βοηθητικού προσωπικού εδώ και δύο ημέρες έξω από τη Βουλή και βεβαίως, δεν πρόκειται για μία φιλανθρωπία της διοίκησης προς αυτήν την κατηγορία των εργαζομένων, πρόκειται για ένα αναφαίρετο δικαιώμα τους, γιατί παράγουν πολύ σημαντικό κοινωνικό έργο.

Ξεκινώ, όμως, από αυτή τη συζήτηση που έγινε για τα σχολεία και την παιδεία, γιατί είναι προφανές ότι, ερχόμενοι κοντά στην 11η Σεπτεμβρίου, πολλά θέματα ανοίγουν και ανοίγουν με έναν καταγιστικό τρόπο.

Κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, να σας πω ότι κάθε σχολείο που ανοίγει είναι καλό, όποιος και αν το κάνει. Το κάνει η Νέα Δημοκρατία, το κάνει Π.Α.Σ.Ο.Κ., το Λ.Α.Ο.Σ., εάν κάποια στιγμή γίνει ποτέ κυβέρνηση, πάντως είναι πολύ καλό να υπάρχει ένα σχολείο, να ανοίγουν περισσότερα σχολεία και νομίζω ότι είναι λάθος να μπαίνουν στοιχεία, τα οποία πρακτικά μας φέρουν απέναντι τα κόμματα σε σχέση με το γεγονός εάν υπάρχουν περισσότερα ή λιγότερα σχολεία. Το ζήτημα είναι να υπάρχουν καλά σχολεία. Και φοβάμαι ότι τα σχολεία που κτίζονται σήμερα υποστρέψουν σε τεχνικές λεπτομέρειες. Θέλετε να προχωρήσετε το πρόγραμμα του ολοήμερου σχολείου, όμως οι τεχνικές μελέτες που έχετε δεν περιλαμβάνουν την αίθουσα πολλαπλών χρήσεων που χρειάζεται ένα σχολείο, για να λειτουργήσει ως ολοήμερο. Δεν περιλαμβάνουν την αίθουσα θεατρικών και πολιτιστικών δράσεων. Άρα, κατά συνέπεια, είναι ένα σχολείο που βεβαίως είναι καινούργιο, δεν είναι όμως ένα σχολείο που υποχρεωτικά βοηθά το θεσμό του ολοήμερου σχολείου, που όλοι έχουμε συμφωνήσει σε αυτήν την Αίθουσα ότι αποτελεί βασική προτεραιότητα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Το δεύτερο αφορά τα μεταπτυχιακά. Το είχαμε συζητήσει στη Βουλή, σας το είχα θέσει και ο ίδιος. Σας έχω καταθέσει ερώτηση στο Υπουργείο Παιδείας, αλλά δεν έχουμε πάρει ακόμα απάντηση. Από τα τετρακόσια πενήντα δύο προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικά πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι. εγκρίθηκε, με απόφασή σας, η χρηματοδότηση των διακοσίων σαράντα οκτώ με 5.000.000 ευρώ.

Για να έχουμε μια εικόνα, αυτό σημαίνει 23.000 ευρώ για κάθε πρόγραμμα σπουδών. Αν είναι δυο στο ίδιο τμήμα, είναι 18.000 ευρώ το κάθε πρόγραμμα και αν είναι τρία, είναι 15.000 ευρώ. Με άλλα λόγια έχετε εξαντλήσει τη σπατάλη σας στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών και περιμένετε ότι ένα πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, για να γίνει ανταγωνιστικό ένα ελληνικό πανεπιστήμιο, θα μπορέσει με 18.000 ευρώ να ανταποκριθεί στις ανάγκες έρευνας μεταπτυχιακής υποτροφίας για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές αγοράς υλικού και εξοπλισμού για τα εργαστήρια, εκπαιδευτικές περιηγήσεις στους φοιτητές για ειδικότερα αντικείμενα. Δεν φτάνουν αυτά τα χρήματα. Έχετε κάνει, λοιπόν, δυο συγκεκριμένα φάσου. Το πρώτο είναι ότι εξαιρέσατε περίπου διακόσια μεταπτυχιακά από τη χρηματοδότηση -ορθώς, βεβαίως, εξαιρέσατε αυτά που έχουν

βάλει ήδη δίδακτρα- και το δεύτερο είναι ότι τα χρήματα που δίδετε είναι πάρα πολύ λίγα. Δεν μπορεί να γίνει ουσιαστικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με αυτά τα χρήματα.

Το επόμενο σημείο είναι τα κολέγια. Σας κατέθεσα ερώτηση στη Βουλή για τις παραπλανητικές διαφημίσεις των κολεγίων. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα είναι εξόχως σημαντικό και πρέπει κάθε Βουλευτής σ' αυτήν την Αίθουσα να πάρει την πρωτοβουλία να αντιμετωπίσει αυτόν τον κυκεώνα που δημιουργείται με τις παραπλανητικές διαφημίσεις για τα κολέγια. Βγαίνουν με τεράστιους τίτλους και λένε ότι είναι ένα πανεπιστήμια αμερικανικά ή βρετανικά, με πολύ μικρά γράμματα γράφουν ότι είναι ένα πεντάρι στην Πλατεία Κάνιγγος και γράφουν ότι έχουν αναγνωρισμένα επαγγελματικά δικαιώματα, με βάση την κοινοτική οδηγία. Μάλιστα ένα απ' αυτά, ένα «αμερικανικό πανεπιστήμιο» που λειτουργεί στην Ελλάδα, ισχυρίζεται ότι έχουν επαγγελματικά δικαιώματα οι απόφοιτοί του, γιατί αφού τους έχει αναγνωρίσει η Αγγλία, ως ιστότιμους με τα βρετανικά πανεπιστήμια, τους καλύπτει η κοινοτική οδηγία. Και σας ερωτώ, κύριε Υπουργέ της Παιδείας, με τις πολλές ανακοινώσεις που κάνετε, αν πρέπει να κάνετε μια ακόμη ανακοίνωση και να πείτε στους Έλληνες που δεν πέτυχαν στις εισαγωγικές εξετάσεις και στις οικογένειές τους, ότι δόλοι αυτοί που λένε στις διαφημίσεις τους ότι είναι πανεπιστήμια, ότι έχουν αναγνωρισμένα επαγγελματικά δικαιώματα, παραβιάζουν το νόμο; Και αναρωτιέμαι, εάν έχετε στεύει στον εισαγγελέα, εάν έχετε ζητήσει από το Συνήγορο του Πολίτη, αν έχετε ζητήσει από τις δικαστικές αρχές, να παρέμβουν για να σταματήσει αυτή η παραπληροφόρηση που αφορά νέους συμπολίτες μας που μπαίνουν αυτή τη στιγμή στην παραγωγική διαδικασία σε μια κοινωνία που από την πρώτη στιγμή τους υποδέχεται με πολύ άδικο τρόπο.

Μιλήσατε πολλοί από σας για την επαπειλούμενη εγκυμοσύνη. Προφανώς είναι απυχής όρος. Είπατε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φροντίζει για τη μητρότητα. Κοιτάξτε να δείτε. Όταν καταργεί το επίδομα του Ο.Α.Ε.Δ. στις γυναίκες που γεννούν για τους πρώτους έξι μήνες μετά από τη γέννηση του παιδιού τους, αν δεν είναι ασφαλισμένες στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.-το κατήργησε αυτό, περίπου πριν από δύο μήνες η κ. Πετραλιά- εγώ δεν καταλαβαίνω πού είναι η προστασία της μητρότητας. Πρέπει δηλαδή μια γυναίκα να είναι ασφαλισμένη στο Ι.Κ.Α. για να έχει το επίδομα του Ο.Α.Ε.Δ. για τους έξι μήνες μετά τη γέννηση του παιδιού της;

Άρα, λοιπόν, είναι πολύ ωραία να τα λέμε με γενικούς όρους, αλλά στην πράξη το σύστημα πάσχει. Πάσχει το κοινωνικό κράτος, γιατί έχει εξαπολυθεί ένα πογκρόμ στα κοινωνικά αγαθά, στην παιδεία, στο περιβάλλον, στον πολιτισμό και σε άλλα πράγματα, τα οποία αφορούν τον Έλληνα πολίτη.

Έρχομαι στο νομοσχέδιο τώρα, γιατί πρακτικά αυτή είναι η προτεραιότητά μας σήμερα. Ξαναλέω ότι είναι θετική η πρόνοιά σας, μετά απ' όλη τη συζήτηση που έγινε και τις πιέσεις των φορέων για τα επιδόματα. Ομως, πρέπει να διορθώσετε ισότιμα και τα άρθρα 27 και 35. Και μάλιστα με έναν ευφυή τρόπο. Για τους μόνιμους και τους αναπληρωτές, για τα Σ.Μ.Ε.Α. και τα Κ.Δ.Α.Υ. και γ' αυτούς που, εν πάσῃ περιπτώσει, είναι στο ειδικό εκπαιδευτικό και στο ειδικό βοηθητικό προσωπικό. Η ρύθμισή σας, αν προβλέπει αυτές τις τρεις κατευθύνσεις, είναι πλήρης και καλύπτει απολύτως αυτά που διεκδικούν ορθώς οι φορείς και οι εργαζόμενοι.

Σε ό,τι αφορά στα υπόλοιπα σημεία του νομοσχέδιου, εξακολουθώ και επιμένω ότι πρέπει να αφαιρέσετε από την κατά τα άλλα θετική πρόνοια των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων ειδικής αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, το εδάφιο εκείνο που λέει ότι έχουν πρόταξη στο διορισμό τους μέσω του Α.Σ.Ε.Π., όσοι έχουν κάνει τετρακόσιες ώρες σεμινάρια. Φτιάχνετε ένα προηγούμενο που θα φτιάξει σε όλη τη χώρα σχολές σεμιναρίων, γιατί έτσι ο απόφοιτος του πανεπιστημίου που ψάχνει να βρει δουλειά, θα πρέπει να έχει τετρακόσιες, πεντακόσιες ώρες, για να προταχθεί από έναν άλλο συμφοιτητή του και συναπόφοιτό του που δεν έχει κάνει τα σεμινάρια. Τα σεμινάρια γίνονται για να προσφερθεί γενική μόρφωση στους εκπαιδευτικούς, για να υπάρχει, εάν θέλετε, βελτίωση των

εκπαιδευτικών τους ικανοτήτων, για να μάθουν καινούργια πράγματα από την επιστήμη τους, όχι για να προταχθούν σε σχέση με έναν άλλον συνάδελφό τους για το διορισμό. Αφαιρέστε αυτή τη διάταξη και κρατήστε τα πολύ θετικά που έχει το άρθρο 20 για τους αποφοίτους ειδικής αγωγής, αλλά και για τους αποφοίτους του Πανεπιστημίου Μακεδονίας της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Καταλήγω με το τελευταίο σημείο, όπου θα ήθελα, κύριε Υπουργέ, να έχω την απάντησή σας. Σας το είχα θέσει στην επιτροπή, σας το έθεσα και εχθές. Έχετε σκοπό να επεκτείνετε την πρόνοια του πρόσφατα ψηφισμένου νομοσχεδίου για τη μόνιμη οργανική θέση ενός αναπληρωτή καθηγητή, ενός αναπληρωτή δασκάλου, που έχει συμπληρώσει τριάντα μήνες θητείας ως αναπληρωτής και να αποκτήσει μόνιμη οργανική θέση και για τους αποφοίτους ειδικής αγωγής που δούλεψαν ως αναπληρωτές καθηγητές για αρκετούς μήνες; Γιατί αφού το κάναμε για τη γενική εκπαίδευση είναι προφανές ότι είναι δίκαιο να γίνει και για την ειδική εκπαίδευση. Άρα, λοιπόν, είναι στις προθέσεις σας να το επεκτείνετε σε αυτό το νομοσχέδιο ή να μας πείτε εάν έχετε σκοπό να το κάνετε σε ένα επόμενο νομοσχέδιο;

Νομίζω ότι τα ζητήματα της παιδείας όντως δεν προσφέρονται για μικροπολιτική εκμετάλλευση, όμως, υπάρχουν πολιτικά ζητήματα. Είναι πολιτικό ζήτημα η διάκριση μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Κλείνω, σε σχέση με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, λέγοντας ότι πολλές από τις διατάξεις του καταλήγουν να είναι θετικές. Νομίζω ότι θα τις υποστηρίξουμε καθώς και πολλά από τα άρθρα -αναφέρθηκε σε αυτό ήδη η κ. Δραγώνα- γιατί ο διάλογος πάντα βοηθάει και μακάρι να υπήρχε διάλογος και σε άλλα κρίσιμα θέματα της παιδείας, κυρίως όμως στο θέμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για την οποία δυστυχώς έχουμε τελείως διαφορετικές απόψεις μεταξύ Π.Α.Σ.Ο.Κ. και Νέας Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ("Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστούμε τον κ. Καρτάλη.

Το λόγο έχει η κ. Σοφία Γιαννακά.

ΣΟΦΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, θέλω κατ' αρχάς να συμφωνήσω με τη συνάδελφο κ. Αράπογλου, ότι πράγματι συζητάμε ένα σοβαρό νομοσχέδιο. Το θέμα είναι, χρες και σήμερα, που είμαστε εδώ σε αυτήν τη συζήτηση, να δούμε τι προσθέτει αυτό το νομοσχέδιο και να δούμε κυρίως ποιο νέο άνεμο φέρνει για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η σημαντικότερη αλλαγή και βελτίωση στην ειδική εκπαίδευση τα τελευταία είκοσι περίπου χρόνια στην Ελλάδα, είναι η απαλλαγή της από ένα ιατρικό μοντέλο θεραπευτικής εκπαίδευσης και η αντικατάστασή του από ένα μοντέλο ειδικής αγωγής με κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς προσανατολισμούς. Σε αυτά τα είκοσι χρόνια οι αλλαγές που έγιναν στο χώρο της ειδικής αγωγής αφορούσαν και την ισότιμη συμμετοχή των γονέων σε όλες τις επιτροπές λήψης αποφάσεων, προγραμμάτων εκπαίδευσης και παρακολούθησης της προόδου των παιδιών τους.

Τέλος, οι τροποποιήσεις του ισχύοντος μοντέλου ειδικής αγωγής περιελάμβαναν την εκπαίδευση, εξειδίκευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και γενικότερα των εργαζομένων στην ειδική αγωγή. Ήταν μία καλή αρχή, ήταν μία σωστή κατεύθυνση.

Στη χώρα μας ο ν. 2817/2000 που συμπληρώθηκε το 2003 από το ν. 3194, ήταν το επιστρέγασμα της προσπάθειας της πολιτείας σε συνεργασία με επιστήμονες της ειδικής αγωγής και φορείς για ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό πλαίσιο λειτουργίας της ειδικής αγωγής στη χώρα μας. Εισήγαγε έτσι το θεσμό των Κ.Δ.Α.Υ., ίδρυσε τμήμα ειδικής αγωγής στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και προχώρησε στη δημιουργία νέων και καινοτόμων, για τη χώρα μας, υπηρεσιών, οι οποίες τα τελευταία πέντε χρόνια, κύριε Υπουργέ, έχουν αφεθεί στην τύχη τους. Αυτό αφορά εσάς, κύριε Υπουργέ και την προκάτοχό σας.

Η σημερινή ηγεσία του Υπουργείου σας δεν τροποποίησε άρθρα του ισχύοντος νόμου, προκειμένου να καλύψει ελλείψεις

και να συμβάλλει περαιτέρω στον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου και τη λειτουργία της ειδικής αγωγής στη χώρα μας. Τι έκανε; Προχώρησε αυθαίρετα στην κατάργηση και εξ ολοκλήρου αντικατάσταση του χωρίς μάλιστα να προηγηθούν μελέτες, αναλύσεις και συζητήσεις με ειδικούς και φορείς, χωρίς να προηγηθεί μία αντικειμενική και συνολική καταγραφή των ατόμων με ειδικές ανάγκες, χωρίς να γίνει μελέτη και έρευνα των αναγκών των ατόμων αυτών με βάση τις μαθησιακές τους ιδιαιτερότητες και τέλος, χωρίς να προβλεφθεί ο τρόπος χρηματοδότησης της προτεινόμενης μορφής παροχής ειδικής αγωγής μέσω του κρατικού Προϋπολογισμού.

Το νομοσχέδιο επί των άρθρων που συζητάμε σήμερα κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί σε πολλά σημεία του κάποια θετική κατεύθυνση, αλλά αποτελεί γενικά ένα νομοθέτημα πιο αναχρονιστικό από το ν. 2817/2000. Αποδεικνύεται δε ακόμη περισσότερο -και έχει επισημαθεί σήμερα αυτό κατ' εξακολούθηση κύριε Υπουργέ- προσχειρογαμένο, στα περισσότερα σημεία του και χωρίς πραγματικό προσανατολισμό, που είναι και το σημαντικό και επιψένω σε αυτό.

Πρόκειται δηλαδή για θέσεις διακηρυκτικές αφού δεν αποτυπώνονται σε κανένα άρθρο του νομοσχέδιου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το άρθρο 4 με το οποίο καταργούνται τα Κ.Δ.Α.Υ. και αντικαθίστανται από τα νεοσύστατα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.. Παρ' ότι τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. –και το έχουμε πει σήμερα επανειλημένα- αποτελούν κατ' αρχάς ένα θετικό θεσμό, σε αντίθεση με τα Κ.Δ.Α.Υ. δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στη διάγνωση δηλαδή στην ιατρική προσέγγιση και κατά συνέπεια υποτιμούν την εκπαίδευτική αξιολόγηση.

Επιπλέον είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν οι αρμοδιότητες είναι εφαρμόσιμες. Κατ' αρχάς στελεχώνονται από πέντε μέλη τα οποία πρέπει να επιτελέσουν τεράστιο διαγνωστικό, ερευνητικό, αξιολογικό και υποστηρικτικό έργο το οποίο είναι αμφίβολο αν θα μπορέσει στην πράξη να επιτελεστεί.

Αλλά και το άρθρο 6 του νομοσχέδιου αποδεικνύει με τον πιο καταφανή τρόπο ότι η ενταξιακή εκπαίδευση δεν αποτελεί γνώμονα για το παρόν νομοσχέδιο, γιατί δίνει βαρύτητα στο είδος και τον βαθμό αναπτηρίας και όχι στις εκπαιδευτικές πρακτικές που θα πρέπει να ακολουθούνται.

Θα πρέπει ακόμη να επισημάνω ότι στο σχέδιο νόμου γίνεται διαχωρισμός των παιδιών σε αυτά με αναπτηρίες και σε αυτά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Εφόσον αυτός ο διαχωρισμός ούτε επειγείται ούτε εξυπηρετεί συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς σκοπούς, είναι παράλογο να υπάρχει σε ένα νομοσχέδιο μιας χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης εν έτει 2008. Παραπέμπει άλλωστε σε εποχές όπου η εκπαίδευση είχε ιατρικούς προσανατολισμούς και επίκεντρό της τη παθολογία των παιδιών. Ας μην ξεχνάμε ότι η μαθησιακή δυσκολία των ατόμων με αναπτηρία δεν προέρχεται από σωματική δυσλειτουργία μόνο, αλλά κυρίως κύριε Υπουργέ, από την αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος να ανταποκρίθει στις ανάγκες αυτών των ατόμων.

Πρέπει επίσης να επισημάνουμε ότι το νομοσχέδιο που σήμερα συζητάμε όχι μόνο δεν προβλέπει την ουσιαστική εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους αλλά αντίθετα χαρακτηρίζει την άποψη των γονέων μη δεσμευτική και αυτό είναι σημαντικό. Οφειλω εγώ πάντως να το επισημάνω.

Αυτό αποτελεί σίγουρα παγκόσμια πρωτοτυπία αν σκεφθεί κανείς ότι στις χώρες που η ειδική αγωγή είναι αρκετά ανεπτυγμένη (Αγγλία, Σκανδιναβικές χώρες) οι γονείς στην ειδική αγωγή θεωρούνται ισότιμοι συνεργάτες εκπαίδευσης των παιδιών τους. Άλλωστε η ειδική αγωγή χωρίς τη συμμετοχή των γονιών, που αποτελούν το βασικό στήριγμα των παιδιών με ειδικές ανάγκες, είναι σίγουρα ανέφικτη.

Η προχειρότητα του νομοσχέδιου φαίνεται και από το γεγονός ότι καμμία λύση δεν δίνεται στα πολύ σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή αναπτηρίες. Και στο θέμα αυτό πριν από λίγο αναφέρθηκε ο κ. Καρτάλης, με ιδιαίτερη ευστοχία.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω το εξής: Το νομοσχέδιο προβλέπει την παροχή επαρκούς και υψηλής ποιότητας ειδικής εκπαίδευσης από τα δημόσια σχολεία σε κάθε περιοχή της

χώρας, ωστόσο η αλήθεια είναι ότι σήμερα η ειδική εκπαίδευση παρέχεται σε πολλές πόλεις αποκλειστικά από ιδιωτικούς φορείς. Η ποιότητα των σπουδών που αυτοί παρέχουν είναι σε κάποιες περιπτώσεις εξαιρετική, ενώ σε κάποιες άλλες κατώτερη.

Για το λόγο αυτό κύριε Υπουργέ, κάποιοι από τους ιδιωτικούς αυτούς φορείς είναι πιστοποιημένοι από τα Ε.Κ.Ε.Π.Ι.Σ., αλλά και από αντίστοιχα κέντρα πιστοποίησης του εξωτερικού. Οι φορείς αυτοί λειτουργούν σήμερα χωρίς θεσμοθετημένα κριτήρια. Θεωρώ λοιπόν ότι θα κινηθεί στη θετική κατεύθυνση η θεσμοθέτηση επιστημονικών και νομικών κριτηρίων αναφορικά με τη λειτουργία τους, είναι εντελώς απαραίτητη και είναι θετικό να υπάρξει στο παρόν νομοσχέδιο.

Θα ήθελα να αναφέρω σαν παράδειγμα το εργαστήριο ειδικής επαγγελματικής αγωγής και αποκατάστασης «Παναγία Ελεούσα» -το γνωρίζετε κύριε Υπουργέ- που λειτουργεί εδώ και δεκαοκτώ χρόνια στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας. Το εργαστήριο είναι ένα φιλανθρωπικό σωματείο με κερδοσκοπικό χαρακτήρα και αποτελεί το μοναδικό εξειδικευμένο κέντρο επαγγελματικής και κοινωνικής ένταξης για άτομα με νοητική υστέρηση και συνοδές αναπτηρίες στην Αιτωλοακαρνανία. Αυτό το εργαστήριο είναι αφ' ενός πιστοποιημένο από το Ε.Κ.Ε.Π.Ι.Σ. και αφ' ετέρου έχει λάβει ευρωπαϊκή πιστοποίηση και προσφέρει τις υπηρεσίες του δωρεάν επί μια εικοσαετία σε ένα νομό όπου η ελληνική πολιτεία δεν έχει κάνει το χρέος της απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Και θεωρώ ότι είναι θετικό πραγματικά, το επαναλαμβάνω για τρίτη φορά, να συμπεριληφθεί στις σχολικές μονάδες που παρέχουν διά βίου εκπαίδευση σε άτομα άνω των δεκαπέντε ετών.

Κύριε Υπουργέ, θέλω και εγώ να αναφερθώ στην τροπολογία που καταθέσατε για την ανάθεση του έργου καθαρισμού των δημοσίων σχολείων και σε ιδιωτικά συνεργεία καθαρισμού. Η τροπολογία αυτή πλήττει τεσσεράμισι χιλιάδες εργαζόμενους στην πλειοψηφία τους γυναίκες, πολλές από αυτές στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας με ιδιαίτερα χαμηλό εισόδημα. Σας ζητούμε κύριε Υπουργέ, να αποσύρετε τη σχετική τροπολογία.

Θέλω να επισημάνω κλείνοντας ότι ορισμένες ρυθμίσεις που περιλαμβάνει το νομοσχέδιο θα τις υπερψηφίσουμε, αλλά γενικά δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες που δημιουργεί η εισαγωγική έκθεση που το συνοδεύει. Διότι, κύριε Υπουργέ, δεν καταφέρνει να ανταποκρίθει στις διεθνείς εξελίξεις και να δημιουργήσει ένα πραγματικό σύγχρονο σύστημα ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης απόμων με αναπτηρία ή ειδικές εκπαίδευτικές ανάγκες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ κυρία Γιαννακά.

Το λόγο έχει ο κ. Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη χθεσινή μου παρέμβαση αναφέρθηκα στις γενικές αρχές και στις βασικές ρυθμίσεις που διέπουν το σχέδιο νόμου για την ειδική αγωγή και την εκπαίδευση. Το σχέδιο νόμου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και αυτό είναι αδιαμφισβήτητο. Θέτει τις βάσεις για την ισότιμη συμμετοχή στην εκπαίδευση, την απρόσκοπη συμμετοχή όλων στην εκπαίδευση, τη διασφάλιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και ειδικές δεξιότητες, τη μέριμνα για την επαγγελματική αναγνώριση και την κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπτηρία, αλλά και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ατόμων με προβλήματα αναπτηρίας.

Στο σημείο αυτό θέλω να ευχαριστήσω τους συλλόγους και τις οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε θέματα Α.Μ.Ε.Α.. Η ενασχόληση μου με τα προβλήματα και τα ιδιαίτερα ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπτηρία και η συνεχής επαφή μου με αρμοδίους φορείς και οργανώσεις με έχουν φέρει πολύ κοντά στα άτομα αυτά και με έχουν εμπλουτίσει με μία αστεροειδή πηγή θάρρους, αισιοδοξίας και συνεχούς προσπάθειας για βελτίωση. Το άμεσο ενδιαφέρον μου το έχω αποδείξει έμπρακτα όχι μόνο με συνεχείς κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις για θέματα που απασχολούν τα άτομα με αναπτηρία, αλλά με

την ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων, όπως για παράδειγμα το διήμερο κοινωνικής προσφοράς που έγινε στο Ηράκλειο στις αρχές του καλοκαιριού με τη συμμετοχή πολλών συναδέλφων. Στόχος αυτών των δραστηριοτήτων είναι η ενδυνάμωση της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών καθώς και ενίσχυσης των συλλόγων αυτών προκειμένου να διευκολυνθούν στην υλοποίηση του εξαιρετικά σημαντικού έργου που επιτελούν.

Μου εξέθεσαν λοιπόν, τις απόψεις τους για το παρόν νομοσχέδιο. Καλωσορίζουν το σχέδιο νόμου για την ειδική αγωγή και τις βασικές ρυθμίσεις, αλλά επισημαίνουν κάποια κενά και κάνουν συγκεκριμένες προτάσεις βελτίωσης του σχεδίου νόμου. Τους ευχαριστώ και από το Βήμα του Κοινοβουλίου για τα σχόλιά τους, αλλά κυρίως για την τεράστια συμβολή τους. Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω τον πολιτευτή της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Ηρακλείου κ. Μαράκη για τη συνεργασία και την πολύτιμη συνεισφορά του σε θέματα Α.ΜΕ.Α., θέματα που γνωρίζει εξαιρετικά καλά από κοντά ο ίδιος. Επίσης θέλω να ευχαριστήσω το προσωπικό των κέντρων για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες και δεξιότητες και τους προέδρους των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων, των ειδικών δημοτικών σχολείων του Ηρακλείου, του Κέντρου Ειδικών Παιδιών Αγίου Σπυρίδωνα, του ΚΕ.ΠΕ.Π. Πόμπιας, του Κέντρου Ειδικών Παιδιών Ζωοδόχου Πηγής, του Παγκρήτιου Συλλόγου Γονέων και Φίλων Παιδιών Τυφλών ή με μειωμένη όραση και τόσων άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται με επιτυχία χρόνια τώρα στο Νομό Ηρακλείου και καλύπτουν σε πολλές περιπτώσεις τα κενά της πολιτείας.

Αρχικά θα σταθώ στις συγκεκριμένες προβλέψεις του παρόντος σχεδίου νόμου που κατά τη γνώμη μου είναι πολύ σημαντικές και αφορούν τη δύο βασικές πτυχές του σχεδίου νόμου. Πρώτον, τις διαγνωστικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες και δεύτερον τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα με το άρθρο 2 θεσπίζεται για πρώτη φορά ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ειδικής αγωγής και εκπαιδευσης ως αναπόσταστο τμήμα της υποχρεωτικής και δωρεάν δημόσιας προσχολικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο συγκεκριμένο άρθρο περιγράφεται η μορφή της συστηματικής παρέμβασης που μπορεί να παρέχεται στα άτομα με αναπτηρία παράλληλα με τα ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα και προσδιορίζονται οι φορείς που την παρέχουν. Απώτερος στόχος της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης που περιλαμβάνει και τη δια βίου μάθηση και τη μη τυπική εκπαίδευση είναι η κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Προς τη κατεύθυνση αυτή συμβάλλει και η σημαντική πρόβλεψη κατά τη γνώμη μου ότι εισάγεται για πρώτη φορά ο θεσμός της πρώιμης παρέμβασης για παιδιά προσχολικής ηλικίας και θεσμοθετείται η παροχή κάθε είδους διευκολύνσεων προς τα παιδιά με αναπτηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Και είναι αποδεδειγμένο αυτό, ότι όσο το δυνατόν πιο πρώιμη είναι η παρέμβαση τόσο αιξάνονται οι πιθανότητες ομαλής ένταξης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών.

Εξίσου σημαντικές για τις διαγνωστικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες είναι οι ρυθμίσεις του άρθρου 4, στο οποίο προσδιορίζονται οι φορείς οι οποίοι διερευνούν και διαπιστώνουν τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των ατόμων με αναπτηρία. Συγκεκριμένα, θεσμοθετείται η λειτουργία, στελέχωση και αρμοδιότητα των Κέντρων Διαφοροποίησης Διάγνωσης και Υποστήριξης ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, τα λεγόμενα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ., τα οποία και αντικαθιστούν τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης, τα λεγόμενα Κ.Δ.Α.Υ.. Τα κέντρα αυτά διασφαλίζουν την αρχή της διεπιστημονικότητας στη διάγνωση των αιτιών και των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Επίσης, θεμελιώνεται η συνεργασία των κέντρων με τις αρμόδιες υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας των περιφερειών και όλων των εμπλεκομένων φορέων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ταυτόχρονα, θεσμοθετούνται και περιγράφονται η λειτουργία, η στελέχωση και οι αρμοδιότητες για τις Ειδικές Διαγνωστικές Επιτροπές Αξιολόγησης, οι οποίες παρακολουθούν και αξιολογούν

την πρόοδο των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Τέλος, περιγράφονται και οι προδιαγραφές βάσει των οποίων αναγνωρίζονται οι γνωματεύσεις των ιατροπαίδαγωγικών κέντρων, τα οποία και θα αξιολογούνται κάθε πέντε έτη.

Κατά δεύτερον, θέλω να σταθώ σε κάποια επιμέρους θέματα τα οποία, αν δεν αντιμετωπιστούν, φοβάμαι πως θα δημιουργήσουν προβλήματα στην εφαρμογή των σημαντικών και θετικών ρυθμίσεων που εισάγει το παρόν νομοσχέδιο. Το πρώτο αφορά την κατάργηση του επιδόματος ειδικής αγωγής στο ειδικό εκπαιδευτικό και ειδικό βοηθητικό προσωπικό. Έτσι, ενώ το εκπαιδευτικό προσωπικό εξακολουθεί πολύ σωστά να λαμβάνει το επίδομα, το ειδικό προσωπικό δεν θα το λαμβάνει. Αντιλαμβάνομαι τη διάκριση ανάμεσα στις διαγνωστικές υποστηρικτικές υπηρεσίες και στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Είναι σωστή και απαραίτητη. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να καταργήσουμε δικαιώματα σε προσωπικό που είναι επιστημονικά καταρτισμένο, εργάζεται στο ίδιο εργασιακό περιβάλλον και είναι σε νευραλγική θέση για την ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων ειδικών αγωγής. Κύριε Υπουργέ, μια τέτοια ρύθμιση φοβάμαι πως θα δημιουργήσει προσωπικό δύο ταχυτήτων στα ειδικά σχολεία. Και θα δημιουργήσει εντάσεις και δυσλειτουργίες. Νομίζω ότι πρέπει να επανεξεταστεί το όλο θέμα.

Το δεύτερο θέμα αφορά στις ρυθμίσεις για τους αναπληρωτές των κλάδων του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού. Κύριε Υπουργέ, προ ολίγων εβδομάδων κάνατε μια γενναία ρύθμιση για τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς και μονιμοποιήσατε όσους είχαν συμπληρώσει είκοσι τέσσερις μήνες προϋπηρεσίας, μια ενέργεια που όλοι επικροτήσαμε και είστε άξιοι συγχαρητηρίων. Θεωρώ, κύριε Υπουργέ, ότι η αντίστοιχη ρύθμιση πρέπει να υπάρξει και για τους αναπληρωτές των κατηγορίων του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού. Έτσι, αντιμετωπίζεται ισότιμη το εκπαιδευτικό και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής. Η στενή και αγαστή συνεργασία ανάμεσα στις δύο αυτές κατηγορίες προσωπικού είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την εύρυθμη και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τους μαθητές. Οφείλουμε να τη θωρακίσουμε και να αντιμετωπίσουμε το εκπαιδευτικό προσωπικό και το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό ως ένα ενιαίο σύνολο που λειτουργεί συμπληρωματικά ο ένας προς τον άλλο.

Το τρίτο ζήτημα που θέλω να επιστημάνω αφορά στην πρόβλεψη για την σύσταση οργανικών θέσεων στα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.. Πρέπει, κύριε Υπουργέ, κατά τη γνώμη μου, να υπάρξει άμεση μέριμνα -και είμαι σίγουρος ότι θα το πράξετε άμεσα και με την αποτελεσματικότητα που σας διακρίνει- για τη σύσταση οργανικών θέσεων, διαφορετικά θα υπάρξουν μακροπρόθεσμα κενά στο προσωπικό και στη λειτουργία των Κ.Ε.Δ.Δ.Υ..

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βασικό μέλημα και στοιχεώδης υποχρέωσή μας, μιας ευνομούμενης πολιτείας, είναι η στήριξη των ατόμων με αναπτηρία και η παροχή όλοκληρωμένης και υποχρεωτικής εκπαίδευσης των Α.Μ.Ε.Α. αποτελεί αναμφισβήτητη δείγμα κοινωνικού πολιτισμού. Η στήριξη και η σύμπονια των πολιτικών κομμάτων στην προσπάθεια της εκπαίδευσης επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής ενσωμάτωσης των Α.Μ.Ε.Α. αποτελεί επίσης δείγμα πολιτικού πολιτισμού. Το παρόν νομοσχέδιο θέτει γερά θεμέλια προς την κατεύθυνση αυτή, ικανοποιεί το σύνολο των χρόνιων αιτημάτων του αναπτυρικού κινήματος και οφείλουμε να το στηρίξουμε, συνεισφέροντας ο καθένας από την πλευρά αλλά και όλοι μαζί στη διαμόρφωση ενός καλύτερου περιβάλλοντος και πλαισίου για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών με αναπτηρία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε Αυγενάκη.

Το λόγο έχει ο κ. Αμοιρίδης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Αγαπητές συναδέλφισες και αγαπητοί συνάδελφοι, θα σας πω μια ιστορία πριν τοπιθετηθώ για το νομοσχέδιο. Στην οδό Μπενάκη ήταν ένας ανάπτηρος. Προσπα-

θούσε να περάσει απέναντι με το καρότσι. Τη μια μέρα δεν μπούσε, δεύτερη μέρα, μια εβδομάδα, δυο εβδομάδες. Ξαφνικά μετά από λίγο καιρό βλέπει έναν άλλο ανάπτηρο στο απέναντι πεζοδρόμιο. «Ρε φίλε», του λέει, «πώς κατάφερες και πέρασες απέναντι;». «Άσε», λέει, «δεν κατάφερα τίποτα. Εδώ γεννήθηκα». Έτσι λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, καταλαβαίνετε τι θα πρέπει να γίνεται.

Δεν είναι θέμα ενός νομοσχεδίου η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος και η κοινωνική ευαισθησία. Είναι το πώς έχουμε μεγαλώσει. Βλέπουμε έναν ανάπτηρο στο δρόμο και οι περισσότεροι από εμάς γυρίζουμε για να μην τον κοιτάξουμε στα μάτια, γιατί ντρεπόμαστε για τον εαυτό μας. Είναι θέμα αγωγής και όχι θέμα νομοσχεδίου. Είναι θέμα παιδείας, είναι θέμα πολιτισμού. Έχουμε τον πολιτισμό να δούμε αυτά τα ζητήματα με την αντίστοιχη ευαισθησία; Τότε, κάποιο νομοσχέδιο θα χειροκροτείται απ' όλους.

Είδα προηγουμένως με έκπληξη να χειροκροτά η πλευρά της Συμπολίτευσης και η πλευρά του Λ.Α.Ο.Σ. τον Υπουργό, γιατί δέχθηκε μια τροπολογία του αυτονόμου. Είχαν ένα δικαίωμα οι άνθρωποι, φοβόντουσαν. Και αφού το δέχθηκε το Υπουργείο Οικονομικών και ανακοινώθηκε εδώ ότι γίνεται δεκτή η τροπολογία, χειροκρότησαν. Για ποιο λόγο; Χειροκροτάτε το αυτονότο; Έχετε πάει σε ένα τέτοιο σχολείο, σε ένα τέτοιο κέντρο δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με ειδικές ανάγκες, να δείτε πώς είναι οι συνθήκες εργασίας; Τα παιδιά έχουν τα προβλήματά τους, έχουν τις εξάρσεις τους. Πόστη ψυχική αντοχή πρέπει να έχουν αυτοί οι άνθρωποι για να μπορούν να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους; Νομίζω, ότι αυτά όχι μόνο τους αξίζουν και τα δικαιούνται, αλλά ίσως δικαιούνται και κάτι παραπάνω.

Υπάρχουν τα προβλήματα από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης με τα οποία δημιουργήθηκαν τα Κ.Δ.Α.Π.. Μπήκαν αυτοί οι εργαζόμενοι και μέχρι τις 31 Αυγούστου δεν ήξεραν αν θα συνεχίσουν να δουλεύουν. Και οι γονείς είχαν την αγωνία αν θα συνεχίσουν τα παιδιά τους να έχουν ένα χώρο στον οποίο πραγματικά υπήρχε δημιουργία. Η Κυβέρνηση δεν είχε απαντήσει μέχρι τις 31 Αυγούστου.

Πέρα από τα προγράμματα που αφορούσαν τους παιδικούς σταθμούς και την κοινωνική μέριμνα, το πιο σημαντικό στο πρόγραμμα που αφορούσε τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, κανένας δεν είχε ευαισθησία να δώσει την απάντηση δύο μήνες νωρίτερα. Και τώρα είπατε ότι θα συνεχιστεί για τρεις μήνες και θα δούμε πώς θα συνεχίσουν από τον καινούργιο χρόνο αυτοί οι εργαζόμενοι και εάν θα υπάρχει χρηματοδότηση.

Πρέπει να συνδέσουμε το κομμάτι της εκπαίδευσης με το θέμα της εργασίας. Υπάρχουν προκρυύεις για τα άτομα με ειδικές ανάγκες για ένα ποσοστό 5% στο δικαίωμα εργασίας. Έρχεστε, όμως, εδώ και λέτε ότι το ποσοστό υπερβαίνει το 10%. Άρα, το ποσοστό της προκήρυξης πρέπει να φτάσει στο 10%. Υπάρχουν κατά καιρούς προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες που τρέχουν και θα τρέξουν για να προσληφθούν σε επιχειρήσεις είτε αυτές είναι ιδιωτικές είτε δημοτικές. Εκεί ακριβώς φαίνεται η ευαισθησία μας αν προσέξουμε αυτά τα προγράμματα και στηρίξουμε αυτές τις οικογένειες, αυτά τα παιδιά.

Να πω ότι, σαν δήμαρχος, ογδόντα τρία τέτοια παιδιά προσλήφθηκαν στο Δήμο Κατερίνης και με το π.δ. 164 οι εξήντα τρεις έγιναν μόνιμοι. Και δεν το λέω γιατί είχαμε αυτή την ευαισθησία. Θα σας αναφέρω τη χαρά που είχαν οι γονείς όταν προσλήφθηκαν αυτά τα παιδιά. Πόσο άλλαξε η συμπεριφορά τους, πώς δημιουργήθηκαν διαφορετικές συνθήκες στο σπίτι, πόσο ελεύθερο χρόνο βρήκαν οι ίδιοι οι γονείς για να βρεθούν μεταξύ τους και πόση σιγουριά είχαν αυτοί οι γονείς για το αύριο του παιδιού τους. Είναι πολύ σημαντικό ζήτημα και θα πρέπει να το βλέπουμε συνεχώς, δηλαδή πώς μπορούμε να στηρίξουμε και να συνδέσουμε την εκπαίδευση με την αγορά εργασίας. Τότε, πραγματικά, μπορούμε να βελτιώσουμε την κοινωνία, να πούμε πραγματικά ότι είμαστε δίκαιη κοινωνία, που βλέπει όλα τα προβλήματα σε βάθος.

Κύριε Υπουργέ, επί τόσα χρόνια μέσα στην Αυτοδιοίκηση, ήμουν πρόεδρος της σχολικής επιτροπής των παιδιών με ειδι-

κές ανάγκες. Στην Κατερίνη δεν έχουμε ειδικό σχολείο. Πριν δεκαπέντε χρόνια επισκέφτηκα για πρώτη φορά το Υπουργείο για να μου δώσετε ένα σχεδιάγραμμα από το Νηπιαγωγείο-Ειδικού Σχολείου του Περάματος. Έκτοτε, είχαμε υποσχέσεις επί υποσχέσεων.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Πριν πόσα χρόνια είπατε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Πριν δεκαπέντε χρόνια. Δεν είναι κακό να το πω. Εσείς είστε στην εξουσία πέντε χρόνια. Διαχειρίστηκα το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο μεγαλύτερο μέρος του. Μέσα απ' αυτό το πρόγραμμα που άφησε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. το 47% που επενδύθηκε για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δημιούργησε τις συνθήκες, ώστε να μην υπάρχει δευτερηρία βάρδια. Όλα τα γυμνάσια και τα λύκεια έγιναν πρωινά. Δεν έγινε άλλο γυμνάσιο ή λύκειο στην Κατερίνη. Τώρα, γίνονται ανακοινώσεις ότι θα γίνουν νέα σχολεία μέσω Σ.Δ.Ι.Τ.. Έστω, το ειδικό σχολείο να γίνει μέσω Σ.Δ.Ι.Τ..

Έχουμε δημιουργήσει χώρους κέντρων Πληροφόρησης Παιδίων με Ειδικές Ανάγκες. Ξέρετε πόσο σημαντικό είναι να το στηρίξετε σαν πρωτοβουλία; Υπάρχουν κέντρα πληροφόρησης νέων σ' όλη την Ελλάδα, σ' όλες τις πόλεις. Κέντρα για παιδιά με ειδικές ανάγκες που θα έχουν πιο χαλαρά προγράμματα στον υπολογιστή για να μπορούν να παιξουν: Δεν υπάρχουν. Αυτές είναι πρωτοβουλίες της Αυτοδιοίκησης, τις οποίες θα πρέπει να έχετε σαν αναφορά για να μπορείτε οριζόντια να προχωρήσετε το θέμα.

Είναι πολύ σημαντικό κάθε θέμα που αφορά οποιοδήποτε νέο, να αφορά και αυτά τα παιδιά. Μπορούν, έχουν δυνατότητες, έχουν ικανότητες και πρέπει αυτά τα παιδιά να μπορούν, από τον παιδικό σταθμό που θα μπουν με τα υπόλοιπα παιδιά, στο νηπιαγωγείο, στο δημοτικό, στο λύκειο, ακόμα και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με ειδικούς όρους να είναι στον ίδιο χώρο και να εκπαιδεύονται μαζί, γιατί η εκπαίδευση δεν είναι ανταγωνιστική, η εκπαίδευση είναι ομαδική.

Όταν θα δημιουργήσετε ομάδες εργασίας σε κάθε σχολείο, ένα διαφορετικό τρόπο λειτουργίας του σχολείου, τότε πραγματικά θα μπορούν να ενταχθούν και αυτά τα παιδιά σ' αυτές τις ομάδες εργασίας και να έχουμε ένα συνολικό κοινωνικό αποτέλεσμα που θα δημιουργήσει όλες συνθήκες για τη χώρα μας. Όταν, λοιπόν, με ευαισθησία, με το χέρι στη καρδιά μπορούμε να δούμε αυτά τα ζητήματα, βρίσκουμε τρόπους, βρίσκουμε λύσεις και κατεύθυνση. Βρίσκουμε το βασικό στόχο.

Σε λίγο καιρό έχουμε τους παραολυμπιακούς αγώνες. Η Ελλάδα πήρε «χρυσό μετάλλιο» στο ντόπινγκ. Εμείς περιμένουμε και είμαστε σίγουροι ότι αυτοί οι άνθρωποι θα δώσουν τη δυνατότητα να διακριθεί πλέον η Ελλάδα και σ' αυτόν τον τομέα. Θα έχουμε ολυμπιονίκες και χρυσά μετάλλια από αυτήν την κατηγορία των συμπολιτών μας, γιατί αυτοί πραγματικά αγωνίζονται για το ήθος, γι' αυτές τις ανθρώπινες αξείς τις οποίες εμείς οι υπόλοιποι αγνοούμε.

Ας είμαστε, λοιπόν, κοντά τους σε όλα τα επίπεδα της ζωής τους. Ας είμαστε κοντά τους κυρίως εμείς που μπορούμε να έχουμε τη δυνατότητα να διαμορφώσουμε το αύριο, να δώσουμε τις υποδομές. Να κάνετε ειδικά σχολεία παντού, να κάνετε κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παντού, να κάνετε κέντρα πληροφόρησης νέων με ειδικές ανάγκες παντού, ώστε να έχουν πρόσβαση σε όλα, όπως και στις υποδομές και στο ασανσέρ που λέγατε προηγουμένων και στα πεζοδρόμια. Τότε μπορούμε να αλλάξουμε αυτή την Ελλάδα, τότε μπορούμε να δικαιώσουμε τον αρχαίο πολιτισμό. Τότε, ναι, είμαστε οι απόγονοι εκείνων των Ελλήνων που είχαν αξείς.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, μπορούμε όλοι μαζί - και να ξεκινήσουμε από σήμερα- και με αυτό το νομοσχέδιο και με επόμενα νομοσχέδια να γίνουμε και εμείς συμμέτοχοι σ' αυτήν την προσπάθεια, να γίνουμε ολυμπιονίκες της ανθρωπιάς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κυρία Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ελσα Παπαδημητρίου): Ορίστε, κύριε

Υπουργές.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Είναι τρεις ακόμα συνάδελφοι για να ομιλήσουν. Θα παρακαλούσα να εξαντλήσετε τον κατάλογο και να μιλήσω στο τέλος, έχοντας ακούσει όλους τους συναδέλφους, αφού είναι μικρός ο αριθμός που εναπομένει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Μπόλαρης έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο χώρος της παιδείας και ιδιαίτερα ο χώρος της ειδικής παιδείας είναι ένας χώρος στον οποίο οι πολίτες θέλουν συναίνεση από τα κόμματα. Θέλαμε και θέλουμε συναίνεση. Βέβαια, για να υπάρξει συναίνεση χρειάζεται μία σειρά από πράγματα. Χρειάζεται να συμφωνήσουμε στη φιλοσοφία με την οποία αντιμετωπίζουμε την ειδική παιδεία.

Συναίνεση, δηλαδή, δεν μπορεί να υπάρξει όταν δίνετε εντολή να αντιμετωπιστούν με δακρυγόνα έξω από τη Βουλή τα άτομα με ειδικές ανάγκες, είτε είναι πάνω στα καροτσάκια είτε οδηγούμενοι χωρίς δυνατότητα όρασης, όπως όταν έκεινήσαμε τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου στην επιτροπή. Δεν βοηθούν αυτά τα πράγματα.

Επίσης, δεν βοηθάει το γεγονός ότι επανειλημμένα και με δόση ειρωνείας από πλευράς ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας γινόταν αναφορά στο ότι για πρώτη φορά μετά από τριάντα χρόνια ασχολείται το Υπουργείο Παιδείας με την εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Βέβαια τούτο είναι τελείως αβάσιμο, διότι ο πρώτος νόμος που έγινε στην Ελλάδα και αφορούσε την εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες είναι γνωστό πως είναι ο ν. 1566 του 1985 –είναι η πρώτη φορά που το Υπουργείο Παιδείας ασχολείται με την εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες– με κυβέρνηση ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Είναι σαφές, ότι επανήλθε η κυβέρνηση ΠΑ.ΣΟ.Κ. με το ν. 2817/2000 και διορθώνοντας, βελτιώνοντας και ρυθμίζοντας πράγματα. Αυτό τι σημαίνει; Ότι δεν υπάρχει ανάγκη για να παρέμβει το Υπουργείο σήμερα; Βεβαίως υπάρχει και μεγάλη ανάγκη υπάρχει και πολύ καλά ανελήφθη η πολιτική πρωτοβουλία. Το θέμα είναι, αυτή η πολιτική πρωτοβουλία που ανελήφθη, είναι στη σωστή κατεύθυνση; Είναι σύμφωνα με τις επιταγές της επιστήμης σήμερα, έτσι ώστε να αντιμετωπίζει με τον καλύτερο τρόπο τα προβλήματα των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες;

Από τη συζήτηση που έγινε και στην επιτροπή, στην ακρόαση των φορέων αλλά και από όσα διαδραματίζονται και ακούονται σήμερα εδώ, αποδεικνύεται ότι λανθάνει η Κυβέρνηση, αστοχεί η Κυβέρνηση. Ενώ επικαλείται διεθνείς συμβάσεις, ενώ επικαλείται τη διακήρυξη της Σαλαμάγκα του έτους 1994, στη συνέχεια, όταν μπαίνει στο μέρος που θα εφαρμόσει, που θα νομοθετήσει, που θα κάνει πράξη τις αρχές αυτές, επιλέγει λάθος δρόμο, έτσι ώστε η φιλοσοφία από την οποία διακατέχεται το νομοσχέδιο να είναι αυτή που υπήρχε πριν από το 1985. Είναι μία νοοτροπία η οποία βάζει μπροστά την ιατρική και όχι την παιδαγωγική. Αντιμετωπίζει τα άτομα με ειδικές ανάγκες σαν το μείζον πρόβλημα το οποίο να έχουν να είναι το φυσικό μειονέκτημα και βάζει στην άκρη το γεγονός ότι το φυσικό μειονέκτημα με την κοινωνική παρέμβαση, με την παρέμβαση της εκπαίδευσης, με την παρέμβαση της πολιτείας αίρεται, μπορεί να αρθεί. Αυτή είναι η μείζων διαφορά η οποία μας διακρίνει, η οποία όμως αυτή διαφορά, η βασική διαφορά, εξειδικεύεται σε μία σειρά από διατάξεις.

Θα μου επιτρέψετε πριν κάνω αναφορές ειδικότερα στα άρθρα και επειδή ξεκίνησε η σχολική χρονιά και επειδή πριν από ενάμισι μήνα σ' αυτήν εδώ την Αιθουσα συζητήσαμε το νομοσχέδιο για τα κολέγια, την κίνηση που έκανε η Κυβέρνηση στην ουσία να ανωτατοποιήσει χωρίς να το δικαιούται τα κέντρα ελευθέρων σπουδών, θα πρέπει να επισημάνω, γιατί έγιναν αναφορές προτηγούμενων και από τον Κοινοβουλευτικό μας Εκπρόσωπο, τον κ. Βενιζέλο, και υπήρχε απάντηση από πλευράς του Υπουργού, ότι στη συζήτηση εκείνη το Υπουργείο δεσμεύτηκε πως θα κάνει παρεμβάσεις προκειμένου να προστατέψει την ελληνική οικογένεια, να προστατέψει τους γονείς,

να προστατέψει τα παιδιά, από την παραπλανητική διαφήμιση. Μάλιστα, τότε ισχυρίζοντουσαν πως δεν υπάρχουν νόμοι για να προστατευτεί ο πολίτης και ότι με το νόμο που ψηφίστηκε στα τέλη Ιουλίου, επιτέλους, υπήρχε το πλαίσιο παρέμβασης.

Η ερώτηση που ήθελα να κάνω είναι η εξής: Το Υπουργείο Παιδείας έχει βάλει άνθρωπο για να παρακολουθήσει τη διαφήμιση που γίνεται; Το Υπουργείο Ανάπτυξης –γιατί πρόκειται για εμπορική διαφήμιση– έχει ασχοληθεί με την παραπλανητική διαφήμιση η οποία γίνεται, η οποία έχει κατακλύσει όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ηλεκτρονικά, έντυπα και ραδιοφωνικά; Θα προστατεύσετε τον Ελληνα πολίτη, την ελληνική οικογένεια από την επίθεση την οποία δέχεται; Το γεγονός ότι η σύζυγος του Υπουργού δεν έχει κολέγιο για να υπάρχουν ασυμβίβαστα, όπως σε άλλα υπουργεία και με άλλους συναδέλφους σας, δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να παρέμβετε. Ίσα-ίσα που είναι επιτακτικότερη ανάγκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλά ειδικά σχολεία, όπως είπαμε, σε αντίθεση με αυτά που λέει η επιστήμη σήμερα, πολλά ειδικά σχολεία, ενώ θα έπρεπε να υπάρχει η στήριξη των Κ.Δ.Α.Υ., η στήριξη των Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.. Δεν μένουμε στο όνομα. Η φιλοσοφία και η παρέμβαση έχει σημασία. Επειδή έγινε μια αναλυτική συζήτηση, παρέχομα τις γενικές σκέψεις και θέλω επιγραμματικά να επισημάνω ότι για την ολόπλευρη εκπαίδευση στον εικοστό αιώνα, για να εξασφαλιστεί ότι οι μαθητές έχουν πράγματα ευκαιρίες να πετύχουν με όλο τους το δυναμικό, με τρόπους που είναι κατάλληλοι και υποστηρικτικοί της αποστολής και του σκοπού των σχολείων, χρειάζεται απλά ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού διδακτικού έργου με ενιαίο πλαίσιο σπουδών σε όλες τις βαθμίδες της σχολικής εκπαίδευσης και δεύτερον, ισόδυναμα να συμπληρωθεί και να συντονιστεί με υποστηρικτικές επιπλέοστες στην παρέμβαση της στη σημασία της επιτροπής που αντιμετωπίζουν όλο τα φάσμα των εμποδίων.

Γ' αυτό και ισχυρίζομαι ότι αστοχεί το νομοσχέδιο με την παρέμβαση την οποία κάνει.

Κύριε Υπουργές, μετά από την πίεση που ασκήθηκε από όλες τις θεσμικές εκφράσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες –απ' όλες τις εκφράσεις!– σωστά επανέρχεστε και διατηρείτε τα επιδόματα. Δεν πρόκειται για ελεγμοσύνη, όπως προηγουμένων λίγο πολύ υπαινίχθηκε ο Υπουργός ότι ο μεγάθυμος Υπουργός Οικονομίας παρενέβη έτσι ώστε να δώσουμε το επιδόμα. Μιλάμε για διατήρηση επιδόματων, για εργασιακά κεκτημένα, δικαιότατα εργασιακά κεκτημένα του ειδικού προσωπικού, του εκπαιδευτικού και του βοηθητικού, των ανθρώπων που είναι στα Κ.Δ.Α.Υ., και σωστά διατηρούνται. Όμως περιμένουμε μέχρι τέλους τη διατύπωση του επιδόματος εξωδιδακτικής απασχόλησης. Και για το κίνητρο απόδοσης, όπως σας είπε προηγουμένων και ο κ. Βενιζέλος, το επεισήμανε και ο κ. Παντούλας και η εισηγήτριά μας, περιμένουμε ρητή διατύπωση. Άλλως πρόκειται περί κοροϊδίας. Δεν μπορεί να περάσει πουθενά εάν δεν διατυπωθεί και ενσωματωθεί ρητά στο νομοσχέδιο αυτό.

Θα μου επιτρέψετε πριν αναφερθώ στην τροποποίηση που αφορά τις καθαρίστριες, να σας ρωτήσω το εξής. Είχα ένα αρχικό νομοσχέδιο, γιατί έρετε ότι στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. ετοιμάζομασταν από την άνοιξη εν όψει του ότι θα έρθει το νομοσχέδιο κι είχαμε μία σειρά συναντήσεων με πολλούς φορείς. Είχαμε λοιπόν μία αρχική μορφή αυτού του νομοσχεδίου στο οποίο, στο άρθρο 28, υπήρχε μία διάταξη η οποία στη συνέχεια έφυγε, εξαφανίστηκε. Ήταν μία διάταξη η οποία αφορούσε το Υπηρεσιακό Συμβούλιο που επιλέγει ειδικότητες ειδικού επιστημονικού προσωπικού και ειδικού βοηθητικού προσωπικού για μόνιμο διορισμό. Είναι κάποιοι άνθρωποι οι οποίοι εργάστηκαν δεκαετών, είκοσι μήνες και στους οποίους το Υπουργείο δεν καταβάλλει τα δεδουλευμένα. Στο αρχικό σχέδιο του νομοσχεδίου υπήρχε ρητή πρόβλεψη για να επιλυθεί αυτό. Θα μας απαντήσετε; Θα το επιλύσετε αυτό το πρόβλημα; Ή βάλαμε τους ανθρώπους και δούλευαν υπερωριακά, όπως προκύπτει από μία σειρά εγγράφων που στη συνέχεια τέθηκαν υπ' όψη μας, και μπορούμε τώρα ανέτα, αφού τελείωσε η δουλειά μας, να τους εμπαίζουμε;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, κλείνω. Για ελάχιστα δευτερόλεπτα θα ήθελα την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Την έχετε.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ: Πέντε χιλιάδες άνθρωποι, γυναίκες στη συντριπτική τους πλειοψηφία, εργάζονται με συμβάσεις για την καθαριότητα των σχολείων. Είναι πέντε χιλιάδες γυναίκες στις οποίες η ελληνική κοινωνία εμπιστεύεται την καθαριότητα του ιερού χώρου των σχολείων. Δεν μπορούμε να τις εκπαραθύρωσουμε, δεν μπορούμε να τις αντιμετωπίσουμε με τον τρόπο αυτόν με τον οποίο αντιμετωπίζει η τροπολογία τις εργαζόμενες αυτές. Εκείνο το οποίο περιμένει η ελληνική κοινωνία, εκείνο που περιμένουν οι γονείς, που θέλουν τα σχολεία να είναι καθαρά, να είναι υπόδειγμα καθαριότητος, εκείνο που περιμένουν οι οικογένειες αυτών των πέντε χιλιάδων ανθρώπων είναι λύση του προβλήματος κι όχι άνοιγμα σε «παράθυρα», για να βάλουμε και στα σχολεία μέσα εταιρείες καθαρισμού, οι οποίες θα τις πάρουν αυτές τις γυναίκες, θα τις βάλουν να ανοίξουν ένα μπλοκάκι, θα τους δίνουν τριάκοσια ή τετρακόσια ευρώ και θα γίνει η δευτέρα πλάνη χείρων της πρώτης!

Περιμένουμε απαντήσεις, κύριε Υπουργέ. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ ('Ελσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τώρα που πλησίαζουμε στο τέλος αυτής της πάρα πολύ σημαντικής και χρήσιμης συζήτησης, θεωρώ αναγκαίο και χρήσιμο να κάνουμε μία σύνοψη και μία συνολική εκτίμηση σχετικά με το κατά πόσο αυτό το σχέδιο νόμου δικαιώνει τις προσδοκίες εκείνου του τμήματος της κοινωνίας που εμπλέκεται με καθημερινό και ζωντανό τρόπο στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση, αλλά και όλης της ελληνικής κοινωνίας και να βάγαλουμε μερικά συμπεράσματα. Το οφείλουμε, πιστεύω, γιατί ακριβώς αυτό θα προσέθετε στη σημαντικότητα και την ποιότητα της συζήτησης που οντως έγινε, ιδιαίτερα στη διαδικασία της επιτροπής.

Το πιο δύσκολο σχέδιο νόμου θεωρώ ότι ήταν αυτό απ' όσα τουλάχιστον εγώ στον ένα χρόνο που είμαι Βουλευτής συνάντησα, γιατί κάθε λέξη έχει βαρύτητα και κάθε λέξη έχει συνέπειες σε ανθρώπους και σε κοινωνικές ομάδες ιδιαίτερα ευαίσθητες.

Νομίζω ότι πρέπει να εκτιμήσουμε και να το τονίσουμε ότι αν υπήρχε αυτή η ποιότητα της συζήτησης –που και άλλοι την ανέδειξαν και την προσδιόρισαν- πέρα από τον τρόπο που το Υπουργείο το αντιμετώπισε και ο κύριος Υπουργός και ο κύριος Υφυπουργός και οι άλλοι συνάδελφοι –παρ' όλα αυτά- δεν πρέπει να ευλογήσουμε τα γενιά μας. Κυρίως πρέπει να πούμε ότι ήταν ένα νομοσχέδιο, στη συζήτηση του οποίου κάθε στιγμή η κοινωνία ήταν παρούσα και είναι και τώρα παρούσα. Έκανε προτάσεις και κατέθεσε υπομνήματα.

Ποτέ άλλοτε σε κανένα νομοσχέδιο δεν το έχουμε δει αυτό. Νομίζω ότι αυτός ο πλούτος είναι που υποχρέωσε όλους εμάς να είμαστε όσο μπορούσαμε καλύτεροι και να αντιμετωπίσουμε αυτά τα πράγματα με την ποιότητα που τους αναλογεί και τους αξίζει.

Θα κάνω παρακάτω μία πρόταση που θα ξενίσει, αλλά νομίζω ότι είναι το συμπέρασμα που πρέπει να βγει απ' όλη αυτή τη διαδικασία. Στόχος όλης αυτής της προσπάθειας –υποτίθεται συμφωνούμε όλοι σ' αυτό- είναι ότι θέλουμε να κατακτήσουμε ένα σύστημα αναβαθμισμένο ενός ενιαίου, δημόσιου, δωρεάν χαρακτήρα της γενικής και της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Με εξασφάλιστη της υποχρεωτικότητας και της εκπαίδευσης της ενταξιακής διαδικασίας των αναπτήρων. Όλα αυτά μέσω του επιστημονικού προγραμματισμού, της οργάνωσης των δομών και των αναλυτικών προγραμμάτων, της ανάπτυξης των αναγκαίων υποδομών, της εκπαίδευσης και ειδίκευσης του διδακτικού και βοηθητικού προσωπικού, της επαρκούς χρηματοδότησης.

Και όμως, ο Υπουργός από την πρώτη στιγμή μας είπε στην επιτροπή –ευθύς εξ αρχής- ότι αυτό το σχέδιο νόμου «δεν ρυθμίζει τα ζητήματα από τη γένεση», «δεν ρυθμίζει τα ζητήματα της ανώτατης εκπαίδευσης», «δεν ασχολείται με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης», έστω και αν έκανε κάποιες προσθήκες που υποβοήθουν κάπως προς αυτήν την κατεύθυνση, «δεν εμβαθύνει σε κάθε μορφή αναπτηρία», όπως κι εδώ κάποιες προσθήκες που έγιναν αποτελούν προϊόν αυτής της συζήτησης που έγινε και που εν πάσῃ περιπτώσει σε έναν βαθμό τείνουν να προσεγγίσουν, αλλά δεν καλύπτουν προφανώς, και τέλος «δεν μπορεί να τα αντιμετωπίσει όλα μαζί».

Όμως, οι νόμοι για την ειδική εκπαίδευση δεν πρέπει και δεν μπορούν να αλλάζουν τόσο εύκολα. Γενικώς δεν αλλάζουν. Εάν έχει κατακτηθεί ένα πλαίσιο, το οποίο είναι προϊόν δημοκρατικού, επιστημονικού και κοινωνικού διαλόγου, τότε αποτελεί βάση για να βελτιώνεται. Δεν αλλάζει. Πουθενά στον κόσμο δεν γίνονται τέτοιες ανατροπές. Βελτιώνεται, ώστε να εξασφαλίζεται και να διασφαλίζεται η συνέχεια.

Σε περιβάλλον που μέχρι τώρα είχαμε μάλλον βιώματα εγκαταλειψης, αδιαφορίας, αποδόμησης του συστήματος της ειδικής εκπαίδευσης ξαφνικά εμφανίστηκε ένα νομοσχέδιο. Δεν δήλωσε την αιτία του. Δεν έχει συνοχή. Δεν εξασφαλίζει τη συνέχεια. Δεν έχει αιτιολογημένη σκοπιμότητα. Δεν έχει τεκμηρίωση. Δεν είναι προϊόν βαθιάς αξιολόγησης της συσσωρευμένης πείρας των ειδικών και των εμπλεκομένων. Θα μπορούσα να πω ότι έχει στοιχεία αυθαιρεσίας αυτό το νομοσχέδιο, πάντα στο πλαίσιο μιας συζήτησης για το είναι ειδική αγωγή και εκπαίδευση.

Και από αυτήν την άποψη, γι' αυτό και ετέθησαν όλα αυτά τα ζητήματα που ετέθησαν, τα οποία ο κύριος Υπουργός θέλησε να τα διαχωρίσει και να πει ότι άλλο είναι η εφαρμοστέα πολιτική και άλλο το θεσμικό πλαίσιο, κάτι που δεν είναι έτσι και δεν μπορούμε να το δεχθούμε.

Και από αυτήν την άποψη, τα κενά που αφήνονται από αυτού του ειδούς την αντιμετώπιση και την προσέγγιση, αυτά είναι που θα αφήσουν -και έχουν ήδη αφήσει- ανοιχτό το δρόμο πλήρως στην ιδιωτική ειδική εκπαίδευση, η οποία πολύ δύσκολα μπορεί να ενταχθεί στο ενιαίο σύστημα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Μόνο η μετονομασία των Κ.Δ.Δ.Υ., από το περίφημο «Α» του Κ.Δ.Α.Υ., που είναι η «Αξιολόγηση» και η αντικατάσταση του από το «Δ», που είναι η «Διαφοροδιάγνωση», είναι συμβολικά σημαντικά ενδεικτικό του άλλου πνεύματος αυτού του νομοσχέδιου. Δεν θα μπω στις λεπτομέρειες, αναφέρθηκαν από πολλούς συναδέλφους, δεν έχω και το χρόνο.

Όμως, στη φάση που βρισκόμαστε, αν υπήρχε ένα πρόβλημα -πάρα πολλά προβλήματα έχει η ειδική αγωγή και εκπαίδευση, αλλά είναι ένα κορυφαίο- αυτό είναι τι δυνατότητα έχει η γενική εκπαίδευση να γίνει υποδοχέας της ειδικής. Εκεί, είναι πλήρως αποξενωμένη η ελληνική πολιτεία απ' αυτό το πρόβλημα. Δεν έχει αρχίσει καν να βαδίζει, να ιχνηλατεί τις διαδικασίες για να προσεγγίσει αυτό το ζήτημα. Και έρχεται να αλλάξει το πλαίσιο, το οποίο ακόμα δεν έχει ωριμάσει, με βάση το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο, ενώ έχουν συγκεντρωθεί πάρα πολλές εμπειρίες και δεν τις αξιολογεί με επιστημονικό και σωστό τρόπο. Θα έπρεπε να κοιτάξει προς την κατεύθυνση του επειγόντος, που είναι η δημιουργία της υποδοχής της γενικής εκπαίδευσης και η γενικεύση, οι όροι, οι προϋποθέσεις για την από τη γέννηση, αγωγή και εκπαίδευση, που είναι το κρίσιμο ζήτημα. Διότι δεν μπορεί ένα παιδί στα πέντε του χρόνια, που θα έχει εγκαταλειφθεί στο προηγούμενο διάστημα, να κερδίσει όλο αυτό το χαμένο έδαφος.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Υπουργέ και κύριες και κύριοι συνάδελφοι, καταθέω την πρόταση που θα ξενίσει, αλλά που εγώ οφείλω να την καταθέσω, ξέροντας ότι δεν θα γίνει δεκτή. Για να επισημάνω την ουσία της συζήτησης που έχει γίνει όλες αυτές τις μέρες. Θα πρέπει να θεωρηθεί όλη αυτή η συζήτηση ως έγκυρη και αξιόπιστη διαδικασία κοινωνιούλευτικής διερεύνησης και ανάδειξης του θέματος και σύνδεσής της με την κοινωνία και να αποτελέσει τη βάση -αφού αποσυρθεί αυτό το νομοσχέδιο, τώρα την ύστατη στιγμή- και θα ήταν πράξη ωρι-

μότητας -και δεν το ζητώ από αντιπολιτευτική διάθεση- να συγκροτηθεί επιτροπή ειδικών και εμπλεκομένων, για να μελετήσει όλο τον πλούτο των προτάσεων και να συγκροτήσει τις διαδικασίες για να οδηγηθούμε σε πραγματικά έγκυρες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Θα πω γρήγορα, γιατί τελειώνει ο χρόνος μου, για τα επιδόματα ότι δεν είναι μόνο πράξη δικαιοσύνης -και δεν μπορεί να επαίρεται το Υπουργείο- δεν είναι μόνο ότι αποτρέπει, την απειλή ότι, εάν δεν συνεχίζοταν η χορήγηση των επιδομάτων, θα είχαμε τεράστια διαταραχή μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα της ειδικής εκπαίδευσης, αλλά είναι και ότι, δυστυχώς, αυτή η ιστορία αναστάτωσε και αυτό το διάλογο. Αποτροπαντόλισε το διάλογο για την ουσία του νομοσχεδίου. Κορυφαίο θέμα, μείζον θέμα το θέμα των επιδομάτων, αλλά, ενώ είχαμε όλα αυτά τα θέματα, πράγματι όλος ο κόσμος...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Παρακαλώ, δύο λεπτά, κυρία Πρόεδρε, αν έχετε την καλοσύνη.

Θέλω, λοιπόν, να μπω αμέσως στις τροπολογίες, που έχω και εγώ προσωπικά καταθέσει και να ζητήσω, κύριε Υπουργέ και την τροπολογία με γενικό αριθμό 282 και ειδικό αριθμό 18 που αφορά στην εγκατάσταση στην έδρα όπου υπηρετούν μέλη Δ.Ε.Π. των συζύγων τους, γιατί η μέχρι τώρα ρύθμιση δεν καλύπτει ορεινές περιοχές, νησιωτικές περιοχές, γιατί η ρύθμιση αυτή είναι ανά περιφέρεια και όχι ανά πόλη. Δείτε το καλύτερα, δεν είναι μεμονωμένο. Σε όλο το διάστημα που μεσολάβησε μου τηλεφώνησαν πάρα πολλοί άνθρωποι από πολλά μέρη της Ελλάδος. Αφορά πάρα πολλές περιπτώσεις και πολλές άλλες που θα γεννηθούν στο μέλλον.

Επίσης, το ίδιο ισχύει και για την τροπολογία με γενικό αριθμό 283 και ειδικό αριθμό 19 που αφορά τους λέκτορες και τους μη μόνιμους επίκουρους καθηγητές στη συμμετοχή τους στη διαδικασία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Θέλω να πιστεύω ότι θα τις δεχθείτε και τις δύο, διότι αποκαθιστούν νόμιμο και δίκαιο αίτημα.

Τελειώνω θέλοντας να πω ότι με την πρόταση που κάναμε για διαφορετική διατύπωση του άρθρου 1, η οποία έγινε αποδεκτή και χαιρόμαστε γι' αυτό, δεν έχουμε καμμία ψευδαίσθηση ότι από μόνη της λύνει το πρόβλημα. Πιστεύουμε, όμως, ότι έστω και αν προστέθηκε μία λέξη που διαφοροποιεί λίγο το νόημα -δεν ξέρω ποιος ευφυής παρενέβη και την έβαλε αυτή τη λέξη- το άρθρο 1 μπορεί να αποτελέσει τη βάση διεκδίκησης του αναπτυρικού κινήματος και του κινήματος των εκπαιδευτικών της ειδικής εκπαίδευσης για τις μελλοντικές διεκδικήσεις απέναντι στην πολιτεία, προκειμένου αυτή να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις και να μπούμε μπροστά όχι απλώς και μόνο σε ευχολόγια, αλλά σε πραγματική αποκατάσταση ενός σύγχρονου συστήματος ειδικής εκπαίδευσης, ενταγμένου όσο είναι δυνατόν, στη γενική εκπαίδευση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Κύριε Υπουργέ, επειδή ζητούν να παρέμβουν και άλλοι κοινοβουλευτικοί, μήπως θέλετε να μιλήσετε τώρα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Βεβαίως, κυρία Πρόεδρε. Θα μιλήσω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Ευχαριστώ πολύ.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση δεν εμφανίζεται με αλαζονεία, με αυταρέσκεια και με όλα αυτά με τα οποία μας «στολίσατε» σήμερα κατά τη διάρκεια της συζήτησης και με αφορμή την υποδοχή της νέας σχολικής χρονιάς. Η Κυβέρνηση εμφανίζεται με σιγουρία και αυτοπεποιθηση χάριν της σημαντικής δουλειάς η οποία έγινε, της εργάδους προσπάθειας η οποία έγινε όχι μόνο από εμάς, από την Κυβέρνηση, αλλά και με

όλους τους συνεργάτες μας στην εκπαιδευτική κοινότητα, τα διευθυντικά στελέχη της εκπαιδευτικής κοινότητας και κυρίως με την εμπιστοσύνη που δείχνουμε στη δουλειά τους και τη συστηματική συνεργασία την οποία έχουμε.

Επίσης, εμείς δεν αντιδικούμε με τους συνδικαλιστές και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Εμείς επικοινωνούμε με την κοινωνία. Οι συνδικαλιστές έχουν τις απόψεις τους. Η κοινωνία συχναίτιζε γνώμη. Και εμπιστεύμαστε τη γνώμη της κοινωνίας εν όψει της νέας σχολικής χρονιάς.

Και επειδή είμαστε ακριβείς και συγκεκριμένοι, στο ερώτημα το οποίο ετέθη προηγουμένως από τον κύριο συνάδελφο για το σχολείο Κυθήρων, υπάρχει απάντηση. Υπάρχει, λοιπόν, μία αιθουσα προκατασκευασμένη στο Σχολείο Λιβαδίου Κυθήρων και όχι κοντέινερ, αλλά αιθουσα με προδιαγραφές του Οργανισμού Σχολικών Κτηρίων. Υπάρχουν δύο κενά στο Σχολείο Καστρισιανάκη Κυθήρων. Τα συμβούλια τα οποία ενέπλεξε προηγουμένως ο εκλεκτός συνάδελφος από την Αξιωματική Αντιπολίτευση, γι' αυτό το λόγο συνεδριάζουν, για να μην υπάρχουν κενά, για να ολαυγρούν. Είναι μία δυναμική διαδικασία σε εξέλιξη, την οποία εμείς θα φέρουμε σε πέρας.

Θα ήθελα να κάνω και μία δεύτερη παρατήρηση εκτός νομοσχεδίου. Όσον αφορά την προστασία από το εμπόριο ελπίδων, από τις διαφημίσεις και από όλα αυτά που κάνουν τα εμφανίζομενα κολέγια, κέντρα σπουδών, λυπούμαι γιατί δεν ήσασταν μαζί μας στο νομοσχέδιο που ψηφίσαμε για να περιορίσουμε το εμπόριο των ελπίδων, προκειμένου να μην επιτρέπεται να γίνεται αυτή η εκμετάλλευση των ονείρων των νέων παιδιών της πατρίδος, τα οποία θέλουν να αποκτήσουν έναν αξιόπιστο τίτλο σπουδών.

Και βεβαίως, βλέπετε ότι εκεί που η Κυβέρνηση έρχεται να επιβάλει ρυθμίσεις, δεν έχουμε τη συναίνεση την οποία επί μακρόν επικαλέστηκε ο αξιότιμος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Π.Α.Σ.Ο.Κ., του οποίου μεγάλο μέρος της ομιλίας σε ό,τι αφορά αυτά τα οποία είπε, ότι δηλαδή δεν λύνονται τα προβλήματα, συμμερίζομαι.

Λυπούμαι, όμως, να πω ότι την ώρα που κάνει αυτές τις διαπιστώσεις, έρχεται και αξιώνει από μας την επίλυση όλων των προβλημάτων, ωσάν να είχαμε εμείς το «μαγικό ραβδί», το οποίο εκείνοι δεν είχαν κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησής τους. Πολύ δε περισσότερο, θα έλεγα ότι τρία ολόκληρα κοινοτικά πλαίσια διαχειρίστηκε η σημειωρινή Αξιωματική Αντιπολίτευση, χάριν του Κωνσταντίνου Καραμανλή, όπως ορθώς το επεσήμανε ο Υπουργός Στυλιανίδης. Τεράστιοι πόροι. Άλλως η Ελλάδα θα ήταν η δεύτερη Αλβανία των Βαλκανίων χωρίς αυτούς τους σπουδαίους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και ενώ εδόθησαν απαντήσεις στα κτηριακά, στους τεχνολογικούς εξοπλισμούς, σε όλα αυτά που απασχολούν την εκπαιδευτική κοινότητα, σήμερα ακούμε: «Γιατί δεν έχει γίνει αυτό;», «γιατί δεν έγινε το άλλο;». Ναι, είναι αλήθεια ότι κατασκευάζονται χίλια διακόσια τριάντα τρία σχολεία στο πενταετές πρόγραμμα. Είναι αλήθεια ότι οκτακόσια τριάντα τρία απ' αυτά είναι νηπιαγωγεία. Είναι αλήθεια ότι δαπανήθηκαν 70.000.000 ευρώ για τους εξοπλισμούς της επαγγελματικής εκπαίδευσης, εννοώ των εργαστηρίων, είναι αλήθεια ότι δαπανήθηκαν 5.000.000 ευρώ για την αγορά μουσικών οργάνων για τα μουσικά σχολεία, τα οποία επί δεκαοκτώ χρόνια δεν έχουν αναλυτικά προγράμματα, δεν έχουν προγράμματα σπουδών, δεν έχουν οργανικές θέσεις, δεν έχουν βιβλία.

Εμείς για όλα αυτά εργαστήκαμε και δεν λέμε ότι επιλύσαμε τα πάντα, αλλά εμφανίζομαστε με το κεφάλι ψηλά για να πούμε ότι είμαστε εδώ, με σκληρή δουλειά μαζί σας, μαζί όλοι με τις προτάσεις σας να αντιμετωπίσουμε τα πράγματα.

Περί επιδομάτων ο λόγος. Κατ' αρχάς βιαστήκατε για μία ακόμη φορά να μας αδικήσετε. Ήταν ή δεν ήταν στο σχέδιο που κατέθεσε το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων οι διατάξεις για την καταβολή των επιδομάτων; Ήταν. Διεγράφησαν από το Γενικό Λογιστήριο. Και είπα χθες στον αξιότιμο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ότι γνωρίζει ο ίδιος, αφού διετέλεσε Υπουργός, την πρακτική του Λογιστήριου. Και επίσης στην επιτροπή με σθένος ο κ. Στυλιανίδης και εγώ, υποστηρίζαμε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν οι διατάξεις αυτές.

Και αυτή ήταν η άποψη και όλων των Βουλευτών όλων των πτερύγων και της Νέας Δημοκρατίας βεβαίως και του γενικού της γραμματέα του κ. Τραγάκη, ο οποίος παρενέβη στο διάλογο και του κυρίου Προέδρου της Βουλής, του κ. Σιούφα και η ανταπόκριση του κ. Αλογοσκούφη.

Αλλά δεν μου λέτε, το ν.3205/2003 τον θυμόσαστε; Μήπως ξέρετε ότι απ' αυτό το νόμο, όπου δεν έκανε αναφορά σ' αυτά τα επιδόματα, χθες το Λογιστήριο ζητούσε, όπως μας λέει η Ο.Λ.Μ.Ε. και η Δ.Ο.Ε., να επιστρέψουν οι εκπαιδευτικοί περίπου 20.000 ευρώ; Δικός μας νόμος ήταν; Έρχεστε δηλαδή και μας λέτε ότι εμείς είμαστε οι ανάλγητοι, αλλά εσείς που από το 2003 θέσατε τις προϋποθέσεις να αφαιρεθούν αυτά τα επιδόματα, είστε οι φιλολαϊκοί. Ε, λοιπόν, πάει πολύ η υποκρισία.

Και βεβαίως δεν καταργούμε αυτά τα οποία, αγαπητή συνάδελφε, προβλέπονται στο ν.2817. Θα ανακοινώσω στη δευτερολογία μου τη διατύπωση, την οποία επεξεργαζόμαστε, για το συγκεκριμένο θέμα.

Τώρα στα υπόλοιπα ζητήματα επί τροχάδην, γιατί ο χρόνος δεν το επιτρέπει. Υπάρχουν δύο χιλιάδες εκατό τμήματα ένταξης. Βεβαίως θέλουμε η εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες, ειδική αγωγή και εκπαίδευση, να πραγματώνεται μαζί με τη γενική εκπαίδευση.

Πώς αποφαίνεστε ότι εμείς αυτό δεν το επιθυμούμε, την ώρα που γίνεται προσπάθεια ανάπτυξης των τμημάτων ένταξης, την ώρα που παράλληλα με άλλες ανάγκες, όπως η κατ' οίκον διδασκαλία, η παράλληλη στήριξη μέσα στο σχολείο ή η αντιμετώπιση άλλων αναγκών, αποτελούν καθημερινή μας πρακτική; Σας είπα και στην επιτροπή τις εγκρίσεις και τις υπουργικές αποφάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των αναγκών. Δεν θα τις επαναλάβω.

Διάλογος και νομοτεχνικές βελτιώσεις. Πότε άλλοτε ενσωματώθηκαν σε νομοσχέδιο τόσες πολλές βελτιώσεις, για τις οποίες σπεύσατε να πείτε ότι ήταν κακής ποιότητας το νομοσχέδιο; Όταν δεν δεχόμαστε βελτιώσεις, αρνούμεθα το διάλογο. Όταν δεχόμαστε τις βελτιώσεις, έχετε κακής ποιότητας νομοθετικό έργο. Μα, δεν είναι δυνατόν να συμβαίνουν και τα δύο. Θέλουμε το διάλογο; Έκανε παρατηρήσεις ο κ. Δρίτσας προηγουμένων και οι άλλοι συνάδελφοι και η κ. Δραγώνα, να μη τους αναφέρω όλους. Εδώ βλέπω υποδείξεις που έχουμε δεχθεί από ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑ.Σ.Ο.Κ. στο άρθρο 1, επίσης από το ΠΑ.Σ.Ο.Κ. έχουμε δεχθεί τρεις παρατηρήσεις, από την Ε.Σ.Α.Μ.Ε.Α., από το ΣΥ.ΠΙΖ.Α. παρακάτω, από την Ε.Σ.Α.Μ.Ε.Α. στο άρθρο 7 και από τους εκπροσώπους του αναπτυρικού κινήματος. Να μη διαβάσω τώρα μία προς μία όλες τις παρατηρήσεις σας, τις οποίες έχουμε δεχθεί και τις είδατε και εσείς.

Όσον αφορά την παρατήρηση του συναδέλφου, εάν δεχόμαστε να εξετάσουμε το ζήτημα της ισότιμης μεταχείρισης των εκπαιδευτικών της γενικής παιδείας με τους εκπαιδευτικούς της ειδικής αγωγής και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ναι, βεβαίως, το εξετάζουμε ευνοϊκά. Δεν είμαστε σε θέση να απαντήσουμε, διότι γνωρίζετε ότι αυτό απαιτεί μία αποτίμηση της απόφασης και από το Γενικό Λογιστήριο.

Είναι μία από τις προτεραιότητες τις οποίες μπορούμε να δούμε σε ένα από τα επόμενα νομοσχέδια τα οποία θα έλθουν.

Σε ό,τι αφορά την τροπολογία για τις καθαρίστριες, οι ίδιες μας έθεσαν το θέμα, για να υπάρχει δυνατότητα επανάληψης του έργου τους, των καθηκόντων τους με νόμιμο τρόπο. Νομίζω ότι καταλαβαίνετε τι εννοώ σε σχέση με τις διατάξεις που αφορούν, που δεσμεύουν τις συμβάσεις και όχι βεβαίως όλα αυτά τα οποία εφευρέθηκαν σήμερα ότι δίνουμε στον ίδιωτικό τομέα, πουλάμε πάλι όλα αυτά. Δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση. Δεν θα ήθελα να κάνω αναφορά, αλλά μην τα λέτε σε ανθρώπους που είναι σήμερα πολιτική ηγεσία στο Υπουργείο είτε είναι παιδιά εκπαιδευτικών είτε κλητήρων είτε καθαριστρών. Μπορεί να έχουν όχι μόνο παραπάνω ενδιαφέρον και αγάπη, αλλά ίσως και ένα παραπάνω δάκρυ γι' αυτούς τους κλητήρες, τους επιστάτες, τους κυλικειάρχες, τις καθαρίστριες.

Εθνική πολιτική και συναίνεση. Βεβαίως. Διότι ποιος αρνείται; Άλλα εθνική πολιτική και συναίνεση δεν γίνεται με φυγή από τη συζήτηση, από τα θεσμικά όργανα που οργανώνεται ο διάλογος για την παιδεία.

Σωστά είπε ο Υπουργός, ότι αντί να συζητάμε για προβλήματα, να συζητάμε για τις προοπτικές, διότι βεβαίως υπάρχει συνέχεια του κράτους την οποία επικαλεστήκατε. Άλλα κάθε φορά που αναλαμβάνει μία πρωτοβουλία η Κυβέρνηση, εκ των προτέρων την έχετε καταδικάσει. Εκ των προτέρων βιάζεστε να αποφασίσετε ότι όλα αυτά γίνονται εναντίον του δημοσίου συμφέροντος, εναντίον των λαϊκών τάξεων, εναντίον της κοινωνίας.

Εγώ, επαναλαμβάνω, μία θέση η οποία με δεσμεύει στη μικρή πολιτική μου διαδρομή, είναι ότι αναγνωρίζω σε όλους το ίδιο ενδιαφέρον, για όλους τους Έλληνες πολίτες, σε οποιοδήποτε κόμμα και να υπάρχουν. Δεν θεωρώ ότι υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι υπηρετούν συμφέροντα του κεφαλαίου και κάποιοι άλλοι οι οποίοι έχουν το αποκλειστικό προνόμιο και μονοπώλιο της προστασίας των λαϊκών συμφερόντων. Δεν νοείται αυτό. Πολύ δε περισσότερο, όταν τις τελευταίες δεκαετίες έχει αποδειχθεί ότι οι αποφάσεις τις οποίες πάρινουμε, νομοθετούμε, γίνονται στο πλαίσιο της συμμετοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γίνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας μας στις βασικές λειτουργίες του πολιτεύματος, του οικονομικού μας συστήματος και των υποχρεώσεων της χώρας στη Διεθνή Κοινότητα. Πώς λοιπόν είναι εύκολο να λέγονται αυτά!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, σε σχέση με τις καθαρίστριες δέχεστε μία διακοπή; Εάν μου το επιτρέπει και η κυρία Πρόεδρος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Παρακαλώ, κύριε Βενιζέλο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Αν κατάλαβα καλά, λέτε, επειδή έχουμε πρόβλημα στην ανανέωση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου με βάση τη νομοθεσία που ισχύει, να καταστραπηγήσουμε τους περιορισμούς αυτούς και να καταστήσουμε τις καθαρίστριες έξαντα εργαζόμενες των εργολάβων.

Η απλούστερη λύση είναι να συνεννοηθείτε με το Υπουργείο Εσωτερικών και με το Υπουργείο Οικονομικών και να φέρετε μία ρύθμιση η οποία θα λύνει το πρόβλημα των συμβάσεων ορισμένου ή αορίστου χρόνου των καθαρίστριών αυτών με το κάθε σχολείο, τελικά με το ελληνικό δημόσιο. Δηλαδή, το να λέμε ότι η λύση είναι να βάλουμε το παρένθετο πρόσωπο του εργολάβου ή του δήθεν εργολάβου, ο οποίος θα κάνει αυτήν τη διαμεσολάβηση μεταξύ του πραγματικού εργοδότη, που είναι το σχολείο, που είναι το δημόσιο και του εργαζόμενου, είναι σαν να λέμε εδώ ότι καταστραπηγούμε και την οδηγία για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου και τη νομοθεσία που διέπει τα ζητήματα αυτά. Καθαρές λύσεις, καθαροί λογαριασμοί. Τι ανάγκες έχουν τα σχολεία τέτοιες συμβάσεις να συνάπτονται, να ανανεώνονται και όπου πρέπει η σύμβαση ορισμένου χρόνου, με βάση και τη σχετική κοινοτική οδηγία για τους συμβασιούχους να μετατρέπεται σε σύμβαση αορίστου χρόνου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ευχαριστώ για την παρέμβασή σας. Υπάρχει αυτός ο προβληματισμός. Επί του παρόντος θεωρούμε, ότι με την τροπολογία αυτή, η οποία έχει συμφωνηθεί και με τους εκπροσώπους των κυριών καθαρίστριών, αντιμετωπίζεται επαρκώς το ζήτημα για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς και εδώ είμαστε και με τη δική σας πολυσήμαντη συμβολή, λόγω της επιστημονικής σας αξιούσινης περί τα νομικά και τα συνταγματικά να βρούμε την καλύτερη δυνατή, εν συνεχείᾳ, αντιμετώπιση.

Τέλος θέλω να σημειώσω ότι δεν θα δεχτούμε την τροπολογία που κατέθεσαν και το Κομμουνιστικό Κόμμα και η ο.κ. Δρίτσας, διότι θεωρούμε ότι η διάταξη που έχει συμπεριληφθεί στον προηγούμενο νόμο είναι επαρκής για την αντιμετώπιση των αναγκών των οικογενειών, όπου ένα μέλος είναι μέλος Δ.Ε.Π., μέλος πανεπιστημιακής κοινότητος και τούτο διότι κατά συρροή εξαιρέσεις δημιουργούν μία άνιση μεταχείριση σε εκείνους οι οποίοι ήδη είναι εκπαιδευτικοί σε μία συγκεκριμένη περιοχή και συνήθως η επιθυμία τους να υπηρετήσουν στο κέντρο του νομού ακυρώνεται από διάφορες διατάξεις και πρόνοιες που μεταχειρίζονται άλλους μ' έναν διαφορετικό τρόπο. Επιτέλους, δεν μπορεί κάποιος κύριος πανεπιστημιακός να επιμένει να νομοθετήσουμε τη «φωτογραφία» της συζύγου του. Αυτό είναι μία αξιώση που μάλλον δεν συνάδει με τον τρόπο λει-

τουργίας και της πανεπιστημιακής κοινότητας και της Βουλής των Ελλήνων.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Μη μας χρεώνετε τέτοια λόγια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Καθηρητής Δρίτης): Εν τέλει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι η Κυβέρνηση έκανε ένα αποφασιστικό βήμα για τη διαμόρφωση ενός ανεκτικού και ανοιχτού θεσμικού πλαισίου με εντονότατο διάλογο με την κοινωνία και με την καθοριστική συμμετοχή του συνόλου των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, διότι πράγματι κάνουμε ένα αποφασιστικό βήμα προς τα εμπρός. Αυτό το αποδεικνύει η συγκατάθεση της κοινωνίας την οποία μπορούμε να αποδείξουμε και λεπτομερώς. Αντί να ισχυρίζεται ο κ. Δρίτσας ότι θα ήταν γενναία πράξη να αποσύρουμε το νομοσχέδιο, θεωρώ ότι είναι γενναία πράξη να οικοδομήσουμε πάνω στο νομοσχέδιο. Η δημοκρατία δεν είναι παράλυτη. Δεν μπορεί χάρη του διαιλόγου να εκφυλίζονται οι θεσμοί και να ακυρώνονται οι αποφάσεις. Εδώ είμαστε, πάρτε κι εσείς πρωτοβουλίες νομοθετικού χαρακτήρα κι εμείς θα πάρουμε όλες όπου χρειάζεται, όπως αυτή για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και για συναρμόδια Υπουργεία ή καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία σε άλλους τομείς, όπως αυτή για την έγκαιρη ή πρώιμη παρέμβαση, διότι δεν μπορεί το Υπουργείο Παιδείας καταχώρινο τις αρμοδιότητες άλλων να τους δεσμεύει με δικές του διατάξεις.

Θεωρώ ότι το νομοσχέδιο αξίζει της αποδοχής του συνόλου των πτερύγων της Βουλής και πιστεύω ότι στην κατ' άρθρο ψήφιση θα εκφραστεί η δική μου προσδοκία και επιθυμία και του συνόλου της κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Η άλλη τροπολογία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Έλσα Παπαδημητρίου): Η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Ενίσχυση της διαφάνειας του κρατικού προϋπολογισμού, έλεγχος των δημοσίων δαπανών, μέτρα φορολογικής δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις».

Το λόγο έχει η κ. Αράπογλου.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υφυπουργές, θα αναφερθώ στο νομοσχέδιο, όμως πριν αρχίσω θα ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο κ. Αμυρίδη ο οποίος κατηγόρησε το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό ότι χειροκρότησε τις αλλαγές σχετικά με τα επιδόματα. Θα ήθελα να απαντήσω ότι όταν κάποιος είναι ικανοποιημένος από μία αλλαγή που γίνεται σε μία άποψη, όταν γίνονται κάποια θετικά βήματα, κάποιες θετικές τροποποιήσεις όχι μόνο από την πλευρά της Κυβέρνησης αλλά γενικότερα απ' όλα τα κόμματα, όταν υπάρχουν προτάσεις, όταν υπάρχει κάτι ικανοποιητικό, θα πρέπει να το χειροκροτεί, θα πρέπει να λέει ότι είναι θετικό.

Επίσης θα ήθελα να γίνει μία διόρθωση για τα άτομα με αυτισμό, συγκεκριμένα με το σύνδρομο Asperger, το οποίο είναι μερικό και δύχι με β.

Όπως ξέρετε κάθε αναπτηρία έχει διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Άρα, εμείς θα θέλαμε να ξέρουμε πως θα αντιμετωπίσετε έχωριστά την κάθε διαφορετική αναπτηρία, διότι από το παρόν νομοσχέδιο δεν είναι αυτό σαφές. Χρειάζεται ειδική εκπαιδευτική προσέγγιση η ομάδα των κωφών μαθητών, των τυφλών μαθητών κ.λπ.. δηλαδή, κάθε κατηγορία αναπτηρίας. Μέσα στο νομοσχέδιο όπως είπα δεν είναι αυτό ξεκάθαρο.

Ως προς το άρθρο 2 το δεχόμαστε όπως ισχύει. Θα ήθελα όμως να γίνει κάποια διευκρίνιση σχετικά με την «πρώιμη παρέμβαση». Η πρώιμη παρέμβαση θα πρέπει να γίνει ώστε να αποδεχθούν οι γονείς την κώφωση του παιδιού και να μπορέσουν να αναπτύξουν μαζί του ένα καλό επίπεδο επικοινωνίας. Μία σχέση γονιού και παιδιού που δεν θα επηρεάζεται από την διαφορετικότητά του. Να μην επηρεάζεται αρνητικά σε επίπεδο ψυχοκινητικό, γνωστικό, σε επίπεδο ανάπτυξης προσωπικότητας, επικοινωνίας και γλώσσας.

Επίσης, θα πρέπει να ιδρυθεί ένα τμήμα εκπαίδευσης για το ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό. Χρειάζεται να ενταχθεί στο άρθρο 2.

Επίσης, στο άρθρο 2 δεν βλέπω να προβλέπεται η αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών στους Αμπελοκήπους. Το ίδρυμα Κωφών έχει ένα παράρτημα στον Νομό Αχαΐας. Και δεν λέγεται ρητά αν και εκεί προβλέπεται αναβάθμιση. Πρέπει να αλλάξει ο οργανισμός του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών, σύμφωνα με την επανυποβολή του ολοκληρωμένου σχεδίου του οργανισμού διοίκησης και λειτουργίας του Ε.Ι.Κ., σύμφωνα με αριθμό πρωτοκόλλου 877, σύλλογο 29, της από 14/4/2006 υποβολής πρότασης. Δηλαδή, να γίνει αναδιάρθρωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών. Έτσι θα μπορούσε να επιτευχθεί μία πιο σωστή και εξειδικευμένη εκπαίδευση και γι' αυτό το λόγο καταθέτω στα πρακτικά και το αντίστοιχο έγγραφο από το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Δήμητρα Αράπογλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης επαναφέρω το ζήτημα για την ίδρυση ειδικού σχολείου στην περιοχή της Νίκαιας, που αυτή την στιγμή δεν υπάρχει. Καταθέτω αντίστοιχο έγγραφο και γι' αυτό το θέμα.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Δήμητρα Αράπογλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σχετικά με το άρθρο 3 θέλω να σας εξηγήσω για ποιο λόγο δεν συμφωνώ. Να σημειωθεί ότι από την αρχή του νομοσχεδίου γίνεται διαχωρισμός των παιδιών σε αυτά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και σε αυτά με αναπτηρίες, χωρίς όμως να επεξηγούνται οι όροι αυτοί επαρκώς και έτσι κανείς δεν γνωρίζει ακριβώς ποια παιδιά είναι αυτά που έχουν τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ποια με αναπτηρίες.

Η προτεινόμενη επαναδιατύπωση επίσης για το άρθρο 3 είναι η εξής: Εκεί που αναφέρει «δεν εμπίπτουν στην κατηγορία μαθητών με αναπτηρίες», να προστεθεί ότι «εξαιρούνται οι κωφοί μαθητές οι οποίοι μέσα στο πνεύμα του παρόντος νόμου αντιμετωπίζονται επιπλέον της αναπτηρίας τους ως μέλη διαφοροποιημένης γλωσσικής μειονότητας της ελληνικής νοηματικής γλώσσας». Αυτό δεν βλέπω να έχει προστεθεί. Χρειάζεται μία επαναδιατύπωση.

Παραμένοντας στο άρθρο 3, παράγραφος 3, θα ήθελα να προστεθεί στο σημείο «αν είναι τυφλοί, ή κωφοί, αυτιστικοί» κ.λπ., «πρέπει να έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου», όταν μιλάμε για τα παιδιά αυτά με ειδικές ικανότητες. Η διευκόλυνση αυτή είναι ασαφής και χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης και απαιτείται από ένα εκπαιδευτικό σύστημα που έχει στόχο την ανάπτυξη των νοητικών ικανοτήτων και ταλέντων όλων των μαθητών με αναπτηρία. Υπάρχουν κωφά παιδιά με ιδιαίτερες ικανότητες, με υψηλό δείκτη νοημοσύνης. Τι συμβαίνει σ' αυτήν την περίπτωση; Όπως είπα προηγουμένως στην πρωτολογία μου, να υπάρχουν τμήματα που να αποτελούνται από παιδιά που έχουν μεγαλύτερες αντιληπτικές ικανότητες, που αναπτύσσονται πιο γρήγορα και κάποια άλλα δυσκολεύονται. Δεν μπορούμε να τα βάλουμε όλα στο ίδιο τμήμα. Δημιουργεί ένα μπέρδεμα. Γ' αυτό και η αντίστοιχη παράγραφος χρειάζεται κάποια διόρθωση.

Θέλω να εξηγήσω για ποιο λόγο διαφωνώ με το άρθρο 6. Η προτεινόμενη επαναδιατύπωση θα ήταν η εξής: «Ο ειδικός εκπαιδευτικός στην παράλληλη στήριξη να διαθέτει και προσόντα διερμηνείας της ελληνικής νοηματικής γλώσσας και ελληνικών, προκειμένου να εξυπηρετήσει μέσα στα πλαίσια του παρόντος νόμου τους κωφούς μαθητές».

Παραμένοντας στο άρθρο 6, στην παράγραφο 4 γ', στη διδασκαλία στο σπίτι μπορεί να χρησιμοποιείται και για τους κωφούς το σύστημα διδασκαλίας-εκπαίδευσης με διερμηνέα ελληνικής νοηματικής γλώσσας και εφόσον αφορά σε μαθητές σε μακρινές περιοχές και με οικονομικές δυσκολίες των γονέων να ανταπεξέλθουν. Όταν οι κωφοί μαθητές φοιτούν σε σχολική τάξη γενικού σχολείου, όπως συμβαίνει ήδη με πολλούς κωφούς μαθητές, πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για παροχή εκπαιδευτικού διερμηνέα, ώστε να εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευτική διαδικασία. Η στήριξη της εκπαί-

δευτηρίας μέσω του εκπαιδευτικού διερμηνέα θα πραγματοποιείται μέσω του αντίστοιχου ΚΕ.Δ.Δ.Υ. της περιοχής που ανήκει η σχολική μονάδα.

Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί εδώ κάτι πολύ σημαντικό. Ένα παιδί με κοχλιακό εμφύτευμα αντιμετωπίζει δυσκολίες στην πρόσβαση και χρειάζεται επικοινωνία μέσω της νοηματικής γλώσσας για να έχει πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία. Κάθε σχολείο που έχει κωφό μαθητή θα πρέπει να έχει πρόβλεψη για θέση εκπαιδευτικού διερμηνέα. Δεν γίνεται ένα παιδί κωφό να μπορέσει να παρακολουθήσει τη διδασκαλία μέσω της χειλανάγνωσης. Οπουδήποτε μιλάμε για εκπαιδευτική κωφού παιδιού θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη και εκπαιδευτικού διερμηνέα.

Η διαφωνία μου στο άρθρο 7 είναι η εξής: Σχετικά με την πιστοποίηση της επαρκούς γνώσης της ελληνικής νοηματικής γλώσσας, η πρότασή μου είναι οι εξετάσεις που θα γίνονται και θα είναι στα πρότυπα του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, να διενεργούνται από επιτροπή η οποία θα αποτελείται από εξειδικευμένη στελέχη, ανθρώπους που ξέρουν άριστα τη νοηματική γλώσσα, δηλαδή γλωσσολόγους με εξειδίκευση στην ελληνική νοηματική γλώσσα, εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος και εκπρόσωπο του Συλλόγου Δασκάλων της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ**)

Θα ήθελα να υπάρχει πρόβλεψη για θέση διερμηνέα ελληνικής νοηματικής γλώσσας σε κάθε ΚΕ.Δ.Δ.Υ., ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν τα μέλη της επιτροπής με το υπό αξιολόγηση άτομο. Επίσης, σε περίπτωση που κωφοί γονείς έχουν ένα παιδί που αξιολογείται, θα έπρεπε να έχουν διερμηνέα, ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν με τα μέλη της επιτροπής, γιατί όπως είναι διατυπωμένος ο νόμος δεν είναι σαφές πώς θα γίνεται η επικοινωνία.

Για το εκπαιδευτικό προσωπικό θα πρέπει η επάρκεια να είναι απαραίτητο προσόν, για να μπορεί να επικοινωνεί άριστα με το παιδί. Δεν θα πρέπει να υπάρχει απλά μία επάρκεια νοηματικής γλώσσας, κάποιες δυνατότητες απλής επικοινωνίας. Επιπλέον, είναι διαφορετική η επάρκεια για το διερμηνέα και διαφορετική η επάρκεια της γνώσης της ελληνικής νοηματικής γλώσσας.

Με τα υπόλοιπα άρθρα συμφωνώ, μόνο για το άρθρο 14 θα ήθελα να πω ότι στη διατύπωση δεν περιέχεται η επιστημονική υποστήριξη του έργου των Σχολικών Συμβούλων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Θα πρέπει να προστεθεί η επιστημονική υποστήριξη με έναν εκπρόσωπο, διδάκτορα γλωσσολογίας, που να είναι καθηγητής σε σχολείο κωφών και διδάκτωρ γλωσσολογίας, ειδικός στην ελληνική νοηματική γλώσσα στα ΚΕ.Δ.Δ.Υ., πρώην Κ.Δ.Α.Υ. και επίσης έναν εκπρόσωπο του Σωματείου Διερμηνέων της ελληνικής νοηματικής γλώσσας.

Θα πρέπει να λέγεται ρητά σε κάθε άρθρο ποιοι ακριβώς θα αποτελούν την επιτροπή αξιολόγησης.

Στα άρθρα 16, 19 και 25, που έχουν σχέση με την τριτοβάθμια εκπαίδευση – και βέβαια ακούσαμε τον κύριο Υπουργό να λέσse ότι αυτό θα ρυθμιστεί σε επόμενο νομοσχέδιο – ζητάμε τη δημιουργία θέσης εκπαιδευτικών-διερμηνέων και στα Ανώτατα Ιδρύματα, στα πανεπιστήμια και στα Τεχνολογικά Ιδρύματα της χώρας, ώστε να μιλάμε πια για ιστότιμη πρόσβαση των κωφών φοιτητών στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Και επίσης, ζητάμε την πρόσληψη εκπαιδευτικών Α.Μ.Ε.Α. ανά κλάδο και ειδικότητα και όχι ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιους.

Επίσης, όπως ξέρετε είναι πολύ σημαντική η αναβάθμιση του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών και των παραρτημάτων του, όπως στην περίπτωση του Νομού Αχαΐας, για να μπορέσουμε να μιλήσουμε για πραγματική ανάπτυξη.

Δεν γνωρίζω, κύριε Υφυπουργέ, αν έχετε ιδίαν αντίληψη όσον αφορά τα προβλήματα των οδηγών στα σχολεία σχετικά με τις μεταφορές και τις μεγάλες ελλείψεις που υπάρχουν, ιδίως σε περιπτώσεις απομακρυσμένων περιοχών. Υπάρχουν καθυστέρησης δηλαδή στη χρηματοδότηση. Είναι πολύ σημαντικό αυτό το ζήτημα. Ειδικά στα σχολεία του Έβρου Ορεστιάδας, δεν υπάρχουν τρόποι μεταφοράς των μαθητών και είναι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα. Έτσι με πληροφόρησαν μόλις χθες ο Σύλ-

λογος Εργαζομένων και Φίλων Α.Μ.Ε.Α. Έβρου. Μου είπαν ότι είναι πολύ δύσκολη η μεταφορά. Δεν καλύπτουν τα έξοδα βενζίνης και όλα τα έξοδα που αφορούν τη μεταφορά.

Γι' αυτό το λόγο, επειδή αυτό το νομοσχέδιο για την ειδική αγωγή είναι πάρα πολύ σημαντικό και αν θέλουμε πραγματικά να κάνουμε σωστή δουλειά και όχι προχειρότητες, για να καλύψουμε κενά, προτείνω να γίνει αναβολή της ψήφισης του νομοσχεδίου, μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις και αναδιατυπώσεις, να καλυφθούν οι ελλείψεις και μετά να γίνει κανονικά η ψήφιση του νόμου, να εγκριθεί και να προχωρήσει.

Αυτός θα ήταν κανονικά ο τρόπος λειτουργίας και θα φροντίζαμε έτσι και τη σωστή λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος στην εδική εκπαίδευση. Γι' αυτό θα ήθελα να δεχθείτε την πρότασή μου για αναβολή της ψήφισης του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ που με ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ την κ. Αράπογλου.

Η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. κ. Νικολαΐδου, Αντιπρόεδρος της Βουλής, έχει το λόγο.

Ορίστε, κυρία Νικολαΐδου.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα κατ' αρχάς να υπενθυμίσω ότι εμείς σαν κόμμα από την έναρξη της συζήτησης αυτού του νομοσχεδίου ζητήσαμε την απόσυρση του. Το έχουμε καταψηφίσει μέχρι τώρα, επί της αρχής. Θα καταψηφίσουμε και τα άρθρα, εκτός ορισμένων, στα οποία θα αναφερθώ.

Βέβαια, μέσα σε έξι πολύωρες συνεδριάσεις ακούσαμε, προσπαθήσαμε κι εμείς να συμπληρώσουμε, μας παρουσιάστηκε μία εικονική πραγματικότητα και για τη γενική εκπαίδευση, αλλά και για την ειδική – στην κυριολεξία εικονική. Παρακολουθήσαμε για άλλη μία φορά τη διένεξη μεταξύ των δύο κομμάτων, τι παραλάβαμε, ποιος φταίει, τι δεν φταίει.

Η πραγματικότητα όμως είναι ότι για την «ταμπακέρα» δεν έχει μιλήσει κανένας. Την Τετάρτη ξεκίναει η νέα σχολική περίοδος. Τι προβλήματα – και όχι μόνο το νομοσχέδιο – διαίτερα για την ειδική αγωγή έχουν λυθεί; Υπάρχει καμιμά πολιτική πρόληψης μέσα από όλα αυτά τα άρθρα;

Υπάρχει καμιμά ενίσχυση της χρηματοδότησης στον κρατικό προϋπολογισμό; Κάθε χρόνο τα κονδύλια και τα ποσοστά που μας παρουσιάζονται στον κρατικό προϋπολογισμό είναι μειωμένα, γύρω στο 7,5 ήταν πέρισσα και 3,5 περίπου από Α.Ε.Π..

Ο μοναδικός στόχος κατά την άποψή μας είναι μία προσπάθεια να αποποιηθεί η Κυβέρνηση της ευθύνης να στηρίξει γενικότερα το θέμα της εκπαίδευσης και ειδικότερα με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο της ειδικής αγωγής.

Αυτή είναι, βέβαια, η σημερινή πραγματικότητα για όσα ειδικά σχολεία υπάρχουν ακόμη. Γιατί οι δύο άξονες του νομοσχεδίου είναι οι εξής: Από τη μία, είναι τι υπηρεσίες θα προσφερθούν σε σχέση με εκπαίδευση, πρόνοια και υγεία στα άτομα που έχουν αυτήν την ανάγκη και από την άλλη, είναι το θέμα των εργαζομένων, που δεν υπάρχει μόνο το επίδομα, κύριε Υφυπουργέ, το οποίο υπήρχε στο προσχέδιο και δεν το αφαιρέσατε τυχαία από το σχέδιο. Το είχατε στον προγραμματισμό, το πήρατε πίσω, ακριβώς επειδή υπήρχε ο αγώνας των εργαζομένων και η πίεση απ' όλη την Αντιπολίτευση. Είναι τυχαίο που από την πρώτη στιγμή οι ανάπτυροι, οι οικογένειες, οι εργαζόμενοι, εκπαιδευτικοί και βοηθητικό προσωπικό, έχουν παραστάσεις διαμαρτυρίας και συγκεντρώσεις έξω από τη Βουλή, πέρα από το πώς τους υποδεχθήκατε την πρώτη ημέρα;

Υπάρχει, λοιπόν, σοβαρό πρόβλημα. Και η πραγματικότητα είναι ότι όσα σχολεία υπάρχουν θα είναι σε χειρότερη κατάσταση. Γιατί η κατεύθυνση του νομοσχεδίου είναι να σπρώξει τη μεγαλύτερη μάζα των παιδιών στα γενικά σχολεία, δημιουργώντας χειρότερη κατάσταση απ' ότι είναι σήμερα. Αυτό, λοιπόν, που υπήρχε μέχρι το Μάιο, αυτή η κατάσταση, το να περιμένουν το προσωπικό να προσληφθεί όχι μόνο τον Ιανουάριο και το Μάρτιο, αλλά σχεδόν μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς, όλη αυτή η υποβάθμιση και υποχρηματοδότηση θα χειροτερεύσει την κατάσταση. Και δεν νομίζω να σας ικανοποιεί το ότι χειροτερεύει η κατάσταση.

Λέτε, επίσης, ότι θα στείλετε ειδικούς στα γενικά σχολειά. Μα, εδώ δεν έχετε ειδικούς για να τους στείλετε στα ειδικά σχολειά, πού θα βρείτε αυτόν τον τεράστιο αριθμό για να καλύψετε τις ειδικές τάξεις στα γενικά σχολειά; Τι θα γίνει μ' αυτά τα παιδιά;

Την πρώτη φορά που τοποθετήθηκα, αναφέρθηκα με κάποιες λεπτομέρειες στο πρόγραμμα εκπαίδευσης τυφλών. Το λέω, γιατί κάπου αφήνετε να εννοηθεί ότι δεν σας κάνουν και όλοι προτάσεις. Ποια είναι η κατεύθυνση; Να κλείσουν τα ειδικά σχολεία, δημοτικά στην πράξη, που υπάρχουν για τους τυφλούς. Βέβαια, αυτό έχει σχέση και με τη δημιουργία, με το άρθρο 7, του φορέα με τον τίτλο «ΕΝΟΡΑΣΙΣ». Γιατί δεν στηρίζετε το Κ.Ε.Α.Τ. και το Ίδρυμα Κωφών, αλλά δημιουργείτε το φορέα με τον τίτλο «ΕΝΟΡΑΣΙΣ»; Σας το έχουμε πει από την πρώτη μέρα. Δεν το κάνετε, γιατί η «ΕΝΟΡΑΣΙΣ» θα έχει υψηλή εποπτεία και δεν θα είναι μόνο αυτή. Ουσιαστικά προγραμματίζετε το ροκάνισμα των κονδύλιών του Δ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Τι εποπτεία θα κάνετε στα σχολεία των τυφλών; Το παιχνίδι, το διάλειμμα, η εκδρομή, όλα αυτά είναι παιδαγωγικά μέσα απαραίτητα για την ψυχοσωματική ανάπτυξη του παιδιού. Πώς θα παίζει ομαδικό παιχνίδι ένα παιδί που είναι τυφλό ή ένα άλλο που δεν ακούει;

Μιλήσατε για προσβασιμότητα τόσο στις υποδομές όσο και ηλεκτρονική. Και οι ανάπτυροι που μας ακούν, αλλά και οι εργαζόμενοι οπωσδήποτε δεν θα το ακούν αυτό με μια σοβαρή διάθεση. Γιατί στο Κ.Ε.Α.Τ., πριν από τρία χρόνια, είχατε υποσχεθεί είκοσι υπολογιστές. Δεν υλοποιήθηκε, βέβαια, αυτή η υπόσχεση. Πριν ξεκινήσει όμως η συζήτηση στη Βουλή, ειδοποιήθηκαν να ξεκινήσουν τη διαδικασία.

Πολλοί αναφωτούνται: Οι υπολογιστές είναι που λείπουν αυτήν τη στιγμή από τα άτομα με ειδικές ανάγκες; Εμείς δεν λέμε ότι λείπουν μόνο οι υπολογιστές, αλλά οι υποσχέσεις κάποτε πρέπει να γίνονται πράξη και η ευαισθησία να είναι μεγαλύτερη.

Ξέρετε τις προτάσεις και τις θέσεις μας. Εγώ δεν θέλω να επαναλάβω κάτι που έχουμε πει, αλλά εάν δεν υπάρξει πολιτική πρόληψη, εάν δεν προχωρήσετε στην τρίχρονη υποχρεωτική προσχολική αγωγή -γιατί δεν αρκεί ο ένας χρόνος που λέτε- και χωρίς τις προϋποθέσεις που χρειάζονται, έχουμε πει ότι με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγηθούν στα ιδιωτικά όσοι μπορούν και οι άλλοι στην κυριολεξία στον Καιάδα. Είτε θα κλειστούν στο σπίτι είτε δεν θα κάνουν τίποτα.

Περαιτέρω, εάν δεν υπάρξει και το δωδεκάχρονο υποχρεωτικό σχολείο, εάν δεν δημιουργηθούν καινούργιες αίθουσες -μη συρρικνώνετε τα σχολεία που υπάρχουν, αλλά στηρίζετε τα- εάν δεν γίνουν μαζικές και κανονικές προσλήψεις προσωπικού, δεν θα γίνεται τίποτα. Και μη μας λέτε για την τροπολογία σε σχέση με τις καθαρίστριες ότι οι ίδιες πρότειναν τι; Πρότειναν το να μείνουν πολιτικά όμηροι στον κάθε εργολάβο;

Αν είναι δυνατόν, το 2008 να συζητάμε ότι δεν μπορούμε να βρούμε μία λύση. Νομοθετική ρύθμιση; Το ξέρετε δεν είμαι νομικός, αλλά μια σειρά θέματα που δεν έχουν κάθε φορά σχέση με τα νομοσχέδια που συζητάμε, χρόνιανται και περνάνε. Και σε σχέση με την τροπολογία που καταθέσαμε, δεν ξέρω τι εννοήσατε όταν είπατε ότι λύνει το πρόβλημα συζύγου πανεπιστημιακού. Αυτό εμάς δεν μας αφορά, παρ' ότι υπάρχουν αρκετοί πανεπιστημιακοί στην Κοινοβουλευτική μας Ομάδα. Είναι γνωστό ότι είναι πρόταση της Σ.Δ.Ε.Θ., δηλαδή του Συλλόγου Διδασκόντων της Θεσσαλονίκης. Πρόταση λογική, νομίζω ότι τη στηρίζουν και τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης, εκτός του Συνασπισμού κι εμάς που την καταθέσαμε, δεν καταλαβαίνω γιατί δεν την κάνατε δεκτή.

Νομίζω ότι με το νομοσχέδιο αυτό, τόσο οι εργαζόμενοι, όσο και οι ίδιοι οι ανάπτυροι θα πρέπει να ξέρουν κι έχουν αυτήν την εμπειρία μέχρι σήμερα, ότι εάν οι ίδιοι δεν κινητοποιηθούν, εάν οι ίδιοι δεν αγωνιστούν, πολλά απ' αυτά που υπάρχουν σήμερα, με διάφορους τέτοιους νόμους που θα έρχονται κατά καιρούς, θα παρθούν πίσω, γιατί αυτή είναι η πολιτική που πρεσβεύετε. Στηρίζεται κι από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τις αποφάσεις και τις οδηγίες και σε μερικά επειδή νιώθετε ότι έχουμε και μία καθυστέρηση -αλλού προχωρούν λίγο πιο γρήγορα- σπεύδετε

να εφαρμοστούν και στη χώρα μας.

Εμείς θα στηρίξουμε, παρ' ότι έχουμε αρκετές αντιρρήσεις -και βλέπουμε ότι κι απ' αυτά τα άρθρα που λέμε ότι θα ψηφίσουμε ορισμένα είναι αρκετά πρόχειρα- το άρθρο 21, το άρθρο 26, τα άρθρα που αφορούν πλέον το γνωστό θέμα που ήταν και πολύ σοβαρό, τα επιδόματα, παρ' ότι δεν είναι το μοναδικό που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι. Το πιο σοβαρό είναι το ποια θα είναι η κατάληξη και αυτών των επιδόματων, εάν δεν συμπεριληφθούν στο μισθό. Τα άρθρα 27 και το 35, με τις προτάσεις και τις αντιρρήσεις που είχαμε μέχρι σήμερα, θα τα στηρίξουμε, όπως επίσης θα ψηφίσουμε και τα άρθρα, από το 28 μέχρι το 32, που αφορούν συγκεκριμένες σχολικές μονάδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ.

Το λόγο έχει ο Πρόεδρος κ. Κακλαμάνης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσε έπειτα από μία πενταετία σχεδόν το Υπουργείο Παιδείας, μ' έναν ουσιαστικό διάλογο και συνεργασία μ' όλους τους παράγοντες εκείνους τους επιστημονικούς και επαγγελματικούς, που έχουν βαθύτερη απ' όλους μας σ' αυτήν την Αίθουσα, οπωσδήποτε, γνώση των ζητημάτων της ειδικής εκπαίδευσης, να καθιερώσουμε οριστικά τον όρο αυτό ειδική εκπαίδευση, που αναφέρεται στο ρόλο του σχολείου, στη μόρφωση και στην παιδαγωγική αγωγή του σχολείου και όχι σε προνοιακές υπηρεσίες.

Στην εισιτηρική έκθεση του νομοσχεδίου ξεκινάει κανείς με ιδέες αποδεκτές. Είναι οι ιδέες που έχουν ενσωματωθεί στο πρωτόκολλο της Salamanca. Είναι η Ουνέσκο που θέτει ένα πλαίσιο για την ειδική εκπαίδευση που πάρα πολλές χώρες το έχουν υιοθετήσει και έχουν αποδώσει ήδη καρπούς τα εκπαιδευτικά τους συστήματα σ' έναν τομέα, όπου θα το επαναλάβω, δεν είναι μερικές χιλιάδες τα άτομα που για διαφόρους λόγους μειονεκτούν, σε σχέση με τη συντριπτική πλειονότητα των άλλων, σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στο μορφωτικό αγαθό.

Τα άτομα με αναπτυρία, στις σύγχρονες στατιστικές σε χώρες όπως η Αγγλία και η Γερμανία, ανάγονται σε ποσοστά τα οποία θα πρέπει να μας προβληματίσουν πάρα πολύ σε ό,τι αφορά το καθήκον μιας σύγχρονης πολιτείας και μιας σύγχρονης κοινωνίας. Μπορούμε να μιλάμε για 12% ή για 15% του πληθυσμού. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Από εκεί και πέρα, εάν με αντιλήψεις ξεπερασμένες ψάχνουμε να πούμε όπως έλεγαν παλαιότερα -το έλεγε και η Εκκλησία μας σε όλες τις πολιτικές, γιατί τώρα κι αυτή είναι προσαρμοσμένη σε πάρα πολλά ζητήματα με σύγχρονες απόψεις όπως το ζήτημα της δωρεάς οργάνων σώματος που εθεωρείτο μέγα αμάρτυρα να το σκεφθεί κανείς καν, πριν από δέκα ή είκοσι χρόνια- ότι ένα μεγάλο ποσοστό αυτών των ατόμων θα έπρεπε να ριφθεί στον Καιάδα διότι ήταν προϊόντα, καρποί αμαρτίας είτε αυτών που τα γέννησαν είτε κάποιων από τους προγόνους τους, εάν σήμερα, όπως βλέπω στις επί μέρους διατάξεις του νομοσχεδίου -βέβαια δεν είναι αυτές οι απόψεις, αλίμονο- νομίζουμε ότι θα μας πει ο γιατρός, ο νευρολόγος, ο ορθοπεδικός, ο οφθαλμίατρος και οποιοσδήποτε άλλος ή ο ψυχίατρος, ακόμη χειρότερα, ή δεν ξέρω ποιος άλλος, ποιο από τα άτομα αυτά μπορεί να προσεγγίσει το μορφωτικό αγαθό, κάνουμε τραγικό λάθος.

Με την ίδια λογική, καθώς έχουμε μια επανάσταση, όπως ξέρετε, στην ιατρική, στην επιστήμη γενικότερα, μπορεί να υπάρχουν κάποιες θεωρίες ότι από το γενετικό κώδικα μπορούμε να βρούμε εάν κάποιος που παρουσιάζει εξωτερικά κακμία μορφή αναπτυρίας, είναι ανεπίδεκτος μαθήσεως μέσα σ' ένα κανονικό σχολείο.

Κύριε Υπουργέ, εγώ αντιλαμβάνομαι -και είναι θεμιτό και παραγωγικό εάν θέλετε- ο κάθε Υπουργός, η κάθε κυβέρνηση να δίνει έμφαση σ' αυτό που θεωρεί θετικό στο έργο της. Οι υπερβολές, όμως, βλάπτουν και γίνονται μπούμερανγκ. Εγώ άκουσα τον κύριο Υπουργό. Δεν είναι αυτήν τη στιγμή εδώ να ακούσει και εκείνος εμένα, αλλά νομίζω ότι κάλλιστα εσείς και γνώση έχετε και αντίληψη για να καταλάβετε τι λέω και τι εννοώ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρό-

εδρος της Βουλής κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ)

Δεν αρχίζουν τα πάντα από εσάς. Φοβούμαι, όμως, όπως προκύπτει από το όλο σύστημα αυτού του νομοσχεδίου, ότι διολισθαίνετε στη λογική ενός άλλου νομοσχεδίου μιας άλλης κυβέρνησης, του κόμματός σας επίσης. Στη λογική του v.1143/1980, που είχε το χαρακτηριστικό τίτλο «Περί των αποκλινόντων εκ του κανονικού απόμνων». Υπήρχε μια δικαιολογία ότι αυτές ήταν οι αντιλήψεις ως τότε.

Εγώ θυμάμαι εδώ το 1975, το μακαρίτη Υφυπουργό Παιδείας Καραπιτέρη –και τον επαινέσαμε μάλιστα- που μαζί με το μακαρίτη Ανδρέα Κοκκέβη προσέβλεπαν στη δημοσιουργία ιδιωτικών φορέων ή σωματείων που θα βοηθούσε το κράτος, γιατί ήταν στα σπάργανα πράγματι στη χώρα μας η ίδια η προβληματική του τι πρέπει να γίνεται μ' αυτόν τον κόσμο και από πλευράς εκπαιδευτης και από πλευράς άλλων αναγκών, προνοιακών και άλλων.

Όταν το 1981 το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ανέλαβε τη διακυβέρνηση του τόπου, επειδή είχε τη γνωστή, όπως ξέρετε, άποψη ότι έπρεπε επιπλέους αυτό που πενήντα χρόνια είχε οικοδομηθεί στη Δυτική Ευρώπη και στη Σκανδιναβία, αυτό που λέμε και φωνάζουμε και τώρα όταν η πολιτική σας από μια άλλη ιδεολογική θεώρηση των πραγμάτων φαλκιδεύει το κοινωνικό κράτος, εκεί εντάσσονταν και η πολιτική μας για την παιδεία γενικότερα με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1982-1986 που είχα ο ίδιος την ευθύνη εφαρμογής του προγράμματος του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Και τότε, κύριε Υπουργέ, και πριν γίνει ο v. 1566/85 –και προσέξτε το, αυτό σημειώθηκε ήδη και η εισηγήτρια μας και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκτρόσωπος το σημείωσαν– δεν κάναμε ένα νόμο έχωριστο για την ειδική αγωγή. Μέσα στο νόμο για τη γενική εκπαίδευση, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, εκεί εντάχθηκε το κομμάτι για την ειδική αγωγή.

Και πριν γίνει ο νόμος αυτός ... Μάλιστα εδώ θα πρέπει να πω ότι το πρόβλημα το οποίο έχετε και εσείς, θα το έχουμε για πολύ καιρό ακόμα, διότι δεν είναι δυστυχώς μόνο οι ειδικοί, δεν είναι οι οικογένειες που υποφέρουν, δεν είναι μόνο τα ίδια αυτά άτομα που έχουν ανάγκη πραγματικής παιδείας και όχι απλής φιλανθρωπικής περιθαλψης, αλλά είναι η ίδια η κοινωνία που έχει κάνει αρκετά βήματα, αλλά όταν η πολιτεία φτάνει στον σκληρό πυρήνα του οικογενειακού και προσωπικού ενδιαφέροντος, εκεί σημειώνεται μεγάλη αντίδραση.

Θυμάμαι, έναν «σοφό» καθηγητή της φιλοσοφικής σχολής του πανεπιστημίου, όπου υποτίθεται ότι εδιδάσκοντο και παιδαγωγικά για τους εκπαιδευτικούς κ.λπ., να ξεσηκώνει την κοινότητα Πεντέλης, διότι πριν, επαναλαμβάνων από το νόμο βάλαμε σε εφαρμογή τη δημοσιουργία ειδικών τάξεων μέσα στα κανονικά σχολεία. Και βέβαια δεν ήθελε, λέσει, το παιδί του να είναι στο ίδιο σχολείο με ένα «ανώμαλο παιδί!» Αυτή ήταν η αντίληψη του κυρίου καθηγητή.

Πρέπει να είμεθα ειλικρινείς, να βάλουμε τον δάκτυλο επί του τύπου των ήλων. Αυτό είναι και σήμερα πρόβλημα δικό σας, ως Υπουργείο Παιδείας, πώς θα καταλάβει η κοινωνία ότι δεν είναι πάρα για ένα μικρό κομμάτι του κόσμου αυτού τα έχωριστά σχολεία των κωφών, των τυφλών, των άλλων, των νοητικά εχόντων στέρησης. Θα πρέπει να είναι ελάχιστα τα σχολεία αυτά. Η πολιτική μας πρέπει να είναι μέσα στο ίδιο σχολείο με τον ίδιο αυλισμό, με τις ίδιες τις άλλες τις πέραν των καθαρών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, μέσα στα ίδια σχολεία πώς θα είναι όλα τα παιδιά. Και προσθέτω, μέσα στην ίδια τάξη.

Ξέρετε, μέχρι πριν από λίγα χρόνια, ακόμη και τώρα πώς διαμαρτύρονται σε ορισμένες περιοχές της χώρας για τα παιδιά των μεταναστών. Η πράξη όμως έδειξε το αντίθετο, διότι δεν είπαμε και εκεί κάποιοι ειδικοί, διεθνολόγοι, γλωσσολόγοι, γιατροί να κοιτάζουν τα Αλβανόπουλα ή τα Βουλγαρόπουλα αν είναι καλά να πάνε μαζί με τα Ελληνόπουλα στην ίδια τάξη! Δεν είμαστε μια ρατσιστική χώρα, μια ρατσιστική πολιτεία. Εκεί βλέπουμε πώς συνυπάρχουν χωρίς αντιδράσεις. Και το διαπιστώνω και ο ίδιος σε περιοχές όπου εάν το ενδιαφέρον της πολιτείας ήταν μεγαλύτερο τα πράγματα θα ήταν ακόμα καλύτερα. Και εδώ είναι η ευθύνη σας. Όχι τόσο δική σας του Υπουργείου Παιδείας, όσο του fiscus, του δημόσιου ταμείου που πρέπει να δώσει χρήματα εκεί που χρειάζονται.

Η δυτική Αθήνα, το Αιγάλεω, το Περιστέρι, οι Άγιοι Ανάργυροι, τα Λιόσια, το Καματερό έχουν πάρα πολλά παιδιά μεταναστών στα σχολεία. Εκεί, για να υπάρξει αυτή η σύσμιξη και το καλύτερο αποτέλεσμα, χρειάζονται χρήματα.

Το αντίθετο θα οδηγούσε σε γκέτο. Όπως και στο πρόβλημα που συζητούμε τώρα, γκετοποίηση ήταν το αποτέλεσμα εκείνων των αντιλήψεων. Και αυτές τις αντιλήψεις θα έπρεπε να τις έχετε θέσει εκ ποδών όχι στη δική σας σκέψη –δεν τις έχετε-αλλά στις ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου που μπορεί τελικά παρ' όλα όσα λέτε στην εισηγητική σας έκθεση να οδηγήσουν σ' αυτό το αποτέλεσμα.

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ήδη έχω εξαντλήσει το χρόνο, να μη συνεχίσω.

Να πω μόνο για τις καθαρίστριες επειδή κατάλαβα ότι σας απασχολεί και συναντηθηματικά το ζήτημα. Ξέρετε τι θα μπορούσατε να κάνετε; Εμείς δεν τη δεχόμεθα βέβαια. Μπορούσε, όπως σας είπε ο κ. Βενιζέλος, να γίνει μια ειδική ρύθμιση για τις περιπτώσεις αυτές. Εάν επιμείνετε και αν το Υπουργείο Εσωτερικών δεν συμφωνεί, μπορεί η σύμβαση της αντίστοιχης εκπαιδευτικής περιφέρειας να γίνεται με σύλλογο τον οποίο συγκροτούν οι καθαρίστριες που ήδη εργάζονται κι αυτοί να ανανεώνουν, αν θέλετε, και τον κόσμο που θα εργάζεται.

Θα είναι κρίμα αυτό που βλέπουμε αλλού, σε άλλους τομείς. Εγώ θέλω να παραδεχθώ ότι και επί Π.Α.Σ.Ο.Κ. νομοθετήθηκε αυτό και ήταν λάθος κατά τη γνώμη μου. Διότι βλέπουμε ότι ένα σωρό κόσμος τάχα ότι απασχολείται μόνο τέσσερις ώρες –απασχολείται οκτώ και παραπάνω- και δεν πάρνει τίποτα από εκεί και πέρα. Δεν πρέπει να διευκολύνουμε εμείς τέτοιες τάσεις μέσα σ' αυτήν την κοινωνία που όλο και περισσότερο και κάθε μέρα γίνεται αφεληφιστική.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να καταθέσω στα Πρακτικά, επειδή νομίζω ότι θα είναι χρήσιμο όσοι συνάδελφοι θελήσουν να δουν, πέραν των απόψεων που έχουν εκθέσει στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων οι φορείς που εκλήθησαν –και να λάβετε υπόψη ότι υπάρχει από μερικές ως πλήρεις αντιθέσεις στο νομοσχέδιο σας από φορείς- τα κείμενα που έχω τουλάχιστον μελετήσει και ενδεχομένως και εσείς, όσοι τα ελάβατε, του Συλλόγου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ειδικής Αγωγής Αττικής, της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ειδικής Αγωγής, του αιρετού σε Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, του κ. Σχοινά, ο οποίος έχει και πολύτιμες από την ίδια την εμπειρία του συλλήψεις και δύο κείμενα μιας συνεργάτιδάς μου στην ειδική αγωγή, της κ. Βενέττας Λαμπροπούλου, καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών η οποία τώρα βρίσκεται στην Αμερική και θα σας ήταν χρήσιμο πολλαπλώς εδώ και η οποία είναι Πρόεδρος του Ινστιτούτου για τα Δικαιώματα Παιδιών και Νέων με Ειδικές Ανάγκες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Απόστολος Κακλαμάνης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριοι συνάδελφοι, όποιος επιθυμεί, ας διαβάσει αυτά τα κείμενα. Θα είναι χρήσιμα και πρωτίστως σε εσάς, κύριε Υπουργέ.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η 15η Σεπτεμβρίου ανακηρύχθηκε Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών το 2007. Στις 15 Σεπτεμβρίου 1997 το Συμβούλιο της Διακονοβουλευτικής Ένωσης IPU πρέβη στην ιστορική οικουμενική διακήρυξη για τη δημοκρατία. Ο Πρόεδρος της Διακονοβουλευτικής Ένωσης κ. Ferdinando Casini ζήτησε με επιστολή του από τους Προέδρους των Κοινοβουλίων των κρατών-μελών των εκατόν πενήντα οκτώ Κοινοβουλίων της Διακονοβουλευτικής Ένωσης να εορταστεί η ημέρα αυτή.

Και αν αυτό έχει σημασία για όλα τα Κοινοβούλια και τις δημοκρατίες, για το Ελληνικό Κοινοβούλιο και την Ελλάδα είναι χρέος.

Στην Ελλάδα γεννήθηκε η δημοκρατία και είναι το σημαντικότερο δώρο που έχει κάνει αυτή η χώρα στην ανθρωπότητα. Η Βουλή των Ελλήνων, μετά από συνεννόηση με τους Αρχηγούς των κομμάτων και τους πρώην Προέδρους της Βουλής και τη σύμφωνη γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων, θα εορτάσει τη σημαντική αυτή μέρα με τρεις παράλληλες εκδηλώσεις.

Συγκεκριμένα, στις 14 Σεπτεμβρίου το βράδυ στους χώρους του –ουσιαστικά- πρώτου Βουλευτηρίου της χώρας στο Ναύπλιο θα διοργανωθεί ειδική εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας, στην οποία θα μιλήσουν ο Πρόεδρος της Βουλής, οι πρώην Πρόεδροι της Βουλής, εάν εκείνη την ημέρα διευκολυνθούν, οι τοπικοί Βουλευτές, ο Νομάρχης Αργολίδας και ο Δήμαρχος Ναυπλίου.

Ύστερα από συνεννόηση με τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευρυπίδη Στυλιανίδη και τον Υφυπουργό Ανδρέα Λυκουρέντζο, έχει προγραμματιστεί η διανομή, σε περισσότερα από δεκαπέντε χιλιάδες σχολεία, ειδικού εντύπου που θα διδούνται στην Βουλή των Ελλήνων για την Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας. Επισημαίνεται ότι παρόμοια έκδοση, στην οποία είχε περιληφθεί η Οικουμενική Διακήρυξη για τη Δημοκρατία, εκδόθηκε από τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής κ. Απόστολο Κακλαμάνη το 1998. Το Υπουργείο Παιδείας έχει προγραμματίσει ομιλίες καθηγητών και μαθητών στα σχολεία της χώρας για τη σημασία και το ρόλο της δημοκρατίας στην πρόοδο, την ανάπτυξη και την ευημερία.

Στις 15 Σεπτεμβρίου το απόγευμα σε ειδική συνεδρίαση σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων στην Αίθουσα της Ολομέλειας του Ελληνικού Κοινοβουλίου θα εορταστεί η Διεθνής Ημέρα της Δημοκρατίας, στην οποία θα πάρει μέρος και ο Πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης ο κ. Καζίνη, ο οποίος απεδέχθη την πρόσταση του Προέδρου της Βουλής να παρευρεθεί την ημέρα εκείνη στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και όχι στην Έδρα της Διεθνούς Διακοινοβουλευτικής Ένωσης στη Γενεύη. Στην ειδική συνεδρίαση θα μιλήσουν οι Αρχηγοί των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ο Πρόεδρος της ΙΡΥ, ο Πρόεδρος της Βουλής και οι πρώην Πρόεδροι της Βουλής. Ύστερα απ' αυτήν την απόφαση, η έναρξη της Γ' Σύνθεσης του Θερινού Τμήματος της Βουλής θα πραγματοποιηθεί στις 15 αντί στις 16 Σεπτεμβρίου.

Νομίζω ότι είναι σύμφωνο το Σώμα και σας ευχαριστώ πολύ. Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Μπούγας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θυμόμαστε τα προηγούμενα χρόνια την κατάσταση που επικρατούσε παραμονές ενάρξεων του σχολικού έτους στο χώρο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Διαμαρτυρίες των μαθητών και των γονέων τους, προεξαγγελίες κινητοποιήσεων καθηγητών. Φέτος η κατάσταση έχει αλλάξει. Υπάρχει, αν όχι απόλυτη, θα έλεγα σχετική ηρεμία. Οι καθηγητές βρίσκονται ήδη στις θέσεις τους, τα βιβλία έχουν διανεμηθεί στα σχολεία και κατά την εύστοχη έκφραση του Υπουργού Παιδείας «περιμένουν τους μαθητές, αντί οι μαθητές να περιμένουν τα βιβλία». Αυτό δείχνει ότι κάτι έχει αλλάξει, κάτι έχει βελτιωθεί σημαντικά στο χώρο της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Αυτό ήταν μια πρώτη παρατήρηση, η οποία είναι μια γενική απάντηση στις αιτιάσεις σας για ελλείψεις στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση εκ μέρους της Κυβέρνησης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ**)

Περιγράψατε επίσης, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., την κατάσταση που επικρατεί στα κέντρα ελευθέρων σπουδών. Πράγματι η κατάσταση είναι έτσι όπως ακριβώς την περιγράψατε. Όμως είναι μια κατάσταση για την οποία εσείς έχετε τη μεγαλύτερη -για να μην πω την αποκλειστική- ευθύνη και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με πρόσφατο νομοθέτημα προσπάθησε να βάλει τάξη σ' αυτό το άναρχο τοπίο ορισμένων -όχι όλων- των κέντρων ελευθέρων σπουδών που προσπαθούν να εκμεταλλευθούν την αγωνία και τις ελπίδες των νέων ανθρώπων και των οικογενειών τους για γνώση.

Σε ό,τι αφορά το συζητούμενο νομοσχέδιο, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την πεποίθηση ότι τέτοια μείζονος σημασίας

θέματα για την ελληνική κοινωνία πρέπει να προσεγγίζονται με πνεύμα θετικό και να αντιμετωπίζονται με συναίνεση, προκειμένου να δοθούν οι ενδεδειγμένες λύσεις στα προβλήματα για τα οποία συζητούμε, αλλά και να μπορέσουμε να δώσουμε επίσης λύσεις στα ζητήματα των εργαζομένων και νομίζω ότι σε γενικές γραμμές κατά τη σημερινή συνεδρίαση αυτό επιτεύχθηκε. Πρέπει να σας θυμίσω ότι πολλοί συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία ζήτησαν τη μη περικοπή των επιδομάτων και αυτό απεφύχθη.

Επίσης, πρέπει να σας θυμίσω, όσον αφορά τις καθαριστριες, ότι ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δημιούργησε το πρόβλημα, η Νέα Δημοκρατία, εν μέρει με το π.δ.. 164/2004, το επέλυσε και σήμερα θα δώσει λύση προκειμένου να μην υπάρξουν αδικίες εις βάρος αυτής της ομάδας εργαζομένων.

Είναι κοινός τόπος ότι η αναγνώριση και η κατοχύρωση της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με ειδικές ανάγκες αποτελεί δείγμα και μέτρο πολιτισμού και ευαισθησίας, κάθε οργανωμένης κοινωνίας. Εδώ νομίζω ότι συμφωνούμε όλοι. Σπεύδω να πα ότι συμφωνώ με τις διαπιστώσεις που έκανε πριν ο αξιότιμος κ. Κακλαμάνης, πρώην Πρόεδρος της Βουλής. Στόχος μας πρέπει να είναι η πλήρης ένταξη των ατόμων και των παιδιών με ειδικές ανάγκες στο κανονικό σχολείο έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα κοινωνικοποίησης μαζί με τους υπόλοιπους μαθητές.

Επίσης, πρέπει να σας πω, απαντώντας στον κ. Μπόλαρη, ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου είναι απολύτως συμβατό προς τις διεθνείς συμβάσεις και προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν απ' αυτές για τη χώρα μας, για την άρση των διακρίσεων και για τη γενική εφαρμογή της αρχής της ισότιμης συμμετοχής σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνίκης, επαγγελματικής και κοινωνικής ζωής, για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Από τα άρθρα του νομοσχεδίου, αν κανείς τα αναγνώσει προσεκτικά, προκύπτει αυτή η συμβατότητα τόσο προς τις θεμελιώδεις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, προς τον Ευρωπαϊκό Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, αλλά και προς τις οικείες διατάξεις που αφορούν την άρση των διακρίσεων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες της Συνθήκης και του παραγόντου δικαίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Θα κάνω μια παρατήρηση στην αιτιολογική έκθεση. Αναφέρεται ότι το σχέδιο νόμου ακολουθεί τη διεθνώς εφαρμοζόμενη αρχή για την κοινωνικοονομική προσέγγιση της αναπτηρίας. Επιτρέψεται μου να τών κανείς ακούει τον όρο «οικονομική», δικαιούται να σκεφθεί ότι προτάσσονται τα οικονομικά μεγέθη και το οικονομικό κόστος που μπορεί να έχει σε μια κοινωνία, η παροχή ισότιμων ευκαιριών και η άρση των διακρίσεων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Εκείνο το οποίο προέχει είναι να δώσουμε την κοινωνική, την ατομική διάσταση στη λύση του προβλήματος.

Το συζητούμενο σχέδιο νόμου είναι σύμφωνο και με τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 21 παράγραφος 3 του Συντάγματος του 1975. Τότε ο συνταγματικός νομοθέτης είχε προνοήσει για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Πρέπει να υπενθυμίσω, για να μη μονοπωλείται η ευαισθησία όσον αφορά στην εκπαίδευση, ότι για πρώτη φορά με κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το 1974, καταρτίστηκε το πρώτο σχέδιο αναλυτικού προγράμματος για τα ειδικά σχολεία. Και το 1975 κατοχυρώθηκε το δικαίωμα εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ασφαλώς η κατάσταση στο χώρο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης δεν είναι αυτή που θα επιθυμούσαμε όλοι μας. Όμως, πρέπει να τονίσουμε, ότι έχει βελτιωθεί αισθητά από το 2004 που ξεκίνησε να κυβερνά τον τόπο η Νέα Δημοκρατία. Θα σας δώσω μερικά στοιχεία. Από το 2004 διπλασιάστηκαν τα τμήματα ένταξης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και τριπλασιάστηκαν στη δευτεροβάθμια. Επίσης, τριπλασιάστηκε ο αριθμός των ΕΕΕΕΚ από είκοσι δύο σε εξήντα δύο, ενώ ιδρύθηκαν για πρώτη φορά ολοήμερα νηπιαγωγεία και δημοτικά σχολεία ειδικής εκπαίδευσης, δεκαπέντε και εβδομήντα δύο αντιστοίχων. Αυτό δείχνει το μέτρο του ενδιαφέροντος της Κυβέρνησης για την εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Δεν αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα απλώς ως δικαίωμα αυτών των ατόμων και των οικογενειών τους, αλλά και ως υποχρέωση της πολιτείας να παρέχει κάθε σχετική διευκόλυνση, προκειμένου να

αρθούν όλες οι διακρίσεις και τα εμπόδια που εμποδίζουν τα άτομα με αναπηρία να συμμετάσχουν ισότιμα και πλήρως στην παιδεία, στην απασχόληση και στο κοινωνικό γίγνεσθαι εν γένει.

Επιπλέον, πρέπει να τονίσω ότι για πρώτη φορά φέτος έχουν αναλάβει υπηρεσία οι αναπληρωτές δάσκαλοι στην ειδική αγωγή από την 1η Σεπτεμβρίου. Παλαιότερα δύο και τρεις μήνες μετά πήγαιναν στις θέσεις τους οι αναπληρωτές δάσκαλοι στην ειδική αγωγή.

Επίσης, δίδω ιδιαίτερη σημασία, κύριε Υπουργέ, στα άρθρα που αφορούν την εκπαίδευση του προσωπικού, των δασκάλων που θα κληθούν να διδάσχουν στα σχολεία ειδικής αγωγής. Χρειαζόμαστε, πράγματι, ένα ειδικευμένο προσωπικό, το οποίο να δείχνει ευαίσθησία στα προβλήματα των παιδών με τα οποία έρχεται σε καθημερινή επαφή καθημερινή και να μπορεί να συνεργάζεται με τις οικογένειές τους.

Επίσης, θεωρώ εξαιρετικά αναγκαίο να προβλεφθούν οργανικές θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού σε κάθε σχολείο, ιδιαίτερα γυμναστικών -που γνωρίζετε πόσο αναγκαίοι είναι οι γυμναστές, ακόμη πιο αναγκαίοι κι από τους δασκάλους στην ειδική αγωγή- προκειμένου να μπορέσουν να καλύψουν αποτελεσματικά τις ανάγκες των παιδιών.

Πέρα απ' αυτά, οφελούμε να δώσουμε μια προοπτική για συνέχιση της εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς επίσης και να διασφαλίσουμε την πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά μόνο, κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ ακόμα για να ολοκληρώσω.

Όσο καλό και να είναι, όμως, το θεωρικό πλαίσιο, αν δεν έχουμε τις κατάλληλες κτηριακές και υλικοτεχνικές υποδομές, δεν μπορεί να είμαστε ποτέ αποτελεσματικοί. Χαιρετίζω την απόφαση για κατασκευή νέων σχολείων, κύριε Υπουργέ. Γνωρίζετε -είμαι βέβαιος ότι το ξέρετε- πως τα υπάρχοντα σχολεία είναι ακατάλληλα για να εκπαίδευσουν παιδά με ειδικές ανάγκες. Δεν υπάρχουν συνθήκες προσβασιμότητας γι' αυτά τα παιδιά.

Θα αναφερθώ σ' ένα παράδειγμα, το οποίο γνωρίζω πολύ καλά, στο Ειδικό Σχολείο Άμφισσας. Δεν υπάρχουν ούτε δυνατότητες πρόσβασης παιδιών με ειδικές ανάγκες σ' αυτό ούτε στους χώρους υγιεινής του Ειδικού Σχολείου και του Ειδικού Γυμνασίου Άμφισσας, με αποτέλεσμα να είναι επικίνδυνη η πρόσβαση τους στο σχολείο.

Επίσης, δεν υπάρχει και το αναγκαίο επιστημονικό προσωπικό, προκειμένου να κατευθύνει τις οικογένειες των παιδιών αυτών, διότι και εκεί έχουμε ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα, ίδιως σε περιοχές ορεινές, όπου οι οικογένειες των παιδιών που αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους προβλήματα δεν είναι ικανές και οι ίδιες να βοηθήσουν αποτελεσματικά στην εκπαίδευσή τους.

Όλα αυτά, λοιπόν, θα πρέπει να αρθούν. Γι' αυτό και κάνω έκκληση -επιτρέψτε μου να αναφερθώ ξανά στο Ειδικό Σχολείο και Ειδικό Γυμνάσιο Άμφισσας- όσο το δυνατόν συντομότερα να κατασκευαστεί ένα κτήριο, το οποίο θα μάς κάνει να μην ντρεπόμαστε για την εκπαίδευση που παρέχουμε στα παιδιά με ειδικές ανάγκες έναντι αυτών και των οικογενειών τους.

Ένα τελευταίο ζήτημα, το οποίο θέλω να θίξω, είναι η μετακίνηση των παιδιών αυτών. Υπάρχουν νομοί που για να μπορέσουν τα παιδιά να πάνε στα σχολεία και να μείνουν δύο ή τρεις ώρες την ημέρα, πρέπει να διανύσουν απόσταση εκατό και εκατόν είκοσι χιλιομέτρων. Αυτό το αντέχουν. Εκείνο όμως που δεν μπορούν να αντέξουν είναι οι συνθήκες και τα μέσα με τα οποία μετακινούνται.

Είναι δυνατόν ένα παιδί σε αναπηρικό καροτσάκι να μετακινείται πολλές φορές σε ταξί, στο οποίο δεν μπορεί να το βάλει μόνος ο οδηγός για να το μετακινήσει στο σχολείο και από εκεί δεν μπορεί να το αποβιβάσει ευχερώς, διότι δεν υπάρχει το αναγκαίο ειδικό προσωπικό; Είναι δυνατόν αρκετές φορές, επειδή δεν έχουν πληρωθεί οι οδηγοί των ταξί, να γίνεται η μετακίνηση των παιδιών αυτών σε αγροτικά αυτοκίνητα; Είναι συνθήκες αυτές για μία ευνομούμενη, για μία σύγχρονη κοινωνία;

Αυτά όλα, είμαι απολύτως βέβαιος, είμαι απολύτως πεπεισμένος -γιατί βλέπω το ενδιαφέρον και τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η πολιτική γηγεσία, αλλά και το διοικητικό προσωπικό του Υπουργείου- ότι πολύ σύντομα θα τα εξαλειψουμε. Το παρόν σχέδιο νόμου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

...αφ' ενός δημιουργεί ένα συνεκτικό θεσμικό πλαίσιο για να μπορέσει να μπει σε σωστές βάσεις η ειδική αγωγή και εκπαίδευση, όμως είναι και η απαρχή στο να μπορέσουμε όλες τις προκαταλήψεις που υπάρχουν ακόμη -δυστυχώς- στην ελληνική κοινωνία, να τις ξεριζώσουμε και τα προβλήματα, τα οποία περιέγραψα, πρακτικά προβλήματα, να τα επιλύσουμε πολύ σύντομα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. στο Νομό Ηρακλείου κ. Κεγκέρογλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απασχόλησε και σήμερα το Σώμα το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και σαφώς υπάρχουν ζητήματα που πρέπει να επανεξεταστούν.

Αποδείχθηκε, δυστυχώς με το χειρότερο τρόπο, ότι το αντιεπιστημονικό της βάσης του «10» δεν ήταν μόνο μια λάθος επιλογή, αλλά και μια διάταξη που θα δημιουργούσε πελατεία για τα college, γι' αυτά που νομοθετήσατε πριν λίγο καιρό, είκοσι χιλιάδες κενές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, είκοσι χιλιάδες πελάτες για τους διώτες που δρουν στο χώρο.

Ανωτάτη Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων Αγίου Νικολάου. Θα την αναφέρω ως παράδειγμα γιατί η επιχειρηματολογία του Υπουργείου είναι δήθεν ότι η κρίση στον αγροτικό τομέα -παραδείγματος χάρη- δεν αφήνει περιθώρια για να υπάρχει επιλογή για σχολές των Τ.Ε.Ι. που ασχολούνται με τη φυτική είτε τη ζωική παραγωγή.

Όταν σ' έναν τόπο γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ότι ο τουρισμός είναι μία από τις κύριες δραστηριότητες με μεγάλη συμβολή στο εθνικό προϊόν, όταν ξέρουμε ότι κανείς απόφοιτος αυτών των σχολών και ιδιαίτερα της Ανωτάτης Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων Αγίου Νικολάου δεν είναι άνεργος, τότε αυτή η δικαιολογία δεν υπάρχει και δεν μπορεί να την επικαλεστεί κανείς, όταν από τις σαράντα τέσσερις θέσεις που προκρύθηκαν, πέντε μόνο μπήκαν στη συγκεκριμένη σχολή.

Και προσέξτε, κύριε Υπουργέ, λίγα χιλιόμετρα πιο πέρα διαφημίζεται ένα college αυτές τις μέρες, το οποίο θα γεμίσει ασφαλώς με τους ανθρώπους που αποκλείστε εσείς από τη δημόσια εκπαίδευση. Αυτό δεν είναι πρόβλημα; Κλείνετε τα μάτια; Κάνετε ότι δεν έχετε συμμετοχή σ' αυτή την επιχειρηματική δραστηριότητα;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδεία - ασ & Θρησκευμάτων): Πού είναι αυτό;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Η δημόσια σχολή είναι στον Άγιο Νικόλαο. Από τις σαράντα τέσσερις θέσεις, μπήκαν μόνο πέντε και πιο πέρα, στα Μάλια, στο Ηράκλειο, δεν ξέρω πού ακριβώς είναι, βρίσκεται το ιδιωτικό.

Θεωρώ ότι πρέπει άμεσα να επανεξεταστεί το θέμα. Δεν μπορεί να λειτουργούμε εμείς με τον οποιονδήποτε τρόπο υπέρ του αποκλεισμού από τη δημόσια εκπαίδευση και της τροφοδότησης στην ιδιωτική.

Πριν να μπω στα ζητήματα του νομοσχεδίου, θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να αναφερθώ στο αναπηρικό κίνημα της χώρας μας, ένα κίνημα που και στις σημερινές συνθήκες αγωνίζεται δυναμικά, με αρχές για τις ανθρώπινες αξίες, ένα κίνημα με θέσεις και απόψεις που αναδεικνύει τα προβλήματα και του χώρου, αλλά και της κοινωνίας συνολικά και υποχρεώνει -και υποχρέωσε- και την γηγεσία του Υπουργείου Παιδείας να προχωρήσει και για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο σε οριακές μεν, αλλά κάποιες τροποποιήσεις από το αρχικό σχέδιο.

Ταυτόχρονα, βέβαια, θέλω να συγχαρώ και όλους τους πολίτες που ασχολούνται είτε μέσα από την επιστήμη είτε μέσα από

τις επίσημες δομές είτε μέσα από τον εθελοντισμό για την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού των Ατόμων Με Αναπηρία.

Ας μου επιτραπεί βέβαια να κάνω ιδιαίτερη μνεία για το Ηράκλειο για τη δουλειά που γίνεται σ' όλα τα σχολεία στα ειδικά τμήματα για την ειδική εκπαίδευση γενικότερα, για τη δουλειά που γίνεται στα Κέντρα Ειδικών Παιδών τη «Ζωαδόχο Πηγή», τον «Άγιο Σπυρίδωνα», το ΚΕΠΕΠ Πόμπιας και βέβαια να συγχαρούμε τους γονείς που συμβάλλουν σ' αυτήν την προσπάθεια, αλλά και τους εκπαιδευτικούς και όλο το προσωπικό αυτών των μονάδων που πραγματικά συμβάλλουν και πέρα των τυπικών υποχρεώσεων που έχουν.

Και εδώ είναι που αναρωτιέται κανείς: Ποιος σκέφτηκε –γιατί κατά την άποψή μου δεν είναι λάθος ούτε οφείλεται στο Γενικό Λογιστήριο- να παίξει με το επίδομα των εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή, σε σχέση και με την εμπειρία που έχουμε από άλλες αιτοφάσεις της Κυβέρνησης;

Γιατί είναι γνωστό πια ότι απ' αυτά τα οποία υπάρχουν ως θεσμοί κατοχυρωμένοι, απ' αυτά τα οποία δίδονται ως επιδόματα, ανακοινώνεται κάποια μέρα ότι κόβονται και στη συνέχεια μετά από το σχετικό αγώνα και την επιμονή και το ξεσήκωμα και των ανθρώπων, αλλά και των Κομμάτων εδώ της Αντιπολίτευσης, λέμε «τα ξαναδίνουμε».

Δηλαδή, παρακολουθούμε αυτές τις μέρες, όπως και με το αφορολόγητο, ένα θέατρο του παραλόγου. Ισχύει το επίδομα δίδεται, το κόβουμε, αναγκάζομαστε να πούμε και εμείς: «Καλώς επανήλθε». Όμως, στην ουσία αυτή δεν είναι μια εικονική διαχείριση ενός θέματος που αφορά μια ομάδα ανθρώπων, ένα σύνολο εκπαιδευτικών που προσφέρουν σ' αυτόν τον τόπο; Είναι δυνατόν να παίζουμε επικοινωνιακά μ' αυτά τα θέματα;

Θεωρώ, λοιπόν -και δεν είναι ότι κατηγορήσαμε εμείς, γιατί και εμείς είπαμε ότι καλώς ο Υπουργός Παιδείας απαίτησε από τον κ. Αλογοσκούφη- ότι συνολικά η Κυβέρνηση παίζει το θέατρο του καλού και του κακού κι αυτό να μην το ξεχνάμε. Είναι ζητήματα που τα έχουμε δει και με τη συνταξιοδότηση με τριάντα επτά χρόνια ανεξαρτήτως ορίου. Το έκοψε, για να έρθει στη συνέχεια να πει: «Σας το επαναφέρω». Μα, ίσχυε, ήταν κεκτημένο. Και είναι κεκτημένο και το επίδομα και αντί να συζητήσουμε για την αναπροσαρμογή του, αντί να συζητήσουμε και την ένταξή του στο βασικό μισθό, αντί να συζητήσουμε για το πώς θα βελτιωθούν οι συνθήκες, αναλαθήκαμε, ώστε να επανέλθει το κεκτημένο, αυτό που ήδη υπήρχε.

Αυτή είναι η επικοινωνιακή πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση σε πολλά θέματα και θεωρώ ότι τουλάχιστον το χώρο της ειδικής αγωγής έπρεπε να τον εξαιρέσει.

Ουσιαστικός κοινωνικός διάλογος δεν έγινε, κύριε Υπουργέ, με τους φορείς, γιατί αλλιώς το νομοσχέδιο θα ήταν πράγματι πάρα πολύ βελτιωμένο, δεν θα υπήρχε αυτήν τη στιγμή λάθος αντίληψη και λογική που υπάρχει με το ιατροκεντρικό βάρος, αν θέλετε, το οποίο έχει και θα ήταν πραγματικά ένα νομοσχέδιο που θα ανταποκρινόταν στις σύγχρονες ανάγκες. Διότι είναι γεγονός, όπως πολύ καλά ανέλυσε προηγουμένως ο κύριος Πρόεδρος, ο κ. Κακλαμάνης, ότι από το 1985, με ένα νομοσχέδιο που είχε μεγάλη διάρκεια ισχύου ακριβώς, γιατί ήταν αποτέλεσμα διαλόγου και υιοθέτησε τις αιτήσεις του εκπαιδευτικού κινήματος, από τότε έγιναν σημαντικά βήματα για την ειδική αγωγή. Όμως, σήμερα υπάρχει η ανάγκη για την ενίσχυση και την αναζωγόνηση του συστήματος της ειδικής αγωγής και αυτό δεν το πετυχαίνουμε με τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσατε το νομοσχέδιο.

Υπάρχουν θετικές επί μέρους διατάξεις σε ορισμένα άρθρα και ανακοινώσαμε ήδη ποια ψηφίζουμε. Όμως, προσεγγίζετε, δυστυχώς, το ζήτημα από την πλευρά της ιατρικής διάγνωσης, λειτουργώντας μακριά από τα κοινωνικοεκπαιδευτικά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενος στις τροπολογίες.

Θεωρώ ότι η τροπολογία που αφορά τον καθαρισμό των σχολείων θα αποτελέσει, ακόμα και αν δεχθούμε ότι γίνεται με καλή διάθεση για να μην υπάρξουν απολύτες, όχι απλά το παράθυρο, αλλά την πόρτα από την οποία θα δοθεί σε εταιρείες ο

καθαρισμός των σχολείων, ένας χώρος ευαίσθητος που δεν είναι όπως άλλοι οργανισμοί, αεροδρόμια ή δεν ξέρω τι άλλο, όπου θα μπορεί ιδιωτική εταιρεία, χωρίς έλεγχο για το ποιοι εργάζονται, να μπαίνει μέσα και να έχει πρόσβαση μέσα σ' ένα εκπαιδευτικό κέντρο, σε ένα σχολείο πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Θεωρώ ότι στον ευαίσθητο αυτό χώρο θα πρέπει να παραμείνει το καθεστώς ως έχει, με τη διαφορά ότι θα πρέπει επιπλέονς όλοι μας να συμβάλλουμε στο να ρυθμιστεί το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων ανθρώπων στην καθαριότητα. Ακούστηκαν προτάσεις, όπως αυτή που έκανε ο Πρόεδρος, ο κ. Κακλαμάνης, ακούστηκαν απόψεις που δίνουν λύσεις. Όχι, πάντως, στα ιδιωτικά συνεργεία στα σχολεία, τουλάχιστον στα σχολεία. Τουλάχιστον όχι πρόσβαση σ' αυτόν τον ελεύθερο χώρο χωρίς έλεγχο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και κλείνω με την αναφορά στην τροπολογία, έστω και εκπρόθεσμα, που έχουν καταθέσει πάλι για την Ένωση Ελλήνων Φυσικών. Υποσχέθηκε ο κύριος Υπουργός πριν από τρία νομοσχέδια ότι θα τη δει και θα την εντάξει σ' ένα νομοσχέδιο.

Είναι ανάγκη να υπάρξει αυτή η παράταση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, γιατί εν έτει 2008 προβλέπει ακόμα το αναχρονιστικό καθεστώς της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών ότι μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: ...δικαιούνται να βάλουν υποψηφιότητα στο Συμβούλιο. Και θέλω να μας επιτρέψετε, συνάδελφοι της Αθήνας, να βάλουν υποψηφιότητα και οι εκπρόσωποι από την περιφέρεια. Δώστε μία παράταση με βάση τη συγκεκριμένη διάταξη, προκειμένου να βγει προεδρικό διάταγμα για την τροποποίηση του καταστατικού.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ.

Η κ. Αράπογλου, εξαιρετικά, έχει το λόγο για δύο λεπτά.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Στο τέλος της ομιλίας της κ. Αράπογλου, κύριε Υπουργέ, μπορείτε να τοποθετηθείτε.

Ορίστε, κυρία Αράπογλου, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, που μου δίνετε το χρόνο έστω και για δύο λεπτά.

Θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Κακλαμάνη κατ' αρχάς σχετικά με τον κ. Κοκκέβη, στον οποίο αναφέρθηκε. Ο κ. Κοκκέβης είναι πατέρας μίας κόρης κωφής, με την οποία μεγαλώσαμε μαζί στη Ειδικό Σχολείο Κωφών. Ο ίδιος ο κ. Κοκκέβης παλαιά βοήθησε πάρα πολύ στην ιδρυση ιδιωτικού σχολείου κωφών και βαρήκων. Είχε συντελέσει πάρα πολύ με το έργο του. Ήταν πάρα πολύ καλό σχολείο. Ιδρύθηκε στα πρότυπα σχολείων του εξωτερικού.

Δυστυχώς, αυτό το σχολείο έκλεισε επί εποχής ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τώρα δεν υπάρχει. Υπάρχουν μόνο οι αναμνήσεις.

Ας δούμε τα ειδικά σχολεία που υπάρχουν. Αυτά βρίσκονται σε άθλια κατάσταση. Θα ήθελα να απευθυνθώ στον κύριο Υφυπουργό για να συμπληρώσω κάποια πράγματα σχετικά με τα άρθρα του νομοσχεδίου.

Κατ' αρχάς, θα ήθελα να εκφράσω –παρ' όλο που σε πολλά άρθρα διαφωνώ- την ικανοποίησή μου από τις βελτιώσεις που έγιναν και ειδικά στο άρθρο 7. Είναι βελτιώσεις που αφορούν ιδιαίτερα στο διαχωρισμό σε δύο παραγράφους των θεμάτων των τυφλών και των θεμάτων των κωφών. Είναι πολύ σημαντικός αυτός ο διαχωρισμός.

Δίνω ιδιαίτερη βάση στην ελληνική νοηματική γλώσσα. Η προσθήκη για την δίγλωσση εκπαίδευση είναι πάρα πολύ σημαντική. Θα ήθελα, όμως, να το δούμε να εφαρμόζεται και στην πράξη. Είναι πολύ ωραία ιδιαίτερο, αλλά θα περιμένουμε να τα δούμε στην πράξη. Είναι πολύ σημαντικό για τα κωφά παιδιά

που το βασικό τους πρόβλημα είναι η επικοινωνία.

Επίσης, θα ήθελα να έχω μία ρητή απάντηση από τον κύριο Υπουργό σχετικά με την αναβάθμιση των υπηρεσιών του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών. Όπως καταλαβαίνετε, είναι ένα θέμα που το θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε και εμείς την κ. Αράπογλου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσα να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Ήθελα να πω στην αγαπητή συνάδελφο κ. Αράπογλου, γιατί είπε ότι το σχολείο αυτό έκλεισε επί Π.Α.Σ.Ο.Κ., ότι αυτό δημιουργεί κάποια αρνητική εντύπωση. Είπα ότι στην περίοδο εκείνη ήταν ανύπαρκτη η ειδική εκπαίδευση. Ήταν υπόθεση πρωτοβουλιών κάποιων γονέων που είχαν την οικονομική δυνατότητα που θα εξασφάλιζαν και κάποια στήριξη.

Αυτή είναι η ιστορία –καλή ιστορία- αυτού του σχολείου. Αυτό το λέω για να εξηγούμεθα. Όμως, ήταν ένα ιδιωτικό σχολείο. Δεν ήταν ένα δημόσιο σχολείο. Οι άνθρωποι εκείνοι, ο Υφυπουργός τότε κ. Καραπιτέρης και ο κ. Κοκκέβης, ένας φωτισμένος πολιτικός και άνθρωπος που είχε πράγματι και το πρόβλημα του παιδιού του, ήταν θεμιτό να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια. Και αυτό έκαναν και οι γονείς και προφανώς έτσι είχε την τύχη και η κ. Αράπογλου να φοιτήσει σ' αυτό το σχολείο και να τη χαιρόμαστε σήμερα ανάμεσά μας.

Αυτό δεν σήμαινε ότι είχε μία αρνητική πολιτική το Π.Α.Σ.Ο.Κ..

Αντίθετα, θεώρησε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ότι είναι υποχρέωση του κράτους η δημιουργία δημόσιων σχολείων ειδικής εκπαίδευσης.

Όπως σας είπα, πριν ψηφιστεί ο ν. 1566/1985, δημιουργήθηκαν πολλές τάξεις μέσα στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης. Κι αυτό πρέπει να είναι κατά τη γνώμη μου ο στόχος μας: μέσα με τα άλλα παιδιά. Όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά που χρειάζονται ειδική εκπαίδευση, με τους ειδικούς βέβαια, γιατί δεν αρκούν και δεν μπορούν οι δάσκαλοι ενός κανονικού σχολείου. Έχουμε μόνο ένα τμήμα, όπως ξέρετε, ειδικής εκπαίδευσης στα πανεπιστήμια. Πρέπει να υπάρξει και δεύτερο. Πρέπει να γίνουν και οι προσλήψεις ειδικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο κύριος Υφυπουργός έχει να κάνει ορισμένες νομοτεχνικές παρατηρήσεις.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να ανακοινώσω τη νομοτεχνική βελτίωση και να κάνω και δύο σχόλια.

Στο άρθρο 35 «Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις», στο τέλος της παραγράφου 1 προστίθεται φράση με το ακόλουθο περιεχόμενο: «Οι διατάξεις του άρθρου 4, κεφάλαιο ΣΤ', παράγραφος 2 του ν.2817/2000 και οι διατάξεις του άρθρου 13, παράγραφος 1, εδάφιο ε' του ν.2470/1997 παραμένουν εν' ισχύ.»

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ανδρέας Λυκουρεντζός καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Με αυτή τη διατύπωση ανταποκρινόμαστε πλήρως στο αίτημα της διατήρησης των κεκτημένων των εργαζομένων στα σχολεία ειδικής αγωγής.

Η πρώτη παρατήρηση αφορά αυτό ακριβώς και σε σχέση με το θέμα του επιδόματος, στο οποίο δεν θα αναφερθώ πάλι και ισχύουν τα όσα έπια προηγουμένων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση θέλω να αξιολογήσετε τον τρόπο με τον οποίο το χειριστήκαμε. Διότι για μας, οι συγκεκριμένοι εκπαιδευτικοί είναι συνεργάτες μας. Ο Πρόεδρός τους, κατά την επίσκεψή του στο γραφείο μου, με πίεσε να του δώσω μια αιτιόδοξη προσπτική. Αρνήθηκα μέχρι αυτή την ώρα και την πρωινή ώρα, όπου είχαμε έτοιμη τη νομοτεχνική βελτίωση, να το καταθέσω. Διότι δεν τους βλέπουμε ως εν δυνάμει ψηφοφόρους, αλλά ως καθημερινούς, σταθερούς, ειλικρινείς μας συνεργάτες.

Η δεύτερη παρατήρηση αφορά τη συνεισφορά του αξιότιμου κυρίου Προέδρου κ. Κακλαμάνη τον οποίο πάντοτε σέβομαι και αγαπώ.

Σε ό,τι αφορά τις προτάσεις, κύριε Πρόεδρε, που καταθέσατε για την αντιμετώπιση του θέματος των καθαριστριών, μαζί ίσως με την ενδιαφέρουσα τοποθέτηση του κ. Βενιζέλου, εδώ είμαστε να δούμε σε ευθετότερο χρόνο την οριστική ρύθμιση του ζητήματος, πέρα απ' αυτή την οποία σήμερα επιτυγχάνουμε και για την οποία ήδη σημείωσα ότι δεν είναι οριστική. Αφορά την αντιμετώπιση της έναρξης των σχολείων στις 11 Σεπτεμβρίου.

Ευχαριστώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Σε συνεργασία με τους ενδιαφερομένους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Με την εκπροσώπησή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Παρακαλώ να διανεμηθεί στους κυρίους συναδέλφους το κείμενο των νομοτεχνικών βελτιώσεων του κυρίου Υπουργού.

Δικαίωμα δευτερολογίας ασκεί ο κ. Παντούλας.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μετά την τοποθέτησή μου ο κύριος Υπουργός με ενημέρωσε ότι χθες κατέθεσε στο Προεδρείο της Βουλής ένα στοιχείο, το οποίο του είχα ζητήσει, δηλαδή τον πίνακα των υπό κατασκευή, όπως έλεγε, ειδικών σχολικών μονάδων σε όλη τη χώρα. Πενήντα πέντε σχολεία. Τον ευχαριστώ θερμά γι' αυτό και ταυτοχρόνως τον ευχαριστώ γιατί από την κατάσταση αυτή αποδεικνύονταν τα εξής πράγματα, που ενισχύουν την πρώτη τοποθέτησή μου.

Είπε ο κύριος Υπουργός ότι αυτή τη στιγμή είναι υπό κατασκευή πενήντα πέντε σχολεία. Και από τον πίνακα του Ο.Σ.Κ. που κατέθεσε, αποδεικνύεται ότι παραδόθηκαν σήμερα που μιλάμε, πέντε σχολικές μονάδες, κατασκευάζονται έντεκα, μελετώνται είκοσι τρεις και προγραμματίζονται δεκαεξά. Βλέποντας δε εδώ ποια σχολεία έχουν παραδοθεί, θέλω να σας πω ότι και τα πέντε σχολεία είχαν δημοπρατηθεί από την προηγούμενη διοίκηση του Ο.Σ.Κ., δηλαδή επί Κυβερνήσεως ΠΑ.Σ.Ο.Κ., όπως επίσης και οι έντεκα σχολικές μονάδες που βρίσκονται τώρα υπό κατασκευή, ήταν δημοπρατημένες από τότε στο εθνικό πρόγραμμα κατασκευής σχολικών μονάδων που είχε εκπονήσει ο Ο.Σ.Κ.

Αυτά τα οποία έκανε η νέα κυβέρνηση ήταν να μελετά είκοσι τρεις σχολικές μονάδες και να προγραμματίζει δεκαέξι. Δηλαδή ούτε ένα σχολείο δεν φέρει την υπογραφή δημοπράτησης από την ίδια. Πέρα από τη γενική διαφωνία που έχουμε εμείς και όπως είδατε και οι άλλες πτέρυγες της Βουλής, όπου δεν πρέπει να μιλάμε πλέον για ειδικά σχολεία, πρέπει να μιλούμε για ένταξη στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα γενικά σχολεία.

Άρα, λοιπόν, τον ευχαριστώντας δύο φορές τον κύριο Υπουργό για το δώρο που μου προσέφερε.

Δεύτερον, με κάλεσε και μου είπε: «Εμείς καταθέτουμε αυτά που ζήτας, εσύ όμως είπες ότι θα καταθέσεις». Και του είπα ότι μπορώ να καταθέσω σε λίγο χρονικό διάστημα αυτά που μου ζήτησε, δηλαδή τι συμβαίνει στα θέματα σχολικής στέγης σε κάθε νομό της χώρας.

Έχω, λοιπόν, για να καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής όλο το υλικό για κάθε νομό και για κάθε διεύθυνση εκπαίδευσης. Αφορά τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Είναι μία δουλειά που είχε γίνει και από εμένα αλλά και μαζί με άλλους συνεργάτες επί δύο χρόνια, όπου αποδεικνύονται για όλη την Ελλάδα αυτά που είπα στην πρωτομιλία μου, ότι το 52% των σχολικών κτηρίων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που σήμερα υπάρχουν στη χώρα, από συστάσεως νεοελληνικού κράτους έχουν γίνει στην περίοδο της κυβέρνησης του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. και το 49% της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Είναι χαρακτηριστικό, κύριε Υπουργέ, ότι στο Νομό Ροδόπης, που είναι ο νομός καταγωγής και εκλογής του κυρίου Υπουργού, το 55,1% κατασκευάστηκε την περίοδο των κυβερνήσεων του ΠΑ.Σ.Ο.Κ.. Στο Νομό Σερρών, που είναι ο νομός καταγωγής του κυρίου Πρωθυπουργού κατασκευάστηκε το 45,7%. Στην Α' και Β' Περιφέρεια Θεσσαλονίκης το 42,7% και το 71,5%. Στον Πειραιά σ' ένα κρίσιμο νομό το 52,8%. Στην Ανατολική Αττική το 72,1%, στη Δυτική Αττική το 58,4%, στην Α' Αθηνών το 44,4%, στην Β' Αθηνών το 50,4%, στη Γ' Αθηνών το 65,7%, στη Δ' Αθηνών το 48,3% κοκ.

Για να μην σας κουράζω, θα το καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής. Είναι όλα τα στοιχεία. Θέλω να τα ελέγχετε. Περιμένω την επιβεβαίωσή σας ή τη διάψευσή μου και ταυτοχρόνως είναι στοιχεία που αναφέρονται και στο εκπαιδευτικό προσωπικό και στο μαθητικό δυναμικό και άλλα πολύ κρίσιμα θέματα. Πιστεύω ότι θα σας φανούν πολύ χρήσιμα και για τα ζητήματα της διαχείρισης του εκπαιδευτικού συστήματος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Παντούλας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Η εισηγήτρια του ΠΑ.Σ.Ο.Κ. κ. Θάλεια Δραγώνα έχει το λόγο για τέσσερα λεπτά.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, θελήσαμε να είμαστε γόνιμοι. Θελήσαμε να υπογραμμίσουμε ότι δεν πιστεύουμε σ' ένα προσχηματικό διάλογο. Ψηφίσαμε κάποια άρθρα με λίγο βαριά καρδιά, όπως παραδείγματος χάρη τα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. που τα θέλατε Κ.Δ.Α.Υ., γιατί δεν τα θέλαμε Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, αλλά Κέντρα Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης.

Όμως, θα επανέλθω στην ουσία του νομοσχεδίου, για την οποία είχαμε ισχυρές εντάσεις και στις οποίες παραμένουμε, που είναι η ένταξη.

Η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας χθες είπε ότι το νομοσχέδιο μεριμνά και για τις δομές της γενικής εκπαίδευσης. Το Κ.Κ.Ε. ανησύχησε διότι τα παιδιά με προβλήματα όρασης μπαίνουν στο γενικό σχολείο. Και ανησύχησε ότι η τάση στο νομοσχέδιο είναι να πάνε τα παιδιά στο γενικό σχολείο. Μα, ξέρετε, τα παιδιά με προβλήματα όρασης είναι αυτά που ανθίζουν στο γενικό σχολείο! Είναι η πρώτη κατηγορία που εντάσσεται στο γενικό σχολείο θαυμάσια! Είχαμε μαζί μας χθες την κ. Μπερνίδακη.

Ο Υπουργός οραματίζεται πενήντα τρία νέα ειδικά σχολεία. Μα, είναι άλλος ο σύγχρονος προσανατολισμός και η Ελλάδα το ξέρει. Από τη στιγμή που έχει υιοθετήσει τις Αρχές της Διακήρου ης της Salamanca, το ξέρει ότι στις χώρες που αντιμετωπίζεται με σύγχρονο τρόπο η ειδική εκπαίδευση δεν χτίζεται ούτε ένα ειδικό σχολείο. Και αυτά που υπάρχουν, τα κλείνουν. Εδώ και τριάντα χρόνια στην Ιταλία δεν υπάρχει κανένα ειδικό σχολείο. Είναι ακραία εκδοχή, το δέχομαι, αλλά είναι για το μικρό αριθμό, των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που είναι αναγκαίο το ειδικό σχολείο. Είναι πολύ μικρός ο αριθμός των παιδιών που χρειάζεται το ειδικό πλαίσιο. Το ειδικό πλαίσιο είναι ένα προστατευμένο πλαίσιο, ένα προστατευτικό πλαίσιο. Η κοινωνία μετά δεν είναι ούτε προστατευτική, ούτε προστατευμένη. Πώς θα ζήσουν αυτά τα παιδιά όταν βρεθούν σ' ένα πλαίσιο που δεν είναι προστατευτικό και προστατευμένο;

Πιστέψτε με, αυτήν τη στιγμή σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες ο προσανατολισμός είναι πώς θα βρεθούν νέοι τρόποι για να ενταχθούν τα παιδιά στο γενικό σχολείο. Τη στιγμή που αυτή

είναι η πρωτοπορία, εμείς έχουμε ειδικές τάξεις, όπου τις έχουμε. Αυτές οι ειδικές τάξεις, με την αποτύπωση των σχολικών μονάδων που έχει γίνει, είναι σε άθλιους χώρους. Πάνω από τους μισούς χώρους είναι αποθήκες κ.λπ. και αυτό δείχνει ποια είναι η πρόθεση του σχολείου, να πετάξει αυτά τα παιδιά έξω, να τα περιθωριοποιήσει. Είναι άλλοι οι σύγχρονοι τρόποι ένταξης. Οι σύγχρονοι τρόποι είναι μέσα στη γενική τάξη, είναι η συνεκπαίδευση με τον ειδικό εκπαιδευτικό και με τον γενικό εκπαιδευτικό. Αυτός είναι ο δρόμος, αλλιώς μένουμε πίσω και είμαστε παρωχημένοι στον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τη σύγχρονη ειδική εκπαίδευση.

Δεύτερο σημείο: Αναφέρομαι την ύστατη στιγμή για άλλη μία φορά στην έγκαιρη παρέμβαση. Δεν είναι πειστικό το ότι είναι αντικείμενο άλλου Υπουργείου. Θα έπρεπε να υπάρχει σ' αυτό το νομοσχέδιο. Εσείς είπατε ότι θα σπεύσετε να το προχωρήσετε. Σπεύστε, κύριε Υπουργέ, είναι ήδη αργά.

Ένα τρίτο σημείο: Κατοχυρώστε την ενεργή συμμετοχή των γονιών. Πρέπει να γίνει δουλειά με τους γονείς, να υπάρξει στήριξη των γονιών, να υπάρξει βοήθεια των γονιών ώστε να μην τους πατρονάρουμε ότι δεν είναι σε θέση να πάρουν τις «σωστές» αποφάσεις για τα παιδιά τους. Είναι σε θέση να τις πάρουν, όμως θέλουν βοήθεια και στήριξη.

Κάτι τελευταίο, κύριε Υπουργέ: Επανέρχομαι στις καθαρίστριες. Δεν θέλω να σας διαψεύσω ότι αυτή είναι η πρόθεση του συλλόγου τους, αλλά αυτός ο σύλλογος ήλθε και συνάντησε κι μένα και είχε μία τελείως διαφορετική άποψη. Δεν ξέρω αν χρονικά ήλθε νωρίτερα σε μένα και μετά σε σας και αν πήρε μια διαβεβαίωση, πάντως αυτός ο σύλλογος ήλθε και ήταν ανάστατος. Αυτοί οι άνθρωποι ζουν κάτω από πολύ δύσκολες κοινωνικές συνθήκες -το ξέρετε- και ζητούσαν να αποσυρθεί αυτή η τροπολογία. Αυτό έγινε πριν από δύο μέρες. Δεν ξέρω αν πραγματικά εσείς τους είδατε μετά κι αν έγινε μια συνενόηση που να τους ανακουφίζει. Εγώ συνεχίζω να θεωρώ ότι αυτή η τροπολογία πρέπει να αποσυρθεί και ότι πρέπει να βρεθεί ένας άλλος τρόπος για να απαντηθεί το αίτημά τους.

Κάτι τελευταίο, κύριε Υπουργέ, που θα ήθελα να το πείτε, γιατί δεν το είπατε ρητά: Τελικά είναι πέντε χιλιάδες ή δέκα χιλιάδες ο αριθμός των μαθητών που δικαιολογούν τη σύσταση μιας διεπιστημονικής ομάδας; Υπάρχει μία αντίφαση ανάμεσα στο προσόμιο και στο σώμα του νομοσχεδίου. Εγώ, όπως είπα και το πρωί, έχουμε να ισχύει αυτό που υπάρχει στο προσόμιο και όχι αυτό που υπάρχει στο σώμα του νομοσχεδίου. Φοβάμαι ότι ισχύει αυτό που είναι στο σώμα, αλλά θα ήθελα να μας το πείτε και ρητά.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε κι εμείς.

Ο Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ζιώγας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή όλοι «παροικούμε την Ιερουσαλήμ» και βιώνουμε την πραγματικότητα στην εκπαίδευση, το ζήτημα είναι ότι εμείς δεν ενδιαφερόμαστε για τα δέκα ή είκοσι χιλιάδες παιδιά που μπορούν να απορροφηθούν, αλλά μιλάμε για τα διακόσιες χιλιάδες παιδιά, τα οποία αναφέραμε και στις πρωτολογίες και στις δευτερολογίες μας.

Ένα δεύτερο σημείο: Το 40% των παιδιών εδώ και δέκα χρόνια με την αντιμεταρρύθμιση Αρσένη έχει φύγει από το γενικό λύκειο και έχει πάει στην τεχνική εκπαίδευση. Η κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να πάμε στο 70%. Τι θα γίνει, λοιπόν, με τα διακόσιες χιλιάδες παιδιά που θα είναι υποχρεωμένα να ακολουθήσουν; Λέμε ότι το 1% συνεχίζει στο λύκειο. Άρα, λοιπόν, άλλο το τι ευχόμαστε και άλλη είναι η πραγματικότητα.

Θα ήθελα να αναφερθώ σ' ένα ζήτημα που για μας είναι ζήτημα αρχών. Αφορά τις αιχμές που άφησε στο τέλος της ομιλίας του ο κύριος Υφυπουργός, αιχμές προς το κόμμα, με αφορμή αυτήν την τροπολογία που καταθέσαμε και που αφορούν τους συζύγους των μελών Δ.Ε.Π.. Θα ήθελα να τονίσω ότι αυτά δεν μας ακούψησαν, γιατί δεν μας αφορούν. Αυτό που καταθέσαμε ως κόμμα για πολλοστή φορά είναι οιμόφωνη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ενιαίου συλλόγου διδακτικού και ερευ-

νητικού προσωπικού της Θεσσαλονίκης -Ε.Σ.Δ.Ε.Π.- και αυτό γίνεται από το 2002, όταν εξαιρέθηκε ο Νομός Θεσσαλονίκης.

Εμείς υποστηρίζουμε την άρση αυτής της αδικίας. Για πολλοστή φορά το λέμε. Φωτογραφικές ή ρουσφετολογικές ρυθμίσεις και προσωπικές επιλογές, κύριε Υπουργέ, αναζητείστε σε άλλους πολιτικούς χώρους και όχι στο Κομμουνιστικό Κόμμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ο κ. Κουράκης έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Δύο λόγια σχετικά με τις τροπολογίες που δεν έκανε δεκτές ο Υπουργός. Αναφέρθηκε προηγουμένως και από άλλους συναδέλφους και αφορά στη δυνατότητα συζύγων μελών Δ.Ε.Π. να είναι στην ίδια έδρα. Πιστεύουμε ότι είναι δίκαιο, στο πλαίσιο της αρχής του Συντάγματος για την ισονομία και την ισοπολιτεία των πολιτών. Δεν νομίζω ότι δημιουργείται απολύτως κανένα πρόβλημα. Άλλωστε αφορά πολύ μικρό αριθμό συναδέλφων. Είναι άδικο, γιατί ευνοούνται ορισμένοι νομοί, στους οποίους τυχαίνει η έδρα να είναι στην ίδια εκπαιδευτική περιοχή και άλλοι όχι. Νομίζουμε ότι κακώς δεν το έχει δεχθεί το Υπουργείο.

Όπως επίσης, το είχαμε πει και την προηγούμενη φορά στο προηγούμενο νομοσχέδιο, κακώς έχουν εξαιρεθεί τα μη μόνιμα μέλη Δ.Ε.Π. από την παρακολούθηση διδακτορικών διατριβών. Ήδη αυτή τη στιγμή που μιλούμε υπάρχουν σε εξέλιξη πάρα πολλά διδακτορικά με επιβλέποντες. Η εμπειρία έχει δειξεί ότι το 99% περίπου των επικούρων καθηγητών μονιμοποιούνται. Δηλαδή, έχουν τα προσόντα. Επομένως, είναι, πιστεύω, εξαιρετική αυστηρότητα να αφαιρούνται και να θεωρούνται ως μη κατάλληλοι αυτοί οι συνάδελφοι να επιβλέπουν τις διδακτορικές διατριβές. Δεν έχω πάρει καμιά πειστική απάντηση, γιατί έχουν εξαιρεθεί στο όνομα κάποιας καλύτερης αξιολόγησης και ικανότητας αυτών των συναδέλφων.

Ξέρουμε ότι εδώ και χρόνια -και στο εξωτερικό γίνεται αυτόκαποιος ο οποίος περνάει τις διαδικασίες να είναι μέλος Δ.Ε.Π. είτε είναι λέκτορας είτε είναι επίκουρος, πληροί και την δυνατότητα να επιβλέπει διδακτορικό. Ήδη η μονιμότητα κατακτάται στο δεύτερο επίπεδο του επικούρου και θέλουμε μια πραγματικά πειστική απάντηση, γιατί δεν το έχει δεχθεί το Υπουργείο αυτό.

Στα άλλα ζητήματα μόνο δύο σημεία αναφοράς. Θέλω να πιστεύω -και θέλουμε μια διαβεβαίωση από πλευράς Υπουργείου - ότι η έγκαιρη παρέμβαση, από την γέννηση μέχρι τη σχολική ηλικία, κάποια στιγμή -αφού έχει παραδεχθεί ο κ. Στυλιανίδης ότι έχουν περάσει τριάντα χρόνια που δεν έχει αρθεί αυτή η δυσλειτουργία όταν ωριμάσει και στο μιασλό του Υπουργείου γιατί είναι ωριμός για την ελληνική κοινωνία και φυσικά για τις εκπαιδευτικές ανάγκες- θα μεταφερθεί αυτή η αρμοδιότητα στο Υπουργείο Παιδείας. Δηλαδή, οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αυτών των παιδιών θα περάσουν από το Υπουργείο Υγείας στο Υπουργείο Παιδείας.

Και βεβαίως, είναι υπερώριμο το να συμπειριληφθεί και η τριτοβάθμια εκπαίδευση με όλες τις δομές όσον αφορά στην προσβασιμότητα για τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Έστω και τώρα, μια διαβεβαίωση, έστω λεκτική, ότι αυτό το πράγμα στο άμεσο μέλλον θα αντιμετωπιστεί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ.

Η συζήτηση θα κλείσει με τον κύριο Υφυπουργό. Με τη γνωστή συντομία σας κύριε Υφυπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχήν από τις παρατηρήσεις του κ. Κουράκη σε ό,τι αφορά στην τροπολογία για την διδακτορική διατριβή, την κρατήσαμε εδώ να δούμε το περιεχόμενό της, όπως και αυτή την οποία υπέβαλλε, έστω και εκπροθέσμως, ο κ. Κεγκέρογλου και είναι ζητήματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την έγκαιρη ή πρώιμη παρέμβαση, νομίζω ότι εξηγήθηκε επαρκώς πως δεν μπορούμε να ρυθμίσουμε το πεδίο των αρμοδιοτήτων άλλου Υπουργείου, έστι όπως αυτή την στιγμή ορίζονται τα πράγματα. Εμείς θεωρούμε υποχρεωτική την προσχολική αγωγή από το ένα έτος πριν από το δημοτι-

κό σχολείο και εκεί εστιάζεται το πεδίο της επιφροής των αρμόδιοτήτων μας.

Θεωρώ βέβαια ότι, όπως είπα και στην ομιλία μου, με βάση τον νόμο, τον οποίο σήμερα εγκρίνουμε, με απόφαση του Τμήματος της Βουλής, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για να επελθουν και άλλες βελτιώσεις και να αναληφθούν και άλλες νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Κανεὶς δεν αποκλείει αυτή την εξέλιξη.

Επειδή πολλές φορές σχολιάστηκε αν έχουν παρέμβαση οι γονείς ή όχι, προφανώς δίνεται μεγαλύτερη δυνατότητα παρέμβασης των γονέων με τη γνώμη τους, με τον αντιπρόσωπο τους στο δευτεροβάθμιο όργανο, που αξιολογείται η περίπτωση του παιδιού τους, δεν θέλω όμως να φθάνουμε στην ακραία εκείνη επιλογή που ακούστηκε από συναδέλφους, ότι η γνώμη των γονέων είναι ακόμη και υπεράνω της επιστήμης και είναι παγκόσμια πρωτοτυπία ότι δεν ακούμε τους γονείς. Μα, ακούμε τους γονείς, αλλά δεν πάμε στην άλλη παγκόσμια πρωτοτυπία να μην ακούμε την επιστήμη. Δεν γίνεται αυτό. Βεβαίως, είναι καθοριστικής σημασίας η συμβολή των γονέων. Την αναγνωρίζουμε, τη θέλουμε, την επιδιώκουμε.

Σε ό,τι αφορά τις καθαρίστριες και πάλι, η γενναία αύξηση η οποία έγινε στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού, εδόθη στις καθαρίστριες φέτος. Φέρει την υπογραφή τη δική μας, της σημερινής πολιτικής ηγεσίας. Οι καθαρίστριες οι οποίες έγιναν μόνιμες, το οφείλουν στο π.δ. 164 του Υπουργού κ. Προκόπη Παυλόπουλου, το οποίο ήταν νομοθετική πρωτοβουλία και βεβαίως τις απήλαξε από το καθεστώς της ομηρίας, εκείνο το οποίο προϋπήρχε. Δεν θέλω, ώρα που είναι τώρα, να κάνω τέτοιες αναφορές. Ήδη εξήγησα προηγουμένως, ομιλώ προς τον κ. Κακλαμάνη, πώς αντιλαμβάνομαι τη συμβολή σας και την κατάθεση των προτάσεών σας.

Όσον αφορά την τροπολογία, την οποία δεν απεδέχθη, κάνετε την πολιτικής σημασίας ένσταση ότι εγώ σας την χρέωσα. Εσείς ορθώς, αυτό που λέτε κάνατε. Μετά την απόφαση της Ομοσπονδίας, την έχετε καταθέσει, αλλά εγώ δεν αντιλαμβάνομαι τη συμπεριφορά συγκεκριμένου πανεπιστημιακού και εξήγησα τη θέση μου προηγουμένως. Δεν χρέωσα στο Κομμουνιστικό Κόμμα την προσπάθεια να υπάρξει διάταξη την οποία χαρακτήρισα εγώ με το δικό μου τρόπο. Κάθε άλλο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΙΩΓΑΣ: Κύριε Υπουργέ, συναδέλφος από άλλο κόμμα με ρώτηση πού υπηρετεί η σύζυγός μου, η οποία δεν είναι εκπαιδευτικός.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: (Υψηλούργος Εθνικής Παιδεία - ας και Θρησκευμάτων): Γι' αυτό ακριβώς βλέπετε ότι επανέρχομαι για να αποκαταστήσω τα πράγματα.

Όμως, έχετε άδικο όταν ομιλείτε για διακόσιες χιλιάδες παιδιά, τα οποία μένουν έξω από τις δομές, τους θεσμούς και τις λειτουργίες του χώρου της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Είναι αυθαίρετος ο αριθμός. Εμείς με την υποχρεωτικότητα την οποία επιβάλλουμε, πιστεύουμε ότι θα αυξηθεί ο σημερινός αριθμός. Σπεύδουμε να προετοιμάσουμε τις δομές, τους θεσμούς και τα όργανα, τα οποία απαιτούνται για να ανταποκριθούμε σ' αυτή την απαίτηση και σας βεβαιώνω ότι στο πλαίσιο των δυνατοτήτων κάνουμε ό,τι μπορούμε.

Φέτος, θεωρούμε ότι είμαστε, όπως είπαμε και στην ομιλία μας το πρώι και ο κύριος Υπουργός και εγώ, πολύ κοντά στο να υποδεχθούμε, με τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα σε ανθρώπινο δυναμικό και τεχνολογικό εξοπλισμό, τις μαθήτριες και τους μαθητές στα σχολεία της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης και βεβαίως αποτελεί πάγια και σταθερή επιδίωξη μας η εκπαίδευσή τους στο πλαίσιο της γενικής παιδείας.

Δύο ακόμα απαντήσεις στο συνάδελφο κ. Παντούλα, ο οποίος έθεσε το θέμα μετά την κατάθεση των εγγράφων του κυρίου Υπουργού σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη των σχολικών μονάδων στη χώρα. Θα ήταν οδυνηρό αυτό για μια παράταξη με τις κυβερνήσεις της, η οποία έχει κατά το _ περίπου του αιώνα διοικήσει τη χώρα και είχε την ευκαιρία να αξιοποιήσει τους πόρους τριών Κοινοτικών Πλαισίων που είχαν ως επιλέξιμες διοικήσεις την κατασκευή σχολικών μονάδων, όταν η τέταρτη προγραμματική περίοδο, την οποία εμείς θα υλοποιήσουμε δεν μας επιτρέπει την κατασκευή σχολικών ή πανεπιστημιακών μονάδων.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ: Υπάρχει και ο εθνικός προϋπολογισμός.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: (Υψηλούργος Εθνικής Παιδεία - ας και Θρησκευμάτων): Αυτή είναι η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι οι πόροι, οι οποίοι μας παραχωρήθηκαν κατά το παρελθόν, κρίνεται ότι ήταν επαρκέστατοι για να γίνουν όλες αυτές οι σχολικές μονάδες. Δηλαδή τι θα έπρεπε να γίνει; Εκεί που είχαμε την αφονία, τον πλούτο, τους πόρους, να έχετε αδρανήσει;

Εμείς συνεχίζουμε ένα πενταετές πλάνο, με εθνικούς πόρους, πολύ πιο δύσκολες συνθήκες για μας – και νομίζω ότι το αντιλαμβάνεστε, γιατί δεν έχουμε έτοιμο κοινοτικό χρήμα για να δαπανήσουμε, αλλά το αντλούμε από τον προϋπολογισμό. Και βεβαίως, πέραν του ότι επιχορηγείται ο Οργανισμός Σχολικών Κτηρίων, δανείζεται και επιπλέον για να ανταποκριθεί σε αυτές τις απαιτήσεις.

Και μία ακόμα τελευταία παρατήρηση σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη σχολικών μονάδων. Αυτά τα κτήρια κατασκευάζονται με τις δαπάνες, όπως ανέφερα, από τη Περιφερειακά Πρόγραμματα και από το Τομεακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας κι εμείς δεν οπεύδουμε να τα εκμεταλλευτούμε.

Στην Πάτρα εγκανιάζεται την Πέμπτη 11 Σεπτεμβρίου μεγάλο κτηριακό συγκρότημα με δαπάνες από το Περιφερειακό Πρόγραμμα. Το ξεκίνησε ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, η εκπαιδευτική κοινότητα, το Υπουργείο Παιδείας. Ολοκληρώνεται και έσπευσε ο κύριος Νομάρχης να ανακοινώσει τα εγκαίνια του σχολείου, χωρίς να αισθανθεί την ανάγκη να προσκαλέσει την Κυβέρνηση.

Δεν ενοχλήθηκα ούτε σπεύδω να παρουσιαστώ και να πω: το έργο το δικό μας και το κατόπιν ενεργειών μου. Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι το «κατόπιν ενεργειών μου» δεν με συνοδεύει ούτε στην εκλογική μου περιφέρεια. Διότι θεωρώ ότι ανήκει σε άλλες εποχές. Δουλεύουμε όλοι μαζί για το καλό του τόπου και κρινόμεθα για την προσφορά μας. Οι πρακτικές του ποιος έκανε το σχολείο, ποιος έκαψε την κορδέλλα και όλα αυτά δεν περιποιούν τιμή στο δημόσιο βίο.

Και τελευταία φράση, κύριε Πρόεδρε: πράγματι υπάρχει συνέχεια του κράτους, την οποία ουδείς εξ ημών αμφισβήτει και αναγνωρίζουμε όλοι την προσφορά του κάθε πολιτικού, του κάθε Υπουργού, της κάθε Κυβέρνησης.

Μια ακόμα απάντηση σε ό,τι αφορά το αντιεπιστημονικό της βάσης του 10. Μελέτησα τις φετινές βάσεις. Τι διαπίστωσα; Τις σχολές και τα τμήματα καταξίουν οι ίδιοι οι υποψήφιοι φοιτητές με τις επιλογές τους. Εκείνοι είναι που διαμορφώνουν πού θα ανέβει η βάση με τις πολλές προτιμήσεις που δείχνουν στη συγκεκριμένη σχολή.

Τμήματα τα οποία δυστυχώς δεν ανταποκρίνονται ούτε στη ζήτηση της αγοράς εργασίας ούτε στο επίπεδο της επιστημονικής αξιοσύνης, της τεχνολογικής πληρότητας την οποία όλοι θέλουμε, δεν είναι δυνατόν εμείς με το έτοι θέλω να τα επιβάλλουμε.

Το συγκεκριμένο τμήμα που ανέφερε ο κύριος συνάδελφος, η Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων στον Άγιο Νικόλαο, είχε φοιτητές που έμπαιναν με 4.5. Αυτό εθεωρείτο ότι προάγει την επιστήμη, ότι ετοιμάζει επαγγελματίες; Μαθηματικά δεν θα μπορούσαν να μάθουν, στατιστική δεν θα μπορούσαν να κάνουν, να συντάξουν έναν ισολογισμό δεν θα μπορούσαν σε μια μικρή ξενοδοχειακή μονάδα που θα πήγαιναν. Όταν ένας παίρνει 4,5 μέσο όρο στις επιδόσεις του θεωρούμε ότι μπορεί να ανταγωνιστεί εκείνον που μπαίνει στους πολιτικούς μηχανικούς; Αυτές τις αλήθειες δεν τις δηλώνω εγώ με τα υποκειμενικά κριτήρια αξιολόγησης. Επαναλαμβάνω ότι προκύπτουν μέσα από την αξιολόγηση που κάνουν οι ίδιοι οι φοιτητές με τις προτιμήσεις τους.

Και επιπλέον – και με αυτό, κύριε Πρόεδρε, συμπληρώνω τις σκέψεις μου – κοινός τόπος όλων είναι η πρόοδος της επιστήμης, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των αποφοίτων. Εάν θέλουμε, λοιπόν, να δούμε αυτό ως προτεραιότητα, δεν μπορούμε να χύνουμε κροκοδειλια δάκρυα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κύριε Υπουργέ,

παρακαλώ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδεί - ας και Θρησκευμάτων): ... για τις χιλιάδες θέσεις, οι οποίες στο κάτω-κάτω της γραφής έχουν ως επιχείρημα την περιφερειακή ανάπτυξη ορισμένων πόλεων και περιοχών. Ε, αυτά είναι αβάσιμα επιστημονικά επιχειρήματα, αβάσιμα επαγγελματικά, τα οποία δεν συμμεριζόμαστε.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Βλέπετε ότι η υπέρβαση του χρόνου ανοίγει την όρεξη.

Ο κ. Δρίτσας έχει ζητήσει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν θα σταθώ πάρα ελάχιστα, για να διαμαρτυρηθώ και να εκφράσω τη δυσφορία μου γιατί αντιμετώπισε ο κύριος Υφυπουργός έτσι την πρόταση μας για τροπολογία σχετικά με τη δίκαιη αποκατάσταση της συνύπαρξης των συζύγων των μελών Δ.Ε.Π., όπως συμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις των υπαλλήλων.

Είναι απλό, κύριε Υπουργέ: όταν ένας είναι στο Πανεπιστήμιο της Σάμου και η συζήτηση του πάει στην Ικαρία, δεν μπορεί να είναι μαζί. Όταν είναι στα Ιάννινα και πάει στο Μέτσοβο, δεν μπορεί να είναι μαζί. Αυτό είναι το πολύ απλό, που πρέπει να αποκατασταθεί.

Μακριά από εμάς κατηγορίες για τροπολογίες φωτογραφικές ή ατομικές κ.λπ., τα οποία είπατε όταν μιλήσατε αρχικά και για τα οποία θέλω να διαμαρτυρηθώ. Παρακαλώ να αρθούν αυτές οι διατυπώσεις ως προς το χαρακτήρα αυτής της τροπολογίας. Κρίνουμε ότι είναι απολύτως δίκαιο και λογικό, ότι είναι θέμα ορθής λογικής και προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να αποκατασταθεί μία αδικία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των άρθρων και των τροπολογιών και θα γίνει τώρα η ψήφισή τους χωριστά.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 1 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 2 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 3 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 4 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 5 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 6 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 7 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 8 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 9 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 10 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 11 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 12 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13, ως έχει, από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς, το άρθρο 13 έγινε δεκτό, ως έχει, από τον κύριο Υπουργό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

αριθμό 279 και ειδικό 15, περί καθαρισμού σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: Κατά πλειοψηφία.

ΒΕΡΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Συνεπώς η τροπολογία με γενικό αριθμό 279 και ειδικό αριθμό 15, περί καθαρισμού σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία και εντάσσεται στο νομοσχέδιο, ως ίδιο άρθρο.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό ομοφώνως.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπτηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων.

Η ψήφισή του στο σύνολο αναβάλλεται για άλλη συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 15.20' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Τρίτη 9 Σεπτεμβρίου 2008 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

